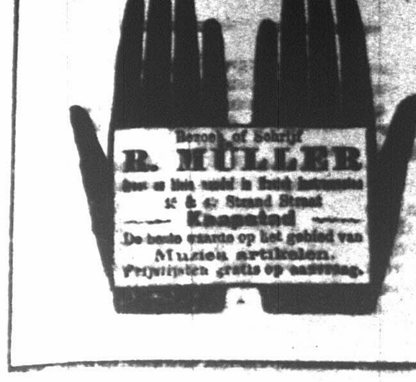

DE ZUID-AFRIKAAN
VERENIGD MET
ONS LAND

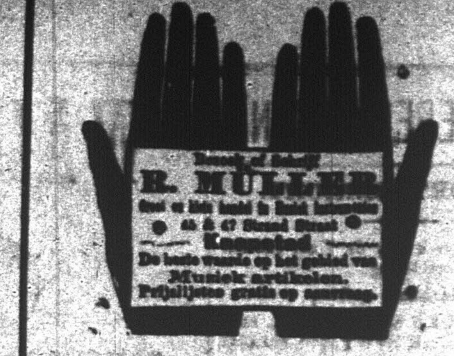

DEEL 78—No. 7.588 KAAPSTAD, DONDERDAG, 2 MAART, 1905.

[Dit Blad verschijnt drie maal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Intekenings prijs per jaar £1 6s., postgeld ingesloten, vooruit betaalbaar]

BIJ DE GROTE

UITVERKOPING

. . VAN . .

MORRISON

EN CO.

KOOPJES HALEN.

Dames kunnen tegen bespottelike lage prijzen de volgende soorten goederen kopen.

Alle Goederen voor het tegenwoordige Seizoen.

Zijde en Voile Costuums, Costuum Rokken, Linnen Crash Costuums, van 4/11, 6/11, 8/11 tot 21/-.
Linnen Costuum Rokken 2/11, 3/11, 4/11, 6/11 en 8/11.
Zijde Thee Japonnen, Opera Mantels, "Cashmere Dressing Gowns," Toilet Jassen, Zijde Mantels, Waterdichte Jassen en Opgemaakte Hoedenwaren tegen ONGEVEER HALFPRIJS.
1,000 Dames Stro Hoeden, nieuwe fatsoenen, verminderd van 7/6, 5/11, 3/11 tot 1/- elk.
5,000 Tuin en Zeekust Hoeden, alle 6d. elk minder dan halfprijs.

Hier zijn wonderlike Koopjes.

Dames Zijde en Muslin Blouses, Kinders Was Kleren, Frokken en Blouses.
Dames gedrukte Katoenen en Nainsook Onderkleren.
Dames Zijde, Moreen en Satijnen Onderrokken.
Natuurlike Wollen Nachtkleren, Combinaties, Korsettes, Frokken, Parasols, Paraplu's, Dress Materialen, Gedrukte Katoenen, Muslins, Hollandse Flanellen, Duitse gedrukte Katoenen, Sitsen, Lakens, Handdoeken, Tafel Linnen, Kussen Slopen, enz.

Alles en alle Artikelen tegen Uitverkoop Prijzen

MORRISON & CO.,
PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

Deutsche Ost-Afrika-Linie,
WESTELIKE ROUTE.

BEGINNENDE met het S.S. "Koenig," dat van Kaapstad op 7 April vertrekt, zullen alle stoomboten op hun thuis reis, via Las Palmas, te DOVER aandoen om passagiers en goederen te landen.

POPPE, SCHUNHOFF & GUTTERY,
Kaapstad Agentschap,
36, Castle Straat.

PAARLSE MONUMENTALE WERKEN
.. VOOR ..
Monumenten, Gedenkstenen,
Kruisen, Kransen en Tralie Werk
— TEGEN BILLIKE PRIJZEN. —
Illustraties en Prijslijsten
Gratis op Aanvraag
SCHRIJF AAN

GEBRS. BOHLMANN,
HOEK BREDA en V. D. LINGEN STRATEN, NOORDER PAARL.

HET NIEUWE FRANSCHE GENEESMIDDEL
THERAPION
THERAPION No. 1 [illegible]
THERAPION No. 2 [illegible]
THERAPION No. 3 [illegible]
THERAPION [illegible]
Verkrijgbaar bij alle ...
"LENNON, Ltd" in Zuid Afrika.

DE

Zuid Afrikaanse Onderlinge Levens Verzekering Vereniging.

Fondsen - - £3,000,000. Inkomsten - - £460,000.

Alle klassen van Levensverzekerings Polissen.
Gematigde Premien. Lage verhouding van uitgaven.

DRIEJAARLIKSE VERDELING van WINSTEN

Samengestelde Bonussen.
Vorige verdeling in 1904 tegen £5 5s. percent voor de drie jaren.

JOHN ROBB, Secretaris.
Hoofdkantoor: Kaapstad.

BELANGRIJKE VERKOPING.

De ondergetekende, besloten hebbende zich van zijn Livrij Besigheid te ontdoen, zal doen verkopen, op

DINSDAG, 14 MAART, 1905,
OP DE BINNENPLAATS,
Annex de Commercial Bar, HOPEFIELD,
AL ZIJN
Paarden, Karren, Tuigen,
ENZ., ENZ.,

NAMELIK:—

1 Paar Karpaarden, Bruin, Ruins, 5 jaren Oud, 1 paar Zwarte Ponies, 6 jaren oud, alom bekend, 1 paar Donker Bruine Ponies, 6 jaren oud, 2 Rijpaarden, Ruins.
Deze paarden zullen in Tuig en onder Zadel vertoond worden.

Rijtuigen:—

1 Nieuwe Molwagen, met losse kap en leren, 1 Nieuwe 1ste Klas Afslaan Kap Kar, 4 plaatsen, 1 Afslaan Kap Kar, 4 plaatsen, 1 Zes plaats Kap Kar, 1 Twee plaats Afslaan Kap Kar, 1 Nieuwe Amerikaanse Buggy, 1 Open Kar, 1 Water Kar.

Tuigen:—

3 paar Eerste Klas Achter Tuigen, 2 Span Eerste Klas Voor Tuigen, 1 paar Eerste Klas Nieuwe Voor-Zeiltjes, 1 Ohio Kafsnijder, 1 Teerzeil.

Allerlei:—

Zwepen, Zwingels, Kettings, Graven, Pikken, Vorken, en vele andere nuttige artikelen en 5 mudden Eerste Klas Aardappelen.

De Ondergetekende, bekend zijnde als een persoon, die alles van het beste in zijn bezit heeft, spaart de moeite om bovenstaande vollediger te beschrijven. Niets zal uit de hand worden verkocht.

Alsook zal verkocht worden voor rekening van de Heer JAN H. J. VISSER, alom bekend als Patats.—

4 Ezels, geschikt voor zwaar werk, 2 Paarden, beide gedresseerd in tuig en onder zadel, 4 Prachtige Kar Ossen, groot, zwaar en vet, 5 Prachtige Hans Schapen, 1 Span nieuwe Voortuigen, 1 nieuwe Molwagen, met losse kap, kompleet, 20 Mud prachtige Uien, goed droog.

Vergeet de 14de Maart 1905, niet, want zulk een kans om u van goed Vee, Rijtuigen, Tuigen, enz., te voorzien, doet zich zelden voor.

De Verkoping begint precies om 10 uur v.m.

RUIM CREDIET.

Ververingen van allerlei soort te verkrijgen op de Verkoopplaats.

DIRK J. VISSER, Mzoon.

J. W. STIGLING, Afslager.

Vendu Kantoor,
Hopefield, 6 Februari, 1905.

HET PAARLSE GYMNASIUM,
(HOGERE SCHOOL VOOR JONGENS.)

DEZE, reeds voor een halve eeuw zo gunstig bekende inrichting, levert nog bij toeneming uitstekende diensten voor de zaak der Opvoeding. Aan haar hoofd staat de heer D. A. A. PAUW, B.A., met 7 Assistenten. De uitslag der jongste Taalbond, School Hoger en Matriculatie Examina toont hoe degelik het onderwijs is dat gegeven wordt. Als Huisvader van de Ruime en Nette Kostinrichting is pas aangesteld de heer PIETER HAUPTFLEISCH, vroeger van de Staatschool te Pretoria. Een Godsdienstige toon heerst in de inrichting. Nauwe toezicht over de Jongens verenigt zich met vriendelike behandeling. School gelden uiterst laag gesteld. Logies £9 per Kwartaal. Doe aanzoek bij WelEd. heer S. P. H. DE VILLIERS (Burgemeester), Secretaris der School, bij de Huisvader, of bij Ds. W. A. JOUBERT.

LLOYDS & COMPANY
KAAPSTAD EN OOST LONDEN.

OHIO
VOER SNIJDERS

No. 11½.	Eén mes voor	£4	10
No. 8½.	Twee messen voor	£5	15
No. 11.	Vier messen voor hand of andere kracht tegen	£10	0
No. 13.	Vier messen ander dan handkracht alleen, tegen	£13	10

Om vier lengtes te snijden.

BAAL PERSEN, BAAL DRAAD, PAARDEN TUIGEN.

Prijslijsten en Catalogussen met Illustraties op aanvraag

Kunst Behangsel Papieren,

VERVEN, OLIEËN, KLEUREN, enz., Direkt van de Molen.

Prachtige Kunst Behangsel Papieren, van 3½d. per rol.
Zware Gouden Papieren, van 9d. per rol.

Magazijnmeesters en Bouwers Balen, bevattende 350 rollen in 14 prachtige kleuren. Vrij op spoor te Kaapstad, in twee kwaliteiten, voor £5 10s. en £8 10s.

Schrijft om Catalogussen en Prijslijsten.

PAUL ZERNY & Co., Sir Lowry Roadstraat, KAAPSTAD.

PUBLIEKE VERKOPING
VAN
ZEER KOSTBARE
Levende Have en Losse Goederen,
TE
KLIPHEUVEL STATION,
KAAPSE AFDELING.

DE ondergetekenden, met instructies begunstigd door de heren W. GIRD en C. H. LOUBSER, van Oortmanspost, zullen publiek op de Plaats Klipheuvel verkopen

Op Woensdag, 15 Maart, aanst.,
TE 10.15 URE V.M.

I. Levende Have:—

12 Flinke Koloniale Ezels, 15 handen hoog, 4 tot 5 jaar oud, 10 flinke jonge Koloniale Ezels, 6 Ingevoerde Ezels, 1 paar sterke Koloniale Kar Ruins, 4 en 5 jaar oud, 1 paar Koloniale Ponies en 1 paar do. Merries, 2 Merries bezet, 50 Puike Koeien, de meeste binnen kort te kalven, 25 do. Vaarzen, 200 vette Ooien (bezet), 200 vette slacht Ossen

II. Boerderijgereedschap:—

2 Bokwagens, bijna nieuw, 1 open Kar, 2 span Wagen Tuigen, 2 Snijmachines (McCormick),

ALSOOK: 1000 Balen Hooi, geleverd aan het Station op Trucks en een aantal Hoenders, Eenden, Ganzen, enz.

N.B.—De Dieren zijn allen eerste klas en in puike conditie, dus kunnen zij met alle vrijmoedigheid worden aanbevolen.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

Kaapstad, 13 Hout Straat.

BELANGRIKE
PUBLIEKE VERKOPING
— TE —
DORBOOM,
Piquetberg afdeling, nabij Klipbank,
— OP —
VRIJDAG, 10 MAART, 1905,
OM 10 UUR DES MORGENS.

DE ondergetekenden, gelast door de heer F. W. BRIERS, die wegens ziekelike omstandigheden zijn plaats verhuurd heeft, en dus zijn boerderij gaat opgeven, zullen als boven per Publieke Veiling verkopen op de plaats zelve:—

1. Levende Have, als:
6 Eerste klas Ezels (4 Koloniale), 1 Kol. Merrie Paard, gedresseerd,
200 Aanteel Schapen, Merinos, 100 Hamels en Lammers,
50 Bokken, 6 Bok Rammen, 5 Vaarzen,
11 Koeien met Kalvers, 6 Jonge Ossen,
9 Slacht en Trek Ossen, 20 Varkens, 50 Hoenders.

2. Boerderijgereedschap, als:
1 Leer Wagen, 1 Water Kar, 1 Kap Kar,
1 Zelf Binder, bijna nieuw, 1 Kruiwagen,
2 Dubbel-voor Ransom Ploegen, 1 Howard Egge,
1 Paar Achter Tuigen, nieuw,
1 Span Voor Tuigen, halfslijt,
1 Span Voor Tuigen met Zwingels en Kettings,
1 Span Jukken kompleet, Wijn Vaten, Graven, Pikken, enz., enz.

3. Huisraad, als:
Het gewone assortiment, bestaande uit Stoelen, Tafels, Bedden, enz., enz.

4. Granen:
Een hoeveelheid als:— Haver, Koren, Garst, enz.

F. W. BRIERS.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Vendu Kantoor, Malmesbury

Wm. Robertson en Zonen,
HUIS MEUBILEERDERS,
FABRIKANTEN VAN KOLONIALE MEUBELEN,
Strandstraat 61, 63, 65, KAAPSTAD,
(HOEK LOOPSTRAAT).

Slechts de beste klas goederen worden in voorraad gehouden.
Eersteklas waarde in Ledikanten, Karpetten en Linoleums.
Nieuwe voorraad "CARPET SQUARES" in alle afmetingen.

Eetzaal, Voorhuis, en Studiekamer Meubelen,
Ontvangkamer "Suites" en "Fancy" Stoelen.
LAATSTE STIJL en BEKLEDINGEN. Materiaal en Bewerking gewaarborgd.

Onze SLAAPKAMER "SUITES" in Satijn Notenhout zijn "The Very Thing." Kom en zie ze.

Geillustreerde Catalogussen, met Prijslijsten, gratis op applicatie.
NOTA.—Allerlei soorten Meubelmakers en Stoffeerders Werk ondernomen. Prijzen beslist matig.

Wm. Robertson en Zonen,
Strandstraat 61, 63, 65 (hoek Loopstraat),
— KAAPSTAD. —
Fabrieken: PALLAS LANE. P.K. Bus 348

De Villiers, Larsson & Co.,
LADY GREY STRAAT.
Post Bus No. 14, PAARL
Bouwmeesters, Aannemers en Civiele Ingenieurs,

Ondernemen het prepareeren van Plannen, den aanbouw en het daarstellen van Kerk- en School Gebouwen, Kantoren, Hotels, Private Woonhuizen, op den kortst mogelijken tijd.

Handelaars in allerlei soorten van Timmer Hout, Cement, Kalk, IJzer en Bouw Materiaal.

Daar onze Zaag en Schaaf Molens thans voltooid zijn, ondernemen wij ook het Zagen en Schaven van Timmer- en Wagen-makers Hout—het maken van Koloniale Deuren, Ramen, ens.

Alles tegen concureerende prijzen.

Voor Tekeningen en Laagste Prijzen van Monumenten, Hoofdstenen en Kruisen van Marmer of Granist,
SCHRIJFT AAN
GEORGE CANE,
THE COLONIAL MONUMENTAL WORKS,
Oxford Straat, OOST LONDEN.
Een grote en goed uitgezochte voorraad altijd aanwezig.

BEKENDMAKING.

HIERBIJ maken wij bekend, dat alleen ONZE COMPAGNIE IN SWAKOPMUND tot den VERKOOP en de VERPACHTING van

BOUW- en AKKERLAND en ERVEN,

alsook tot het vergeven van

MIJNRECHTEN

op het Lands- en Concessiegebied onzer Compagnie in het Duitsch-Zuid-West-Afrikaansche Protectoraat gerechtigd is.

Belanghebbenden worden verzocht zich direct tot genoemde Compagnie te wenden, of, als het 't suidelijk gedeelte van ons Gebied betreft, zich van de bemiddeling der LÜDERITZBUCHT-GESELLSCHAFT, L. SCHOLZ & Co., m.b.H., in Lüderitzbucht te bedienen.

Berlijn, Juli, 1904.

DEUTSCHE COLONIAL-GESELLSCHAFT für SÜDWEST-AFRIKA.

F. BUGGE. J. COST BUDDE

Afrikaanse Onderlinge voogdij en Assurantie Maatschappij, Beperkt, Malmesbury.

Publieke Verkoping
— TE —
PIETSVLEI
TUSSEN
HOPEFIELD EN MOORREESBURG,
— OP —
DINSDAG, de 14de MAART, 1905,
'S MORGENS OM 10 UUR.

DE ondergetekende, daartoe gelast door de heer N. E. MARAIS, die zijn boerderij gaat opgeven, zal als boven per Publieke Veiling doen verkopen op de plaats zelve:—

1. Levende Have, als:

1 Rij-Paard, hengst, 6 jaren oud, 1 Kar Paard, 5 jaren oud, 1 Merrie Paard, 3 jaren oud, 8 Koloniale Ezels, 4 tot 6 jaren oud, 3 Koeien met Kalvers, 2 jonge Beesten, 1 Os, goed voor de Slager, 180 Schapen, 25 Bokken, 30 Varkens.

2. Boerderijgereedschap, als:

1 Bok Wagen, 1 Kar, 1 Water Kar, 1 Zelfbinder, 1 Schaal, 2 paar Achter Tuigen, 1 span Voor Tuigen, Ploeg Tuigen, Zwingels, Kettings, 1 Egge, 1 Bushel, Pikken, Graven, Vorken, Vaten, enz., enz.

N. E. MARAIS.
I. P. MARAIS,
Secretaris.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Vendu Kantoor,
Malmesbury.

KENNISGEVING.

ALS agent voor "Ons Land", "Ons Weekblad", "De Kerkbode" en "De Goede Hoop" te Smaldeel, O.R.K. is aangesteld de heer L. LINDE.

C. P. SCHULTZ,
Secretaris,
Drukkers Maatschappij Van de Sandt de Villiers en Co., Bpkt.
Kaapstad,
24 Februari, 1905.

TE KOOP OF TE HUUR.

DE ondergetekende biedt hiermede aan te koop of te huur, zijn 3 Erven (beplant met verscheidene soorten vruchtbomen) met gerieflik woonhuis. Het eigendom is aangenaam gelegen in 't midden van 't dorp en is ook geschikt voor logies huis of winkel.

P. J. MALHERBE.
Fransch Hoek.

TE KOOP.

DE plaats van de heer G. C. KRUGER, genaamd HARTOGS KLOOF, in de afdeling Fraserburg, groot 12,800 morgen en 430 vierkante roeden, zal publiek worden opgeveild met Nachtmaal in April, e.k., ten kantore van de ondergetekende.

Deze plaats is ook uit de hand te koop, en ingeval de plaats niet verkocht wordt, zal de huur derzelve op de selfde dag worden opgeveild.

Voor bizonderheden doe men aanzoek bij,

A. J. BOTHS,
Afslager,
Fraserburg.

BAZAAR.

De gewone Jaarlikse Bazaar van de N G Kerk te Wijnberg zal worden gehouden in de Pastorie gronden, op

Donderdag, de 2de Maart, a.s.

Te worden geopened om half elf ure des voormiddags.

De Musiek Korps zal gedurende de avond musiek verschaffen.

WAARSCHUWING.

DE eigenaar en huurders van de plaatsen Zwartfontein, Matjesfontein, Waterboerskraal en Bonne Esperance, nabij Hopefield geven hiermede kennis, dat niemand toegelaten zal worden op die eigendommen overschreiding te doen met geweer, honden of houtwervensaad.

Overtreders zullen streng volgens wet behandeld worden ter voorkoming van geheele uitroeiing van wild, waarop in deze dagen algemeen toegelegd wordt. Niemand zal verschoond worden en informatie betreffende overtreders zal beloond worden.

Hopefield, Februari, 1905.

FAMILIEBERICHTEN.

GEBOORTEBERICHT.

HEDEN schonk ons de Heer een lief dochtertje als eersteling.

De dankbare ouders,
J. P. VAN DER SPUY, V.D.M. en
M. M. VAN DER SPUY, geb. MARAIS.

De Pastorie,
Reitz, 24 Feb., 1905.

HUWELIKSBERICHT.

ENSLIN—GILDENHUYS.—Gehuwd te Kaapstad, op 27 Feb., 1905, door Ds. D. J. LE R. MARCHAND, JACOB ENSLIN van Boshof, O.R.K. met MARIA GILDENHUYS van Wellington.

DOODBERICHTEN.

HET heeft de Heer van Hemel en Aarde behaagd ons de bittere beker der beproeving aan de lippen te brengen, door uit ons midden, door de dood, weg te nemen op de 23ste Februari, 1905 haar die ons so innig dierbaar en lief was, SYBELLA (SYBIE), in de ouderdom van 18 jaren, 1 maand en 5 dagen.

Zij kende hare Heer van haar vroegste jeugd af, daarom kan ook zij nu geteld worden onder degenen die hun lange klederen wit gewassen hebben in het bloed des Lams, die voor de troon van God is, en door Hem die op de troon zit overschaduwd worden.

De bedroefde ouders,
P. G. KUHN en
S. J. KUHN.

Worcester,
24 Februari, 1905.

AAN Familie en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat onze kleine lieveling, ALETTA CATHARINA, na een smartvol lijden van één enkele dag, ons ontnomen werd op Donderdag, de 23ste Februari, in de ouderdom van 3 jaren 8 maanden en 18 dagen. De dag te voren song zij nog: "Laat de kinderen komen tot Mij" en nu is zij reeds tot de grot Kindervriend gegaan. Ach, wij hadden haar so innig lief en missen haar so seer. Maar,

"Ons hart, hoe diep gewond,
Zal swijgen en aanbidden."

De bedroefde Ouders:
P. A. GOOSEN G.z. en
SUSANNA J. GOOSEN,
geb. LAUBSCHER.

Driefontein,
Groenberg, Wellington.

AAN bloedverwanten en bekenden wordt hiermede bekend gemaakt, dat de Heer door de dood tot sich genomen heeft uit ons midden op de 16de deser, ADRIANUS DAVID LOUW, in de jeugdige ouderdom van 27 jaren, 1 maand en 16 dagen, na een smartelik lijden van twee jaren. Zijn lijden heeft hij met geduld gedragen, en zijn heengaan was sacht en in vrede. Verder brengen wij onse hartelike dank toe aan allen die ons so trouw bijgestaan hebben. De overledene heeft ons gevraagd om allen hartelik te danken voor hun goedheid gedurende zijn ziekte. Vooral brengen wij onse dank toe aan Ds Retief en Drs Steyn en du Toit.

Uit naam van de bedroefde moeder.
C. LOUW.

BENODIGD

VOOR de Rhodes A3. Publieke School.

Een Eerste Assistente. Salaris £72 met bonus. Vereist Tonic Solfa en Hand Werk.

Tweede Assistente. Salaris £60 Hollands vereist.

In beide gevallen werkzaamheden te beginnen na Juni vakantie. Applicaties met getuigschriften ontvangen tot 25 Maart, 1905, door

G. F. HUGO,
Voors. School Com.

P.K. Rhodes,
Dist. Barkly Oost,
1 Februari, 1905.

EEN Onderwijzeres te Langfontein, Private Boeren School, met één leerling in Standaard VI. Salaris £50 p.a. met vrij logies en reiskosten van naaste statie vergoed.

M. S. DANEEL, V.D.M.

Calvinia,
23 Februari, 1905.

EEN gecertificeerde Onderwijzeres voor een school op een boereplaats nabij Riverton Road. Salaris £50 per jaar en vrij logies. Kennis van Engels, Hollands en muziek vereist. Werkzaamheden te beginnen in April. Applicaties met getuigschriften te worden ingezonden aan de ondergetekende vóór 15 Maart, 1905.

J. A. VAN BLERK, V.D.M.

Warrenton,
17 Februari, 1905.

EEN gecertificeerde Assistente voor de C. N. O. School te Elandsfontein, 7 mijlen van Bank Station.

Vereist: Kennis van muziek en handwerk. Salaris £60 per jaar en alles vrij. Werkzaamheden te beginnen op 10 April, 1905.

Doe aanzoek met afschriften van certificaten tot op 18 Maart, 1905, bij

J. M. L. STEIJN,
Onderwijzer,
Elandsfontein,
P.K. Bank Station,
Transvaal.

EEN gecertificeerde onderwijzeres voor het Gouvernements School te Langrug, dist. Murraysburg. Onderwijs te worden gegeven in Hollands, Engels en Muziek.

Applicant moet lid zijn van een Protestantse Kerk. Salaris £50 per jaar met vrij logies. Werkzaamheden te beginnen na Maart Vacantie.

A. P. VAN DER MERWE,
Stellenbosch Vlei,
P.K. Nelspoort.

GEVRAAGD.

EEN Gouvernante voor 4 kinderen. Salaris £30 en vrij logies. Kans voor Gouvernements toelage later.

G. C. D. VENTER.

Waaiplaats,
Tarkastad,
24 Februari, 1905.

WARE MANNELIJKHEID ! !

Hoe die verloren gaat en hoe die terug te krijgen.

WILT GIJ HET WETEN ?

Lees dan Dr. Sanden's boekje "Kracht," een boek voor mannen. Het zal u zeggen hoe de sterkte van uwe jonge dagen terug te krijgen. Lees wat andere mannen van Dr Sanden's Electrische behandeling zeggen!

Aan den Heer Dr. A. T. SANDEN.

Waarde Dokter,—Ik zou zeg ondankbaar wees indien ik U geen dankbetuiging doet voor wat U aan mij gedaan heeft. Ik ben 52 jaar en was de helft van mijn leven siekelijk, lijdend aan vele kwalen, bijna te veel om te noemen, maar het meest aan een slechte maag die mij de laatste tegen maanden zoo gekweld heeft dat ik nooit rust had. Ook was mijn leven mij een last en had meer lust om dood te wees dan om te leef. Ik had geen hoop meer op herstel want ik was bij vele dokters en kon geen beterschap vinden, toen ik in de courant uw advertentie zien en uw boekies vraag, hetwelk U mij dadelijk send en na het goed bestudeerd te hebben, goeddacht uw Herculex te gebruik, hetwelk ik na twee maanden gebruikt te hebben mij tien jaar jonger gevoel en kan niet anders zeg dat ik mij frisch gevoel tegen ik was. Zoo blijf ik U seer dankbaar voor uw heilzaam middel en raad ieder een aan, die een slachtoffer is van ongeneeslijke kwalen om zich tot U te werden en hun self te overtuig wat U voor hun kan doen. Verder hoop ik om U self een dag te kom besoek als de Heer wil.

Blijf ik met hoogachting, de uwe,
J. N. POTGIETER,
"Paddafontein," P.K. Ventersburg,
Winburg, O. R. K.

10 Maart, 1904.

27 Januari, 1904

DOKTER THEODORE SANDEN.

WELED. HEER,—In u vereer ik den man die de hersteller van mijne gezondheid is geweest. Nadat ik uwe Electrische Herculex voor een maand gebruikt te hebben, gevoelde ik mij een ander man. Het deed de pijnen in mijne darmen geheel verdwijnen; pijnen in mijn rug is ook heelemaal verdwenen, en ik kan een ieder die zij gezondheid op prijs stelt naar uwe behandeling verwijzen. En ik verheugd mij des te meer om te zien dat gij zoo veel belang stelt in een patient die onder uwe behandeling ben. Verder aan ben ik u zeer dankbaar voor de winst die ik door uw Herculex verkregen heb.

Ik laat u toe dit geving schrijven openbaar te maken indien het u kan van dienst wezen.—Uw zeer Dw. en u Hoogachtende Dienaar,

(Get.) J. J. FOURIE,
Roodedam, P.O. Pauwpansiding, C.C.

Als gij er belang in stelt, kom dan en onderzoek mijne wijze van behandeling, het kost u niets. Als gij niet kunt komen, schrijf dan om dit boek "Kracht." Stuur uw naam en adres en het wordt u kosteloos gezonden.

Kom of Adresseer:

Theodore Sanden's Electric Company,

No. 12, Pleinstraat, KAAPSTAD.

Hoek President- en Eloffstraat, JOHANNESBURG.

KANTOORUREN VAN 9 V.M. TOT 6 N.M.

BENODIGD.

EEN Gouvernante voor een Private School van zes tot acht kinderen, op de plaats Markedrift, aangenaam gelegen, op de wal van de Oranje Rivier, ongeveer 1½ uur van het naaste dorp.

Kennis van de Engelse en Hollandse talen en Muziek een vereiste. Salaris £60 met VRIJE INWONING.

Werkzaamheden te beginnen na Maart Vacantie.

Applicaties met getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelik gedrag moeten worden gezonden aan de ondergetekende niet later dan 25 Maart, e.k.

P. J. A. DE VILLIERS, V.D.M.
Hope Town,
24 Februari, 1905.

HOOFDONDERWIJZER

BENODIGD voor de Ned. Herv. of Ger. Kerkschool te Germiston. Salaris £300 per jaar. Logies te bekomen tegen £6 per maand. In de school zijn drie assistenten. Hoogste klasse doet School Hoger examen werk. Werk te beginnen na Juli vacantie. Aanzoeken, met AFSCHRIFTEN van certificaten en getuigschriften in te zenden tot 27 Maart, aan

DS. P. R. McLACHLAN,
Bus 28,
Germiston.

ONDERWIJZERES BENODIGD,

VAN April, 1905, voor de derde klas Publieke School te Concordia, in Montagu. Kennis van Hollands en Muziek vereist. Salaris £55 's jaars met vrij logies, en Muziekles gelden extra.

Applicaties met copieën van certificaten en getuigschriften tot 11 Maart, 1905, te worden gericht aan

Ds. J. C. TRUTER,
Montagu.

GEVRAAGD.

DADELIK een eerlik en fatsoenlik heer met een kapitaal van £400 tot £600 om met iemand die dezelfde som besit, een besigheid te openen in de O.R.K. Adverteerder heeft omtrent twaalf jaren ondervinding gehad. Applicant moet zeggen welke ondervinding en in welke vakken. Brieven van aansoek te richten aan J. C W, p/a. "Ons Land," Kaapstad.

GEVRAAGD.

EEN ONDERWIJZER OF ONDERWIJZERES, ongehuwd, te Groot Kruis, district Oudtshoorn, voor de 3de klas publieke school aldaar.

Applicanten moeten leden zijn van de N. G. Kerk, en de certificaten door Dr. Muir goedgekeurd worden. Moeten ook in Muziek en Handwerk onderricht kunnen geven.

Werkzaamheden te beginnen in April.

Salaris £100 per jaar, behalve de muziek gelden. Kost en inwoning is te verkrijgen tegen £7 10s. per kwartaal.

Applicaties te worden ingeleverd niet later dan 20 Maart.

Men doe aanzoek bij
L. P. v. d. WESTHUIZEN, J.zn.,
Groot Kruis

GEVRAAGD.

EEN ervaren Boekhouder (voor Porterville Tak). Kennis van Engels en Hollands vereist.

Doe aansoek, in Hollands, bij de heren ROOD, PENBERTHY & Co., Malmesbury.

BETREKKING GEVRAAGD.

EEN beschaafd Hollands meisje zag sich gaarne geplaatst als assistente in de huishouding of voor kinderen. Brieven onder letters D.L. "Ons Land."

Voor advertentiën te laat ingekomen voor specificatie, zie pag. 8.

Publieke Verkoping

— TE —

KROM RIVIER,

alias Servituurs Kraal,

— OP —

Dinsdag, de 14de Maart, 1905.

DE ondergetekende, behoorlik gelast zijnde door de heer JAN H. LATEGAN, zal publiek doen verkopen.

8 Ezels,
2 Merries, 18 maanden oud,
4 Beesten,
10 Varkens,
1 Wagen,
1 Kar,
1 Water Kar,
1 Span Tuigen,
1 Paar Achter Tuigen,
300 Mudden Zaad Haver,
1 Zelf Binder Machine,
1 Lot Vaten, en de gewone Boerderijgereedschap.

P. J. RETIEF,
AFSLAGER.

Piquetberg,
25 Feb., 1905.

TULBAGH.

PUBLIEKE VERKOPING

In de insolvente boedel van P. VAN GELDEREN & Co.,

Op VRIJDAG, 24 MAART, 1905,

OM 10 UUR V.M. PRECIES.

DE ondergetekende zal publiek verkopen, de

Winkel Goederen,

behorende aan bovengemelde insolvente boedel, bestaande uit Hemden, Kleding Stoffen, Lampen, Klaargemaakte Klederen, Linnen, Ingelegde Vlees en Vis in Blikken, Koffie, Suiker, Rijst, Glas- en Aardewerk, Stevels en Schoenen, Medicynen, Cigaren, Schaal en Gewichten, Koppies en Pierings, Borden, Bijbels en andere Hollandse lees Boeken, en alles wat tot een Winkel Handelaar behoort.

VERDER ook het gewone Assortiment Huisraad, bestaande uit Tafels, Stoelen, Kasten, Spiegels, Toilet Stellen, ens

Alles gaat zonder Reserve !

Maakt uwe vrienden bekend, Vrijdag, 24 Maart, 1905, om 10 uur, op het dorp Tulbagh.

P. J. P. MARAIS,
AFSLAGER.

Vendu Kantoor,
Tulbagh, 27 Feb., 1905.

C. F. W. ROSENOW,

(Vroeger Hoofd Onderwijzer te Riversdale.)

Doet Algemene Agentschap, Vordert Rekeningen in, verhuurt Huizen, ens., ens.

ADRES:
THE HILL,
Somerset West.

BENODIGD

EEN Assistente voor de Derde Klas Publieke School te Doorn Rivier, in het Worcester distrikt. Onderwijs te geven tot bij Standard II. Salaris £60 per jaar. Logies te bekomen tegen £24 per jaar. Muziek een aanbeveling. Werkzaamheden te beginnen op de 10de April, a.s.

Applicaties tot 22 Maart.

J. P. HAMMAN,
Secr. School Com.

P.K. Hammanshof,
Dist. Worcester.

DE WET.

PROCUREUR BENODIGD, om het werk van het Magistraats Hof en Overdrachten Departement van een Kaapstadse Procureurs Kantoor te ondernemen. Schrijft, opgevende Salaris verwacht en ondervinding.

Antwoord in Engels.

F.B, "Ons Land."

KENNISGEVING.

ENIG persoon, in het district van Caledon en Villiersdorp die Merino Ooien van een of twee jaar oud heeft te verkopen, gelieve kennis te geven. Prijs en getal van Ooien te noemen aan de heer

P. J. DE KOCK,
Caledon Huis,
Hoog Straat,
Worcester.

KAAPSE Gouvernements Spoorwegen.

TENDERS VOOR TIMMERHOUT.

TENDERS worden gevraagd voor het leveren van het volgende timmerhout, nodig voor de diensten van het Spoorweg Departement:—

40 Petersburg Standaards Plafond Planken.
170 Petersburg Standaards Vloer Planken.
5 Petersburg Standaards Beschot Planken.
205 Petersburg Standaards Delen.
42 Petersburg Standaards Deel Reels.

Vormen van tender, condities van contract en alle andere bizonderheden zijn verkrijgbaar aan de Spoorweg Magazijnen te Kaapstad, Port Elizabeth en Oost Londen.

Verzegelde tenders, geadresseerd aan de Voorzitter van het Tender Bestuur, Parlement Straat, Kaapstad, en buitenop gemerkt "Tender for Timber," zullen ontvangen worden tot op Maandag middag, 13 Maart, 1905.

De laagste of enige tender wordt niet noodzakelik aangenomen.

CHAS COCK,
Hoofd-Spoorweg-Magazijnmeester.

Kantoor van de
Hoofd-Spoorweg-Magazijnmeester,
Kaapstad, 25 Februari, 1905.

Opgericht meer dan een halve euwe geleden.

Drukpers-Maatschappij
Van de Sandt de Villiers & Co.,
BEPERKT.

Fabrikanten van Schrijfbehoeften.
Lithografische en - - -
- - Algemeene Drukker.

Wasserfal & Hardick,
BEGRAFENISSEN BEZORGERS.

17, DORPSTRAAT, KAAPSTAD.
Centraal Kantoor: BURENSTRAAT.

Begrafenissen besorgd naar enige begraafplaats in de Stad en buiten, op de beste bemiddeling en onder de billijkste voorwaarden.

BONDSCONGRES te CRADOCK.

VRIJDAG, 24 FEBRUARI.

NAMIDDAG ZITTING.

De voorzitter heropende het congres te 2.30.

ONDERWIJS.

De heer N. A. J. van Rensburg hervatte het debat over bovengenoemd onderwerp.

Spreker zeide, dat hij zich wellicht nog zou kunnen verenigen met hen, die voor gedwongen onderwijs waren, doch hij wenste er aan te herinneren, wat indertijd werd verwacht van de brandziekte wet en hoe die verwachtingen werden beschaamd. Dat de mensen naar de dorpen stroomden, kwam, meende spreker, voor een groot deel daardoor, dat zij 'n gelegenheid zochten om hun kinderen onderwijs te laten geven. Wat betrof gedwongen onderwijs, geloofde hij, dat het tegengesteld zou werken aan hetgeen velen er van verwachtten. Met betrekking tot onderwijs aan gekleurden, zeide hij, dat als de gekleurde man onderwijs kreeg, zulks ook zou zijn in het belang van de blanke bewoner. Men moest echter voorzichtig zijn met het stellen van dwang bepalingen.

VOORSTELLEN.

De heer Nel stelde voor ten einde de afhandeling der agenda te bespoedigen, dat leden die gelijke beschrijvingspunten hadden deselve in één voorstel souden verenigen.

Aangenomen.

VOORTZETTING DISCUSSIE ONDERWIJS.

De heer de Wet (Queenstown), ging samen met het voorstel van de heer Malan. Spreker meende dat de arme bevolking hier voor een groot deel op de achtergrond werd geplaatst door geletterden. Gekleurde mensen zouden hun plek innemen, daar gekleurde kinderen de beste scholen bezochten. Spreker was voor een gedwongen onderwijs wet, opdat de kinderen der arme blanken behoorlik zouden worden geleerd, ook die der onwilligen.

De heer J. C. Kotze wees er op, dat veel ouders hun kinderen uit school moesten houden wegens schaarste van arbeiders. Als nu gedwongen onderwijs werd toegepast en de gekleurden zouden ook daaronder vallen, waar vandaan moesten dan de arbeiders komen? Spr. was dan ook beslist tegen gedwongen onderwijs.

De heer D. J. A. van Zijl er op wijzende, dat de gevoelens uiteen liepen, meende, dat er een plan moest worden gemaakt voor een middenweg. De opvoeding der kinderen was een der tederste zaken, waarvoor ieder ouder moest medewerken. Men moest niet alleen streven naar gedwongen onderwijs voor steden en dorpen, doch ook er naar streven, dat de opvoeding der kinderen op het platteland niet zou worden verwaarloosd. Spr. steunde daarom krachtig het voorstel van de heer Malan, en zou er bij willen voegen, dat bij het onderwijs gelijke rechten zouden worden verleend aan de Hollandse en Engelse taal.

De voorzitter merkte op, dat dit laatste punt behoorde tot het gedeelte, handelende over de leercursus.

De heer van Zijl voortgaande, zeide, dat de wet voorziening moest maken om bezwaren uit de weg te ruimen van hen die kinderen niet naar school konden zenden wegens gebrek aan arbeids krachten. Spreker kon verzekeren dat de Afrikaner Partij in 't parlement steeds de belangen der buitenmensen voor ogen hield. Hij (spreker) meende daarom dat er voorziening moest worden gemaakt om gedwongen onderwijs uit te voeren, niet in 't nadeel maar in 't voordeel des lands. De bill, zoals thans opgesteld, sprak alleen van Europese kinderen en dus moest men thans op die bill nog niet vooruit lopen.

DE AFRIKANER LIET ZICH NIET DWINGEN.

De heer Labuscagne sprak zich beslist uit tegen gedwongen onderwijs. De Afrikaander had steeds zwaar geleden. De Afrikaander wilde zich niet laten dwingen en het zou zeer treurig zijn als afgevaardigden hier zouden stemmen voor wetten, die tegen hun gemoed waren. Als men de belangen des volks op het hart droeg, moest men dat tonen hier in 't congres. En als de meerderheid van het congres zich zou uitspreken voor gedwongen onderwijs, zou spreker laten aantekenen, dat hij met de minderheid had gestemd.

De heer Scholtz (Kimberley) ging gedwongen onderwijs na, bekeken door de bril der voor- en tegenstanders. In het eerste geval leek het allerschoonst, in het laatste als een afgrijselik monster. Bekeken echter door de bril van een tussenpersoon leek de kwestie hem nog niet zo afgrijselik en kon gedwongen onderwijs toevertrouwd aan de handen onzer parlementaire vertegenwoordigers wellicht nog goede resultaten opleveren. Spreker wees er op dat het woordje "indien" in de resolutie duidelik aantoonde, dat het congres zich voorwaardelik verklaarde voor gedwongen onderwijs.

ENIGE DWANG GEWENST.

De heer Joubert (Lady Grey) meende dat men niets beter kon doen, dan samen gaan met het voorstel van de hr. Malan. Enige geleerdheid was uitstekend om door de wereld te komen. Zij, die goed onderwijs hadden gehad, hadden er een proefje van gehad. En evenals iemand, die wanneer hij getrouwd was, iets lekkers had geproefd, wilde, dat zijn vrouw hetzelve ook zou proeven (gelach), zo wilden zij, die iets geleerd hadden, ook de anderen iets van onderwijs laten proeven. Men gebruikte hier het motief van geleerdheid onder naturellen als middel om afschrik te wekken. Spreker zette uiteen, dat de blanke kinderen onderwijs moesten hebben om te voorkomen, dat de Hottentot geleerd zou zijn en de blanke man zou worden gebruikt als houthakker en waterschepper. Men moest doen wat mogelik was, om onderwijs te bevorderen, al kwam het dan ook tot dwang. Wie, vroeg spreker, zijn onze advokaten, onze procureurs? Voor het merendeel uitlanders. Er was gezegd, dat de Afrikaander niet onder dwang wilde staan. Welnu, zei spr. met vuur, ik ben een Transvaler, ik heb de oorlog doorgemaakt en geloof mij, hadden wij geleerd om wat meer onder dwang te staan, dan zouden wij die oorlog niet verloren, doch gewonnen hebben.

De heer van Schalkwijk (Fraserburg) wees er op, dat er enige mensen waren, die nabij de spoorweg woonden, en hun kinderen niet naar school zonden, terwijl men op het platteland met hier en daar een enkele uitzondering, zijn kinderen wel onderwijs liet geven. En zou men zich nu voor de enkele uitzonderingen hierop een dwang laten opleggen? Waren onze knappe, opgevoede Afrikaanders dan opgevoed onder dwang?—vroeg hij. Spreker hoopte dat de vergadering zich beslist zou uitspreken tegen gedwongen onderwijs.

De heer G. F. Smith steunde het voorstel van de heer Malan. Dit was so gematigd en veel omvattend dat zelfs de krachtigste tegenstander daarmede zou kunnen samengaan. Het voorstel gaf slechts raad over de wijze, hoe gedwongen onderwijs moest worden uitgevoerd, indien er eenmaal in het parlement daartoe zou zijn besloten.

Schooldwang was bedoeld voor hem, die zijn kinderen wel kon maar niet wilde laten leren. Als het voorstel van de heer Malan werd aangenomen, werden de handen der parlements leden zodanig gesterkt, dat zij wellicht concessies zouden kunnen verkrijgen.

Toen de omheinings wet in Graaff-Reinet verplichtend werd hoorde men algemeen jammeren, dat nu de boeren bankroet zouden gaan. Nu spreker zou wel willen weten hoeveel boeren in Graaff-Reinet daardoor bankroet zijn gegaan. Hij raadde de tegenstanders van gedwongen onderwijs aan voor het voorstel van de heer Malan te stemmen.

De heer P. J. Badenhorst (Hopetown) zeide, dat indien zijn overleden vader hem meer onderwijs had laten geven, hij op heden een ander man zou zijn in de maatschappij. Hoe was de toestand heden in ons land? Wat zou de toestand zijn als er heden geen geleerde mannen waren, om te kunnen optreden tegen de geleerde kapitalisten, die in 't land waren. Het was een schande, dat er heden een dwangwet moest worden gepasseerd op een deel der Afrikaander bevolking. En toch het was nodig. Spreker wees op Cradock, waar een kostbare school was gesticht, en waarop de kinderen voor 3 pennies per week onderwijs konden krijgen. En toch had hij gehoord, speelden die kinderen bij de rivier, in plaats van naar school te gaan. Ook haalde spreker nog andere voorbeelden van deze aard aan. Het swarte kind ging school en ontving onderwijs, want de zwarte natie wilde vooruit. Op het kantoor in sprekers woonplaats zaten twee zwarte mensen, die de plaats innamen, welke sprekers kinderen moesten innemen. Laten wij, zeide hij, trachten om de onbestaanbare, nadelige artikels uit de wet te krijgen, om dan de wet voor 't overige tegemoet te gaan.

De heer van Nierop zou wensen dat de heer Retief het woord "beginsel" in zijn amendement zou willen schrappen, opdat het voorstel zou luiden:—

Met het oog op de wijde uitgestrektheid en ongunstige lands omstandigheden, verklaart deze vergadering zich alsnog tegen gedwongen onderwijs. Dit amendement werd later enigszins gewijzigd, zoals blijken zal.

De heer J. Vosloo had uit de discussie zeer veel geleerd. Het speet spreker dat de kwestie over opvoeding van gekleurden, en de verkiezing van een gekleurde in de municipaliteit van Kaapstad in deze discussie waren gesleept. Als feit waren de kleurlingen er over gegriefd, dat gedwongen onderwijs niet op hen werd toegepast. Zij wilden dus beslist gedwongen onderwijs. Spreker wees er op dat onlangs een der grootste mannen van Zuid Afrika was gestorven, die ongeleerd was. Doch, dikwijls ondervond de ongeleerde moeite door gebrek aan onderwijs. Hij zette uiteen dat sommigen

HET WOORD "DWANG"

verkeerd vertolkten. Als er een dwangwet zou voorgesteld worden, die mensen zwaar zou drukken, zou hij (spreker) de eerste zijn om die wet te opponeren. Doch bij deze bill kwam de dwang niet alleen op de ouders maar ook op de regering. Deze moest in de allereerste plaats zorgen voor de middelen. Daarna eerst zou het deel der ouders komen. En wat moest nu gedaan worden, indien de ouders dan nog zeiden, dat zij hun kinderen niet naar school wilden zenden? Spr. lichtte toe, dat er zodanige ouders waren. Als men nu van de regering kon verkrijgen, dat zij haar plicht deed, moest men ook zorgen, dat de ouders hun plicht deden. De toelage van £12 (kostgeld) voor kinderen van plaatsen diende verhoogd te worden. Er was gezegd, dat taal en godsdienst gevaar liepen. Doch in 't begin der resolutie werd uitgedrukt, dat men het tegenwoordig stelsel, dat is, het bestuur in handen der ouders wilde behouden. Dus zou er in dat geval voor taal en godsdienst ook geen gevaar zijn.

De heer Cloete (Molteno) wees op de brandziekte wet, waarin reeds een dwang maatregel lag, die men nog heden betreurde. Desniettegenstaande moest men stappen nemen ter bevordering der welvaart, doch men moest zeer voorzichtig zijn met betrekking tot dwang.

De heer Bosman (Beaufort West) was voor toepassing van het beginsel van gedwongen onderwijs, doch hoe wenselik hij zulks ook vond, achtte hij hetzelve voor het tegenwoordige onuitvoerbaar. Er moest geld voor wezen. In de grote distrikten van Calvinia, Fraserburg, enz., moesten scholen gebouwd worden, en onder de thans bestaande lands omstandigheden achtte spreker zulks onuitvoerbaar.

De heer F. S. Malan had met veel belangstelling geluisterd naar de discussie. Hieruit toch bleek welke grote belangstelling voor onderwijs ons volk thans bezielde. Spreker hoopte, dat de onderwijs bill niet op een politieke partij basis zou worden behandeld. Hij voor zich was bereid grote opofferingen te maken ingevolge de discussies thans gehoord. Hij vreesde, dat mogelik door deze wet een poging zou worden aangewend, om een groot deel van het beheer, dat het volk over scholen had, weg te nemen. In dat geval echter hoopte hij, dat er onder de progressieven nog zouden zijn, die de Afrikaander Partij zouden helpen, zulks te voorkomen.

Het voorstel thans ter tafel was niet sprekers voorstel, doch dat van de regelings commissie. Ware het van hem, hij zou wat anders hebben voorgesteld. Spreker voor zich hechtte meer waarde aan de eerste twee punten der resolutie en zijn ondersteuning van gedwongen onderwijs zou van de al of niet aanname van die twee punten afhangen. Hij was niet onvoorwaardelik voor gedwongen onderwijs. Decentralisatie, zodat het volk iets zou te zeggen hebben, bij keuze van onderwijzers en beheer van scholen, waren bij hem hoofdzaak. De schooldwang zou van toepassing zijn op kinderen van 7 tot 14 jaar; doch men diende de uitzonderingen, die in de bill waren opgenomen niet uit 't oog te verliezen. Deze waren:—

(1) Dat kinderen, die thuis genoegzaam onderwijs kregen, volgens de opinie van 't plaatselik bestuur, werden vrijgesteld;

(2) Dat Europese kinderen, die meer dan 3 mijl van een school wonen, niet onder die dwang bepalingen zouden vallen.

(3) Dat, indien de ouders konden bewijzen, dat een kind van zwakke gezondheid was, of dat er enige andere wettige reden voor verzuim bestond, zodanig kind niet onder die wet zou vallen. Zo ook enig kind, dat geregeld werk deed, en reeds standaard IV ener elementaire school had gepasseerd.

De uitzonderingen waren dus zo ruim dat spreker niet kon zien hoe die ruimer konden worden.

Er was nog één uitzondering, die hij zou willen ingelast zien, namelik deze, dat waar een ouder 4 of meer schoolgaande kinderen had, dat daar b.v. voorziening zou gemaakt worden om eerst een gedeelte dier kinderen naar school te zenden, dus de verplichting niet tegelijk te leggen op alle kinderen. Spreker wilde zich noch voor noch tegen gedwongen onderwijs uitspreken. Zijn houding daaromtrent zou van andere zaken afhangen.

De heer A. C. A. van Rooy (Steynsburg) zeide, dat zijn distrikts bestuur was voor gedwongen onderwijs, mits met decentralisatie, zonder gewetensdwang, en dat het onderwijs zou voldoen in de behoeften des kinds. Steynsburg ging zo ver te vragen dat regerings ondersteuning zou worden gegeven aan alle onderwijs inrichtingen, dus ook aan sektariese scholn. Spreker sloot zich aan bij hen die zeggen, dat 't noodzakelik is, dat ons volk meer onderwezen wordt, en dat er nog gebrek aan belangstelling in onderwijs is bij een groot deel des volks. Spreker zou dus gaarne zien, dat het congres zich noch ten gunste noch tegen gedwongen onderwijs zou uitspreken.

De heer D. F. Marais waarschuwde tegen het passeren ener resolutie tegen gedwongen onderwijs. Het gevolg zou kunnen worden, dat de plattelandse bewoner zou kunnen betalen voor het gedwongen onderwijs in dorpen en steden. Daarom zou hij het wenselik achten, het voorstel der regelings commissie aan te nemen.

De heer de Klerk (Burgersdorp) zeide, dat zijn distrikt tegen gedwongen onderwijs was. Hij wilde dat de Afrik. Partij zich hier duidelik zou uitspreken, hetzij voor of tegen gedwongen onderwijs.

De heer N. J. Kruger (Venterstad) zeide, dat zijn distrikt hem opgedragen had tegen gedwongen onderwijs te stemmen, doch hij wist zeker, dat indien ze adv. Malan hier zouden hebben gehoord het de opdracht zouden hebben gegeven om te stemmen voor de resolutie der regelings commissie.

De heer Van der Merwe (Victoria W.) wees op de brandziekte wet, die thans nog zo zwaar drukte op de noordwestelike distrikten. Thans stond men voor een andere dwangwet, de onderwijswet. Het had spreker zeer gedaan, te moeten horen, dat men een blaam legde op de Afrikaanders, alsof zij hun kinderen niet wilden laten onderwijzen. Zulks sprak hij beslist tegen. Zelfs de armsten in de N.W. distrikten wensten met tranen in de ogen onderwijs voor hun kinderen. Gedwongen onderwijs achtte hij slecht en onnodig; immers er was wel onmogelikheid bij veel ouders, maar geen onwilligheid. Als de regering dwong tot deze wet, moest men trachten er het beste van te maken.

Dr. Reynecke trok zijn amendement terug.

Op aanraden van de heer N. F. de Waal wijzigde de heer van Nierop zijn voorstel tot inlassing van enige woorden in het amendement van de heer Retief in dier voege, dat dit zou luiden:—

"Deze vergadering verklaart zich vooralsnog met het oog op de ongunstige lands- en tijds omstandigheden tegen gedwongen onderwijs. Door hem waren de cursieve woorden in het voorstel van de hr. Retief ingelast.

De vergadering verklaarde zich ten gunste van de inlassing dier woorden.

Bij stemming verklaarde de voorzitter dat het amendement van de heer Retief was verworpen met 35 tegen 33 stemmen, en het oorspronkelike voorstel was aangenomen met 34 tegen 36 stemmen.

De heer J. Retief vroeg de verdeling.

Bij nieuwe steming door opstaan en zitten, werd het oorspronkelik voorstel der commissie van regeling aangenomen met 40 tegen 38 stemmen, terwijl het amendement van de heer Retief werd verworpen met 38 tegen 40 stemmen.

De heren J. J. de Klerk, N. van Wijk, P. W. Labuscagne, S. A. Cloete, S. A. Venter, S. Grové, Nieuwoudt, J. C. Kotze en J. G. L. Strauss, verzochten aantekening dat zij in de minderheid hadden gestemd.

Aan de orde kwam thans bespreking van punt 4 van de resolutie der regelings commissie.

Dit punt werd in stemming gebracht en algemeen aangenomen.

Beschrijvingspunt 3:—

SPOORWEGTARIEF.

Voor vermindering op koloniale produkten:—Piquetberg, Paarl, Murraysburg.

Voor generale vermindering:—Maraisburg, Middelburg, Swellendam, Steynsburg, Jansenville, Rhenosterberg, Malmesbury, Carnarvon.

De heer van Nierop stelde voor het volgende:—

Deze vergadering draagt het op aan haar parlementaire vertegenwoordigers om hun uiterste best te doen bij de eerstkomende sessie van 't parlement om een vermindering te krijgen van spoorweg tarieven op koloniale produkten en vooral op koloniale dranken.

De heer A. J. de Villiers secondeerde.

De heer van Nierop lichtte het voorstel toe en zette uiteen, waarom hij koloniale dranken speciaal had bijgevoegd.

De heer P. Lotter (Caledon) ondersteunde het voorstel.

In stemming gebracht werd het voorstel van de heer van Nierop aangenomen.

De heer D. F. Marais (Maraisburg) pleitte voor algemene verlaging van spoorweg tarieven.

De voorzitter verdaagde het congres te 5 uur.

OP UITNODIGING DER AFRIKAANSE VROUWEN VERENIGING

te Cradock, verenigden de congres leden zich te 5 uur in het Park te Cradock. Zeer veel belangstellende dames en heren waaronder ook de burgemeester, de heer D. Michau, waren mede aanwezig. Nadat verversingen waren rondgediend, en men genoten had van de heerlike wandelingen onder Cradocks groene bomen, sprak de ed. heer P. Michau, L.W.R. de aanwezigen toe. Hij heette allen namens het publiek van Cradock welkom. Hij bracht hulde aan het centrale bestuur van de Z. A. Bond en gaf zijn leedwezen te kennen, dat de ontvangst te Cradock van wege de droogte niet zodanig was als men dat gewenst had. Hij dankte de dames der Afrikaanse Vrouwen Vereniging te Cradock (de eerste Afrikaanse Vrouwen Vereniging die in dit land werd gesticht) en eindigde met de volgende woorden:—

"Dit weet ik, dat onze vrouwen groter patriotten zijn dan de mannen." (Luid applaus).

De heer T. P. Theron, L.W.V., enige minuten later het woord nemend, zeide in verband met de laatste woorden van de vorige spreker, dat hij daarbij had gedacht aan deze woorden: "De vrouw regeert de wereld." De vrouw, zeide hij, regeert in het huisgezin, en wee de man die niet in die spoor wil trap." (Algemeen gelach).

Zich richtend tot de dames zette spr. uiteen, dat het bonds congres betekende, om uit liefde voor het vaderland te werken voor het welzijn van het vaderland. Doch, zeide hij, laten wij mannen werken tot we oud, tot we grijs, tot we krom worden, als de vrouw ons niet helpt, als de vrouw niet met ons werkt, zullen we ons doel nooit bereiken.

Namens het congres dankte spreker de dames van Cradock. Onder luid applaus eindigde hij zijn geestig gekruide toespraak.

Ten slotte sprak nog de heer N. F. de Waal, L.W.V., die mede namens het congres de bonds broeders en bonds susters van Cradock dankte voor de hartelike ontvangst. Hij zette het doel uiteen van de Afrikaander Bond en gaf 'n benopt overzicht van de geschiedenis van die bond, om ten slotte op te wekken tot eendrachtige samenwerking.

AVOND ZITTING.

De voorzitter heropende het congres te 8 uur.

Zeer veel dames en heren belangstellenden aanwezig.

Aan de orde punt 9 van de beschrijvings brief:—

TAAL.

Voor handhaving der rechten van de Hollandse taal:—Middelburg, Swellendam, Jansenville.

Voor kennis van Engels en Hollands van publieke ambtenaren:—Victoria W.

Voor gelijke rechten op scholen, gerechtshoven en spoorwegen van de Holl. taal:—Barkly Oost, Alexandria, Kimberley, Dordrecht, Carnarvon, Fraserburg.

Voo bepaling der aandacht bij de toenemende verwaarlozing der Hollandse taal in het huisgezin, op de school, in de universiteit, in civiele dienst examens en in alle publieke departementen:—Kaapstad.

Voor meer Hollands spreken in het parlement:—Montagu.

Voor inspecteurs, die Engels en Hollands spreken:—Willowmore, Aliwal Noord, Rhenosterberg.

Voor meer Hollands op scholen: Vrijburg.

De heer N. Duvenhage stelde voor:

Dit congres bepaalt de aandacht van alle belanghebbenden der Hollandse taal bij de toenemende verwaarlozing der Hollandse taal in het huisgezin en op de school, bij de aanstelling van school inspecteurs, in de universiteits en civiele dienst examens en in alle publieke departementen en vertrouwt dat zowel in als buiten het parlement meer zal worden gedaan om de belangen der Hollandse taal te handhaven.

De heer Labuscagne secondeerde.

De heer P. W. Cloete stelde voorts nog voor het volgende:

"Dit congres betreurt het, dat er in het parlement niet meer gebruik wordt gemaakt van de Hollandsche taal, en vertrouwt, dat hierop in de toekomst gelet zal worden."

De heer H. J. H. Claassens wees er op dat zijn distrikt, Victoria West, al jaren op bevordering der Hollandsche taal had aangedrongen. Reeds op een congres gehouden in 1888 te Graaff-Reinet, was een der beschrijvingspunten van Victoria West: bevordering der Holl. taal. Sedert dat jaar was steeds op hetzelfde aambeeld gehamerd. Desniettegenstaande moest men met schaamte terugzien op de resultaten. Wat ook al verkregen was, men maakte er geen gebruik van. Sprekers collega's in het parlement maakten algemeen gebruik van de Engelse taal. (Een stem: Schande). De grootste ijveraars voor de Hollandse taal spraken in 't parlement Engels. Daarvan was het gevolg, dat ook op andere plaatsen de rechten aan de Hollandse taal werden geweigerd. Dit had men onlangs gezien in Lady Grey. In Victoria West werd van de inspecteurs geëist, dat zij hun rapporten in Engels moesten opmaken. Spreker wees op een geval in Vosburg hoe een schapendief aldaar gelegenheid kreeg om te ontsnappen, doordat de politie agent die de diefstal moest onderzoeken, geen Hollands kende, en eerst naar het dorp moest gaan om een vertaler te halen. Spreker hoopte dat men een voorbeeld zou nemen aan de dames, en aan de studenten van Stellenbosch, die uitvoering gaven aan hetgeen reeds was gedaan. Als men zulks deed zou het niet meer nodig worden te zeggen, dat de Hollandse taal niet met de Engelse gelijke rechten had. (Luid applaus).

HOLLANDS IN HET HUISGEZIN.

De heer N. Duvenage (Middelburg) vroeg, wat gedaan kon worden tot bevordering van de Holl. taal in 't huisgezin. Hoe kon men nu naar de regering gaan, om meer rechten te vragen, voor die taal, waar de Hollandse taal in het huisgezin werd verwaarloosd? Daarom moest men er op werken dat de Hollandse taal in 't huisgezin tot zijn recht kwam.

De heer Nel (Dordrecht) pleitte ervoor om in distrikten, waar Hollands algemeen werd gesproken, ambtenaren te plaatsen, die Hollands kenden.

De heer Lotter (Caledon) meende, dat het goed zou zijn als de taalbond overal buiten Stellenbosch takken zou stichten. Spreker zou gaarne Engels kennen, doch dit was volstrekt geen motief om Hollands te verwaarlozen. Als men de taal wegwierp, wierp men de godsdienst weg.

De heer Labuscagne had het voorstel gesecondeerd. Hij wees er op, dat scholen geinspecteerd werden in 't Engels. De Hollandse taal moest worden voortgeplant van kind tot kind.

De heer Cloete (Molteno) hoopte dat een algemeen besluit zou uitgaan van dit congres aan alle wijks- en districts besturen opdat meer aanmoediging verkregen zou worden voor gelijke rechten van beide talen.

De heer Lombard (Tulbagh) drukte zeer op het punt: "Verwaarlozing der Hollandse taal in 't huisgezin." Dat was de eerste plaats waar de Hollandse taal moest aangekweekt worden. Doch als men een beetje Engels kende, wilde men dat alom laten blijken. Hij haalde aan, dat Dr. Mansvelt, de oud-superintendent van onderwijs in Transvaal had gezegd: De taal is gans het volk. Een volk, dat zijn taal verliest, gaat ten gronde, zeide spreker. Laten wij onze taal bewaren in het huisgezin, zeide hij, en onze kinderen eerst Hollands en daarna Engels leren (appl.)

De heer Scholtz (Kimberley) wees op de heftige strijd, in Kimberley aangebonden om de rechten der taal gehandhaafd te krijgen. (Hoor, hoor). In Beaconsfield, een voorstad van Kimberley, had men reeds de overwinning behaald. De taalkwestie was een der gewichtigste, zo niet de gewichtigste kwestie. Als spreker daarom sentimenteel zou worden, hoopte hij dat men sulks hem niet euvel zou duiden. De taal was het zinnebeeld van een volk. Men meende, dat een volk kon bestaan zonder eigen taal, en wees daarbij op Amerika. Daarmede wilde men dan zeggen, dat hetzelfde in Zuid Afrika het geval zou kunnen worden. Doch die zo spraken verloren uit het oog de omstandigheden, waaronder men hier een volk was geworden, wat spreker nader toelichtte. Toen de Engelsen hier kwamen was de Hollandse taal reeds te vast ingeworteld, om te worden ontworteld. De taal was gans het volk, had de grote dichter Da Costa gezegd. Men had gehoord, dat men op maatschappelijk en geestelik gebied geen succes zou bereiken, zonder de vrouw. Welnu, spreker beschouwde de taal als onze volksmoeder. En eerbiedigde men die niet, dan dreigden we als beesten verloren te zullen gaan.

AAN DE TAAL WAS VERBONDEN EEN GESCHIEDENIS,

een eigen geschiedenis, die ons leerde, dat we een recht van bestaan hadden. En als we die taal in ere hielden zouden we ons niet zo gemakkelik onder laten brengen.

Werkelike taalbevordering moest beginnen in het huisgezin. Als dan de kinderen op school geen Hollands leerden, zouden ze bij vader en moeder daarover klagen. Men kon ook de taal op andere wijze steunen, op de wijze als b.v. door 't "Spreekuur" te Stellenbosch geschiedde.

Men kon de taal bevorderen door ze te schrijven en te lezen. Goedkope Hollandse lectuur kon men door sprekers bemiddeling krijgen. (Luid applaus).

De heer Du Plessis (Hanover) wees er op dat Hollands in 't parlement dezelfde rechten had als Engels, en toch sprak de Afrikaander daar Engels. (De heer M. J. du Plessis protesteerde daartegen).

Als de oorlog niet was gekomen, ware alles hier verengelst. Spreker wees op verschillende feiten, waar hij steeds Engels had horen spreken. Twee jaar geleden was hij b.v. in de boeren winkel te Cradock, waar hij geen woord Holl. had horen spreken. De man die heden handhaving der Hollandse taal verkondigde, sprak thuis Engels.

De heer F. J. Lombard (Albany) meende, dat als men de waarheid wilde erkennen, men moest toestemmen dat allen zich in deze zaak min of meer hadden schuldig gemaakt aan plichtverzuim. Spreker was blijde geweest te horen van de "Nationale Vrouwen Vereniging" te Cradock, en hoopte dat zodanige voorbeelden zouden opwekken tot navolging. Geen rechtgezinde Engelse inwoner van Zuid Afrika nam het de Afrikaander kwalik dat hij ijverde voor zijn taal. Het opkomend geslacht echter maakte dikwijls gebruik van een andere taal, waar het de eigen taal moest gebruiken. Spreker meende, dat de ouders te onverschillig waren met betrekking tot de correspondentie hunner kinderen en de lectuur, die zij lazen. Hij hoopte niet dat men hier reflekties op een of ander zou maken, doch dat men een besluit zou nemen dat ieder zich zou ter harte nemen.

(Vervolg op pag. 5.)

ADRES VERZOCHT. — De Wed. J. G. Potgieter van Klein Klipfontein, Postkantoor, St. Helenafontein, distrikt Piquetberg, verzoekt informatie omtrent de verblijfplaats van de heer Samuel Ignas Potgieter, laatstelik wonende in de Transvaal. Deze heer is de vader van Johannes Gerhardus Potgieter, die op 10 October, 1904, door de Witbooi Hottentotten werd vermoord. Zijn achtergebleven Weduwe verzoekt dringend opgave van de verblijfplaats en het volledig adres van de vader van haar man, de heer S. I. Potgieter. Degene die met dat adres bekend is wordt beleefd uitgenodigd hiervan ten spoedigste kennis te willen geven aan het kantoor van "Ons Land" postbus 44, Kaapstad.

DOODBERICHTEN.

OVERLEDEN op de 19de Februari ons teder-geliefde zoon, GERT JACOBUS VISSER, in de ouderdom van 20 jaar na een smartvol lijden van 6 dagen aan bloedvergiftiging.

Wij wensen onze hartelike dank uit te spreken aan de vrienden van het Boesmanland, die zich so veel moeite hebben getroost om hem te verplegen, daar wij, de ouders, slechts 3 uur voor zijn dood hem konden bereiken.

De bedroefde ouders,
G. J. en M. C. N. VISSER.

Klompboom.
Nieuwoudtville.

OP de 22ste dezer kwam de doods Engel en nam van ons zijde weg onze lieve kleine, SEPPIE, oud 15 maanden en 12 dagen, was nog geen 24 uur ziek aan de wrede kroep: hij gius uit als een kaarsie. Maak ons stil O God en doe ons Uw liefde hand kussen; wat Gij doet is welgedaan.

De diep bedroefde ouders,
P. E. HAMMAN en
E. P. HAMMAN, geb. ZEEMAN.

Remhoogte,
Riebeek Kasteel.

PRITCHARD — Overleden op 27 Februari, aan zijn woning te 2 Hammersmith Villas, Kloof Road, Zee Punt, CHARLES PRITCHARD, in de ouderdom van 92 jaren.
Begrafenis vindt plaats vannamiddag (Donderdag) te Beaufort West.

Tweede Assistente.

BENODIGD een gecertificeerde 2de Assistente voor de A3 School te Kakamas Arbeids Kolonie, distr. Kenhardt.
Vereisten: Engels, Hollands, Muziek en Handwerk.
Salaris £60 p.a. en kost en inwoning vrij.
Aanzoeken bij de ondergetekende tot 15 April 1905.

PETER EDW. BEYERS,
Kakamas,
via Kenhardt.

GEVRAAGD.

EEN gecertificeerde Gouvernante (Protestant) voor een Private Plaatschool twee uren van Hopefield, in de Malmesbury afdeling, om onderwijs te geven aan elf kinderen.

Vereisten: Werk tot Standaard VI in Engels, Hollands en Handwerk, alsook muziek (Piano) aan twee leerlingen.

Salaris van £40 tot £45 per jaar met kost en inwoning. Copieën van getuigschriften van karakter en bekwaamheid, te worden gezonden aan

P. J. DU TOIT.

Kliptontein,
P.K. Hopefield.

KENNISGEVING.

DE ondergetekende heeft de eer aan het publiek van CLANWILLIAM en District bekend te stellen, dat hij zich aldaar van af 15 dezer gaat vestigen als Wets-Agent en Vendu-Afslager. Alle Agentswerk en Commissies hem toevertrouwd, zullen zijn volle aandacht ontvangen en met stiptheid en spoed uitgevoerd worden.

J. F. BOSMAN.

Stellenbosch, 1 Maart, 1905.

Water! Water! Water!

TRACEY & MACK,
Boor Contracteurs en Artesise Put Ingenieurs.

Met buizen uitgevoerde boorgaten. Onbeperkte en diepte zoals verlangd. Zuivere en onuitputtelike voorraden Artesies water, verkregen door diep boren. Prijzen worden opgegeven.

Adres: Bus 1289, A. P. K. Kaapstad.

AFRIKAANSCHE
Onderlinge Voogdij en Assurantie Maatschappij, Bpkt.

OPGERICHT 1900.

Een zuiver Zuid Afrikaansche Instelling gegrond op Onderlinge Beginselen.

Nominaal Kapitaal	£100,000
Ingeschreven	50,000
Reserve Fonds tot 30 Jun 1904	13,000

Hoofd Kantoor .... Malmesbury.
Telegrafisch Adres .... "Mutual."

DIRECTEUREN:

A. C. Koch (Voorzitter), J. A. Dreyer, G. J. V. Loubser, J. G. Louw, J. H. Marais, L.W.V., A. J. Roome, D. J. Marais, L.W.V., A. W. Eksteen, J. P. Malan, G. S. Wolfaardt, L.W.V., D. W. Krynauw, F. Lindenberg, A. J. Chappini, I. J. J. van Aarde, A. C. de Villiers.

TAKKEN.

Paarl—Telegraphisch Adres "Mutual," Bestuurder, S. P. H. de Villiers.
Worcester — Telegrafisch Adres "Mutual," Bestuurder, Daniel Bland.
Piquetberg—Telegraphisch Adres "Mutual," Bestuurder, P. J. A. Olthoff.
Kaapstad—Telegraphisch Adres "Afrikaan", Bestuurder, S. J. Wiggett.

AGENTSCHAPPEN.

Agenten in al de voornaamste steden in de Westelijke Provincie.

VERZEKERING DEPARTEMENT.

Brand verzekering aangegaan op ... van allerlei aard, tegen de laagste loopende prijzen.

Verzekering van Hooimijten en Boeren Producten een specialiteit.

VOOGDIJ DEPARTEMENT.

De bereddering van Boedels, Overmakingen, Voogdijschap, Huwelijkscontracten, en Insolvente Boedels, Likwidatie van Firma's en Maatschappijen, en Algemeen Trust en Agent's Werk van allerlei aard ondernomen.

GETROUWHEIDS TAK.

Waarborg voor Eerlijkheid, Oprechtheid en Getrouwheid van Voogden, Likwidateurs en Administrateurs, Executeurs en Executeurs Datief, Curatoren Boni, Baljuw, Landmeters, Bestuurders en Secretarissen van Banken, Verzekering en andere Maatschappijen, Afdeelings en Stedelijke Raden, Klerken en andere beambten in dienst van Firma's en Publieke Instellingen.

S. P. MARAIS,
Secretaris.

KENNISGEVING.

KENNISGEVING geschiedt hiermede dat de Afdelingsraad van Swellendam van voornemen is bij Zijn Excellentie de Gouverneur aanzoek te doen de Omheinings Wet No. 30 van 1883, zoals verbeterd door Wet No. 15 van 1891, in de Veldkornetschap van Heidelberg te proclameren en dat alle grondeigenaren van dat wijk objecties moeten inleveren vóór of op de 31ste Maart, 1905.

F. S. REID,
Secretaris.

Afdelingsraad, Swellendam,
18 Februari, 1905.

Hoofdonderwijzer en Assistente.

BENOODIGD voor de Kerkschool te worden geopend, indien eenigszins mogelijk voor de onderwijzers, reeds op den 10den April, 1905. Salaris £216 en £144 respectievelik.

Applicaties met bewijs van bekwaamheid en christelijken wandel, en vermelding of men in Christ. Streverswerk zal deelnemen, moeten vóór of op den 15den Maart, 1905 in handen van den ondergeteekende zijn.

Van de Assistente wordt kennis van handwerk en muziek verwacht.

Ds. J. M. LOUW,
Boksburg, Transvaal.

LIFEBUOY

BEHOUDT HET LEVEN

Houdt het lichaam gezond en het huis zuiver en zindelijk.

Maakt tegelijkertijd schoon en ontsmet.

ZEEP

Malmesbury Executeurs Kamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

PUBLIEKE VERKOPING

DE ondergetekende, behoorlik daartoe gelast door de heer NICOLAAS A. BLANKENBERG, zal publiek doen verkopen, ter plaatse

Roode Kleigat,

MALMESBURY Afdeling, en wel

Op DINSDAG, de 28ste MAART, e.k.,

DE VOLGENDE,

LEVENDE HAVE:

6 Ezels, 1 Merrie met veulen, 1 Rij-paard, 1 paar eersteklas Kar Paarden, 11 Ossen, 3 jaar oud, 2 slacht Koeien, 1 Hollander Bul (vol bloed), 12 Kol-broek beer Varkens, 5 Bokrammen, 8 Schaap-rammen, 40 Slacht en aanteel Bokken, 300 Merino Schaap Lammers, (spek vet), 300 Merino aanteel Ooien.

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Span ploeg Tuigen, 2 paar achter Tuigen, 2 mans Zadels, 1 juffrouws Zadel, 1 zwaai Karn, 1 water Pomp, 1 Put-wen, 1 Kajatenhouten Watervat, 1 Water Kar, 5 Vaten, 1 lange Ladder, 1 lot Deuren en Vensters.

GRANEN:

1400 Mudden zaad Haver, 650 mudden gemengde Voer (Garst en Haver), 350 mudden Voer en Zaad Garst.

De Zaad Haver wordt dit jaar weder gewaarborgd van de beste te zijn.

De Granen, indien door kopers vereist, zullen bij Rust Siding geleverd worden, tegen 6d per zak.

ACHT MAANDEN CREDIET!

Verversingen zullen verschaft worden.

G. W. KOTZE,
Secretaris.

J. W. MOORREES & Co., Afslagers.

Malmesbury,
28 Februari, 1905.

Malmesbury Executeurs Kamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

PUBLIEKE VERKOPING.

DE ondergetekende, behoorlik daartoe gelast door de heer JOHANNES LOUBSER, die besloten heeft zich meer bij het wijnboeren te bepalen, zal publiek doen verkopen, ter plaatse

ZWAVELBERG,

MALMESBURY Afdeling,

EN WEL OP

Donderdag, de 30ste Maart, e.k.

DE VOLGENDE

Levende Have:

6 Zwartbruine Koloniale Ezels, 2 en 3 jaren oud,
6 Andere Koloniale Ezels, 5 en 6 jaren oud,
2 Uitlandse Ezels (mooi en goed), 5 en 6 jaren oud,
400 Merino Ooien, bezet, eerste klas,
200 Jonge Schapen, 12 Koeien, in melk en weder op Kalven, 1 paar Kar Ossen, 15 jonge Vaarzen, waarvan sommige moeten Kalven, 4 eerste Klas Karpaarden, 4 en 5 jaar oud, 6 eerste klas Merries, 4 en 5 jaar oud,
100 Varkens, klein en groot.

Boerderijgereedschap:

1 Vier plaats Kap Kar, 1 twee plaats Kap Kar, 1 Open Kar, 3 Bokwagens (nieuw), 6 dubbele-vóor Ploegen, (Roods patent), 6 enkele-voor Howards Ploegen, 3 eerste klas Zadels, 2 Massey Harris Machines met extras, 3 span Tuigen, 4 span Zwingels met Kettings, 1 lot School Banken en Tafels.

Granen en Wijn:

30 Leggers Wijn, 200 Zakken gemengde Voer, en wat nog verder zal aangeboden worden.

G. W. KOTZE, Secretaris.

Malmesbury, 28 Feb., 1905.

J. W. MOORREES & Co., Afslagers.

"De Goede Hoop,"

Een Zuid-Afrikaansch Maandblad voor Jongelieden.

PRIJS . . . . . . 6s. per jaar.

GOED GEILLUSTREERD.

Copien ter kennismaking gezonden op aanvraag en remissie van 6d. aan postzegels.

GESCHIKTE LEESSTOF VOOR JONG EN OUD.

Teekent in bij de uitgevers van "DE GOEDE HOOP," P.K. Bus 44, Kaapstad.

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZITTING.

VRIJDAG, 24 FEBRUARI.

(Vor Hoofdrechter Sir J. H. de Villiers).

MOTIE.

In re insolvente boedel C. A. Hongaerd.

Adv. Van Zijl vroeg aan op verzoek van de meerderheid der krediteuren in de boedel voor de benoeming van een voorloopige trustee met het doel voor het voortdrijven van een slagerszaak welke het grootste aandeel in de insolvente boedel was.

Het hof benoemde Nicholas Everhardus Smuts als voorloopige trustee. Kennis was gegeven aan de registrateur dat deze motie zou gemaakt worden en de hoofdrechter zei, dat voortaan in zulke zaken kennis moest gegeven worden aan de registrateur.

Gibbs vs. B. S. A. Aspahlt Co.

Adv. McGregor (met hem adv. P. G. Jones) verscheen voor eiser in deze zaak en adv. Van Zijl (bij afwezigheid van adv. Upington) voor verweerders.

Adv. McGregor zei, dat de eiser een mechanies ingenieur was en lid van het instituut voor mechanise ingenieurs. Hij had een ijzerfabriek te Observatory en vervolgde de verweerders voor £130, zijnde prijs van 12 maal 17 simplex steen gruis machiene en £20 voor vuurschermen, geleverd aan verweerders op 13 Juli. De koopprijs van de machine zou betaald worden in twee payementen van £65 elk, die schermen werden door verweerders niet aangenomen, niettegenstaande zij herhaaldelik getenderd hadden.

De verweerder zei, dat de eiser in zijn kontrakt had verzekerd hen een machine televeren, die in staat was 1 ton steen per uur te malen. Nadat zij geleverd was, werd bevonden dat zij in vele opzichten defekt was en niet in staat het werk te leveren zoals in het kontrakt overeen gekomen was. De eiser, die herhaaldelik gevraagd werd de machine te veranderen, had zulks nagelaten. Verweerders konden haar niet gebruiken en verlangden dat de eiser een andere machine leverde. Verweerders eiste in reconventie de som van £150 als schade vergoeding.

Na het horen van getuigen aan beide zijden werd er vonnis gegeven voor de eiser met de kosten.

In re petitie Hepworth bpkt.

Adv. Van Zijl voor de verzoekers, die krediteuren zijn in de boedel van de Adderleystraat theesalons, vroeg de benoeming aan van een voorlopige trustee.

Het hof benoemde de heer A. T. Hennessey. Toen verdaagde het hof.

EERSTE AFDELING.

(Voor rechter Maasdorp).

Pickard vs. Z. Afr. maatschappij en Da Costa, Jacobs en Co.

Adv. McGregor verscheen voor eiser en adv. Searle voor verweerders.

Adv. McGregor zei, dat dit een aktie was voorgebracht door de eiser, die hotelhouder en kontrakteur was, wonende te Oudtshoorn, voor de som van £1,000, als schadevergoeding voor nadeel, door hem geleden wegens het plaatsen van valse verklaringen in het blad "Mercantile Gazette." Dit blad werd gedrukt door de tweede verweerders en gepubliceerd door eerstgenoemde verweerders.

De verklaring waarover geklaagd werd, behelsde dat er voorlopig vonnis was genomen tegen eiser in het res. mag. hof te Oudtshoorn voor £41 17s. De verdediging was dat de publikatie een vergissing was en zonder opzet geplaatst was.

Na getuigen verhoor werd vonnis gegeven voor eiser voor £20 met kosten.

Trustee insolvente boedel van David Israelson vs. Harris en Black en anderen.

Adv. Searle vroeg in deze zaak een vaste datum aan voor verhoor. Kennis was aan de andere kant gegeven en zij hadden toegestemd.

Maandag, 6 Maart, werd voorlopig vastgesteld.

Daarna verdaagde het hof.

TWEEDE AFDELING.

(Voor rechter Hopley.)

Robertson vs Holt en Holt.

Adv. W. P. Buchanan verscheen voor eiser en adv. Close (met hem advokaat Pyemont) voor verweerders.

De eiser, die reiziger was in dienst van verweerders, eiste £124.17.9. Hierbij was ook het bedrag van £96 inbegrepen, welke was hotelkosten te Bloemfontein tegen 12s. 6d. per dag en £21 voor het stallen en voederen van paarden enz.

Verweerders zeiden dat eiser hen £53 9s. 9d. schuldig was. Ze waren bereid £21 te betalen tegen een bewijs dat 't was voor diensten bewezen aan de firma.

John Robertson, eiser, verklaarde in zijn getuigenis, dat hij vier jaar in Z. Afrika geweest was. Hij was uitgekomen op kontrakt bij Holt en Holt als reiziger op te treden. De overeenkomst was dat hij 1 pct. kommissieloon op sigaretten en 2 pct. op kleren enz. boven zijn salaris zou ontvangen en reisen verblijfkosten. Reiskosten hielden alles in. Hij was enige maanden in P. Elizabeth geweest en ontving zijn kommissieloon maandeliks.

Na het horen van getuigenis werd het verhoor uitgesteld tot Maandag.

MAANDAG, 27 FEBRUARI.

(Voor Hoofdrechter Sir J. H. de Villiers en rechters Maasdorp en Houley)

APPèLZAKEN

Reed vs. Port Elizabeth stad-raad.

Adv. Searle (met hem adv. Percy Jones) zei, dat hij verscheen voor de stadsraad, die hij geloofde de appèllanten te zijn in de zaak, hoewel het scheen alsof Reed de appèllant was. De stadsraad tekende het eerst appèl aan en Reed had later een kruis appèl aangevraagd.

Adv. Burton (met hem adv. J. E. R. de Villiers) waren voor Reed verschenen.

Adv. Searle zei, dat het appèl onder de volgende omstandigheden was aangetekend: De stadsraad vervolgde Reed in het oostelike distriktshof voor twee sommen gelds, £70 en £37.10.3. De £70 was onderling geregeld en het dispuut betrof de £37, welke schuldig waren voor onkosten, veroorzaakt dat het eigendom van verweerder omgehaald was. Er was zeker gebouw in P. Elizabeth, welk afgebroken was door de raad in April, 1903, nadat kennis was gegeven dat het huis afgekeurd en niet geschikt om in te wonen was. De gebouwen stonden bekend als de "Lower Red Barracks." Verweerder stemde toe, dat zij afgebroken moesten worden en omtent de "Upper Red Barracks" bestond nog verschil van mening. De verweerder beweerde dat zij niet afgebroken hadden behoeven te worden, en eiste £4.000 als vergoeding van 't gebouw en de huur, welke er uitgetrokken had geworden. Volgens regulatie 37 had de stadsraad het volste recht het gebouw af te laten breken.

Adv. Maasdorp toonde aan dat de raad Reed alleen kennis gegeven had, dat hij de reparaties aan het gebouw moest laten brengen.

Na het horen der verschillende advokaten deelde de hoofdrechter mee, dat de zaak betreffende de kopie van het antwoord op een telegram nader onderzocht moest worden.

(Voor rechter Maasdorp en Hopley).

Samson Africa vs. Rhenise Zending Vereniging.

Adv. Greer voor de appèllant van advokaat Burton voor verweerders.

Adv. Greer zei, dat dit een appèl was tegen het vonnis van de resident magistraat voor het distrikt Tulbagh in een aktie waarin de Rhenise zendeling vereniging een zaak voorbracht tegen de appèllant voor de betaling van huur en ook voor een dagvaarding om zich te verwijderen uit een slagerij in de Sarol zending, gehuurd door de appèllant van de vereniging, voor welke beide beschuldigingen vonnis was uitgesproken. De eisers bewezen dat verweerder zekere voorschriften verbroken had, waardoor hen het recht gegeven werd hem kennis te geven dat hij het huis moest verlaten. Het appèl was er op grond dat verweerder nooit deze zogenaamde kerkwetten ondertekende, dat deze wetten altra vires waren en verder dat hem niet voldoende kennis is gegeven volgens de overeenkomst, waartoe de beide partijen gekomen waren.

Na verder getuigen-verhoor werd 't appèl van de hand gewezen, met uitzondering, dat een schadevergoeding van £2 10s. betaald moest worden en dat de eisers verweerder de som van £25 moest betalen welke zij hem hadden aangeboden als bedrag van datgene wat hem in eigendom was gegeven.

Davidson vs. Werdmuller.

Adv. Alexander verscheen in dit appèl op een vonnis van de resident magistraat van Colesberg, terwijl de verweerder niet vertegenwoordigd was. Eiser vervolgde verweerder voor £7 voor kost en inwoning. Dit bedrag was na de uitspraak betaald, maar nu was de kwestie wie de kosten moest betalen.

Het appèl moest in dit hof met de kosten en die van het lagere hof toegelaten worden.

ALGEMENE MOTIES.

Dora Wasserbug vs. Joseph Wasserbug.

Adv. Rowson vroeg een order aan, dat door verweerder aan eiseres geld gegeven wordt voor onderhoud en een aktie aan te gaan om zich wettig te laten scheiden van verweerder, daar zij geheel zonder geld was, en verweerder twee "boarding" huizen had in Breestraat.

Adv. W. P. Buchanan was tegen deze aanvraag op grond dat eiseres van haar echtgenoot was weggelopen en geld meegenomen had.

Adv. Rowson las het affidavit van eiseres, waarin verklaard werd dat de partijen twee jaar geleden gehuwd waren in gemeenschap van goederen en zij had om echtscheiding verzocht omdat zij door hem mishandeld werd en wegens zijn ongestadig karakter. Zij had geen middel van bestaan, terwijl verweerder £125 per maand verdiende.

Verweerder verklaarde in zijn affidavit, dat zijn vrouw hem in Januari l.l. uit eigen vrije wil verliet en zonder enige reden en meenam £100 aan juwelen, £10 aan huishoudelike artikelen en £10 aan geld. Hij ontkende haar slecht behandeld te hebben. Hij genoot slechts een verdienste van £15 per maand.

Rechter Maasdorp gaf uitspraak, dat verweerder £30 moest betalen aan de prokureurs van eiseres, als kosten van het geding en £6 per maand aan eiseres moest betalen om zich te onderhouden, welke betaling zal beginnen op de 7de dezer.

VERBANDLIJSTEN

14 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

A. J. J. Rossouw—J. P. Rossouw—Prins Albert.
G. W. Schattenberg (P. E. S. de Villiers borg)—St. Andrew's Loge No. 67, Ancient Order of Free Gardeners — Kaapse afd.
F. H. van Blommestein—D. C. Andrew —Kaapstad.
C. E. Rogers—Cradock Onderlinge Bouw Mij.—Cradock.
F. J. Erasmus—Van der Bijl en Co. — Stellenbosch.
A. M. S. Slabbert—E. J. Jansen—Jansenville.
A. M. S. Slabbert—P. G. Wolmarans—Jansenville.
M. G. Lotter—M. D. C. Ras—Victoria West.
D. S. du Toit—J. F. du Toit—Graaff-Reinet.
O. Conolly—Gebr. Chiappini—Kaapse Afd.
W. F. Wood—D. Air—Kaapse Afd.
H. Barron—T. A. Thwaits—Beaufort West.
J. F. van der Spuy—Kaap de Goede Hoop Spaarbank—Kaapse afd.
R. Ashworth—Boedel J. Lucas—Port Elizabeth.
P. M. J. J. v. Rensburg—W. B. Taylor —Uniondale.
D. J. de Villierse—W. B. Taylor—Uniondale.
J. J. Piton Sr.—Paarl Afr. Trust Mij., Bpkt.—Paarl.

KUSTINGS.

C. J. Cole—Silverleaf Estate Syndicate, Bpkt.—Kaapse afd.

GENERAAL.

W. A. Driver—Martienssen, Grimm en Fraser—Port St. John's.

CONTRACTEN.

A. E. Lamb—H. L. Drake—Pretoria.
E. B. Herbert—E. L. Perry—Kaapstad.
P. A. Guard—E. M. Adams—Kaapse afd.
E. L. Pugh—M. A. Tremlett—Queenstown.
W. A. Wagenhauser—E. A. M. Morris —Kaapse afd.

15 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

G. Smith—B. Bernstein—Pt. Elizabeth.
J. B. Langson—B. Bernstein—Pt. Elizabeth.
J. P. Pepler—J. P. de Villiers—Paarl.
A. M. C. Nieuwoudt en A. J. Pepler—J. P. K. de Villiers—Paarl.
H. L. Pepler J.zn.—J. P. K. de Villiers —Paarl.
W. F. Griffiths—J. Winter—Port Elizabeth.
A. Toise—W. H. Wilson—Tembuland.
C. J. Human—J. P. Truter—Swellendam.
J. M. Olivier—J. C. Gericke—Oudtshoorn.
R. Diamand—D. Golding—Kaapse afd.
Mayo, Vernon en Co., B. Mayo, C. E. Mayo en Y. Vernon—A. W. Guthrie —Uitenhage.
J. Ferguson—H. H. Dengler—Queenstown.
W. H. Clegg—E. Haywood en Co.—Kp Afd.
C. F. Kolbe—C. E. van der Merwe — Kaapstad.
A. C. B. Tod en C. E. Tod—Standard Bank, Matatiele—Matatiele.
H. Oddes—Standard Bank, Calvinia — Fraserburg.
J. J. H. Hattingh—Boedel V. Rice — Beaufort West.
L. Beyers en J. A. Groenewald (Beyers en Groenewald)—Standard Bank, Caledon—Caledon.
A. S. Viner—T. A. Thwaite—Beaufort West.
C. King—F. A. Dittmer—Kaapse afd.
J. A. Botha—J. B. Murray—Barkley Oost.
F. Baker—M. L. Struben—Tulbagh.
J. H. Bowie—Grahamstad Bouw Mij.—Grahamstad.
J. A. Arendse Sr.—Malmesbury Trust en Brand Verzekering Mij.—Malmesbury.
J. A. P. Cilliers—M. J. Rood— Van Rhijnsdorp.
H. Groman—Z. A. Associatie—Kaapse Afd.
C. F. W. Wessner—Lindenberg en De Villiers—Kaapse afd.
A. J. Grindling—J. W. C. Anderson — Oudtshoorn.

KUSTINGS.

L. M. Stella—H. L. Pepler J.zn.—Paarl
M. Earl—J. H. Rowntree—Kaapse afd.
H. S. Everett—W. S. Law—Kaapstad.

GENERAAL.

H. Malcolm (Gebr. Malcolm)—E. J. Fraser—Matatiele.
J. W. McCausland en J. Browne (Zuid-West. Supply Stores)—L. Field en Co. —Oudtshoorn.

CONTRACTEN.

T. Crabbe—E. C. Trueman—Kaapse Afd.
E. Kalogeropowlos—A. D. Humfrago—Bloemfontein, O.R.K.

17 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

A. Dixon—J. Welch—Kaapse afd.
W. Smith, R. Smith (Gebr. Smith)—P. Timm—Peddie.
F. W. Coller—W. E. en M. A. Toengs—Kaapse afd.
J. Irvine—C. W. Harvey—Port Elizabeth.
J. W. Gryvenstyn—C. E. S. Bestall—Elliott.
S. Zive—Afr. Onderlinge Trust Mij., bpkt.—Malmesbury.
J. J. Doman—J. W. Wright—Hoopstad
C. R. Delport—Metcalf en Co.—Middelburg.
A. McCallum—W. Ayliff—Fort Beaufort.
A. A. C. Massyn—P. K. Neethling — Prins Albert.
H. M. McDuling—A. Frankenstein — Matatiele.
J. C. Crockart—Port Elizabeth Trust en Verzekering Mij.—Kaapse afd.
J. W. Payne—Boedel J. Lucas—Port Elizabeth.
J. C. van Renen—S. H. H. van Reenen —Malmesbury.
G. Brownhill—G. M. Pfeiffer—Kaapse afd.
E. Barsdorf—D. Tennant—Kaapse afd.
A. Dent—Aegis Verzekering en Trust Mij., Bpkt. van Port Elizabeth—Pt. Elizabeth.
J. G. Immelman, G. C. Immelman, J. H. Marais—Tulbagh.
J. G. Immelman—G. C. Immelman — Tulbagh.
N. H. Loubser—G. Nieuwoudt—Malmesbury.
S. H. Lipschitz, I. Naach, M. S. Lipschitz—Standard Bank, Swellendam—Swellendam.
J. Duncan—E. Arderne—Paarl.

KUSTINGS.

L. Krawitz—W. H. Humphrey—Port Elizabeth.

GENERAAL.

J. B. F. Mostert—C. R. B. Mostert—Malmesbury.
A. Ditcher—Paterson en Co.—Kaapse afd.
A. Ditcher—J. Sedgwick en Co.—Kaapse afd.

CONTRACTEN.

J. P. Abnelt—M. M. J. Courlois—Kaapstad.
D. J. J. Swanepoel—C. E. Vicktor — Prins Albert.
A. McDickson—A. J. Smith—Zeerust.
G. J. van Heerden—M. H. Fouché — Richmond.
E. K. Wood—A. F. Painter — Fort Beaufort.

18 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

J. Chipflin—V. T. Jones Port Elizabeth
J. Ross, C. McA. Ross—J. Bremmer—Queenstown.
C. Smith Jr.—J. S. Holmes—Port Elizabeth.
A. E. Pienaar, J. Strydom—T. W. Mills —Uitenhage.
W. Ledlie—W. E. Moore en Zn.—Kp. Afd.
W. Beatty—F. P. T. Struben—Kaapstad.
C. S. Moody—Perseverance Bouw Mij. van Port Elizabeth—Port Elizabeth.
J. H. Muller—W. J. van der Merwe—Ceres.
M. J. Greeff—Midland Agentschap en Trust Mij. van Graaff-Reinet—Graaff-Reinet.
J. Villa—G. Delponte—Kaapse afd.
W. F. Morkel—Pretoria Hypotheek Mij. —Kaapse afd.

KUSTINGS.

T. Glanvill—A. G. Dicks—Gr.Reinet.
A. C. Renecke—J. A. Nefdt—Ladismith
H. J. du Plessis G. J. du Plessis, J. L. du Plessis—J. Rathfelder—Uniondale
H. J. du Plessis, G. J. du Plessis, J. L. du Plessis—P. J. Loock—Uniondale.

GENERAAL.

J. Barnett—J. W. Jagger en Co.—Port Elizabeth.

CONTRACTEN.

P. J. Bestbier—M. J. O'Kennedy—Malmesbury.
D. Cohen—S. Geffen—Paarl.
P. du P. van Zijl—J. P. Claassen—Calitzdorp.
J. N. P. de Villiers—A. E. D. Marais—Stellenbosch.

20 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

P. Phoke—J. B. le Roux—Aliwal Noord
J. S. Wilshere—Ned. Ger. Kerk in Zuid Afrika—Kaapse afd.
H. Hendricks—D. R. Ward—Paarl.
W. H. Naude—Boedel C. Home Sr. — Worcester.
A. Pakkies—T. E. Clarke—Oost Griqualand.
J. G. Muller—Gebr. Battenhausen — Britstown.
F. T. McCleland—Pohl, Crockart en Johnson—Uitenhage.
D. J. P. du Toit—W. B. Hunt—Stellenbosch.
P. J. Fanning—F. A. Dittmer—Kaapse afd.
D. J. Vosloo—C. P. du Plessis—Humansdorp.
D. J. Steede—Dempers, Moore en Krige—Caledon.
M. I. Coldrey—E. W. Rose—Cradock.
D. J. du Toit—P. J. B. Marais—Hanover.
A. J. P. Coetzee, J. Schneider (Coetzee en Schneider)—W. T. Tharratt—Fort Beaufort.
M. A. Mills—D. P. de V. Graaff—Kp. Afd.
W. Hanna—E. D. Vaughai—Fort Beaufort.
H. H. J. Fehrs, F. Stoltenhoff—Boedel W. Hiddingh—Kaapstad.
J. F. M. Retief—R. C. Abel—Malmesbury.
S. Meyer, O. M. Behrman (S. Meyer en Co.—Bank van Afrika, Bpkt.—Kp. afd.
J. D. Nel, M. W. J. S. Nel—T. C. W. Johnson—Ladismith.
J. J. Linde—E. M. H. Oosthuizen—Ladismith.
W. McIntyre (G. H. Moller, borg)—P. F. Aling—Kaapse afd.
J. W. Waddington—W. H. Humphrey —Port Elizabeth.

KUSTINGS.

E. Levi—Paarl Executeurs Kamer, beperkt—Paarl.
J. W. Waddington—G. Crabb—Port Elizabeth.

GENERAAL.

L. Solomon—Leibowitz en Waks — Kaapstad.
M. Annenberg—R. Sladowsky—Oudtshoorn.
L. Furman, M. Greenwall (Furman, Buirski en Co.)—B. Buirski—Kaapstad.

CONTRACTEN.

W. Chisnall—S. M. Whitaker—Newcastle, Natal.
W. W. Coote—A. aHunter—Oudtshoorn
G. Jarvis—E. Moss—Mount Currie.
W. B. Collins—M. C. Hofmeyr—Stellenbosch.
D. J. P. Keyser—S. Schonken—Uniondale.
J. W. Smith—V. G. Pringle—Bedford.

PAARL.

EEN KLACHT OMTRENT LEGE VRUCHTEN KISTJES.

De heer Stephanus G. du Toit, van St. Martin, Noorder Paarl, zendt ons een brief, maarin hij klaagt over de wijze, waarop gehandeld wordt met lege vruchten kistjes, die met de trein naar het station van afzending worden terug gebracht. Met de kistjes, zegt hij, wordt zeer grof gehandeld en vele worden onnodig gebroken.

Dan is er nog een punt. Kistjes, waarop de naam van de eigenaar duidelik geschreven staat, worden door andere personen weggenomen, overgemerkt en gebruikt, en de rechte eigenaar moet maar toezien. Hij constateert in dit verband het volgende: Op 11 Januari zag zijn zoon in een der trucks bij het station een kistje vruchten met de naam van een kleurling er op gemerkt. Het kistje behoorde aan de heer du Toit. Op 14 Januari vond hij weer een kistje met de naam van Jacob Cupido er op. Toen hij naar ledige kistjes zocht, vond hij nog twee met dezelfde naam en adres er op. De naam van de heer du Toit stond met grote letters op de kistjes en die van Jacob Cupido was er ook met verf op gemerkt. De hr. du Toit vond bij het huis van J. C. ook nog twee kistjes aldus overgemerkt. Op 17 Januari gaf de heer du Toit de zaak bij de politie aan, doch eerst op 21 Februari is de zaak voorgekomen. De beklaagde verontschuldigde zich dat hij meestal van huis is en dat zijn kinderen de kistjes van het station brachten, die dan door zijn vrouw werden overgemerkt. De magistraat ontsloeg de beschuldigde en zei dat klager van hem uitbetaling van geleden schade kon eisen.

De heer du Toit wil nu weten of het een misdaad is, waarvoor hij de beschuldigde aanklaagde, en welk soort, en of de wet iemand toelaat andermans goed door zijn kinderen te laten wegnemen, door zijn vrouw te laten merken op zijn naam en te gebruiken als zijn eigendom, als hij als verontschuldiging inbrengt, dat hij meermalen van van huis is. Als het geval zich herhaalt, vraagt hij: waarheen moet ik mij dan wenden?

STADSRAAD.

Gewone vergadering gehouden op 21 dezer.

Tegenwoordig: De burgemeester en leden H. Zuidmeer, C. M. du Plessis, J. D. Retier en W. D. Steija.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd, alsook die der straatcommissie, gedateerd 16 Februari, 1905, en die der algemene bezigheids commissie, gedateerd 18 dezer.

De secretaris rapporteert dat het hof van objectie re tussen waardering voor 1905 bepaald is voor Donderdag, 2 Maart, te 10 ure.

Lid W. D. Steijn wenst, met verlof van de raad, zijn motie terug te trekken re het leggen van grotere pijpen van af het Victoria reservoir in plaats van de thans bestaande.

De motie van lid Moll re het aanstellen van een prokureur voor de raad, wordt uitgesteld, aangezien gemeld lid niet tegenwoordig is.

De zaak re het uitreiken of al dan niet van permitten voor het kappen of halen van hout uit de Paarlse Berg blijft overstaan.

De secretaris rapporteert dat hij geen zekerheid krijgen kon omtrent het rapport dat er iemand met honden in het Victoria reservoir gebaden heeft.

Met referte tot het plaatsen van een straatlamp op de hoek bij de firma Thom en Verster, wordt de secretaris gelast door een landmeter uit te vinden hoever de municipale grond aldaar uitstrekt.

De secretaris rapporteert, dat volgens wet gerapporteerd is, dat een copie der sanitaire regulaties, zoals door de raad geamendeerd, 7 dagen open lag voor inspectie, en dat geen objecties er tegen zijn ingekomen, waarna de raad eenparig besluit dezelve in zijn geheel te confirmeren, de nodige stappen te nemen, en ze alhier geproklameerd te krijgen.

Op voorstel H. Zuidmeer—J. D. Retief wordt besloten, om tenders te vragen voor 25 ijzeren kistjes, te worden geplaatst over de verschillende stopkranen langs de straten, en vooreerst op die plekken alwaar graniet gelegd is.

De secretaris wordt geinstrueerd ouder de aandacht te brengen van het hoofd der politie, dat het houtdragen uit de Paarlse Berg belet is ingevolge art. 44 der municipale regulaties.

Een aanzoek om 1000 gallons water per dag op het N. Paarl Kerkplein wordt toegestaan aan de kontrakteurs de Villiers, Larson en Co.

Het rapport van de straat opzichter wordt verwezen naar de straat commissie.

De rapporten van de gezondheids inspekteur Theron en Van der Spuy, worden verwezen naar de algemene bezigheids commissie.

De raad besluit voor eerst te wachten met de aankoop van meer graniet.

Financiëel:

	£	s	d
Outvangsten van 1—20 Feb.	506	13	8
Nadelig saldo 20 Feb.	633	19	4
	£1140	13	0
Nadelig saldo 1 Feb.	887	14	9
Uitbetaald 1—20 Feb.	252	18	3
	£1140	13	0

De heeren Olivier en J. H. Blignaut doen aanzoek om stenen te maken en uit te branden op hun eigendom aan Auret Straat. Toegestaan op voorwaarde dat de heer Olivier een borgakte tekent dat hij verantwoordelik zal zijn voor enige schade, die er door kan worden veroorzaakt.

Lid Zuidmeer geeft kennis met de volgende vergadering in herziening te zullen brengen het besluit door de raad genomen in zake het verwijderen der onderste rij eiken aan Bredastraat.

De voorzitter legt ter tafel de kaarten in verband met het opmeten der nieuwe straat aan de Zwartvlei door landmeter Malherbe. De zaak wordt gelaten in handen van de voorzitter om dezelve op naam der municipaliteit te doen transporteren.

Besloten de rekening groot £17 10s., zijnde opmetingskosten te betalen, op voorwaarde dat enige verdere wijzigingen of veranderingen zonder verdere extra betaling door genoemde landmeter zullen worden gedaan.

ONSTERFELIKE REPUTATIE VERWORVEN. — Kapt. Hughes—zegt de "Leader"—thans hoofd van het Repatriatie Dept., zal aangesteld worden als Inspekteur van Gevangenissen in Transvaal, tegen een salaris van £1000 (zegge een duizend pond sterling belasting-betalers geld) in 't jaar. Onze tijdgenoot, zo schrijft de "Volkstem", vindt dit onrechtvaardig: Wie is Hughes en welke kwalifikaties bezit hij voor deze gewichtige betrekking?—Maar hoe is dit nou mo'elik? Heeft hij zich geen onsterfelike reputatie verworven als hoofd van de onvergankelike Repatriatie? Is het Repatriatie Dept. dan niet de beste opleidingschool geweest voor administrateurs, financiers en dergelike? Een welverdiende promotie zeggen we—onder het tegenwoordig regime—maar, dat meneer Hughes onder enig ander bestuur waarin het Publiek iets te zeggen heeft, harje schielik zijn uittocht uit de dienst zal maken, staat als 'n paal bo' water.

NATURALISATIE VAN DR. LEIJDS.—Het Nederlandse parlement heeft het voorstel van wet betreffende de naturalisatie van Dr. Leyds, die ten gevolge van de annexatie der Zuid-Afrikaanse Republiek niet langer tot een erkend staatsverband behoorde, goedgekeurd

PIANOS

DARTER & ZONEN bepalen de aandacht bij de speciale gerieven die zij aanbieden

VOOR

het kopen van vertrouwbare Pianos, door voorname makers. Een Kontante betaling van

Vijf Ponden

en een kleine maandelikse paaiement zal u in staat stellen om dadelik een van hun beroemde PIANOS te hebben. Voor volle bizonderheden, doe aanzoek bij

Darter & Zonen,
tegenover N. G. Kerk,
Adderley Straat, Kaapstad,
Gevestigd 60 Jaar.

£100
Sterling in Prijzen.

Aan diegenen, die een GROOT AANTAL DEKSELS VAN BLIKJES VAN

Day & Martin's "Just Out" Schoen Smeer, zenden.

ZWART OF BRUIN.

1ste Prijs	-	£50
2de Prijs	-	£25
3de Prijs	-	£10
4de Prijs	-	£5
En 10 Prijzen van £1 elk	-	£10
		£100

Deksels moeten ons franco worden toegezonden voor 31 DECEMBER, 1905.

PRICE & SON,
P Bus 689,
(Hoek van Loop en Castle Straten),
KAAPSTAD.

VERKOPINGEN.

I. & J. HERMANN, AFSLAGERS
Arcade Verkoopkamers, Pleinstraat meubelementen.

P. J. RETIEF, AFSLAGER.
10 Maart—Achter Piketberg, losse goederen en levende have.
14 Maart—Piketberg afdeling, levende have en losse goederen.

A. R. TRUTER, AFSLAGER.
8 Maart—distr. Beaufort West, vaste en losse goederen.

J. W. STIGLING, AFSLAGER.
7 Maart—Hopefield, kostbare levende have en losse goederen.

MARIUS FLEMMER, AFSLAGER.
29 Maart—Steynsburg, kostbare vaste goederen.

A. G. H. TEUBES, AFSLAGER.
2 Maart—Robertson distrikt, vaste en losse goederen en levende have.

P. J. P. MARAIS, AFSLAGER.
2 Maart—Nabij Romansrivier Siding, losse goederen en levende have.
24 Maart—Tulbagh, losse goederen.

J. W. MOORREES JR. & CO., AFSL.
6 Maart—Malmesbury, vaste en losse goederen.
9 Maart—Malmesbury afd., vaste en losse goederen en levende have.
10 Maart—Malmesbury afd., levende have en losse goederen.
14 Maart—Weltevreden, Riebeek West, vaste en losse goederen en levende have.
16 Maart—Nabij Malmesbury, levende have en losse goederen.
28 Mrt.—Nabij Malmesbury, levende have en losse goederen.
30 Maart—Zwavelberg, Malm., kostbare levende have en losse goederen.

IMMELMAN & CO, AFSLAGERS.
2 Maart—Nabij Moorreesburg, levende have en losse goederen.
10 Maart—Piketberg afdeling, levende have en losse goederen.
14 Maart—Malmesbury distrikt, levende have en losse goederen.
23 Maart—Malkopvlei, Riebeek West, levende have en losse goederen.
29 Maart—Langkloof, Riebeek West, levende have en losse goederen.

C. S. CRONWRIGHT-SCHREINER, AFSLAGER.
1 April—Hanover, kostbaar vast goed.

SCHUTZ & DE JAGER, AFSL.
15 Mrt—Philipstown afd., levende have

J. J. HOFMEYR & ZOON, AFSL.
15 Maart—Klipheuvel Station, levende have en losse goederen.

L. J. COETSEE, AFSLAGER.
22 Maart—Burgerville, 204 erven.

MARKTPRIJZEN.

KAAPSTAD.

27 Febr., 1905.

	£	s	d		£	s	d
Aardappelen ...	0	6	0	—	0	9	0
Appelen	0	0	5	—	0	4	11
Boter	0	1	1	—	0	1	4
Druiven	0	3	0	—	0	5	6
Eenden	0	2	1	—	0	2	2
Eieren	0	8	0	—	0	11	6
Ganzen	0	3	5	—	0	3	5
Hoenders ...	0	2	4	—	0	2	10
Limoenen ...	0	4	7	—	0	5	0
Peren	0	1	9	—	0	8	4
Persiken ...	0	1	0	—	0	7	6
Uien	0	5	5	—	0	6	0
Watermeloenen	0	0	1	—	0	0	8

VEREENIGING HOLLANDIA.

Afdeeling Arbeids Commissie, Postbus 952, Kaapstad.

AANBIEDINGEN.

De Commissie bericht door dezen, dat de volgende werklieden zich voor werk aanbiedingen: 7 timmerlieden, 2 metselaars, 1 uitvoerder voor werken, 1 boekhouder.

Werkgevers gelieven aanzoek te doen bij den secretaris der commissie, die dagelijks is te spreken Walestraat 38.

H. J. LOUW, Voorzitter.
L. A. AARSSE, Secretaris.

DRINK

Delicieuse

N E C T A R THEE.

Zeer aanbevolen door allen die het drinken.

Wordt overal verkocht

ALLE NIEUWE!

Gebouwen, Machinerie, Benoodigdheden.

Laatste maar niet minste, nieuwe

LEKKERS.

AFRICAN SWEETS, Ltd.,
OOST LONDEN,
FABRIKANTEN VAN
Lekkers, Chocolade, Confijten, Vruchten in tins, ens.

Kaapstadse Agenten (groothandel alleen) GOVEY & Co, St. George's Straat.

DE ZUID-AFRIKAAN VERENIGD MET ONS LAND.

DONDERDAG, 2 MAART., 1905.

BESPROEIING.

Het wordt alleszins duidelik, dat de aanstaande zitting van het parlement, die op de 10de deser een aanvang zal nemen, een drukke sessie zal zijn. Behalve het gewone werk betreffende de financiële aangelegenheden als anderszins en de rapporten van de vele commissies en conferenties, die in de laatste tijd plaats hebben gehad, zullen de volksvertegenwoordigers hun volle aandacht moeten geven aan de onderwijs concept wet en vele andere regerings- en private bills, die reeds in de *Gazette* van tijd tot tijd zijn aangekondigd. Nog is er een lange concept wet over besproeiing gepubliceerd in een buitengewone *Gazette*, die l.l. Dinsdag middag verscheen. Wij moeten hier aanmerken, dat bij ons kantoor nooit een speciale uitgave van de *Gazette* wordt besorgd, en dat wij dus niets van de publicatie ervan weten, voor dat wij dit uit particuliere bron of uit een meer bevoorrechte plaatselike tijdgenoot vernemen. Waar ligt de fout? Wij willen aannemen, dat het niet nodig zal zijn andermaal hierop te moeten wijzen.

De gepubliceerde "irrigatie bill" beslaat 33 bladzijden van de *Gazette* en bestaat uit 9 delen met 155 clausules tesamen. Wij zullen in dit artikel derhalve alleen enige hoofdpunten van de voorgestelde besproeiings wet kunnen noemen. Deel I is slechts een inleiding, waarin definities worden neergelegd, ens. De andere 8 delen handelen vervolgens over het gebruik van water stromen, rivier-distrikten en raden, geproklameerde waterstromen, besproeiings distrikten, water hoven, onteigening van gronden en 't verkrijgen van servituten, regerings leningen en hulp, overtredingen en straffen.

In deel 2 wordt bepaald op hoeveel water elke eigenaar van grond, langs een waterstroom gelegen, gerechtigd is, nadat zodanige stroom onder een "rivier distrikt" verklaard is. Als al het water van een rivier gedurende een tijd van het jaar niet kan gebruikt worden, wordt er voorziening gemaakt, dat de regering per proklamatie het surplus water kan laten afleiden naar een andere opvang area, waar het beter kan gebruikt worden. In de verdere bepalingen kunnen wij thans niet treden.

Deel 3 handelt over "rivier distrikten en raden". Indien 3 of meer eigenaren van grond langs een rivier, die op water recht hebben, een gesamenlik beheer willen hebben, kunnen zij de regering petitioneren om zodanige rivier of water stromen samen met de plaatsen erlangs tot een "rivier distrikt" te verklaren. De personen, die aanzoek doen, moeten eigenaren zijn van minstens een-tiende van de grond, die recht op water in die area heeft. Voor elk "rivier distrikt" zal een raad worden benoemd van niet minder dan 3 en niet meer dan 7 leden, waarvan één door de regering benoemd en de rest door de stemgerechtigden worden verkozen. De magistraat zal de kiesbeambte wezen bij verkiesingen van zodanige raad en occupeerders van minstens één morgen grond zijn stemgerechtigd en kunnen als leden van de raad worden gekozen. Elke 3 jaar zal een nieuwe raad worden gekozen, en de raad kiest zijn eigen voorzitter. Verder wordt voorziening gemaakt voor de wijze van kiesing en de aanvulling van vakaturen. In clausule 42 worden de plichten en machten van zodanige raad omschreven. Hij moet algemeen toezicht houden op de waterstromen in het rivier distrikt, de bronnen beschermen, verspilling van water beletten, de rivieren schoon houden, helpen om statistieken te verkrijgen, permitten toekennen voor 't gebruik van water en 't aanleggen of veranderen van waterwerken, ens. De raad kan een "rivier schout" aanstellen om beter uitvoering te geven aan zijn plichten en machten. De minister kan ook een ingenieur benoemen om aan de raad advies te verstrekken op techniese punten. Leden van de raad ontvangen geen besoldiging en de raad is gerechtigd binnen zijn area een "rivier belasting" te heffen op vast eigendom van stemgerechtigden en regulaties op te stellen.

In deel 4 wordt aan de regering macht gegeven om een rivier te proklameren, tensij de eigenaren van de helft van de gronden binnen de area ertegen beswaar hebben, in welk geval de zaak eerst voor het parlement moet komen. Waar er geen raad bestaat, kan de regering aan de direkteur van irrigatie de macht van een raad toekennen.

Deel 5 handelt over "besproeiings distrikten". Deze komen veel overeen met "rivier distrikten"; bij laatstgenoemde is er sprake van standhoudend, lopend water, bij eerstgenoemde denkt men aan droge distrikten. De aanstelling van een "irrigatie raad" in een besproeiings distrikt komt overeen met die van een "rivier raad" in een rivier distrikt. De plicht van een irrigatie raad is om toezicht te hebben over alle zaken betreffende besproeiing binnen zijn area. Macht wordt aan deze raad gegeven om besproeiings leningen aan te gaan onder behoorlike securiteitstelling en met inachtneming van zekere bepalingen, en er wordt voorziening gemaakt voor een delgingsfonds.

Deel 6, handelt over "water hoven", die aangesteld worden om over alle waterkwesties te beslissen. In elk "water distrikt" is er een water hof. Zodanig hof zal bestaan uit de magistraat en twee assessors, die gekozen worden uit een lijst van grondeigenaren, die zekere kwalificaties bezitten. Dit hof behandelt alle zaken, die ontstaan in verband met waterkwesties, doet verslag aan de minister of hoger hof, bepaalt waar water uitgeleid zal worden, enz. Van de uitspraak van zodanig hof is er geen appèl, behalve in geval er een waarde van boven de £100 in een zaak betrokken is, in welk geval men naar het hooggerechtshof mag appeleren. In alle andere gevallen kan men per petitie bij het hooggerechtshof aanvraag doen om appèl binnen een maand, en beslist dit hof of het zal worden toegestaan al dan niet.

Deel 7 handelt over de onteigening van grond en het verkrijgen van servituten in verband met publieke zowel als private besproeiings werken. Het water hof van het distrikt moet het bedrag van compensatie steeds bepalen. Wanneer er bij dit hof een applicatie gemaakt wordt voor de onteigening van grond of voor 't toekennen van een servituut, heeft het hof de macht om de applicatie van de hand te wijzen of het aanzoek in een gewijzigde vorm toe te staan.

In deel 8 worden de voorwaarden neergelegd, waarop een grondeigenaar of irrigatie raad bij de regering een lening kan aangaan voor besproeiings doeleinden. De goedkeuring van 't parlement wordt alleen vereist, als de lening boven de £10,000 is. In geval van elke lening zal voorziening gemaakt worden voor de uitdelging ervan binnen een zeker aantal jaren. De rentekoers is bepaald op 3½ pCt. per jaar. Onder sekere voorwaarden kunnen eigenaren of irrigatie raden van de regering een subsidie ontvangen, als een besproeiingswerk voltooid is. Dan nog wordt er bepaald, dat grond, die tengevolge van besproeiingswerken in waarde vermeerdert, voor 10 jaar niet hoger belast mag worden door een afdelingsraad dan onmiddellik voor het aanleggen van zodanig besproeiingswerk.

Dit is in 't kort de inhoud van deze lange bill.

ALLERLEI.

Opvoeding in Namaqualand.

Elders verschijnt een brief van ds. A. D. Luckhoff Jr., die onlangs door de Synodale Opvoedings Commissie van de Synode der Ned. Ger. Kerk aangesteld is als organiserend inspekteur, om scholen in de noordwestelike delen der Kolonie te stichten. Ds. Luckhoff zal binnen kort naar Namaqualand vertrekken om met het werk aldaar een begin te maken. Overeenkomstig de wens van de Opvoedings Commissie heeft ds. A. D. Luckhoff Sr., thans woonachtig in het Dorcas Huis, Breestraat, Kaapstad, op zich genomen alle bijdragen voor Namaqualand te ontvangen en behoorlik te erkennen. Ds. Luckhoff wijst er op dat de uitgaven voor dit werk zeer aanmerkelik zullen moeten wezen en doet een dringend beroep op allen, die belang stellen in de toekomst van ons volk, om thans voorwaarts te komen en iets voor de goede zaak te geven. Zijn beroep zal zeker niet tevergeefs wezen.

Er is nog geen einde aan gekomen.

Een van de lezers van de *Owl* te Liverpool, Engeland, zond aan dat blad een uittreksel uit een Engels blad, waarvan het volgende een vertaling is:—

"In een toespraak, onlangs door de bisschop van Southwell gehouden in verband met de Bolton-tak van de vereniging tot voortplanting van het Evangelie in vreemde werelddelen, zei deze, dat het grote vraagstuk in Zuid-Afrika was, hoe met de Boer en de naturel te handelen. In menige plaats deed de sending een buitengewoon werk onder de Boeren door diegenen, die in vijandschap waren, op aangename wijze tesamen te brengen. In de Kaapkolonie echter liep de geest van rebellie zeer hoog, en het speet hem te zeggen, dat de predikanten der Ned. Geref. Kerk er oorzaak van waren. Zij waren de bose geesten (spirit of evil). Dr. Hoskyns zei beslist, dat in menige van die plaatsen de Ned. Geref. predikant zijn gehoor in de kerk opsweepte met politieke toespraken en hun een politiek voorlegde, die uiterst gevaarlik was. Ja, selfs de kinderen had men ingeprent de Engelsen te haten. Die geest bracht noodwendig zijn eigen oordeel, want er waren mannen en vrouwen, die so verontwaardigd waren, dat zij zich aansloten bij de Engelse Kerk. Het was alleen de Christelike geest, die in staat was toenadering en vrede te weeg te brengen."

Is so iets nog mogelik? roept men verbaasd uit. Het valt moeilik te denken, dat er thans nog een gehoor van voorstanders van Evangelie-uitbreiding kan gevonden worden, dat zou willen luisteren naar zulk een leugen- en lastertaal. Als een Evangeliedienaar in één adem spreekt van de "Christelike geest" en zijn mede Evangeliedienaar een "spirit of evil" noemt... wel... Maar dit is de manier waarop zelfs geesgehebbenden in de vreemde scheve voorstellingen doen omtrent de Hollands-Afrikaanse bevolking van ons land.

De Z.-A. Taalbond.

De jaarlikse prijsuitdeling in verband met de Zuid-Afrikaanse Taalbond zal dit jaar plaats vinden te Stellenbosch in de College zaal, 's middags te half drie uur, op Zaterdag, 18 Maart. In een andere kolom in deze uitgave verschijnt een belangrike kennisgeving van het Bestuur van de Z. A. Taalbond, ondertekend door de voorzitter, professor P. J. G. de Vos. De Taalbond examens zullen dit jaar plaats hebben op Zaterdag, 14 October. De regulaties in verband met deze examens zijn dezelfde als voorheen. In de bedoelde kennisgeving worden al de bisonderheden vermeld. Bij het *Nederlands hoogste afdeling* zijn voor dit jaar voorgeschreven: *Joan Wouterszn* van Schimmel, en gedeelten van De Génestet. Het tijdvak 1652—1854 is voorgeschreven voor Geschiedenis van Zuid-Afrika. 31 Augustus is de laatste dag, waarop kandidaten zich kunnen doen inschrijven voor deze examens. Aan de drie beste kandidaten in Nederlands hoogste afdeling worden geldprijzen van £10, £7.10 en £5 uitgeloofd; hoger afdeling £8, £6 en £4; en lager afdeling £5, £3 en £2. Het onderwerp voor de *prijsvraag* is dit jaar: Proeve van een verzameling echt Zuid-Afrikaanse volksverhalen, korte vertelsels of dierenfabels uit de oude tijd. Antwoorden op de prijsvraag moeten in handen van de secretaris van de Taalbond zijn vóór 15 October aanstaande. Voor de beste verhandeling worden aangeboden een gouden medalje en een geldprijs van £10, terwijl de tweede beste kandidaat een zilveren medalje en een geldprijs van £5 zal ontvangen.

Wij vertrouwen, dat het aantal kandidaten, die zich dit jaar voor de Taalbond examens zullen aanmelden, veel groter zal zijn dan in enig vorig jaar.

Schoolzaken te Dordrecht.

Men zal zich waarschijnlik nog de toedracht van schoolzaken te Dordrecht herinneren, zoals we die in het begin van verleden maand in dit blad mededeelden. De publieke school van Dordrecht staat onder de municipale raad, die de commissieleden benoemt. Van de 12 leden der schoolcommissie vertegenwoordigden slechts 2 de Hollands sprekende bevolking, die de grote meerderheid uitmaakt. Deze laatste passeerde op een publieke vergadering enige resoluties, waarin o.m. gevraagd werd om betere voorziening voor het geven van onderwijs in het Hollands en meer bevredigende vertegenwoordiging der Hollands sprekende bevolking op de schoolcommissie, en stelde een deputatie aan om de schoolcommissie te ontmoeten. Het is bekend, hoe de commissie deze deputatie behandelde. Het gevolg was, dat men zich gedrongen gevoelde een eigen onafhankelike school op te richten. De "opvoedingsinrichting van Dordrecht" werd dus op de 30ste Januari met 60 kinderen geopend. Het getal schoolkinderen is sedert aanmerkelik vermeerderd.

Op de 18de Februari werd een gemeente vergadering gehouden ten einde de school over te nemen en op een vaste basis te stellen. Dit werd dan door de vergadering gedaan zonder één stem ertegen. Staande de vergadering werd voor de som van £384 ingetekend. Een schoolraad werd gevormd, bestaande uit de commissie op het dorp en de voornaamste personen van het distrikt. Men vraagt nu een hoofdonderwijzer voor deze inrichting tegen een salaris van £240 per jaar en een assistente. De heer Eybers zal de eerste assistent blijven.

STADSNIEUWS.

Lady Hely Hutchinson heeft aan het verzoek gevolg gegeven, de Ned. Ger. Kerk bazaar op de pastorie-gronden te Wijnberg te openen, heden ochtend te 10·30. Het muziekkorps van de D. C.L.G. zal tegenwoordig zijn.

Heden zal de vergadering van de Christ. V.V. te half elf gehouden worden in het Hugenoten gedenkteken gebouw.

Verleden week werd in de stadsraad de voorsiening besproken dat het afseinen van tramkarren niet overgelaten mocht worden aan onbevoegde personen ter voorkoming van ongelukken. Deze kwestie werd in den brede besproken.

Dinsdag ontsliep te Rosebank een der oudste bewoners van Zuid Afrika, nl. de heer Ludwig Heinrich Otto Landsberg in de ouderdom van 102 jaar. Een korte ongesteldheid, een koliek, die Vrijdag zich vertoonde, maakte 's middags 4 uur een einde aan zijn leven. Hij kwam op 15 jarige leeftijd in 1818 naar deze Kolonie. Hij kon zich nog zeer goed de verbanning van de groote Napoleon naar St. Helena, herinneren. Het schip, dat de heer Landsberg en zijn ouders naar de Kaap bracht had een jaar werk. Gedurende 87 jaar van zijn leven heeft hij doorgebracht in deze kolonie, en in die tijd is hij slechts éénmaal naar Europa geweest. Zuid Afrika was hem een tweede vaderland geworden, destemeer daar hij zijn groot aantal nakomelingen er zag opgroeien. De begrafenis zal heden plaats hebben op de St. Peter's begraafplaats te Mowbray.

Dinsdag middag werd de jaarlikse vergadering van intekenaren van het Somerset hospitaal gehouden in de "Oak" zaal van de C.J.V., waar de koloniale secretaris over een kleine vergadering presideerde. De voorzitter van de raad las zijn rapport voor, waaruit bleek dat de resultaten van het hospitaal zeer bevredigend waren, zowel wat de contrôle als de belangen aangaat. Er kan verwacht worden dat er een te kort van £600 voor dit jaar zal zijn. Meer dan een kwart gedeelte van de £23,000 die er nodig zijn komen zeer gebrekkig en onzeker binnen. Op de vorige vergadering was reeds gewezen op de geringe bijdragen, die er inkwamen van de Zuid Oostelik gelegen voorsteden van Kaapstad. 67½ percent werd bijgedragen door Kaapstad, Groen- en Zeepunt, terwijl de andere plaatsen slechts met 17½ percent hadden ondersteund. Na bespreking van de wenselikheid van het aanbrengen van veranderingen in het gebouw, werd het rapport van dr. H. A. Moffat, waarin werd meegedeeld dat het sterfte cijfer 8·72 percent was, aangenomen. Er werden 892 operaties gedaan, waarvan 159 onder de grote gerangschikt konden worden. In het rapport van de secretaris werd bekend gemaakt dat er 1,496 Europeanen en 602 gekleurden behandeld werden. Na een toespraak van de voorzitter waren de verrichtingen afgelopen.

Dinsdag werd er ter gelegenheid van de aftreding van de hoofdinspekteur van de Kaapse politie, Alexander Clark, die 28 jaar in politiedienst geweest was, de jubilaris een geschenk aangeboden, bestaande uit een zilveren taartenblad voor mevr. Clark en een goede chèque voor hemself. De aanspraak werd gehouden door de burgemeester, die de stoel innam.

Het voorstedelik waterbestuur hield Maandag vergadering met de heer E. J. Earp als voorzitter. De balans was £7,019 7/6 bij de laatste vergadering, terwijl er £902 6/2 ontvangen was. De uitgaven waren geweest £5,261 12s. (met £722 18/1 meegerekend voor het nieuwe reservoir). Na bespreking van verschillende punten, ging de vergadering in komité over.

GEMENGD NIEUWS.

VAN 'T KASTJE NAAR DE MUUR.—Onze aandacht—schrijft de "Kroonstadter"—is bepaald geworden bij het onnodig ongerief en tijdverlies, die onze buitenvrienden soms te verduren hebben door het gedrag van enige der gouvernements ambtenaren in deze kolonie. In een stad geen honderd mijl van Bloemfontein gelegen, deed een Afrikaander per brief in 't Hollands aanzoek om 50 schapen. Hij werd door de plaatselike magistraat verzocht zijn aanzoek in het Engels in te leveren. Hij deed zulks door middel van zijn agent. Wat was zijn verbazing toen hij dezer dagen een officieel schrijven van die magistraat ontving, hem gelastende zijn aanzoek direkt naar zeker hooggeplaatste ambtenaar te Bloemfontein te zenden, indien hij de schaapjes verkrijgen wilde! O tijden, o zeden! Wanneer zal er een perk komen aan al de draaitjes, die men maken moet alvorens men iets uit de regering bekomen kan? We vragen maar!

JAPANSE DESERTEURS.—Volgens de berichtgever van de "Daily Telegraph" te Charbin, komen er herhaaldelik Japanse deserteurs in het Russise leger. Een paar dagen geleden gaven weder een onderofficier en acht manschappen zich over, die verhaalden dat men in het Japanse leger gebrek aan voedsel en winterklederen had. De deserteurs werden goed ontvangen en men zal hun later vergunnen, zich in Siberie te vestigen.

"PAUL KRUGER STICHTING" IN DUITSLAND.—Van ds. A. Schowalter, de bekende oprechte vriend van Vrijstaat en Transvaal, die sedert de oorlog door woord en daad getracht heeft goed te doen aan de Boeren, ontving de "Z. A. Post" het volgende schrijven: "Het laatste nummer der "Z. A. Post" bevat een stukje uit de "Transvaler", daarop aandringende, dat een fonds moest worden gesticht voor Christelik nationale opvoeding en naar Kruger genoemd. Wellicht kan het tot navolging aansporen, indien u vermeldt, dat ik dadelik na Krugers dood een *Duitse* "Paul Kruger Stiftung" opgericht heb, met het doel, weeshuizen met school verbonden òf te bouwen òf te onderhouden. Uit enkele kerkelike kringen heb ik nu 30,000 M. (£1500) ontvangen en reeds £500 aan ds. Postma —Rustenburg gezonden. Daarvan wordt te Rustenburg een school en weeshuis, onder beheer van de kerkeraad van R. gebouwd. Aan 2 andere gemeenten, een in Transvaal en een in Orangia, zal dezelfde som gegeven worden. Wat er nog verder bijkomt, krijgen zij voor onderhoud van deze huizen."

VOOR HET HOLL. AFRIK. ONDERWIJS.—De heer H. J. EMOUS, de onvermoeide "vrager" voor gelden ten behoeve van het Hollands Afrikaanse onderwijs, heeft vorige week wederom een gift ontvangen van 5000 gulden, (ruim £400).

MARKTGEBOUW GEOPEND.—Van Somerset wordt ons gemeld, dat a.s. Zaterdag middag om 4 uur de officiele opening zal plaats vinden van het munisipaal markt gebouw. De boeren uit de omgeving zijn uitgenodigd hun produkten er heen te brengen, welke door de markt meester verkocht zullen worden. Het plaatselik musiek korps zal enige stukken spelen.

DIAMANTEN-BRUILOFT FRANSCHHOEK.—Op Zaterdag, 28 Januari l.l., had er een seldzaamheid plaats. Onze oude patriarch, de heer J. S. Hauman, en gade vierden op die dag hun diamanten bruiloft. Zo iets behoort tot de zeldzaamheden. Hier ten minste herinneren wij ons niet zulk een geval. Het echtpaar verkeert nog in tamelik gezonde toestand. Bijna nodeloos te zeggen dat er die dag te Keurvlei feest werd gevierd. Vrienden van heinde en ver waren overgekomen om hun gelukwensen te brengen. Een kostelik bruilofts-maal was er toegericht. Toen men aanzat liet onze leraar, Ds. Malan, het echtpaar toezingen: "Dat 's Heeren zegen op u daal," waarna hij in een ernstig gebed hen Gods verdere goedheid aanbeval. Aan "speeches" ontbrak het niet.—(Meegedeeld).

ACHT ENGELSEN GEARRESTEERD.—Uit een van Swakopmond ontvangen kabelgram blijkt dat op 25 Feb. acht Engelsen werden gearresteerd te Jakhalswater, wegens het beroven van de postzakken gedurende de reis alsook van de zakken met vlees, bestemd voor de verschillende stations. De gevangenen zijn onder eskorte naar Swakopmond gebracht. (R).

DE TAALBOND.—De voorzitter van de Taalbond, prof. P. J. G. de Vos, geeft kennis, dat de prijsuitdeling in verband met de Taalbond te Stellenbosch in de College zaal zal geschieden op Zaterdag, de 18de Maart, ten halfdrie ure in de namiddag.

HET NIEUWSTE BAANTJE voor mislukte mensen van goede afkomst te Berlijn is reklame-gast. In een advertentie in een Berlijns blad worden deze soort van gasten gevraagd voor een nieuw te openen restaurant. Zulke reklame gasten moeten aan de volgende eisen voldoen: Zij moeten goed gekleed zijn, voorname manieren en een "waardig" uiterlik hebben, verder zo mogelik een indrukwekkende titel of klankvolle naam voeren. Voldoen zij aan de eisen, dan hebben zij vrij eten en drinken, en willen zij zich nog gedragen als stamgasten, dan kunnen zij op een extra besoldiging rekenen.

CIVIELE DIENST KOMMISSIE VAN ONDERZOEK.—Deze heeft sitting onder voorzitterschap van rechter Graham en zal haar vergaderingen houden op en na de 2de dezer, in het gebouw van de Z. A. Associatie op het Kerkplein. Alle mededelingen moeten hiernaar geadresseerd worden.

PRIESKA.—De heer S. Grové, die als afgevaardigde voor Prieska het Bondscongres te Cradock heeft bijgewoond, is gisteren in Kaapstad teruggekeerd. Mevr. Grové, die enige tijd alhier in 't hospitaal is geweest, en onder de bekwame behandeling van dr. Julius Petersen met goed gevolg een operatie heeft ondergaan, is reeds zover hersteld dat zij gisteren het hospitaal kon verlaten. De heer en mevr. Grové denken aanstaande Maandagavond naar Prieska terug te gaan. Wij wensen hun hartelik geluk met de goede afloop der operatie. Naar wij van de heer Grové vernemen, heeft het over het gehele Prieska district prachtig geregend. Er zijn veel sprinkhanen, doch gelukkig ook heel wat sprinkhaan vogels.

DE Kaapse Gouvernements Spoorwegen vraagt tenders voor het leveren van een hoeveelheid timmerhout. Zie adv. voor bisonderheden.

TENDERS worden gevraagd voor het kopen van een oude Locomotief Ketel. Zie adv.

VOOR de A3. Publieke school te Groot Kruis, in het Oudtshoorn district wordt een onderwijzer of onderwijzeres gevraagd. Zie adv.

President Steyn.

Na een verblijf in Kaapstad van iets meer dan een week, is President Steyn l.l. Maandag avond per trein naar Orangia vertrokken. Met hem gingen mev. Steyn en jongejj. Hannah en Gladys Steyn, die met hem meegekomen zijn van Europa, alsook de heer Cors. du Prees, 's heren Steyn's secretaris, die tijdens de oorlog zijn adjudant was. Bij het station waren er vele Kaapstadse vrienden van de familie Steyn, en er werd nog met de vertrekkende gasten hartelik gesproken totdat de trein vertrok. Pres. Steyn vertrok met de avond trein om gedurende de dag te Kaalspruit, die nabij zijn plaats is, aan te komen. President Steyn's zoon, Colin Steyn, is thans aan het Grey College, Bloemfontein, en zijn twee jongste dochters zijn bij hun oupa, ds. Fraser, te Philippolis.

President Steyn's gezondheid gaat steeds vooruit en de beste wensen voor de toekomst vergezelden de reizigers naar het noorden. Met dezelfde trein is Miss Emily Hobhouse ook vertrokken.

Bloemfontein, 28 Feb — (Speciaal)— Heden vertrokken van Bloemfontein omtrent achttien personen naar Norvalspont om president Steyn, die morgen daar met de Kaapse trein verwacht wordt, welkom te heten in Transoranje. Onder het gemengd gezelschap bevinden zich enkelen van de voornaamste Afrikaanse leiders van Transoranje.

STELLENBOSCH DEPUTATIE.

Stellenbosch, 27 Februari, '05.

Zaterdag morgen maakte de Stellenbosche deputatie, bestaande uit de heren G. J. Krige, L.W.V., J. H. Marais, L.W.V., J. J. van der Bijl en C. Marais, en afgevaardigd door de plaatselike vrienden, haar opwachting bij de edele ex president Steyn, om hem hare groete, welkom en zegenwensen over te brengen. Men bracht een aangenaam en zeer gezellig halfuurtje met hem en zijn gade door. De president gaf dan ook de vrienden de verzekering van zijn waardering der bewezene achting en liefde en beloofde dat, wanneer de gelegenheid zich later daartoe voordeed, hij Stellenbosch een persoonlik besoek zal brengen.

Uit Bloemfontein ontvingen wij het volgende telegram (onderlinge nieuwsdienst):—

Woensdag morgen kwart voor zeven werd de Kaapse trein met president Steyn door de voornaamste Afrikaanse leiders te Norvals Pont opgewacht met het doel

HEM WELKOM TE HETEN IN TRANS-ORANJE.

Gedurende de gehele reis door Kaapkolonie en Trans-Oranje werd hij hartelik begroet en hem veel sympathie en hartelikheid betoond. Op ieder station waren mensen aanwezig met bloemen en vruchten. Te Kaalspruit werd een adres aangeboden namens de oud-leerlingen van het Grey College.

De grote staatsman stond hierna op en antwoordde in welsprekende taal. Hij bedankte voor de sympathie en hartelikheid ondervonden bij zijn

AANKOMST OP ZUID AFRIKAANSE BODEM.

Het was hem moeilik zijn dank in woorden uit te drukken. Niet alleen bedankte hij voor de hartelikheid en vriendschap hier ondervonden, maar ook voor de grote vriendschap en hartelikheid in Europa. Hij dankte de Almachtige Vader voor zijn herstel. Veel was hij zijn ega verschuldigd die hem zo liefdevol en trouw had opgepast. Hij kon niet nalaten

ZIJN TROUWE CORNELIS DU PREEZ

te bedanken, die gedurende de oorlog en gedurende zijn ziekte zo trouw had geholpen. Aan hem was het ook te danken, dat hij nu zovele vrienden de hand kon drukken

Vervolgende zeide hij, dat hij steeds had getracht zijn plicht te doen. Hij mocht fouten begaan hebben, maar hij had steeds zijn uiterste best gedaan om

NAAR ZIJN BESTE WETEN TE HANDELEN.

De kracht mocht hem ontbroken hebben, maar niet de wil (Hoor, hoor). Hij was eerst enigszins beschaamd om weer terug te keren, maar toen hij op de wallen van Oranje Rivier kwam, stonden daar enige oude vrienden hem op te wachten. Het was alsof hem een pak van 't hart viel, toen die personen hem welkom heetten in zijn geliefd vaderland. Hij was zeer getroffen dat hij nog een plekje had ingenomen

IN HET HART VAN VELE AFRIKAANDERS.

Hij bedankte nogmaals zijn oude leermeester, dr. Brill, en zijn oude medeleerlingen van het Grey College voor het adres hem aangeboden, waaruit hij opmerkte dat hij nog geheel en al hun vriendschap genoot.

Ten slotte bedankte hij alle personen, die zich de moeite hadden getroost om gedurende de reis naar de trein te gaan om hem vriendschappelik de hand te drukken. Hij bedankte ook de dames en heren van Bloemfontein die ook naar Kaalspruit waren gekomen om hem weer de hand te drukken.

Het was een hartroerende aanspraak. Iedereen was bewogen en aangedaan en tranen kwamen te voorschijn bij verharden, toen deze prachtige en krachtige aanspraak werd gehouden.

PRES. STEYN OP DE PLAATS ZIJNER BESTEMMING.

Mevr. C. de Villiers ontving het volgende telegram van President Steyn:—Na voorspoedige reis en vele bewijzen van vriendschap langs de weg, veilig te huis. Geef onze beste groeten aan alle vrienden.

AANSTELLINGEN.

(Uit de "Gouvernements Gazette.")

Als Vrederechters:

1. Ds. Godfrey Samuel Charles Heathcote, voor het Bathurst distrikt.
2. Frederick William Barnabus Gilfillan, voor de verscheidene distrikten der Kolonie.
3. Henry McKenzie Drummond Hutchinson, voor de verscheidene districten der Kolonie.
4. Louis Berrangé Smuts, voor de verscheidene districten der Kolonie.
5. Edward Alfred Thomas, voor de verscheidene districten der Kolonie.
6. Willem Johannes Vlok, voor de verscheidene districten der Kolonie.
7. Richard Court Dent, voor het Oost Londen district.
8. John Hunter Roux, voor het Namaqualand district.
9. James Alexander Bremner, voor het Queenstown district.
10. Ronald Hugh McCulloch Rose, voor het Victoria West district.

OP 17 dezer zullen te Groen Vlei, in de Piquetberg afdeling losse goederen en levende have verkocht worden. Zie adv.

OP 24 dezer zullen te Tulbagh losse goederen publiek verkocht worden. Zie adv.

OP 14 dezer zullen in het Piquetberg district kostbare losse goederen en levende have verkocht worden. Zie adv.

OP 28 dezer zal te Roode Kleigat, in het Malmesbury district een groot aantal kostbare levende have en losse goederen verkocht worden. Zie adv. voor bizonderheden.

Opvoeding in Namaqualand.

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Wie het laatste verslag van ds. Steyn over Namaqualand leest, zal moeten erkennen dat hij zijn deel voor onze verachterde en minbevoorrechte landgenoten daar gedaan heeft. Zal dat verslag ons niet aansporen om ook ons deel te doen?

De ringscommissie van Clanwilliam heeft vriendelik gehoor gegeven aan de roepstem uit het noorden; zij heeft gejverd in de zaak en de Synodale Opvoedings Commissie bewogen om de verantwoordelikheid op zich te nemen, en dadelik het werk der opvoeding in Namaqualand te bevorderen. De aanstelling van een organiserende inspecteur om scholen te stichten is geschied, en ik sta gereed om binnen kort daarheen te vertrekken.

Nu dat alles so ver gevorderd is en nu dat er iets definitiefs besloten is, verwachten wij dat het publiek ons niet in de steek zal laten. Zonder geldelike ondersteuning zal er bitter weinig voor deze zaak uitgevoerd kunnen worden. Daar vele stemmen in de laatste tijd zich hebben doen horen, pleitende voor de noodzakelikheid om, waar so betrekkelik veel reeds gedaan is in belang van de Zending onder de kinderen, nu met moed en lust het werk onder onze verachterde geloofsgenoten te behartigen, so is er thans voor hen de schoonste kans om hun belangstelling met de daad te bewijzen.

De voorzitter van de Opvoedings commissie heeft de wens uitgesproken, dat één persoon bepaald zich met de ontvangst van de bijdragen voor Namaqualand zal belasten en heeft daarvoor verzocht ds. A. D. Luckhoff, Sr., thans woonachtig aan 't Dorcas Huis, Bree Straat, Kaapstad, die nu voortaan met dank alle bijdragen zal ontvangen en behoorlik erkennen.

Men bedenke toch dat de uitgaven voor dit werk zeer groot zullen zijn, daar gezorgd zal moeten worden voor de nodige schoolgebouwen, ondersteuning van behoeftige kinderen, bisondere opleiding van onderwijzers uit hun eigen midden en het aankopen en vervoer van benodigdheden voor de verschillende scholen te worden gesticht.

Lezers van "Ons Land"! Wat is uw jammer voor de 1,000 kinderen van uw broeders in Namaqualand waard?

Met hoogachting,
de uwe,
A. D. LUCKHOFF, Jr.
Caledon.

Koningin Victoria Beurzen.

(Op verzoek overgenomen uit de "Cape Times").

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Door de vice-president van het vroegere comité van de Koningin Victoria gedenkbeurzen (Lady Gill) werd mij medegedeeld, dat het wellicht van belang zou zijn voor hen die tot het fonds hebben bijgedragen te vernemen wat geworden is van de tentoonstelling en beurzen sinds het geld aan de universiteitsraad is overhandigd geworden. De tentoonstellingsprijs (£50) werd het vorig jaar voor het eerst toegekend en werd gewonnen door mej. Bessie Hugo, leerlinge van het Goede Hoop seminarie en dochter van Ds. Louis Hugo. Mej. Hugo behoort tot een geleerde familie — haar broeder Louis heeft onlangs no. 1 gehaald in de eerste klas van het werktuigkundig onderwijs te Cambridge. Dit jaar is de tentoonstellingsprijs gewonnen door mej. Liebson, van Kimberley en desniettegenstaande Kimberley het beurzen schema zeer vijandig was geweest en de enige plaats was die weigerde bij te dragen voor 't fonds, vertrouwen wij dat mej. Liebson in geen opzicht bezwaar zal hebben om de prijs te aanvaarden.

De Victoria gedenkbeurs (van £200 per jaar) is dit jaar voor de eerste maal toegekend aan mej. Isabel Sutherland, een leerlinge van de Hugenoten school, Wellington. Er is iets zeer eigenaardigs in het feit, dat mej. Sutherland de eerste winner van deze beurs is. Geboren in Schotland in het jaar 1897 (het jubileum jaar ontving zij haar eerste opleiding in haar vaders school. In 1897 (het jaar van het diamanten jubileum) kwam zij uit naar Zuid Afrika en zette haar studiën voort in het Riebeek College, Uitenhage, tot op de matriculatie standaard. In de school hoger van 1901 was zij tweede in de Kolonie. Bij het matriculatie examen van 1902 was zij derde op de lijst en het eerste als meisje in de Kaapkolonie en thans bij het intermediair examen van 1904 is zij geslaagd als no. 1 van de meisjes van de Zuid Afrikaanse koloniën. Zij is thans van plan naar de Glasgow universiteit te gaan om voor haar graad te studeren en ik ben zeker dat wij allen haar verdere loopbaan met belangstelling zullen gadeslaan.

Ik ben, enz.,
A. GRAHAM,
President van het gewezen comité van de Koningin Victoria gedenkbeurzen.

22 Febr 1905.

GETIJTAFEL.

VOOR TAFELBAAI, MAART. 1905.

MAANSVERANDERINGEN.

Nieuwe Maan, 6 Mrt. 7.19m. vm.	Volle Maan., 21 Mrt. 6.56m v.m.
Eerste Kw., 14 Mrt. 11.0m. v.m.	Laatste Kw., 27 Mrt. 11.35m. n.m.

	Datum.	Hoogwater. v.m.	Hoogwater. n.m.	Laagwater. v.m.	Laagwater. n.m.
		u. m.	u. m.	u. m	u. m.
1	Woensdag	— —	0 25	6 9	6 30
2	Donderdag	0 52	1 15	7 4	7 26
3	Vrijdag	1 37	1 56	7 47	8 6
4	Zaterdag	2 15	2 32	8 24	8 41
5	Zondag	2 49	3 4	8 57	9 12
6	Maandag	3 20	3 35	9 28	9 43
7	Dinsdag	3 50	4 5	9 58	10 13
8	Woensdag	4 19	4 34	10 27	10 43
9	Donderdag	4 49	5 5	10 57	11 13
10	Vrijdag	5 21	5 37	11 29	11 46
11	Zaterdag	5 54	6 13	— —	0 4
12	Zondag	6 33	6 56	0 23	0 46
13	Maandag	7 23	7 54	1 10	1 29
14	Dinsdag	8 30	9 11	2 12	2 51
15	Woensdag	9 56	10 43	3 34	4 20
16	Donderdag	11 25	— —	5 4	5 44
17	Vrijdag	0 3	0 36	6 20	6 55
18	Zaterdag	1 4	1 30	7 17	7 43
19	Zondag	1 53	2 16	8 5	8 26
20	Maandag	2 36	2 57	8 47	9 7
21	Dinsdag	3 17	3 36	9 27	9 46
22	Woensdag	3 56	4 15	10 6	10 25
23	Donderdag	4 35	4 55	10 45	11 6
24	Vrijdag	5 16	5 37	11 27	11 48
25	Zaterdag	5 59	6 23	— —	0 11
26	Zondag	6 50	7 19	0 37	1 5
27	Maandag	7 53	8 32	1 36	2 13
28	Dinsdag	9 15	10 0	2 54	3 38
29	Woensdag	10 44	11 23	4 22	5 4
30	Donderdag	11 56	— —	5 40	6 11
31	Vrijdag	0 25	0 50	6 38	7 1

GETIJ BEREKENING.

De tijd van hoogwater bij de hieronder genoemde havens en plaatsen kan benaderend gevonden worden door bij de tijd van hoogwater in de Tafelbaai bij te tellen nevensgaande getallen:—

P. Nolloth.	0 u 9 m	Kowie	0 u 44 m
Simonsb.	0 „ 11 „	O. Londen	0 „ 37 „
Mosselb.	0 „ 43 „	P. Natal	1 „ 7
Knysna	0 „ 39 „	Delagoab.	1 „ 51
Algoab	0 „ 38 „		

DE heer C. F. W. Rosenow doet algemene agentschap te Somerset West. Zie adv.]

OORLOG.

RUSLAND EN JAPAN.

HET NOORDZEE INCIDENT.

DE RUSSISE SCHADEVERGOEDING.

Londen, 28 Feb — (Reuter) — Besprekingen vinden plaats tussen de markies van Lansdowne en graaf Benckendorff, de Russise ambassadeur, met betrekking tot de schadevergoeding door Rusland te betalen naar aanleiding van het Dogger Bank incident.

Het bedrag zal waarschijnlik op £100,000 bepaald worden.

EEN HEVIG GEVECHT.

Londen 27 Feb — (Reuter) — Een hevig gevecht is aan de gang in de nabijheid van Gusiling pas op de Russise linkervleugel en grote troepenmassas nemen aan 't gevecht deel.

De Russen houden de pas bezet terwijl de Japanners trachten hun daaruit te verdrijven.

DE FLANKEN TERUGGEWORPEN

Londen, 28 Febr—(Reuter)—Generaal Kuropatkin rapporteert, dat de Japanners beide flanken van de Russise positie te Tsinkhecheng hebben doen wijken.

TERUGTREKKING MOGELIK.

Londen, 28 Febr.—(Reuter)—Militaire deskundigen in St. Petersburg zijn van mening dat de terugtrekking van de Russise troepen van de Taling Range niet onwaarschijnlik is, op grond van de betrekkelik geringe sterkte van het leger onder generaal Linievitch.

EEN UITGEBREID FRONT.

Londen, 28 Febr.—(Reuter)—Reuter's correspondent met Generaal Kuroki's troepen rapporteert dat de Japanners thans een front bezet hebben van af de Hun Ho tot op verscheidene mijlen ten oosten van de Taitse Ho.

SCHENDING VAN NEUTRAAL GEBIED.

JAPANS LEGER IN DE RUG DER RUSSEN.

Londen, 28 Feb—(Reuter)—Rusland heeft een rondgaand schrijven gericht aan de mogendheden, waarin verklaard wordt dat de Japanners de neutraliteit van China geschonden hebben door ten westen van de spoorweg in de rug van het Russise leger te verschijnen.

DE TALING PAS DOOR DE JAPANNERS GENOMEN.

Londen, 28 Feb—(Reuter)—Reuter's correspondent te Moekden deelt mede dat de Japanners de Taling pas veroverd hebben.

Deze pas is van 'tzelfde belang voor Moekden als de Motienling pas voor Liaoyang was.

ONTVANGST VAN GENERAAL STOESSEL TE MOSKOU.

Londen, 1 Maart—(Reuter)—Reuters correspondent te Moskou seint dat generaal Stoessel de held van de dag is. Zijn hotel te Moskou werd door grote massa's van bewonderaars belegerd. Generaal Stoessel gebruikte gisteren de lunch met grootvorstin Sergius. Na geantwoord te hebben op een adres van welkom van een deputatie uit de gemeente verklaarde hij dat het zijn plicht was om Port Arthur over te geven ten einde een moord te voorkomen daar de Japanners alle belangrike forten veroverd hadden.

Generaal Stoessel vertrok gister avond naar St. Petersburg.

GENERAAL RENNENKAMPF.

Londen, 1 Maart—(Reuter)—Generaal Rennenkampf had het bevel over de Russise troepen te Tsinkhechang. Hij had 20 kanonnen bij zich.

De toestand in Rusland.

MAXIM GORKI.

Londen, 27 Feb—(Reuter)—Reuter's agentschap heeft bericht ontvangen van Generaal Trepoff dat Maxim Gorki morgen uit de gevangenis zal worden losgelaten. De Russise novellist is echter gelast St. Petersburg onmiddelik te verlaten.

VRIJGELATEN.

Londen, 28 Feb.—(Reuter)—Maxim Gorki werd heden vrijgelaten en verliet St. Petersburg onmiddellik. Hij begaf zich naar Riga.

DE NIEUWE REGERINGSVORM IN RUSLAND.

Londen, 27 Feb—(Reuter)—Reuter's correspondent te St. Petersburg seint dat de Russise ministers het denkbeeld om een Nationale vergadering bijeen te roepen beslist hebben opgegeven, als zijnde onbestaanbaar met de moderne toestanden. Er wordt gezegd, dat de ministers bezig zijn een schema voor een vertegenwoordigende vergadering op te trekken, waarbij het volk stem krijgt in de zaken van het Keizerrijk zonder dat daarbij de rechten der dynastie worden aangetast.

OPGESTOOKT DOOR SOCIALISTEN.

BOEREN SLUITEN ZICH AAN.

Londen, 28 Febr—(Reuter)—Reuter's correspondent te Warschau seint dat de boeren in Polen, daartoe opgestookt door de Socialisten, zich bij de stakers beweging in dat land aansluiten. Dit is een zeer ernstige beweging daar de bevolking voor seven tiende gedeelte uit boeren bestaat.

EEN GEHEIM MAGAZIJN.

Londen, 28 Febr. — (Reuter) — In een der voorsteden van Moskou is een geheim magazijn van bommen en dynamiet ontdekt geworden.

MAXIM GORKI IN RIGA.

Londen, 1 Maart—(Reuter)—Ofschoon het bevel voor de vrijlating van Maxim Gorki onvoorwaardelik was, werd hij tegen zijn wil naar Riga gedeporteerd en is daar feitelik een gevangene.

DANK VAN Ds. J. A. BUCHNER.—Uit Lausanne St. James getuigt ds. J. A. Buchner de vele leden zijner gemeente en de vele vrienden buiten de gemeente hartelik dank voor de vele telegrammen en brieven van gelukwensing hem op de 21ste Febr., de dag zijner geboorte, toegezonden. Daar het hem geheel onmogelik is met zijn zwakke krachten aan allen persoonlik te schrijven, doet hij sulks op deze wijze. Hij schrijft verder: Die zegen- en gelukwensingen hebben mijn ziel verkwikt in mijn krankheid. De Heer verhore die wensen en vervulle ze. Met mijn gezondheid gaat het beter, doch op verre na niet hersteld. Ik reken op de verdere voorbidding van gemeente en vrienden.

Dr. KRAUSE.—Onder de gegradueerden van andere universiteiten, die op gradendag toegelaten werden tot *ad eundem* graden van de Kaapse Universiteit, was adv. F. E. T. Kruse, L.L.D. (Amsterdam), die de graad van doctor in de rechten van onze universiteit ontving.

Telegrammen

OVERZEES.

Het Huis der Gemeenten en de Transvaalse constitutie.

Londen, 27 Feb—(Reuter)—In antwoord op een vraag van Dr. J. T. Macnamara (Noord Camberwell) seide de heer Balfour heden, dat het Huis ongetwijfeld een gelegenheid sou hebben om de nieuwe Transvaalse constitutie te bespreken alvorens deze in werking werd gesteld.

Dood van een beroemd novellist.

Londen, 27 Feb — (Reuter) — De dood wordt heden bericht van de heer Guy Boothby, een beroemd novellist.

Draadloze telegraaf.

Londen, 27 Feb—(Reuter)—Er wordt beweerd dat de Afrikaanse transcontinentale telegraaf maatschappij in overweging heeft genomen een schema van uitbreiding in noordelike richting en door middel van het Marconi systeem van de draad welke enige tijd geleden Ujuji, aan 't meer Tanganyika, bereikte. Aldus wordt gehoopt de moeilikheden te overkomen welke verbonden zullen zijn aan het oprichten van palen en het spannen van draden in deze streken.

Uitgaven voor de Marine verminderd.

Londen, 28 Febr. — (Reuter) — De Duitse Rijksdag heeft de begroting voor Marine met meer dan 3,000,000 Marks (£150,000) verminderd.

Stoomboten.

Londen, 28 Feb — (Reuter) — De R.M.S. "Kildonan Castle," op de thuisreis, kwam Dinsdag morgen om 8 uur te Madeira aan.

Ontslag van de Hoge Commissaris.

Londen, 28 Feb — (Reuter) — Er wordt verklaard dat het ontslag van de Hoge Commissaris op de heden middag gehouden kabinetsraad besproken werd.

Soldaten voor D. Zuid-West Afrika.

Londen, 1 Maart — (Reuter) — Vijf honderd veertig man troepen zijn ter versterking van Hamburg naar Damaraland vertrokken.

Amendement verworpen.

Londen, 1 Maart — (Reuter) — In 't Huis der Gemeenten werd gister avond een amendement in antwoord op de troonrede, waarbij op de afkondiging van de suiker conventie werd aangedrongen met 't oog op haar nadelige uitwerking voor Groot Brittanje, verworpen met 276 stemmen tegen 211.

KAAPKOLONIE.

Wegens een poging om te ontvluchten.

Port Elizabeth, 27 Feb — (Reuter)— Voor het politiehof werd heden een kaffer wegens poging tot ontvluchting, toen hij van het hof naar de gevangenis werd overgebracht, veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf en een extra ses maanden harde arbeid en 25 geselslagen voor een poging om de Europeaan, die hem gevangen nam, te slaan.

Verkiezing voor 't Parlement

Barkley West, 28 Nov—(Reuter)—Bij de nominatie voor kandidaten voor de vakante setel voor de Barkly West afdeling werd heden gekozen de heer Francis Robert Thompson met 23 stemmen tegen 12 op Alfred Gunning en 6 op Arthur Willie Cammong.

De heer Gunning vroeg een stemming aan, welke bepaald werd op 22 Maart a.s. De drie kandidaten zijn alle Progressief en ondersteuners van 't tegenwoordig ministerie.

Een bigamie zaak.

Port Elizabeth, 28 Feb — (Reuter)— Een zaak van beweerde bigamie werd heden door de magistraat gehoord. De beschuldigde was een zekere Joseph R. McCully. Getuigenis werd gegeven door Caroline Duberley, die seide dat zij in 1898 te Port Elizabeth met beschuldigde in 't huwelik was getreden en drie kinderen bij hem had. Omstreeks Februari van 't vorig jaar werd aan haar getoond een exemplaar van de "Glasgow Weekly Mail" waarin een echtscheidingszaak vermeld stond. Beschuldigde had, naar verklaard werd, erkend dat hij de verweerder in die zaak was. De zaak werd verdaagd.

De Vrijburgse parlementsleden en hun kiezers.

Vrijburg, 28 Feb—(Reuter)—De heren W. Crosbie en W. Rubidge, leden van de Wetgevende Vergadering voor de afdeling Vrijburg, spraken gister avond hun kiezers in het stadhuis toe.

De heer H. Rosenblatt, de burgemeester, was voorzitter.

De heer Crosbie was voor een inkomsten belasting op een inkomen van af £500, doch hij was tegen de taxatie van diamanten.

De heer Rubidge sprak omtrent de toekomstige wetgeving en was er sterk voor dat de regering de boeren zou bijstaan in het maken van jakhalsproef omheiningen. Wijzende op de landbouw commissie seide hij dat deze een schande was en in 't geheel niet voeling had gehouden met de boeren gemeenschap. Hij was er zelf lid van geweest en was zedelik verplicht om zo te handelen daar hij in de laatste sessie zulk een sterk standpunt ten opzichte van deze zaak had ingenomen.

De vergadering nam een resolutie aan ten effecte dat de leden de belangen van hun kiezers boven die van de partij moeten stellen in zake spoorwegtarieven.

Een motie van vertrouwen in beide leden besloot de verrichtingen.

NATAL.

Allerlei uit Durban.

Durban, 27 Feb — (Reuter) — De Gouverneur gaf heden middag een partij in het Koningshuis aan de officieren van de Duitse kruiser "Bussard", welke hier Zaterdag aankwam.

Uit Jacobs kamp wordt gerapporteerd dat een Chinees zich 't leven heeft benomen door zich op Zaterdag ll. op te hangen.

Het stoomschip "Balmoral" is gearriveerd van de Australise havens.

Vermeerderde ontvangsten.

Durban 28 Feb —(Reuter) —De Natalse invoerrechten inkomsten gedurende de maand Februari bedroegen £77,042 't geen een vermindering van £4,103 was vergeleken bij dezelfde periode van 't vorig jaar. De bedragen aan de andere kolonien betaald onder de conventie waren echter £10,522 minder dan in Februari 1904 en de netto inkomsten tonen dus een vermeerdering van £6,418. De uitvoer van steenkool toont een vermeerdering van 20,350 ton tegen alle koloniale steenkool in.

Betere tijden?

Pietermaritzburg, 28 Feb—(Reuter)—De ontvangsten van de Natalse gouvernements spoorwegen gaan vooruit na een lange periode van achteruitgang. Gedurende de week eindigende 18 Februari bedroegen zij £36,167 tegen £30,706 gedurende dezelfde week van 't vorige jaar. Hierin komt het vervoer van steenkool voor met een vermeerdering van £4,258.

Voor het onderzoek overleden.

Durban, 21 Feb — (Reuter)—Een zekere Edward Butler, die gisteren voor 't politiehof beschuldigd stond van te leven van de opbrengst van prostitutie en welke zaak wegens het geneeskundig onderzoek was uitgesteld, stierf heden morgen in de centrale gevangenis.

Oranjerivier Kolonie.

Z.E. de Lt.-Gouverneur te Harrismith.

Harrismith, 27 Dec—(Reuter) — De Lt.-Gouverneur Sir H. Goold-Adams bracht heden een besoek aan Harrismith. Hij werd ontvangen door de stadsraad en de boeren associatie, welke adressen presenteerden.

In antwoord op 't adres van de stadsraad seide Z.E. dat hij met belangstelling uitsag naar de oprichting van een wolfabriek te Harrismith en hij bedankte de municipaliteit voor 't toestaan van een stuk grond voor die onderneming.

In antwoord op 't adres der boeren associatie wees Z.E. op de onlangs ingevoerde wetgeving voor de belangen van de landbouw en seide dat hij een voorstel aan de andere regeringen van Zuid Afrika gedaan had om een landbouwschool en een school voor 't boswesen op te richten. Hij had sympathieke antwoorden van de Transvaal en de Kaapkolonie ontvangen en hij had goede hoop voor 't succes zijner onderneming.

Harrismith, 27 Feb—(Reuter) — De Lt. Gouverneur, Sir Hamilton Goold-Adams, was heden op een banket genodigd door de gemeenteraad.

In de loop van zijn toespraak seide Z.E. dat hij op weg was naar Johannesburg ten einde afscheid te nemen van zijn chef, Lord Milner.

Moord.

Bloemfontein, 28 Feb—(Reuter)—Soldaat George Fears, van het Garnisoens Regiment, werd gister avond gearresteerd wegens moord gepleegd op een kameraad met name Frederick Hilton. De beide mannen waren in gezelschap van anderen uit de kantien gekomen en tengevolge van een door Hilton gemaakte opmerking nam Fears zijn geweer van het rek en schoot Hilton door de hersenen. De beschuldigde verscheen heden voor de magistraat.

De zaak werd verdaagd.

TRANSVAAL

Een ontrouwe klerk.

Pretoria, 27 Feb—(Reuter) — Een jongmens, William Jeffreys genaamd, een bakkers klerk, werd heden morgen tot vier maanden harde pad veroordeeld wegens het sich toeeigenen van geld dat hij voor zijn werkgever gekollecteerd had.

Generaal Botha's toespraak te Lijdenburg.

Lijdenburg, 27 Feb — (Reuter) — Generaal Botha bracht hier heden een besoek in verband met "Het Volk". Hij werd te Witklip afgehaald door een grote en vertegenwoordigende partij boeren uit stad en distrikt.

De heer Jan Coetser las een adres van welkom op het markplein.

In antwoord daarop seide Generaal Botha dat het hem genoegen deed weer in Lijdenburg te zijn. Bij zijn laatste besoek had hij het overhaast moeten verlaten. Zijn doel was thans, behalve oude en nieuwe vrienden te besoeken, een tak van "Het Volk" op te richten. Er was veel kritiek over "Het Volk" uitgeoefend doch zij moesten niet alles geloven wat gesegd werd. De Afrikaanders en Engelsen hadden verschillen gehad, doch zij wensten thans uit beide rassen een groot volk te maken onder de Britse vlag. Een volk dat getoond had sulke grote karaktertrekken te hebben sou niet van de aarde worden weggeveegd. Het volk der Transvaal moest sich thans so gedragen dat de Imperiale regering er trots op was. Zij hadden hun wapens en hun vlag neergelegd en getrouwelik de Britse vlag en de Britse opperheerschappij aanvaard. De regering wenste niet van hen, dat zij hun godsdienst of taal souden opofferen. Zij moesten hun tradities handhaven ter wille van degenen die hun bloed en hun leven voor hen hadden opgeofferd. Zij moesten echter samenwerken met de regering en als zij dat deden dan was hun toekomst versekerd. Hij drong er op aan niet langer oorlog tussen de beide rassen te maken en alleen te streven naar de vooruitgang van het land en het welzijn van het volk.

Een vergadering zal morgen in de landbouwzaal gehouden worden.

Het Volk.

Pretoria, 28 Feb — (Reuter) — Op een vergadering van leden van "Het Volk" te Sunnyside werd gister avond een permanente commissie voor die tak aangesteld.

Advokaat Esselen beschreef, in de loop van zijn toespraak, de tegenwoordige regering als parasiten waarvan men so spoedig mogelik verlost moest sien te komen. De aanwezige dames spoorde hij eveneens aan om behulpsaam te zijn in 't bereiken van hun doel.

Ontevreden bouwers.

Pretoria, 28 Feb — (Reuter)—Een druk besochte vergadering van de meester bouwers vereniging werd gister avond gehouden ten einde de handelwijse der autoriteiten te bespreken in sake het geven van een tender aan een Johannesburgse firma voor 't bouwen van een nieuwe gouverneurs woning, terwijl een plaatselike firma meer dan £3,000 lager was. Een deputatie werd benoemd om de gouverneur en de commissaris van publieke werken te sien ten einde de oorsaak van dese voorkeur te weten te komen.

Sir Walter Hely-Hutchinson te Johannesburg.

Johannesburg, 28 Feb — (Reuter)— Sir Walter Hely-Hutchinson, gouverneur van de Kaapkolonie, kwam hier heden middag aan voor een besoek aan Lord Milner.

Lord Milner's vertrek?

Johannesburg, 28 Feb — (Reuter) — De "Rand Daily Mail" kondigt aan dat Lord Milner formeel zijn ontslag als Hoge Commissaris van Zuid Afrika en Gouverneur van de Transvaal bij de Imperiale regering heeft ingediend. Zijn Excellentie sal via de oostkust naar Engeland vertrekken tegen 't einde van Maart of in 't begin van April. Hoewel nog geen officiele bekendmaking is geschiedt wordt het bericht toch algemeen als correct beschouwd en verwacht men dat Lord Milner te Lourenço Marques scheep sal gaan.

RHODESIA.

Nog geen bevestiging.

Salisbury, 27 Feb — (Reuter) — De secretaris van mijnwesen deelt mede dat er geen bevestiging is ontvangen omtrent de ontdekking van diamanten te Gwelo. Sir John Willoughby is echter besig met prospecteeren op 12 mijl afstand van Gwelo.

Diamanthoudende grond.

Gwelo, 28 Feb—(Reuter)—De regering heeft een grote area grond voor Sir John Willoughby gereserveerd om naar diamanten te prospecteren. De grond in kwestie is ongetwijfeld diamanthoudend en er gaan gedurig geruchten omtrent de ontdekking van stenen.

MOZAMBIQUE

Delagoabaai en de spoorweg conferentie.

Lourenço Marques, 23 Feb— (Reuter) —De "Guardian" verklaart dat er niets officieel bekend is omtrent de voortzetting van de Zwazieland spoorweg van af de Portugese grens, doch dat er spoedig een begin gemaakt zal worden met de kust sectie. De ingenieur wordt binnen enige dagen verwacht.

Op versoek van de plaatselike kooplieden werd een algemene vergadering gehouden van de kamer van koophandel ten einde de onlangs gehouden conferentie voor spoorweg tarieven te bespreken. Het buitenlandse deel der kooplieden was het algemeen eens dat de besluiten op de spoorweg conferentie genomen nadelig voor Delagoabaai souden zijn. Sommige der Portugese kooplieden schenen bevreesd te zijn om tegenstand te bieden, doch er werd aangetoond dat de belangen der Transvaal vast saten aan de arbeidskwestie en dat, nu de Transvaalse bevolking so dapper gestreden had om de Chinese arbeiders te krijgen, men niet ter wille van de handels aspiraties van Natal en de Kaapkolonie 50 percent van de kaffer mijnarbeiders sou prijsgeven.

Ten slotte werd de volgende resolutie aangenomen:

"Dat deze vergadering na de voorstellen door de Johannesburgse spoorweg conferentie, bij meerderheid van stemmen aangenomen, te hebben overwogen, bij de regering aandringt om de termen van de modus vivendi te handhaven totdat de verhoudingen van de kuststeden tot het binnenland volledig besproken en overeengekomen zijn."

REGEN.

Aliwal Noord, 28 Feb—(Reuter)— Prachtige regens vielen hier gisteren de gehele nacht door en om 8 uur heden morgen was er 1·43 duim water geconstateerd. Dit is de beste regen die hier sinds maanden gevallen is. Ook wordt gerapporteerd dat in de omliggende distrikten regen gevallen is, terwijl het vooruitsicht bestaat op nog meer water.

Kaapstad, 1 Maart—(Speciaal)—Uit speciale bron wordt door ons vernomen dat het door het gehele Prieska distrikt flink geregend heeft.

Beaufort West, 1 Maart—(Speciaal)— Het heeft gisteren namiddag en afgelopen nacht prachtig geregend. Grote dam loopt seer sterk uit. Het water uit Gamka was gedeeltelik in het dorp en ook in vele huizen. Vele gebouwen zijn beschadigd; niemand is echter om het leven gekomen. Groote nood heerste in de huisen langs de rivier. Het water was op Weebers Brug in het Queens Hotel. Het is omtrent 25 jaren dat het water laatst so hoog was. De municipaliteit moet veel laten werken.

VLOED TE BEAUFORT WEST.

GROTE SCHADE AANGERICHT.

Beaufort West, 1 Maart —(Reuter)— Hevige regens vielen gistermiddag en in de afgelopen nacht in het distrikt. Omstreeks 2 uur heden morgen kwam de Gamkarivier afsetten en stroomde het water over de brug tussen het station en de stad. De gelijkvloerse gedeelten van het Queen's hotel en de winkel van de heer Lauw werden overstroomd. In de eerste stond het water boven de biljart tafels. De winkel van Lazarus & Co. is feitelik ingestort en een groot gedeelte goederen is onbruikbaar geworden, evenals van de heer Louw. Dode donkeys en puinhopen van allerlei soort lagen op de straat langs het Queen's hotel. Voor verscheidene honderden ponden schade is aan de stads drinkwaterpijpen aangebracht. De sluisen van de voor uit de Gamka rivier naar de dam zijn geheel vernieuwd. De dam liep heden middag over en beide rivieren zijn nog steeds in gezwollen toestand. Gerapporteerd wordt dat een kaffervrouw en haar kind verdronken zijn. De schade is aansienlik.

Biesjespoort, 1 Maart — (Speciaal) — Doordringende regens tussen Biesjespoort en Murraysburg. Grote uitkomst. Vreugde onder de boeren.

Kimberley, 1 Maart — (Reuter)— Heerlike regens vallen hier.

Brieven over de toestand in Rusland.

DE JODEN ACHTER DE BEWEGING.

Salisbury, 28 Feb—(Reuter)—Dr. Carl Peters van Salisbury heeft brieven ontvangen van een hooggeplaatst Russies edelman in St. Petersburg, die nauw verbonden is met het conservatieve en bureaucratiese element, welke een eigenaardig licht werpen op de loop der saken in dat land. In een brief, gedateerd 31 Jan., drukt de schrijver de hoop uit, dat de komende wereld-oorlog zijn oorsprong niet sal vinden in de Russiese revolutie en dat Groot Brittanje geen voordelen daaruit sal genieten. Het lijkt veel waarschijnlijker dat de komende oorlog sal ontstaan uit het groter worden van de haat der wereld tegen Engeland. Voor sover Rusland betreft is de gehele landelike bevolking meer geneigd om op het pad van ontwikkeling voort te gaan dan de krachten, nodig voor een Buitenlandse oorlog, in een Binnenlandse revolutie te verspillen. De boer in Polen is de slaaf van de Jood en als hij droomt van een geweldadige bevrijding dan droomt hij van een verdelging der Joden. De Polen van het Mosaise geloof souden een revolutie gaarne wensen opdat zij daardoor—even als sulks bij de Franse revolutie 't geval was—de politieke meesters van het herstelde Polen of selfs van het geruïneerde Rusland sullen worden. Al dit schuim, dat drijft op de stroom van het Nationale leven, vertrouwt echter in hun revolutionaire doeleinden op één man en als dese draait, dan kunnen de woorden herhaald worden van de Franse boer omtrent de dode slang, die hem gebeten had n.l.: "La Bete morte, le venin est mort." (Als 't beest dood is, is het venijn ook dood).

DE heer J. F. Bosman van Stellenbosch gaat zich te Clanwilliam vestigen als Wets-Agent en Vendu-Afslager. Zie adv.

VOOR de A3 school te Kakamas Arbeids Kolonie wordt een tweede assistente gevraagd. Zie adv.

DE heren Tracey en Mack zijn Boor Contracteurs en Artesise Put ingenieurs. Zie adv.

Spoorweg naar het N. W.

Een publieke vergadering werd te Diepdrift op de 21ste dezer gehouden, bij welke alle invloedrijke boeren van Visch Rivier tegenwoordig waren. Ook was er een grote menigte van andere delen van het distrikt.

De heer J. N. Moolman bekleedde de voorzittersstoel.

De heer F. J. van der Merwe, L.W.V., was ook tegenwoordig.

De voorzitter zeide, in een korte en nette toespraak, dat deze vergadering belegd was met de intentie om alle boeren, woonachtig in dit gedeelte van het distrikt, en die niet tegenwoordig waren met de vergadering van de 8ste te Calvinia, een kans te geven hun gevoelens te uiten met betrekking tot de Victoria West—Carnarvon verlenging van de spoorweg. Het speet hem zeide de heer Moolman, om te vernemen dat een kleine en ongewenste sektie van het publiek, woonachtig in het N. W. gedeelte van het distrikt, De Bokkeveld, na de vergadering die wij te Calvinia hadden, op een vergadering te Nieuwoudtville een resolutie gepasseerd heeft het gouvernement te petitioneren voor de Eendekuil extensie, doch zij behoren daar niet bij, doch passeerde ook een verdere resolutie, dat, als zulks niet kon verkregen worden, dat dan geheel en al geen spoorweg zou gebouwd worden. Zulke mensen werken tegen hun eigen belang.

Het is toch een feit, dat wij de Eendekuil verlenging niet zullen krijgen, daar die van Carnarvon verkrijgbaar is en in alle waarschijnlikheden binnen kort in werking zal gezet worden.

Hij is blijde om zulk een grote en invloedrike vergadering bijeen te zien en hoopt dat zij allen eendrachtelik voor de Carnarvon lijn zullen zijn bij het stemmen.

De heer F. J. van der Merwe, L.W.V., zeide: Misschien hebben allen mijn opinie al reeds op de vergadering te Calvina gehoord. Tot nog toe heb ik geen verzekering gehad aangaande gezegde van de lijn van Carnarvon, maar nu schijnt het mij van verscheidene omstandigheden en de tegenwoordigheid van twee landmeters (die nu klaar zijn met een meting van gezegde lijn), dat het gouvernement zulk een lijn in werking wil stellen. Zover heb ik nog altijd voor de Eendekuil lijn gewerkt, maar nu ben ik ten faveure van de Carnarvon lijn en zal er voor werken, daar zulks getuigt te zullen zijn ver goedkoper, en als wij die lijn krijgen, zijn wij in staat om een verbindings lijn gemakkeliker te verkrijgen met Kaapstad.

De heer J. A. L. van der Merwe, Eliasleegte zeide, dat hij deze resolutie te Calvinia op de 8ste voorgesteld heeft en dat het aangenomen werd met een grote meerderheid.

Hij refereerde naar de brief, die gelezen werd (op de vergadering) van de heer D. J. A. van Zijl, L.W.V., waarin hij aanmerkingen op dr. Smartt maakte en hun met onkundige politiek beschuldigde, omdat hij ten gunste van de Carnarvon lijn is. Nu dr. Smartt is man genoeg om naar zich zelf om te zien. De heer Van Zijl heeft in zijn brief ons beledigd (zijn ondersteuners), daar wij allen ten gunste van de Carnarvon lijn zijn.

Toen er een Bond ministerie aan het hoofd was, hebben wij hem gevraagd hierheen te komen en zich te overtuigen van de wenselikheid en de noodzakelikheid van een spoorweg in het N. W. Wij hebben beloofd hen rond te nemen en zonder onkosten, waar zij willen zijn, maar te vergeefs. Drs. Jameson en Smartt zijn nu van zelf hierheen gekomen om zich te overtuigen.

Waarom heeft de heer Van Zijl nog nooit getracht een spoorweg voor ons te krijgen? Op een zekere vergadering op een vraag antwoordde de heer Van Zijl, dat de verlenging van een lijn in de handen van het gouvernement gelaten moet worden. Nu dat het ministerie tracht ons een lijn te geven wil hij (Van Zijl) hun tegenwerken.

De heer van der Merwe zeide verder, waar zal de Kolonie het geld krijgen voor de Eendekuil verlenging? De onkosten voor het bouwen daarvan zullen ontzaglik zijn, maar de lijn van Carnarvon zal de goedkoopste, gemakkelikste lijn zijn en zal ook beter in de behoeften van het distrikt beantwoorden.

VOORSTEL.

Deze vergadering is van gevoelen dat een verlenging van de spoorweg van Victoria West—Carnarvon best kan voorzien in onze behoeften in deze distrikten en zeer goedkoop kan gebouwd worden."

Voorsteller J. A. L. van der Merwe, Eliasleegte, gesecondeerd door J. A. van der Merwe, T. B. Kolk.

De heer J. A. van der Merwe, Tontelbosch Kolk, zeide, dat elke stap dat het gouvernement neemt, getuigt dat het ten gunste van de Carnarvon lijn is. In vroegere jaren was de graanopbrengst in Zuid Afrika een mislukking en het gouvernement was verplicht de belasting van graan af te nemen.

Als wij een lijn krijgen, zal transport goedkoop zijn, zodat wij met succes kunnen competeren met geimporteerde waren en onze opbrengst van graan zal groteliks vermeerderen.

Spreker zeide dat wij een petitie aan het gouvernement dadelik moeten richten ten gunste van de Carnarvon lijn en het te laten tekenen invloedrijk zo ver als mogelik.

Dit zal een goed bewijs aan het gouvernement brengen van de wensen van het publiek

De heer Jacobus Nel van der Merwe toonde aan de vergadering, dat er twee gouvernements ingenieurs te Diepdrift aangekomen waren en dat zij nu een meting voltooid hadden van de voorgestelde Carnarvon verlenging.

Het voorstel van de heer J. A. L. van der Merwe werd eendrachtelik aangenomen. Niet een tegenwoordig stemde er tegen.

Er werd voorgesteld dat de volgende heren zullen aangesteld worden om een petitie op te trekken en dat zij als een deputatie naar Kaapstad zullen gaan om bij het gouvernement hun opwachting te maken:

M. v. d. Merwe Sr., Calvinia; J. A. v. d. Merwe, T. B. K.; J. N. Moolman, Calvinia; J. A. L. v. d. Merwe, Eliasleegte; J. G. van Dijk, Calvinia; J. N. v. d. Merwe Jr., T. B. K.; A. J. Louw, Block zijn Plaats; F. J. v. d. Merwe, Drift; J. F. Genth, Diepdrift; J. A. v. d. Merwe, Oude Muur; G. J. Visagie, Otterkuil; E. Yates, Calvinia; W. Steenkamp, Bloemfontein; S. W. J. v. d. Merwe, T. B. K.; W. L. Louw, Boven Downes; I. J. Louw, Groot Toren; J. W. Louw, Oorlogskloof.

FRED. J. v. d. MERWE,
Secretaris.

Nieuwe Landen, Achter Hantam,
Calvinia, 2 Febr., 1905.

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Vergun mij een paar regelen in uw veel gelezen blad met betrekking tot het zo lang gevoelde en met smeking gevraagde verlenging van een hoofd spoorweg door het Noordwesten, en daar thans weder zo veel gedachte als brievenwisselingen bestaat, waarvan, zoals gewoonlik het geval met spoorweg uitbreiding is, de belangen van personen en plaatsen doorstralen, waardoor reeds zoveel verrotte onbetaalbare lijnen in de Kaapkolonie zijn, en meest te wijten zijn aan een eenzijdige of kortzichtige regering of mogelik ook de onbekendheid met de algemene belangen. Daarom wens ik onpartijdig voor personen en plaatsen maar geenszins voor het Noordwesten mijn nederige zienswijze in het midden te brengen en dat is: gaat de goedkoopste weg verlengen eerst van Eendekuil, van Rhijnsdorp, Loeriesfontein, Brandvlei en Carnarvon en heel het Noordwesten zal een markt hebben; en heel mogelik binnen weinige jaren een goed betalende lijn. Ook voor de opening van Brits Bechuanaland, die welke dadelik duizende ponden in de lands kas zal besorgen, en thans regeringloos liggen. Ik heb het zelf van Kakamas 50 uren ver doorreisd. Het is toch wonderlik te denken, dat vooral onder omstandigheden zo een goed deel van het land feitelik geen penny in 's lands kas stort, om niet van Calvinia's behoefte aan waterboren en zo veel meer te spreken.

Verschoon mij voor bovenstaande als de laatste plicht van een drenkeling.

De Uwe,
G. J. NEL.

"ONS SPREEKUUR"

Het volgende is het verdere program van werkzaamheden van de vereniging "Ons Sreekuur," te Stellenbosch.

6 Maart. (*)

Spreker: De ed. heer J. H. Hofmeyr.
Onderwerp: "Is 't ons Ernst?"
Muziek: Mej. M. Visser, mej. Lily Koch.

13 Maart.

Spreker: vrij debat.
Onderwerp: "Is de voorgestelde taalvereenvoudiging goed of af te keuren?"
Muziek: Mej. Lizzie v. d. Merwe en mevr. L. J. Fourie.

N.B. Sprekers als adv. J. H. de Waal, adv. A. N. P. du Toit, adv. Malan, Prof. Marais, ds. Moorrees, e.a. zullen uitgenodigd worden deel te nemen aan de discussie.

20 Maart. (*)

Liederavond van 't Hollandia Mannenkoor uit Kaapstad.

27 Maart.

Vrije voordrachten: D. P. Cillie, B.A., P. J. Pienaar, J. J. Smith, B.A.
Muziek: mej. M. van Niekerk en mevr. Bayly.

3 April.

Sprekers: 1. "Wat is Kanseltaal?" M. J. de Kock, B.A.. 2. "Is Kaaps Hollands een taal?" E. J. P. Smit, B.A., 3. "Onze Moedertaal en onze Moeders." J. H. Conradie.
Muziek: mej. Lenie Brink en mevr. A. Lategan.

10 April.

Sprekers: F. P. Cillie, B.A., J. H. Greijvenstein, B.A., P. D. Rousseau.
Onderwerp: "De drie populairste proza schrijvers der 19de eeuw.'
Muziek: Instrumentaal Trio (Mandolijn, viool, piano), mej. K. du Toit (zang).

17 April.

Declamatie: Twee der volgende gedichten:
Uit "de Schepping" van ten Kate—"de Wolken";
Van Beers, "De Bestedeling";
De Génestet, "Het baantje van de Toren";
"Huibert en Klaartje", van ter Haar, zullen worden voorgedragen door D. P. Cillie, B.A., en A. A. van Schalkwijk.
Muziek: mevr. T. A. T. Louw. Afrikaander Volkszang:

Wij gaan vereênd de toekomst in,
Hoe Mammon ook mag woeden.
Wij werken trouw met hart en zin;
God zal ons volk behoeden.
Hij maak' ons rijk in deugd,
Sterk in verdriet en vreugd
En in volharding groot.
Dan kent ons volk geen nood:
Ons schraagt de Rots der Eeuwen!

(*) Op de met sterretjes gemerkte avond wordt aan de deuren een speciale collecte genomen.

De zogenaamde Herleving in Wallis

25 Februari, 1905.

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Er wordt nog al heel wat in de nieuwsbladen geschreven over de zogenaamde herleving in Wallis. Ik, voor mij, houd het er voor, dat er uit de beweging weinig goeds en veel kwaads geboren zal worden, zodra die beweging zelve eens dood, en de reactie begonnen is. Alreeds zijn de leiders van die beweging verantwoordelik voor vele gevallen van krankzinnigheid (in één geval zijn beiden vader en moeder van een huisgezin in een krankzinnigen gesticht geplaatst), maar dat is het ergste niet dat volgen zal. Ik herinner mij goed een dergelike beweging zowat 40 jaar geleden in Zuid Afrika, en de ongelukkige gevolgen daarvan. Tal van jongelui werd door die toen heersende vorm van gemoedsaandoening (of, liever gezegd, zenuwsaandoening) aangetast, doch het effect ten goede daarvan was in de meeste gevallen van heel korte duur. Integendeel, het was mij destijds een vreemd en bijna onverklaarbaar verschijnsel, dat in bijna ieder geval, waarmee ik persoonlik bekend was, degenen die het ergst aangetast waren, binnen weinige maanden in allerlei losbandigheid en goddeloosheid vervielen. In één dorp ging het gedurende die beweging zo ver, dat het gezegd werd dat mannen en vrouwen in hun samenkomsten naakt verschenen, voorgevende dat zij nu even onschuldig waren als Adam en Eva vóór hun val; anderen meenden dat, bekeerd zijnde, zij nu niet meer zondigen konden, wat zij ook al deden. Schandalen zijn er voorgevallen waarvan men in een publiek blad liefst niet gewag van maakt. Velen herinneren zich thans nog het geval van zekere R. die met zijn dweepzieke volgelingen te W. zich naar een heuvel begaf om vandaar ten hemel te varen, doch daarin faalde; de sekte der wederdopers, die er toen ontstaan is en waarvan men nog aanhangers in verscheiden delen van Zuid Afrika aantreft; de blaadjes die zij verspreidden, bevattende de aankondiging dat W. 't "nieuwe Jeruzalem' was; en dat oogsten des velds binnen 40 dagen met vuur uit de hemel zouden verteerd worden, en dergelike dingen meer. Nu wat vindt er in Wallis plaats? De heer Stead meldt in de "Review of Reviews" een onderhoud die hij met Evan Roberts, de leider van de beweging, aldaar gehad heeft. Onder andere onzinnigheden leest men dat Roberts verklaarde: Zekere nacht... ging ik slapen, en te één uur 's morgens ontwaakte ik uit mijn slaap en vond mij met onuitspreekbare vreugde en ontzag in de werkelike tegenwoordigheid van de Almachtige God. En voor 'n tijd van vier uren had ik het voorrecht van aangezicht tot aangezicht met Hem te spreken, zoals een mens van aangezicht tot aangezicht met zijn vriend spreekt. Te vijf uur scheen het mij alsof ik weer op aarde terug keerde... En dit was niet slechts vier uren die morgen, maar elke morgen voor drie of vier maanden. Ik had slechts vier uren van het wonderlike onderhoud met God, en zo voort.

Tegen de waanzinnige en Godslasterlike taal, die hij sedert gebruikt heeft, en die ik hier liever niet terug geef, heeft reeds een leraar althans in Wallis geprotesteerd. Na al de andere onheilen waaronder ons arm Zuid-Afrika in de laatste tijd geleden heeft is het wel te hopen, dat de leraars onzer kerk zich verzetten zullen tegen enige poging om een zenuw-beweging, zoals in Wallis ontstaan is, alhier in te voeren.

EEN WAARSCHUWENDE STEM.

OP 30 dezer zullen te Zwavelberg, nabij Malmesbury kostbare levende have en losse goederen verkocht worden. Zie adv. voor bijzonderheden.

DE heren Rood, Penberthy & Co. van Malmesbury vragen een boekhouder. Zie adv.

Buitenkant Straat N. G. Kerk.

(Van een inzender).

Dinsdag avond hadden wij het genoegen een zeer aangename avond door te brengen, in "De Forresters Hall". De opkomst was goed, ten spijte van het ongunstig weder.

Wij twijfelen niet, dat ware het een stille, kalme avond geweest, wij een propvolle zaal zouden gehad hebben.

De bijeenkomst betrof de jaarlikse viering van de gemeente. Zulke avonden doen stellig veel goed, want niet alleen verschaffen zij ons veel genot, maar ook wordt de liefdeband er door versterkt; en immers toch is het waar, dat waar liefde woont de Heer Zijn zegen gebiedt. En werkelik er scheen veel liefde aanwezig te zijn.

Ook iets dat uiterst bevredigend was, was het rapport van de geldelike toestand der gemeente voorgelezen door diaken Brand, alsook de aanspraak van de leraar, Ds. A. M. McGregor M.A., B.D. Uit beide rapport en aanspraak bleek het, dat de toestand der gemeente steeds aan het vooruitgaan was. Wij gevoelen ons dus genoopt uit te roepen: "Prijst de Heer met blijde galmen."

Ook was het juist omtrent 5 jaren sedert Ds. McGregor de herder staf aldaar had opgenomen. Ach, waar vliegt de tijd toch heen? Ook was het de geboortedag van Ds. McGregor en na de aanspraak en het zingen kwam diaken Brand voorwaarts, en na op zeer liefdevolle wijze te hebben gesproken over de leraar, ook gewag makende van mevrouw McGregor, overhandigde hij Ds. McGregor in naam der gemeente een beurs. Ook werd hem en zijn gade een prachtige koek gegeven.

Ds. McGregor scheen wat verlegen te zijn bij de ontvangst dezer liefdebewijzen, doch niettegenstaande dankte hij de gemeente op zeer hartelike wijze. Wij waren ook blijde de eerste leraar van de Nieuwe Kerk, Ds. Marchand, B.D., met zijn echtgenote onder ons te zien, en Ds. Marchand gevraagd zijnde 't woord te voeren, deed sulks ook op zeer liefdevolle wijze.

De dames, die alles voorbereid hadden, verdienen ook grote lof, en het koor onder de bekwame leiding van onze orgelist, de heer Wood, heeft zich op loffelike wijze van zijn taak gekweten.

Aan het einde van deze zo genoegelike avond, werd Ds. McGregor Sr. gevraagd met gebed te sluiten.

Moge de Heer deze onze gemeente meer en meer zegenen, en tot 'n zegen maken.

VERBANDLIJSTEN.

(Vervolg van pag 3)

21 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

A. P. de V. Theron—E. A. Cummings—Beaufort West.
W. Miller—J. F. Behrens—Kaapse Afd.
W. M. Millard—C. J. Smalberger—Riversdale.
N. P. Muller—A. R. Samuel—Riversdale.
S. Roytberg—Gebrs. Elliot—Cathcart.
A. Oscar—A. S. Penso—Kaapse Afd.
R. A. Taylor—Insolvente boedel J. Maden—Kaapse Afd.
T. Wilkinson—Kaapse Onderl. Bouw Maatschappij—Kaapse Afd.
I. Cassiem—B. Lawrence en Co.—Kaapse Afd.
C. W. Knop—C. L. Cluver—Stellenbosch.
S. Gamildien—T. A. Nolan—Kaapstad.
E. C. du Toit—W. J. Viljoen—Worcester.
H. M. Gusoott—Reynolds en Steyn—Humansdorp.
J. F. Fourie—W. H. Philipson—Uitenhage.
L. Every—W. C. Chandler—Albert.
H. M. Reynolds—Humansdorp tak van Standaard Bank—Humansdorp.
C. F. Jarman—C. H. Hodgson—Kaapse Afd.
P. Levin, handelende als P. Levin en Zoon—E. R. Syfret, in trust voor zijn crediteuren—Piketberg.
M. Farrell—H. W. Struben—Kaapstad.
C. H. T. D. Heese—Paarlse Afr. Trust Vennootschap—Paarl.
F. J. Kohler—C. M. du Plessis—Paarl.

GENERAAL.

Groenewald en V. Doormik,
Groeneveld en V. Doormik, H. J. C. Groeneveld ene H. H. Doormik —
Z. A. Handelshuis, bpkt.—Paarl.
J. W. W. Mybugh, P. A. M. Brink, Gebrs. Myburgh—P. A. Myburgh—Paarl.
P. Kolonbele, N. Kolonbele, P. Kolonbele, M. Tawawa, M. Neyenbe, J. Mbaluna, K. Madinyala, M. Baya—J. P. Smit—Wodehouse.
K. Maseti—J. P. Smit—Wodehous.
W. P. Mama—J. P. Smit—Queens Town.
M. Pama—J. P. Smit—Elliot.
A. Barkus (W. C. Smith en Co)—W. C. Smith—King Williams Town.

KUSTINGS.

M. E. Northon— C. J. Leppan — Grahams Town.
L. Javsitz—E. W. C. Treptow—Paarl.

KONTRAKTEN.

P. E. Hewett—M. E. Harper—Kaapse Afd.
H. Wolfe—V. Perrin—Kaapstad.
H. R. Davis—A. C. A. Howes—Kaapse Afd.
C. . Levey—M. E. Hayward—Zeerust.

22 FEBRUARI.

HYPOTHEKEN.

M. Halim—H. J. Dempers — Kaapstad.
J. P. J. en H. Tullekan—T. A. Thwaits—Beaufort West.
T. Povey—T. W. Mille—Uitenhage.
T. Phillips—Aliwal Noord Onderlinge Benefit Bouw Maatschappij—Aliwal Noord.
Tooch en Lipschitz, A. Tooch en M. S. Lipschitz—A. Morrison — Oudtshoorn.
J. Dryer—G. Dreyer—Stellenbosch.
G. J. H. Opperman, A. C. Opperman—Z. A. Onderlinge—Tarka.
G. M. Hattingh—Z. A. Onderlinge —Tarka.
R. K. Andries—Z. A. Onderlinge—Port Elizabeth.
R. Pienaar—A. Scharpzeer — Kaapse Afd.
R. Jabiel—W. P. Paris—Kaapse Afd.
R. J. Hofmeyr—F. M. Hofmeyr—Stellenbosch.
A. M. H. Prillevitch—J. H. Brink — Kaapse Afd.
J. H. van den Heever—Liberman, Bellstedt en Co.—Middelburg
sted en Co.—Middelburg.
J. G. Miller (J. L. Milleer, A. D. Linsley, J. Laing, Miller en Co. borgen)—C.G.H. Spaarbank Vereniging—Kaapse Afd.
J. Summerton—G. Crabb—Port Elizabeth.
S. S. Hutton—E. D. Hutton—Kaapse Afd.

KUSTINGS.

C. J. Smit—Du Toit en De Waal—Middelburg.
M. J. P. N. van Wijk—B. T. Pritchard—Beaufort West.

KONTRAKTEN.

J. W. Randall—M. L. Connelly—Kaapstad.

VOOR de A3 publieke school te Doorn Rivier wordt een assistente gevraagd Zie adv.

TE Worcester wordt merino ooien te koop gevraagd. Zie adv.

BONDSCONGRES te CRADOCK.

(Vervolg van pagina 2)

HOLLANDS BIJ EXAMENS.

De heer P. Michau was het met de laatste spreker eens. Wat toch kon de rede zijn, vroeg spreker, dat de taal achteruit ging, dat onze taal stiefmoederlik werd behandeld. De Hollandse taal had niet gelijke rechten met de Engelse. Wat was de oorzaak der kwaal, vroeg de spreker. Volgens hem lag de oorzaak in de examina. Daar kreeg de Hollandse taal niet haar rechten. Bij matriculatie examen b.v. stond de Holl. taal op één lijn met de kaffertaal. De examens waren geen aanmoediging voor onze jongelui om Hollands te leren. Bij het matriculatie examen kon de kandidaat voor Engelse taal 300 punten krijgen, voor Hollands slechts 200. Men moest dus invloed uitoefenen bij de universiteit te Kaapstad om dit verbeterd te krijgen. Bij civiele dienst examens moest een kandidaat vroeger een zeker aantal merken voor Hollands hebben. In 1901 werd zulks afgeschaft. Het volk op het land voelde, dat het een der grootste bezwaren voor de taal was, dat de ambtenaren geen Hollands kenden. De koloniale secretaris had aan spreker op een desbetreffende vraag geantwoord dat hij het niet nodig achtte, kennis van Hollands verplichtend te stellen bij civiele dienst examens.

De heer A. J. de Villiers meende dat het noodzakelik was langer bij dat gewichtige onderwerp stil te staan. De vraag, hoe de Hollandse taal mocht bevorderd worden, was een zeer belangrijke vraag. Zeer terecht was het, dat men thuis moest beginnen. Doch er waren wellicht onder onze voormannen, mensen, die de taal in hun huisgezin verwaarlozen. Het was goed om een theorie te prediken, maar men moest ze ook in practijk brengen. Onze bezigheids mannen konden de taal bevorderen door correspondenties te voeren in Hollands met hen, die Hollands verstonden.

GENEESMIDDELEN.

Dr. Reynecke meende enige wenken als geneesmiddel tegen de kwaal te kunnen geven. De eerste vraag was of de uitvoerende commissie niet door de regering invloed zou kunnen uitoefenen op onze superintendent, voor meer onderwijs in Hollands. Spreken zelf had geleden onder gebrek aan voldoend onderwijs in Hollands, waardoor hij zich wellicht thans beter in Engels kon uitdrukken dan in Hollands, hoewel in zijn huis steeds Hollands werd gesproken. (Applaus).

Het tweede geneesmiddel was om invloed uit te oefenen opdat inspecteuren zouden worden aangesteld die Holl. zouden kunnen examineren.

In publieke plaatsen werd door Afrikaanders vaak Engels gesproken, alsof ze zich schaamden voor hun taal. Als men zijn taal niet hoog hield kon men niet van anderen verwachten dat zij dit zouden doen. (Applaus).

De moedertaal was de taal die op latere leeftijd zoet klonk. Daarom was het noodzakelik, dat de moeders haar hulp in deze zaak verleenden. Spreker had het in de vreemde ondervonden hoe zoet hem daar de Afrikaanse taal klonk, als hij die hoorde spreken. Daar de kinderen ook andere talen moesten leren, konden de ouders b.v. een dag in de week met hun kinderen Frans of Engels of Duits spreken, maar ze moesten niet de talen door elkaar halen, en hun kinderen een mengelmoes leren.

De heer van Rensburg vroeg wie over onze taal zou waken, als wij Afrikaanders zelf dit niet deden. In het eigen huisgezin werd de taal het meest bedreigd. Ieder moest toezien dat de taal niet alleen in woorden, maar ook met tendaad werd bevorderd. De Engelse taal werd te veel gebruikt in stede van de Hollandse taal. Als niet iedereen in eigen huis waakte voor handhaving der Hollandse taal zag de toekomst er donker uit. Spreker had veel respekt voor de Engelse taal en voor de Engelsen, omdat zij hun best deden voor hun taal. Het was echter eveneens onze plicht te ijveren voor onze eigen taal. Als wij onze eigen taal niet respekteren, respekteren wij ons zelf niet.

De heer J. Retief zeide, dat het met weemoed, grenzende aan wanhoop was, dat hij over dit onderwerp ging spreken. De heren Scholtz, Michau en anderen hadden gelijk, dat de Hollandse taal in scholen verplicht moest zijn in plaats van permissief. Doch wat hadden die heren nog heden middag gedaan? Men wist elke regering men had, welke man aan het hoofd van het onderwijs stond, en men had desniettegenstaande een resolutie gepasseerd.

De voorzitter wees spreker op de orde, en zeide dat hij niet mocht reflecteren op een reeds aangenomen besluit.

De heer Retief vervolgde en zeide, dat aan 't hoofd van 't schoolwezen iemand stond, die, wanneer hij kon, een streep zou halen door de Holl. taal. Wat op de scholen geschiedde, geschiedde ook in de gerechtshoven. In Malmesbury, waar de bond 500 leden telde, had men een magistraat, die geen woord Hollands kende. Spreker meende, dat het niet meer dan billik was, dat wij de Engelse taal, en onze Engelse landgenoten onze taal zouden leren.

De heer van der Ahee (Murraysburg) refereerde aan de woorden door Dr. Reynecke gesproken, hoewel deze nog maar in het eerste geslacht een Afrikaner was. Er was op gewezen, dat onze taal werd verwaarloosd en langzamerhand stierf. In dit land had men twee talen. De Engelse taal, de handelstaal, werd gebruikt, omdat die taal beloond wordt. Dit was niet het geval met de Hollandse taal. Ten tijde der republieken legden velen zich hier op de Hollandse taal toe, omdat er kans was in de republieken voor de kennis dier taal beloond te worden. Nu zag men b.v. dat maatschappijen opgericht werden, bestaande uit Afrikaanse elementen, die de Engelse taal voorstonden. Het Duitse spreekwoord luidde: "De handel maakt de man." Dus moest de handel gedreven worden in de eigen taal, als wij een natie wilden uitmaken. Napoleon Bonaparte had vóór zijn tocht naar Rusland zijn grote legermachten aanschouwende gezegd, dat die legermachten niets zouden zijn en zouden verdwijnen, indien er geen moeders waren. In dat gezegde zat oneindig veel voor de Afrikaanders. In de moeders des lands lag de macht van invloed op de taal. De Duitse taal leefde in 1870 nog in Elzas Lotharingen, niettegenstaande dat rijk twee eeuwen onder Frankrijk was geweest. Ook in ons land moest men zorgen dat de taal bleef leven, en tot dat doel niets ontzien.

De heer P. J. du Toit (Hopetown) had niet verwacht hier zulke gegronde verdedigingen der moedertaal te zullen horen. Toen hij op school was, werd er een leugen verteld. Die was: "Leer de kinderen Engels, Hollands komt van zelf." Dat was een leugen; daardoor was de Holl. taal ondermijnd geworden, en leerden de kinderen steeds meer Engels, en steeds minder Hollands. De oud vaders geloofden die leugentaal; echter waren er ook, die er niet aan geloofden, en die eigen scholen gingen oprichten. Spreker had in Worcester in zodanige school onderwijs genoten. In 1885 hadden enige Engelse heren getracht Holl. in 't parlement te spreken, onder anderen ook de heer Goldsmith, die met spr. op die school gegaan had, en uitstekend Hollands sprak, waarover velen zich verbaasden.

Het moest een eer zijn Hollands te spreken in het huisgezin. Onlangs had spreker een vrouw gesproken, die Engels met haar kinderen sprak, om, zoals zij zeide, het Engelse accent er goed in te krijgen. Spreker had haar toen gevraagd, wat zij dan dacht van het Hollands accent. Zo ging het ook in de scholen, waar met Engels werd begonnen in plaats van met Hollands.

Er was nu een ernstige beweging voor Hollands. Spreker meende, dat de oorlog daaraan een grote stoot had gegeven.

Sedert de oorlog toch hadden b.v. de dames voorliefde voor de Hollandse taal opgevat. In sprekers huis moest beslist Hollands gesproken worden. Een vreemde taal te kennen vond hij een groot voordeel, doch zijn eigen taal te kennen was hem een eer.

SENTIMENT EN PRAKTISE REDENEN.

De heer F. S. Malan zeide dat het gemakkelik was een pakkende toespraak te houden over de Hollandse taal. Spreker wilde slechts een paar praktise argumenten voor de vergadering brengen met betrekking tot de handhaving van de Hollandse taal in Zuid-Afrika. Een paar weken geleden had een prominent man hem gezegd, dat deze meende opgemerkt te hebben, dat men beschouwde, dat iemand niet een ondersteuner kon zijn van de Z. A. Partij als hij de Hollandse taal niet ondersteunde. Spreker antwoordde hem, dat het ondersteunen der Hollandse taal niet was een toetssteen van politiek. Hij (spreker) wilde Zuid-Afrika zien als twee-talig land. In de eerste plaats was hij voor de Hollandse taal, wijl het was de taal zijner moeder. Uit respekt voor haar steunde hij die taal. Dat was echter een sentimenteel argument. In tegenoverstelling daarvan kon men, wanneer iemand geen gevoel had voor de Hollandse taal, daartegen niet argumenteren. Dit was eveneens een kwestie van sentiment. Doch er waren praktise redenen waarom hij de Hollandse taal steunde. Als de Hollandse Afrikaander Engels ging gebruiken omdat hij die taal geleerd had, sneed hij dadelik een groot deel van zijn volk af, dat die taal niet geleerd had. Een ander prakties bezwaar was, dat als Engels de enige taal werd, men de deur opende voor all vreemdelingen die hier betrekkingen zochten. De geboren Afrikaander zou daardoor dan op slechter, minder voordelige voet worden geplaatst dan de man die hier vreemd inkwam. En dat wilde spreker beslist niet. (Applaus). Tenzij er voorziening voor de taal gemaakt werd, bestond er dus een groot gevaar voor de armere klasse der bevolking. Als Engels de enige officiële taal werd, wat moest dan worden van die mensen, die geen Engels geleerd hadden? In de politie of bij de spoorwegen zouden zij b.v. geen plaats kunnen bekomen. Omdat hij ook voor zulke arme mensen een opening wilde hebben, en omdat hij wilde, dat Zuid-Afrika zou geregeerd worden door zonen des lands, was hij voor twee talen in Zuid-Afrika. Een ander prakties argument was dit. Zuid-Afrika had eenmaal twee talen, en als men er nu op stond, die twee talen op de scholen te handhaven, opende men op de beste manier de weg tot samenwerking. Het voorstel sprak van verwaarlozing. Spreker geloofde niet, dat er achteruitgang was, doch wel verwaarlozing. Dat was grotendeels het gevolg der opvoeding in school en huisgezin. Een deel onzer mensen, die wilden doorgaan voor ontwikkeld, spraken in hun huis Engels, hielden hun huisgodsdiensten in Engels, zoals ook op vele kostinrichtingen 't geval was. Het gevolg was, dat de mensen niet meer door een Hollandse preek in een kerk zodanig werden gesticht als de Hollands sprekenden. Daardoor werd godsdienst oppervlakkig. Dit moest veranderen, want dit was een kanker die knaagde aan het karakter van het volk. Men moest er op staan, dat op onze dames- zowel als jongensscholen en in ons huisgezin godsdienst werd gehouden in het Hollands. Godsdienst-onderwijs moest op scholen in 't Hollands gegeven worden. Men sprak van vaderland en moedertaal. De moeders van Zuid-Afrika hadden in het verledene getoond, dat zij meer konden offeren dan mannen. Als zij in de toekomst op de taalkwestie met hun kroon ophielden, zou geen middel baten. Wat betrof de verwaarlozing der taal op de scholen lag de fout dikwijls bij de school commissie. In Kimberley en Dordrecht had men daarvan de voorbeelden gezien en aanschouwd wat de schoolcommissies vermochten te doen. In de resolutie werd gesproken van school inspecteurs. De heer M. J. du Plessis had in de vorige parlements sessie gevraagd waarom er niet meer inspecteurs werden aangesteld met kennis van Hollands. 't Antwoord was omdat geschikte personen liever aan het hoofd ener school bleven, en de aanbieding weigerden, waardoor minder bekwame krachten moesten worden aangesteld. Spreker zou gaarne zien dat de heer Du Plessis in de aanstaande sessie eens zou vragen aan hoeveel personen de betrekking was aangeboden, en door hoevelen dezelve was geweigerd. Spreker wees op de achterstelling van Hollands bij examens, waarop reeds door andere sprekers was gewezen. Hij had zich voorgenomen om in de eerstvolgende parlements sessie voor te stellen, dat Hollands meer verplichtend zou worden gesteld bij examens (Applaus).

De heer C. H. Marais (Graaff-Reinet) zette uiteen, dat het in meer dan een geval bij ons zelf lag, welke taal men wilde gebruiken in het hof. Hij meende dat men de Hollandse taal wel wilde bevorderen, maar 't moest de zak niet raken. Hij wees op hetgeen men deed in Graaff-Reinet door het oprichten ener school tot opleiding van arme onderwijzeressen voor de armen-scholen en door het uitloven van prijzen voor de taalbond. Laat ons klein beginnen, zeide hij, want in de kleine doosjes zitten de juwelen.

GELIJKE RECHTEN VOOR DE BEIDE TALEN.

De heer N. F. de Waal erkende, dat de parlements leden veel zittingen hadden laten voorbij gaan zonder iets te doen voor de taal. Hij was het met de heer Malan eens, dat liefde voor de taal niet was een toetssteen voor de politiek. Doch wanneer iemand de beginselen erkende en aanhing van de Z. A. Partij, was hij ook gebonden het programma dier partij te volgen, waarin erkend werden ieders bijzondere rechten op gebied van godsdienst, onderwijs en taal. De Bond ging verder en streefde naar dezelfde rechten voor de Holl. taal hier als de Franse taal had in Canada.

De grote meerderheid der Hollandssprekende bevolking in Zuid Afrika kende slechts een taal. Voor dezulken wilde men dezelfde rechten als voor de Engels sprekende onderdaan. Zolang het beginsel van gelijke rechten niet werd gehandhaafd, zou men niet die verbroedering kunnen krijgen, die men hoopte, dat eens in Zuid Afrika zou komen. Dit moest duidelik worden uiteengezet. De man die slechts een taal, de Hollandse taal kende, wilde het recht hebben om die taal overal, en onder alle omstandigheden te gebruiken. En dat was niet meer dan recht. Men moest er daarom naar streven, om voor zijn taal dezelfde gelijke rechten te krijgen als de Engelse taal in Zuid Afrika had.

Spreker zou het kunnen begrijpen als bijvoorbeeld bepaald werd dat de Engelse taal als de officiële taal in Zuid Afrika zou worden aangewezen. Doch daarom bleef het toch nodig, dat als stelregel moest worden aangenomen, dat ieder, die in de civiele dienst trad, beide talen zou moeten kennen, Engels en Hollands. De vraag zou dan rijzen wat het gouvernement moest doen met de oude civiele ambtenaren die eenmaal in de dienst waren en geen Hollands kenden. Doch deze leverden geen bezwaar op; zij zouden moeten worden geplaatst op plekken waar weinig of geen Hollandse Afrikaanders wonen. Doch van de jongeren en nieuw aan te stellen ambtenaren moest geeist worden kennis van beide talen. Ook op de spoorwegen bestond hetzelfde euvel als in de civiele dienst. Voor de lagere hoven en naar spreker meende ook in de andere hoven, bestond nog een bepaling, dat Hollands het recht had, aldaar te worden gebezigd. Doch wat was het geval bij examens? Spreker was blijde te hebben gehoord, dat de heer Malan die zaak in het parlement zou aanpakken. Er was gezegd: in het parlement zelf moesten de leden Hollands spreken. (Hoor, hoor). Spreker had verscheidene talen geleerd, die hij kon gebruiken. En het doel ener taal was toch om zich verstaanbaar te kunnen maken tegenover anderen. Als men de parlements leden wilde verplichten om één taal te spreken, sneed men in één punt het grootste deel van het nut dat parlements leden als zodanig konden doen, af. Er waren aan de andere zijde veel leden die geen Holl. kenden. Men moest met betrekking tot deze kwestie weten te geven en te nemen. Het zou bovendien niet recht zijn een parlements lid te verplichten, om alleen Hollands in 't parlement te spreken. De stelregel was en moest blijven: "Gelijke rechten voor de beide talen."

Men moest bedenken, dat de Engelse vrienden dezelfde liefde hebben voor de Engelse taal, als wij hebben voor de Hollandse taal. Bij de behandeling dezer kwestie, die een tere kwestie was, moest men dus voorzichtig te werk gaan. Men moest er naar streven, om hier op gebied van taal eenzelfde toestand te krijgen als in Canada. Een Franse Canadees was thans eerste minister in Canada. Daar had de Franse taal gestipuleerde rechten, en spreker twijfelde niet, of dergelike gestipuleerde rechten zouden ook nog wel bestaan voor de Hollandse taal in deze kolonie. In stemming gebracht werden beide moties eenparig aangenomen.

De voorzitter verdaagde het congres te 10.30 tot de volgende dag.

ZATERDAG, 25 FEBRUARI.

MORGEN ZITTING.

De voorzitter opende het congres te 9.15.

De notulen van de zittingen van de vorige dag werden gelezen, met een kleine bijvoeging aangenomen en getekend.

De heer I. J. de Klerk was met verlof van de voorzitter wegens huiselike omstandigheden afwezig. Zijn secundus nam zijn plaats in.

De heren N. J. van Wijk, H. Heunis en S. H. Cloete gaven kennis van voorstellen.

De heer F. S. Malan deelde namens de regelings commissie mede hoe de tijd voor de behandeling der nog overige beschrijvingspunten zou worden verdeeld, en stelde voor de beschrijvings punten, die de constitutie betreffen, te verwijzen naar een commissie. Tot leden dier commissie werden door de voorzitter benoemd de heren Paul Michau, Karel v. d. Merwe en N. F. de Waal.

Ook de zaak betreffende het punt: Uitspraak in de Beaufort West klachtzaak werd met goedkeuring van de heer Bosman (Beaufort West) naar een commissie verwezen.

Aan de orde was behandeling van deel 2 van het beschrijvingspunt over:

SPOORWEG TARIEVEN.

luidende:-

Voor generale vermindering.

De heer D. F. Marais (Maraisburg) stelde voor:-

Deze vergadering draagt het op aan haar parlementaire vertegenwoordigers, hun invloed te gebruiken om de spoorweg tarieven verminderd te krijgen.

Aangenomen.

SPOORWEGEN.

Voor uitbreiding naar het noorden van af Ceres statie: Ceres.

Dr. Reynecke stelde voor de volgende resolutie:-

Deze vergadering, overtuigd zijnde, dat de tijd nu aangebroken is, dat spoorweg verbinding gegeven worde aan de belangrijkste distrikten van Calvinia, Sutherland en Ceres, zowel in de belangen van de ontwikkeling van deze distrikten als in die der gehele kolonie, door verbruiker en produceerder in nauwere aanraking met elkander te brengen, en daardoor het leven in de grote havensteden goedkoper te maken, en de handel te bevorderen, besluit hiermede dat de regering eerbiedig, doch ernstig en dringend gevraagd worde, bij de eerstkomende zitting van 't parlement een spoorweg ontwerp in te brengen, insluitende een lijn naar de N.W. distrikten met Ceres statie als uitgangspunt.

De heer J. C. Lombard secondeerde.

De voorsteller zette uiteen dat de plaatselike belangen van de distrikten Ceres, Calvinia en Sutherland in deze zaak tevens waren de algemene publieke belangen der Kaapkolonie. Hierna zette hij breedvoerig uiteen, waarom hij meende, dat bovenbedoelde spoorweg behoorde uit te gaan van Ceres, dat als het ware de natuurlike poort was van de westelike provincie naar 't noorden. De lijn Kaapstad—Laingsburg was 182 mijlen, de lijn Kaapstad—Worcester—Laingsburg zou zijn 213 mijlen.

Van Ceres weg statie naar Calvinia was 188 mijlen, van Hutchinson naar Calvinia 262 mijlen, van Eendekuil naar Calvinia 183 mijlen.

Het Ceres distrikt was zeer producerend. Daar bestond veeteelt van enige soort, voorts was er wijn-, graan-, vruchten- en tabaks industrie. Calvinia en Sutherland waren bij uitstek vee-, wol- en graan distrikten. Deze laatste distrikten werden meer bevoordeeld door een spoorweg van Ceres dan van Eendekuil. Van Kaapstad via Ceres naar Calvinia was de afstand slechts 272 mijlen, terwijl de afstand Kaapstad—Hutchinson—Calvinia 681 mijlen was, zodat b.v. een vracht goederen van 6000 pond over de laatste afstand zou kosten £34.10 terwijl die over de lijn Kaapstad—Ceres naar Calvinia slechts £16.10 zou kosten. De spoorweg via Ceres was bovendien ten gunste van Kaapstad, waar millioenen ponden waren besteed voor dok- en havenwerken; daarom was het dat spreker bij deze zaak ook gewag maakte van Kaapstad. Met nadruk verklaarde hij, dat de spoorlijn van af Ceres zou lopen door de meest vruchtbare en producerende delen des lands.

De heer D. J. A. van Zijl gaf toe, dat een lijn naar Calvinia voor Ceres een grote zaak was. Echter betwistte hij, dat die lijn niet voordeliger en meer in 't algemeen belang kon worden aangelegd, wanneer die uitging van Eendekuil. Hij stelde daarom voor het volgende amendement:—

Deze vergadering verklaart zich ten gunste van spoorweg verlenging van Eendekuil naar Calvinia en wel over Clanwilliam, van Rhijnsdorp en Nieuwoudtville.

De heer van Zijl lichtte zijn amendement toe en zeide, dat hij er van overtuigd was, dat de cijfers door Dr. Reynecke genoemd onjuist zouden blijken bij een nauwkeurige opmeting. Spreker geloofde niet dat een lijn Kaapstad via Ceres naar Calvinia één mijl korter zou zijn dan een lijn van Kaapstad via Eendekuil naar Calvinia. Van af Ceres zou de lijn minstens voor 140 of 150 mijl lopen door een dor Karroo gedeelte, waar weinig regen viel. Na een zeer breedvoerig betoog, waarbij de voorzitter de spreker er aan herinnerde "dat hij gauw moest rij," aangezien de tijd verstreken was, eindigde de heer van Zijl zijn pleidooi.

De heer H. J. H. Claassens stelde voor het volgende amendement.

Deze vergadering acht een verdere uitbreiding van spoorwegen naar het N.W. wenselik, doch laat het in handen van 't parlement om uit te vinden wat de goedkoopste en de beste lijn zal wezen.

In stemming gebracht werd het laatste amendement aangenomen.

OVERNEMING DER N.C.C.R. DOOR DE REGERING.

De heer Conradie (Robertson) stelde voor:—

Deze vergadering is van gevoelen dat het zeer wenselik en daarbij nu de geschikte tijd is, dat de N.C.C.R. door de regering zal worden overgenomen.

De heer J. D. van Eeden secondeerde.

De voorsteller zette uiteen, dat het hier niet gold alleen een plaatselik belang, doch wel degelik een lands belang. De regering had tot de bouw dezer lijn alles te zamen ongeveer £870,000 bijgedragen, waarvan ze thans geen penny rente trok.

Dr. Reynecke ondersteunde het voorstel, en zou elk voorstel steunen om dergelike zaken in handen der regering te stellen. In Kaapstad zag men met de elektrise tramwegen hoe het publiek leed onder een stelsel van maatschappijen. Een land diende zijn eigen ontwikkelings middelen in eigen handen te houden.

De heer Cloete (Montagu) wees er op dat van Ashton naar Worcester voor 'n tweede klasse reisbiljet £1.1 moest betaald worden, terwijl men voor dezelfde distantie op de Worcester lijn slechts 9s. betaalde. Spreker pleitte sterk voor overname door het gouvernement, ook omdat de lijn een goede bron van inkomst zou zijn voor de regering.

De heer J. J. Michau stelde als amendement voor om uit te laten de woorden: "en daarbij nu de geschikte tijd is."

Het amendement zou dus luiden aldus:—

Deze vergadering is van gevoelen dat het wenselik is, dat de N.C.C.R. door onze regering zal overgenomen worden.

De heer Cloete (Molteno) secondeerde.

In stemming gebracht werd het amendement van de heer J. J. Michau aangenomen.

Aan de orde het punt:—

BRANDZIEKTE WET.

Voor verandering zoals besloten te Beaufort West:—Molteno, Barkly O., Dordrecht, Sterkstroom, Sutherland, Richmond.

Voor verbetering:—Prins Albert II.

Voor gekozen inspecteurs:—Philipstown.

De heer Nel (Dordrecht) stelde voor:

Deze vergadering verklaart zich met betrekking tot de brandziekte wet geheel en al van hetzelfde gevoelen als door de meerderheid aangenomen werd op de onlangs gehouden Beaufort West conferentie.

De heer Bosman (Beaufort West) wees er op dat het voorstel te Beaufort W. aangenomen, in dezelfde geest was als een desbetreffend voorstel aangenomen op het Bonds congres te Somerset Oost en te Stellenbosch bekrachtigd.

De heer Venter (Waschbank) stelde het volgende amendement voor:—

Deze vergadering is van gevoelen om het beginsel der brandziekte wet aan te nemen, maar de aanstelling van schaap inspekteurs te doen geschieden door brandziekte raden.

De heer Venter lichtte zijn amendement breedvoerig toe. Zijn grieven tegen de brandziekte-wet waren, dat het gouvernement niet met de schaapboeren samenwerkte. In Oct.'02 werden in sprekers distrikt applicaties gevraagd voor een inspekteur, en niettegenstaande oude, ervaren mensen werden aanbevolen, stelde het gouvernement een totaal onkundig persoon aan. Hij kritiseerde scherp afkeurend het verloop van de conferentie te Beaufort West, die gebleken was, toen men de secretaris voor landbouw toezong: "For he's a jolly good fellow."

Hij eindigde met te zeggen dat onze voormannen wat meer van achter de schermen moesten te voorschijn komen. Zij dachten zoals hij, maar zij spraken niet.

De heer S. Grové begreep niet hoe de heer Venter een oordeel kon vellen over hetgeen te Beaufort West gebeurd was. Zodra die heer zijn 10 minuten had verpraat, had hij de eerste trein genomen om heen te gaan. Sedert 1894, toen de brandziekte wet in werking kwam, zo vervolgde de heer Grové, had men jaar op jaar grieven gehoord. Dit jaar had het gouvernement zelf het publiek samen geroepen in Beaufort West. Allen op 4 na hadden daar op een voorstel samengestemd. Van de 86 afgevaardigden waren er 82 voor het gepasseerde voorstel en slechts 4 tegen. Thans vroeg men niets anders dan bekrachtiging van datgene wat in Beaufort West was aangenomen. Met betrekking tot de administratie der brandziekte wet herhaalde spreker dat deze een "rot spul" was. Men herinnerde zich de restricties op de grenzen, toen in 1903 de mensen met hun schapen naar de Vrijstaat waren getrokken. De kosten der brandziekte wet waren ver meer dan de voordelen. Zij kostte jaarliks £84,000 en het resultaat was dat in 1904 op de Londense markt over 4000 balen minder wol waren dan in 1894. Spreker refereerde naar een rapport in de "Cape Times", waarin vermeld werd, dat er in de Kolonie over 16,000,000 schapen waren, waarvan 15,000,000 zonder brandziekte. Spreker daagde enigeen uit dit te bewijzen. Toen de wet in werking kwam, was spreker voor de wet, om te zien wat de resultaten zouden worden. Hij had de wet goed uitgevoerd, zo strikt mogelik, en was tot de conclusie gekomen, dat niet de brandziekte kon uitgeroeid worden, doch dat hij (spreker) bijna was uitgeroeid. Hij hoopte dat de gehele vergadering zou stemmen voor het voorstel van de heer Nel.

De heer Marais (Richmond) erkende eveneens, dat gebleken was dat een brandziekte wet in deze kolonie onuitvoerbaar was. Ook deze spreker critiseerde scherp afkeurend de administratie der brandziekte wet. Het doel der brandziekte wet was niet om brandziekte uit te roeien, doch om de Afrikaander uit te roeien.

De heer B. J. du Plessis (Hanover) wees er op, dat de reden, waarom die wet niet kon worden uitgevoerd slechts lag in dat ene woord: "onwil." Spreker had nog nooit onder de brandziekte wet geleden. Hij had schapen in bezit voor 14 of 15 jaar, en hij had nog nooit brandziekte onder zijn schapen gehad.

In stemming gebracht werd het oorspronkelik voorstel aangenomen met 1 stem tegen, die van de heer Venter.

Over het amendement van de heer Venter werd niet gestemd, wijl het niet ter tafel was gelegd.

VERSLAG AUDITEUREN.

Gelezen werd 't verslag der auditeuren die belast waren geweest met de verifikatie der boeken van de thesaurier. Het rapport luidde, dat de boeken tot op 23 Febr., de datum van opening van dit congres in orde waren bevonden.

De heer de Waal wekte de afgevaardigden op bij hun distrikts besturen aan te dringen op tijdige toezending hunner statistieke verslagen en gelden.

Aan de orde beschrijvingspunt 5:—

ACCIJNS WET.

Voor opheffing:—Piquetberg, Worcester.

Voor vermindering der accijns:—Pr. Albert II.

De heer J. S. du Toit (Worcester) stelde voor het volgende:—

Deze vergadering, de zware last, die op de wijnboeren gelegd is door de accijns belasting, gevoelende, draagt het aan haar parlementaire vertegenwoordigers op alle pogingen in het werk te stellen, om die wet opgeheven te krijgen, als zijnde zij onrechtvaardig en onbillik en drukkende slechts op een deel der bevolking.

De hr. C. Moll secondeerde.

De voorsteller zette uiteen, hoe de wijnboer onder de accijns geruineerd werd. De regering had gedacht van die akcijns £250,000 in de schatkist te krijgen, doch had zich daarin ter dege bedrogen.

De hr. Kotze (Piquetberg) sympathiseerde met de wijnboer. Het was een schande van 't gouvernement om de wijnboer zodanig te belasten. Het doel der regering was om de schatkist te vullen, doch als zij nauwkeurig alle kosten wilde nagaan, zou zij zien, dat er maar weinig van overbleef.

De hr. C. Moll (Paarl) wees er op, dat de gehele landbouwende bevolking onder die belasting leed. Zo wanneer een deel des lichaams leed, leed het ganse lichaam, zeide hij. De wijnboer was bijna geheel en al te gronde geraakt door phylloxera. Sedert had hij zijn wijngaard met nieuwe moed vernieuwd, en thans werd hem op eenmaal een ondraagbaar juk op de hals gelegd door de akcijns. De markt werd al meer en meer gesloten voor de wijnbouwer. In Transvaal werd zijn produkt gedrukt met 'n belasting van 15sh. per gallon, terwijl de Transkei voor zijn produkt geheel was gesloten. Hij moest thans reeds zijn wijn verkopen voor £2.10 de legger. Als de resolutie werd aangenomen, vertrouwde hij dat de krachtigste pogingen door onze parlementaire vertegenwoordigers zouden worden aangewend om de akcijns belasting herroepen te krijgen.

Dr. Reynecke wees er op, dat mensen op heden geen moed meer hadden niet alleen om op wijnbouw in te gaan, doch zij wensten zelfs niet verder te gaan met hun industrie. De akcijns belasting was de nekslag voor de wijnboer.

De heer Cloete (Montagu) sprak zich eveneens uit tegen de akcijns.

De hr. v. Nierop (Paarl) verzekerde dat de takken der Paarlse afdeling dit beschrijvingspunt als een der voornaamste beschouwden, en hij hoopte, dat toch het congres zou helpen, om die belasting weg te krijgen. Het speet hem te zien, dat thans zoveel veeboeren hun plaatsen in de vergadering hadden verlaten. Toen de brandziekte wet aan de orde was waren de wijnboeren wel aanwezig gebleven en terecht. Men moest elkaar helpen om van een drukkend juk te worden verlost. Spreker zette uiteen, dat de hotels geen koloniale brandewijn meer hielden, wijl het hun door de wet te lastig werd gemaakt. Hij herinnerde zich nog hoe gans Paarl in feestdos was, toen het verlost was van de akcijns van 1882, en zeer zeker zou dit weder het geval zijn als het van de tegenwoordige akcijns werd verlost.

De heer du Toit (Ceres), hoewel veeboer zijnde, zeide, dat veeboeren de wijn-, koren- en vee-industrie beschouwden als de ruggegraat des lands. De veeboer voelde eveneens goed de drukking op de wijnboeren.

De heer Bosman (Beaufort West) kon als schaapboer de wijnboeren de volle verzekering geven, dat zij de sympathie der veeboeren hadden. Hij kon echter er bij voegen, dat toen de schaapboer zijn uiterste best had gedaan tegen de brandziekte wet, de wijnboeren zeer tegen hem hadden geagiteerd. Maar, verzekerde spreker, wij zijn vergevensgezind en geheel bereid de wijnboer te helpen.

De hr. Cloete (Molteno) sprak eveneens zijn sympathie uit met de wijnboeren.

De heer Lombard (Tulbagh) was verheugd te horen dat de veeboer sympathiseerde met de wijnboer. Hij wees er op dat ten gevolge Plylloxera in Tulbagh geen 25 per cent werd geproduceerd van hetgeen vroeger geproduceerd werd. Wat betrof de accijns, scheen het hem, dat de regering alleen het profijt maakte van de brandewijn industrie.

Wat de regering £50 kostte, zijnde de prijs van een legger brandewijn, verkocht zij voor £227.12 per legger. Immers zij verkocht brandewijn tegen 6 pence per glaasje, wat uitkwam op 't genoemde cijfer per legger.

De heer de Wet (Queenstown) beschouwde de wet eveneens als onrechtvaardig, en sprak zijn sympathie uit met de wijnboer.

De heer J. Retief wees er op, dat de wijnboer thans hetzelfde ondervond als door hem ondervonden werd in 1882. 't Was onwaar dat brandewijn in prijs was gestegen door het opleggen ener akcijns. Spreker zette uiteen dat de prijs van wijn gelijk met die van brandewijn eveneens daalde. Kaapse brandewijn werd door hotels niet meer gehouden, omdat de wet te lastig was, omdat de wet rekenschap eiste van elk zopie brandewijn dat in een hotel verkocht werd. Het was de plicht der regering om deze industrie door protektie weder op de been te brengen. (Applaus).

Als wij een goed artikel in het land hadden, zeide hij, dat een prijs op de Kaapstadse tentoonstelling waardig was moesten wij dat artikel gebruiken. Hij blameerde het volk, dat het gebruik van whisky aankweekte in plaats van het gebruik van 't eigen produkt te bevorderen. (Hoor, hoor).

De hr. Venter (Philipstown) besprak het verbod van drankgebruik aan naturellen, waartegen spreker te velde trok. Hij was er voor ook drankgebruik aan hen toe te laten. Zij dronken Kaapse brandewijn en ondersteunden daardoor onze broeders.

In stemming gebracht werd het voorstel eenparig aangenomen.

Aan de orde punt 6:-

ANDERE WETTEN.

Voor strengere paswet:—Middelburg, Richmond.

De heer Duvenage (Middelburg) stelde het volgende voor:-

Deze vergadering acht het dat de tijd gekomen is voor een paswet met een zegel voor het vervoeren van vee en rondlopen van naturellen, en een strengere uitvoering derzelve te bewerken.

De voorsteller lichtte zijn voorstel toe.

De heer van Zijl (Richmond) secondeerde het voorstel, en toonde het noodzakelike van gezegelde passen aan waardoor beslist veediefstallen zouden verminderen.

De heer Nel (Dordrecht) was eveneens voor 'n gezegelde paswet, doch wenste de uitreiking niet te laten in handen van veldkornetten, maar in handen der boeren zelf.

Andere sprekers lieten zich nog uit over middelen om veediefstal tegen te gaan.

De heer F. S. Malan begreep het voorstel niet. Er was een wet op registratie van brandmerken, waarover de heer van Wijk (Burgersdorp) had gesproken. Spreker meende, dat een paswet als waarover men nu sprak, onuitvoerbaar was. Hij raadde aan, dat de mensen in deze zaak zouden werken in overleg met hun parlementaire vertegenwoordigers.

Het voorstel van de heer Duvenage werd in stemming gebracht en verworpen.

WIJZIGING GOUDWET.

De heer R. W. Mohr stelde voor het volgende:—

Deze vergadering draagt het aan haar parlementaire leden op om een grondig onderzoek in te stellen om uit te vinden of het niet wenselik is, om zulke veranderingen in de goudwet der kolonie te maken, die strekken zullen, om aan de eigenaren van gronden, waarop goud en andere mineralen gevonden worden, grotere, permanente rechten toe te kennen, en de rechten onder "prospekteer licenties" duideliker te bepalen ten behoeve der grond eigenaren.

Hij wees er op, dat de mensen werkelik bang waren voor het prospekteren, en het daarom geheim hielden als zij wisten, dat de bodem op hun plek goud bevatte.

Voorstel aangenomen.

HERROEPING VREDEBEWARINGSWET.

De heer van der Ahee (Aberdeen) stelde voor het volgende:—

Deze vergadering bekrachtigt met nadruk de besluiten van vorige congressen, aangaande de herroeping van de proclamatie, afkondigende de vrede bewarings wet in deze kolonie, en wel in de woorden van het besluit, dat het vorig jaar gepasseerd werd in Stellenbosch.

De heer R. S. Mohr secondeerde.

De voorsteller lichtte zijn voorstel krachtig toe.

De heer A. J. de Villiers ondersteunde het voorstel en hoopte dat de parlementaire vertegenwoordigers hun best zouden doen om die wet herroepen te krijgen.

De heer C. M. du Preez (Alexandria) wees er op, dat men in zijn distrikt veel met bavianen te kampen had. Toch mocht iemand onder deze wet niet zijn geweer geven aan enig ander persoon om bavianen te schieten.

De heer N. Kruger wilde weten wat nu nog het doel dier wet was. Spreker zette uiteen, dat b.v. mensen in zijn distrikt konden komen, die een geweer hadden om in zijn veld te schieten, terwijl hij zelf dat geweer niet mocht gebruiken.

In stemming gebracht werd het voorstel algemeen aangenomen en werd de vergadering verdaagd tot 3 uur 's middags.

ZATERDAG, 25 FEBRUARI.

(NAMIDDAG ZITTING.)

De voorzitter heropende het congres te 3 uur.

VOORSTELLEN.

De heer van Wijk (Burgersdorp) legde het navolgend voorstel ter tafel:—

Dit congres betreurt het dat de regering nog geen uitvoering heeft gegeven aan haar belofte om het taalmonument te Burgersdorp te herstellen en vertrouwt dat zulks alsnog zo spoedig mogelik zal worden gedaan.

Aangenomen.

De heer H. Heunis stelde voor, dat met het oog op de distrikten die nog niet vertegenwoordigd zijn op het centraal bestuur, de vergadering besluite dat een commissie van drie leden zal worden benoemd door de voorzitter, om met de Afrikaander voormannen in zodanige distrikten in correspondentie te treden, ten einde daarin takken en distrikts besturen te verkrijgen.

Aangenomen.

WIJLEN B. BADENHORST.

De voorzitter deelde mede dat de hr. Berend Badenhorst, van Strijdenburg, die steeds een prominent aandeel had genomen in de werkzaamheden van de bond, was overleden.

De heer Malan stelde als onbestreden motie voor om aan de nagelaten betrekkingen van de heer Badenhorst een telegram van sympathie te zenden.

Algemeen aangenomen.

Aan de orde bespreking van het punt:—

VERANDERING KIESWET.

De heer Joubert (Lady Grey) stelde voor een wijziging der kieswet, zodanig dat iemand die zijn distrikt metterwoon verliet, in dat distrikt zijn stem zou verliezen, en stemgerechtigd worden in het distrikt waar hij zich ging vestigen. Hij zou dan alvorens te vertrekken een certifikaat moeten erlangen van de Civ. Commissaris, dat hij in dat distrikt was een geregistreerde kiezer, welk certifikaat hij dan binnen 14 dagen na aankomst in het nieuwe distrikt zou moeten inleveren.

De heer Joubert lichtte zijn voorstel toe.

De heer de Waal wees op het gevaar om te gaan tornen aan de kieswet. Als men het voorstel aannam zou men veel meer verkeerde praktijken zien ontstaan dan tot nog toe het geval was. Het kiesrecht van een man moest ernstig getoetst worden, en om nu dat recht dadelik over te brengen naar een ander distrikt was zeer gewaagd.

Het voorstel werd in stemming gebracht en verworpen.

WATERBOREN.

Voor verkrijging van boren op het oude stelsel:—Maraisburg, Colesberg.

Voor meer boren en gunstiger voorwaarden:—Albany, Queenstown, Philipstown, Burgersdorp.

De heer J. J. de Klerk stelde voor bij het gouvernement aan te dringen om tot het oude stelsel terug te keren, namelik betaling van 2/6 per dag in stede van per voet te betalen, en te verzoeken om zoveel waterboren als mogelik aan de verschillende distrikten te verlenen.

De heer J. H. Venter secondeerde.

De heer de Klerk lichtte zijn voorstel toe, en zeide dat al betaalde men £1 per dag, dit nog goedkoper uitkwam, dan per voet te betalen.

De heer Marais (Maraisburg) wees er op hoe onbillik het stelsel van betaling per voet was, daar iemand die in harde grond liet boren, per voet veel meer zou hebben te betalen dan iemand die in zachte grond boorde. Spreker stelde het volgende amendement voor:-

Deze vergadering is overtuigd, dat het doel niet is bereikt door de verandering der regulaties met betrekking tot waterboren en beveelt aan, om terug te keren naar het oude stelsel, vooral met betrekking tot het betalen voor waterboren per dag en niet per voet.

De heer van Rensburg (Colesberg) meende dat het maatschappijen stelsel van waterboren niet behoorde aangemoedigd te worden als een bezigheids zaak. Alleen het belang van de boer moest met betrekking tot waterboren op de voorgrond treden. Spreker steunde het amendement.

De heer J. F. Lombard (Albanie) verklaarde zich eveneens voor 't amendement. Een der grootste noodzakelikheden voor de boer was water. Het boren echter kwam zo duur, dat de boer schaars er mede kon beginnen.

De heer N. Kruger ging eveneens met 't voorstel akkoord.

De heer H. J. H. Claassens wees er op, dat de regulaties veranderd waren op verzoek van de boeren zelve. In 1884 had spreker een boor 43 dagen gehad tegen 10s. per dag zonder sukses. Onder de nieuwe regulaties had hij 170 voet op een plaats laten boren— doch met sukses, alhoewel het hem 5s. per voet kostte. Spreker raadde voorzichtigheid aan. Het gouvernement had getoond de boer te willen helpen, en men moest nu niet streven van de ene verandering naar de andere.

De heer de Wet (Queenstown) zette uiteen dat de duurte aan de voorman lag, die met het toezicht op het boren was belast. Als deze op zijn post bleef zodat het dagwerk geregeld werd gedaan, zou de last voor de boer niet te groot worden.

De heer Du Plessis (Hanover) betaalde voor een private boor op zijn plaats 15sh. voor de voet, en dan boorde men daar 7 duim. Spreker bevond zich daarbij uitstekend. Hij had genoeg van gouvernements boren.

De heer F. A. Venter verklaarde het amendement te zullen steunen.

De heer M. J. du Plessis meende dat het best was dat 4 of 5 man op een plaats een kleine maatschappij zouden vormen en samen een boor zouden aanschaffen. Dan hadden zij met het gouvernement verder niets te doen.

In stemming gebracht werd het amendement van de heer Marais aangenomen.

REGLEMENT VAN ORDE.

De commissie die in de voormiddag was benoemd in verband met zekere constitutie punten beval aan dat distrikten met 250 leden van af het jaar 1907 zouden vertegenwoordigd worden door twee afgevaardigden, en distrikten met minder dan 25 leden door 1 afgevaardigde. Met betrekking tot de klachtzaak van Beaufort West wenste de commissie duidelik te doen verstaan dat van uitspraken van de commissie van toezicht geen revisie bestond. Zij beval echter aan in deze zaak, dat na de parlements sessie de heren N. F. de Waal, J. Michau en M. J. du Plessis als commissie deze zaak zouden onderzoeken op de plaats zelf, Beaufort West, ten einde te trachten de bestaande grief aldaar weg te nemen.

Betreffende het punt: wijziging der constitutie, met betrekking tot het benoemen van kandidaten, beval de commissie aan, dat wegens het ingewikkelde der zaak, gedurende het parlement de leden der commissie van toezicht, zowel primarii als secundi, zouden bijeen komen, om dit punt te beschouwen en dat daaromtrent op het eerstvolgend congres rapport zou worden gedaan.

Aanbevelingen aangenomen.

Aan de orde punt 11 der beschrijvings punten:—

REGISTRATIE EN ELEKTIE.

Voor oprichten van een fonds:—Swellendam, Aberdeen, Uitenhage, Queenstown.

De heer R. W. Mohr had gehoord dat er een bedrag van £1000 in kas was, en gaf toe, dat daarmede veel kon gedaan worden, doch niet genoeg. Onder ons, zeide hij, zijn velen die meer kunnen doen voor de zaak. Er waren zetels, die met alle kracht moesten worden bestreden. Er was daarvoor geld nodig. Als de zaak goed duidelik gemaakt werd, twijfelde hij niet, of er zouden minstens een 500tal Afrikaanders gevonden worden om steun te verlenen. Spreker legde het volgend voorstel ter tafel:—

Deze vergadering overtuigd zijnde, dat er velen binnen onze vereniging zowel als daarbuiten zijn, begerig, om bij te dragen tot de partij fondsen der Z. Afr. Partij, indien verantwoordelike personen slechts bij hen aankloppen, meent dat de tijd nu gekomen is, dat het centraal bestuur een comité aanstelle, om zulke vrijwillige gaven te ontvangen. Verder om door aanhoudende beroepen op distrikts en wijk besturen, alsook op andere sympathiserenden in de zaak, te zorgen dat de belangstelling voor tot stand koming van een registratie fonds niet verflauwe.

De heer F. S. Malan wees er op, dat ieder bondsman de bondszaak kon bevorderen door te helpen het ledental te vergroten. Pogingen zoals de heer Mohr thans voorstelde te doen, waren ook reeds in 't verledene aangewend, doch zonder sukces. Spreker zou echter het voorstel steunen en hoopte hij dat als het aangenomen werd, men thans meer sukces zou hebben.

In stemming gebracht werd het voorstel aangenomen.

De heer Mohr gaf kennis Maandag te zullen voorstellen dat het centraal bestuur een commissie van drie leden zou benoemen.

Aan de orde beschrijvingspunt 12:—

SABBATHS HEILIGING.

Voor meerdere heiliging: — Graaff-Reinet.

De heer C. H. O. Marais stelde voor dat dit congres bij de regering zou aandringen op strengere wetgeving strekkende tot meerdere heiliging van de Sabbath.

De heer G. F. Smith secondeerde.

De voorzitter wees er op dat men niet door parlementaire wetgeving een volk vroom en godsdienstig kon maken. Hij gaf de voorsteller in overweging zijn voorstel zodanig te wijzigen, dat het zou strekken om bij 't volk een strengere heiliging van de Sabbath aan te bevelen.

Dienovereenkomstig werd het voorstel zodanig gewijzigd dat het luidde:

Aangezien de ontheiliging van de Sabbath meer en meer toeneemt in de grote steden zowel als op het platteland dringt het congres krachtig bij ons volk aan op meerdere heiliging van de dag des Heren.

Dit voorstel werd aangenomen.

Aan de orde beschrijvingspunt 15:—

VEEDIEFSTALLEN.

Voor zwaarder straf: — Hanover, Kimberley.

De heer Scholtz (Kimberley) legde het volgende voorstel ter tafel:—

Met 't oog op de vele veediefstallen die ten gevolge van locaties en leeglopers gedurig plaats vinden, en die de boeren aanzienlike verliezen berokkenen, besluit deze vergadering bij de regering aan te dringen om leegleggerij in de locaties te beletten en diefstal strenger te straffen.

De heer B. J. de Villiers secondeerde.

De heer Scholtz wenste bij bespreking van het voorstel geen reflektie te maken op de Kaapse Politie in het Kimberley distrikt. Die bestond uit knappe mensen, doch het was hun onmogelik veediefstallen te onderdrukken. Het zou goed zijn dat alle locaties bij steden en dorpen zouden omheind worden met een dubbele lijn omheiningsdraad en bewaakt worden door politie. De bezwaren tegen een zodanige wet achtte spreker niet onoverkomelik. In de kralen nabij Kimberley had men in een jaar voor meer dan £200 verloren, alleen door veediefstallen.

De heer du Plessis (Hanover) ondersteunde het voorstel en zeide, dat krachtige maatregelen moesten worden genomen tegen veediefstal. Tegen diefstallen die de boer troffen, werd niets gedaan, terwijl zulk een grote zorg aan de dag werd gelegd, voor de De Beers maatschappij. (Hoor, hoor).

De heren Cloete (Molteno), de Wet (Queenstown), du Preez (Alexandria) en anderen ondersteunden de motie krachtig.

Het voorstel werd algemeen aangenomen.

Aan de orde beschrijvingspunt 18:—

ONGEDIERTE.

Voor goed vergift:—Willowmore.

Voor een permissieve gift verbiedings wet:—Waschbank.

Voor het verschaffen van oogjesdraad tegen kostprijs:—Colesberg.

De heer Heunis (Willowmore) stelde in verband met het eerste punt voor:—

Aangezien het vergift dat door het gouvernement verschaft wordt niet genoeg satisfactie geeft, dringt de vergadering aan op beter gift al zou het ook door permitten moeten verkregen worden.

De heer Grové wees er op dat men nu 2/6 voor 1 bottel gift betaalde tegen vroeger 7/6, echter was het gift thans zoveel slechter. Spreker steunde het voorstel krachtig. Hij zou wensen dat vergift, alvorens het werd uitgegeven, eerst door de gouvernements analyst zou worden onderzocht. Het voorstel werd aangenomen.

Betreffende het twede deel stelde de heer J. A. Venter voor de giftwet permissief te maken. In zijn distrikt had men uitgevonden dat met honden meer resultaten werden bereikt dan met gift. Doch er waren er enigen in dat distrikt die wilden blijven doorwerken met gift, ten gevolge waarvan de honden werden gedood.

De heer Labuscagne (Aliwal Noord) verzekerde, dat hij nooit zou samengaan met gift en hij hoopte dat de regering gebruik van gift zou verbieden. Goede honden, zei hij, waren uitstekend, doch gift was nonsens.

De heer Cloete was er voor om de gift verbiedings wet permissief te maken.

De heer D. F. Marais (Maraisburg) zeide, dat in zijn distrikt een jachtclub bestond, die een behoorlik stel reglementen had, en iedere week een jacht hield. In 26 dagen had die club gedood 26 jakhalzen en ander schadelik ongedierte. Echter was er één progressieve boer, die met de club niets wilde te maken hebben en die gift strooide, waardoor reeds honden waren gestorven. Spreker was voor een wet, om iemand te verbieden gift te strooien binnen een mijl van zijn grenzen.

Een volgende spreker meende, dat de kwestie als in het voorstel bedoeld, een kwestie was die de boeren zelf dienden te regelen.

Het voorstel van de heer Venter werd aangenomen met 31 tegen 19 stemmen.

De heer M. J. du Plessis legde het volgende voorstel ter tafel:—

Dit congres beveelt aan in elke wijk jachtpartijen te organiseren om met honden te jagen en minstens een maal per maand een dag te gebruiken om jacht te maken op schadelik ongedierte.

Aangenomen.

Met betrekking tot punt 3 stelde de heer van Rensburg voor, dat de regering de boeren zou in staat stellen oogjesdraad en blik te verkrijgen tegen kostprijs, zoals thans het geval is met brandziekte dipstoffen.

De heer P. J. du Toit secondeerde.

De heer van Rensburg lichtte zijn voorstel toe.

De heer Lombard (Albanie) ondersteunde het voorstel krachtig. Als een plaats behoorlik met oogjesdraad omheind was kon het vee daarbinnen dag en nacht rondlopen, waardoor de grond groteliks zou worden bevoordeeld. Zonder twijfel zou de Kaapkolonie binnen kort weder voldoende vee hebben, indien aan het voorstel uitvoering zou worden gegeven door de regering.

De heer P. J. du Toit wees er op welke moeite en kosten de boer had om tuinen aan te leggen. Blik om de tuinen ter hoogte van een voet, en omheining met oogjesdraad, zouden beslist die tuinen tegen wild en ook tegen voetgangers beschermen.

Het voorstel van de heer van Rensburg werd in stemming gebracht en aangenomen, waarna het congres werd verdaagd tot Maandag ochtend 27 Febr.

AANGENAME ONTSPANNING.

Zaterdag avond voerde de Cradockse toneelvereniging in de stadszaal aldaar twee tonelstukjes op: "De bedriegers" en "Anjelina." De afgevaardigden van het bonds congres die daarbij speciaal waren uitgenodigd, maakten van die uitnodiging een dankbaar gebruik. En dat het voor hen een aangename ontspanning was bleek wel gedurende de opvoering, vooral van het eerste stukje, toen de zaal meer dan eens letterlik dreunde van het lachen der toehoorders.

Gaarne brengen we hier dan ook een woord van hulde aan de auteur van dat stukje, de heer D. P. du Toit, van Cradock. Niet minder hulde echter verdienen de dames en heren dilletanten, voor de allerkeurigste wijze, waarop ze zich van hun taak kweten. De jonge dames C. van Heerden en M. van Rensburg vervulden haar rol uitstekend. Haar spel was vrij en ongedwongen. Zo ook dat der heren S. Martin en T. Mare. Het sukces van de avond echter komt toe aan de heren P. van Heerden, W. Michau, W. van Heerden, C. Pietersen en P. Marais. Zij vervulden wel de meest dankbare rollen in het stukje, maar ongetwijfeld konden die rollen ook niet aan betere handen zijn toevertrouwd geweest.

Ook het tweede stukje "Anjelina" kwam goed tot zijn recht. Hier waren het de jonge dames M. Marais, H. v. Heerden en C. Schoeman, die zich meesterlik van haar zware rollen kweten, en in haar spel zeer goed werden bijgestaan door de heren S. Martin, L. van Heerden, D. P. du Toit en C. Pietersen.

Behalve de congres leden waren nog zeer veel dames en heren uit Cradock en omstreken in de ruime zaal aanwezig, zodat deze letterlik volgepakt was met dankbare toehoorders.

De heer T. P. Theron, L.W.V., bedankte namens de congres leden in een korte maar zeer geestige toespraak de dames en heren voor de heerlike avond die men had genoten.

EEN INDRUKWEKKENDE REDE.

Zondag ochtend hield de plaatselike leraar, ds. J. Reinecke, in de Ned. Ger. Kerk een indrukwekkende rede naar aanleiding van Nehemia II:17. Deze rede zal later volledig in ons blad verschijnen.

"HET VOLK."

GENERAAL BOTHA EN SCHALK BURGER.

EEN VLAG DIE VRIJHEID GEEFT.

Lijdenburg, 28 Febr. — (Reuter). — Een grote vergadering werd hier heden in de landbouw zaal gehouden, waarop al de Boeren van de buitendistrikten aanwezig waren.

De heer Schalk Burger, die presideerde, zeide dat het een eer voor het distrikt was om gen. Botha in hun midden te hebben. De tijd was gekomen om zich te organiseren en zij moesten dus thans daarmee een aanvang maken. De vlag, die thans boven hun woei, gaf hun de vrijheid om hun mening uit te spreken. Het was aan de regering niet onbekend wat hun doel was. Op het Congres van het vorig jaar was besloten om zich te organiseren en een hoofdcomité was aangesteld, waarvan aan de regering behoorlik kennis was gegeven. Het doel van "Het Volk" was om eenheid en samenwerking te verkrijgen onder het volk, hetgeen tot voordeel van het land zou zijn. Gedurende de oorlog was onder de mensen een bitterheid ontstaan die nog steeds bestond. De heer Burger las daarop de constitutie van "Het Volk" voor en merkte op, dat men later zich zou kunnen verzekeren wat de gevoelens van de bevolking ten opzichte van de constitutie waren.

De heer Burger wees vooral op de belangrijkheid van regels een en zeventien.

GENERAAL BOTHA'S REDE.

Generaal Botha zeide, dat zij niet wilden beweren, dat de constitutie volmaakt was, doch deze kon niet anders gewijzigd worden dan op het jaarliks congres. Zij nodigden iedere blanke van het land uit om zich bij hun aan te sluiten. Zij wensten evenals iedere organisatie hun eigen belangen te beschermen en samen te werken met de regering. Generaal Botha haalde de repatriatie en de gift van £3,000.000 aan als voorbeelden van de kwade trouw der regering.

Hij drong er op aan om het verleden te vergeten en naar de toekomst te zien, de kloof welke tussen het volk ontstaan was te dempen en samen met de Engelsen te werken. Zij waren niet langer Boeren doch Britse onderdanen. Zij zouden door daden hebben te tonen, en niet door woorden, dat hun doel prijzenswaardig was en dat zij bereid waren om de regering te steunen.

Een resolutie werd aangenomen om wijk commissies te vormen en 28 leden werden gekozen voor vier wijken.

Generaal Botha sprak daarna over de nieuwe constitutie en beweerde het verdrag van Vereeniging niet te verstaan als het land verplicht zou zijn om de voorgestelde vorm van vertegenwoordigend bestuur, welke 't volk beslist afkeurde, te aanvaarden. Het was een basterd vorm van bestuur, welke gegeven werd omdat men 't volk niet vertrouwde. Als de regering hen niet vertrouwde hoe konden zij dan de regering vertrouwen? Zij hadden besloten om beslist niets anders aan te nemen dan volledig verantwoordelik bestuur en eveneens dat de O.R.K. dezelfde vorm van bestuur moest ontvangen. Gebeurde dat laatste niet dan wensten zij zulks ook niet aan te nemen.

DE HEER SCHALK BURGER

was het eens met het door Generaal Botha gesprokene. Over de rede van generaal Beyers sprekende zeide hij, dat sommigen beweerden, dat deze de kat uit de zak gelaten had, doch hij kon de vergadering verzekeren, dat hun enig doel was om te werken voor land en volk. Als zij buiten het bestuur bleven zou men hen kunnen beschuldigen van zucht tot rebellie, doch met hun sterke organisatie en samenwerking met de regering zou zulks onmogelik zijn.

Een resolutie werd daarop aangenomen ten gunste van verantwoordelik bestuur ook voor de O.R.K.

EEN MET DE O.R.K.

De heer David Schoeman zeide, dat zij thans allen onder dezelfde vlag en veel aan de Oranje Rivier verschuldigd waren voor de hulp hen bewezen in de laatste oorlog en zij moesten er dus naar streven om dezelde vorm van bestuur voor de zusterkolonie te verkrijgen.

De heer Abel Erasmus ried de aanleg van een spoorweg naar Lijdenburg aan. Een resolutie werd aangenomen dat het hoofdcomité van "Het Volk" bij de regering zou aandringen op de noodzakelikheid voor zulk een spoorweg. Generaal Botha ondersteunde dit voorstel en beloofde alle mogelike hulp.

COMPENSATIE.

De heren Burger en Botha spraken daarna over compensatie en zeiden dat er iets verkeerds moest zijn in de administratie, dat in strijd was met het verdrag, doch "Het Volk" zou zijn best voor deze zaak doen.

Generaal Botha dankte ten slotte de vergadering en zeide dat geen enkele der comité leden voor eigen voordeel werkte, doch alleen voor het algemeen welzijn. Enig comité dat verkeerd handelde, moest op zij gezet worden. Het volk moest wakker worden en zich zelf helpen en rustig leven onder de vlag. Hij wenste hen geluk met hun magistraat. Zij moesten zijn handen sterken en hij zou hen in alle opzichten helpen.

STELLENBOSCH.

(Van onze eigen correspondent.)

Sedert l.l. Donderdag is Ds. Albertijn van Wellington in ons midden geweest en heeft een reeks van speciale diensten gehouden voor onze jonge mensen. Wij danken de Heer, dat dat werk niet zonder zegen is geweest.

HET WEDER.

Sedert l.l. week hebben wij bizondere stormachtige dagen gehad, de Z.Ooster waaide met bijna ongekende kracht. Op verschillende plaatsen werd er schade aangericht. De bergen, vooral boven Jonkers hoek zijn met een donkere mistbank bedekt en de bliksem werd er in gezien. De Z.O. wind is ons een zeker teken van regen in het Onderveld. Wij vertrouwen van harte dat de Heer ook in die droge streken uitkomst zal geven.

BEZOEKERS.

L.l. Zondag zagen wij in de kerk Ds. en mevr. Marais, van Dordrecht, alsook de heer en mevr. C. Cloete van Lady Grey, Aliwal Noord, en de heer Jan Theron, van Victoria West, die een tijdlang in ons midden woonde. Wij heten ze van harte welkom, en vertrouwen, dat hun verblijf aangenaam wezen zal onder ons.

ZIEKTE.

De oude heer Willem Roux blijft nog steeds ernstig ongesteld, zijn lijden is bitter; wij wensen onze hartelikste deelneming te betuigen met de grijze vader en zijn familie. De Here verlosse hem spoedig. Ook spijt het ons te vernemen dat de oude heer Willem van Blommestein zo schielik ongesteld werd, hij is gelukkig weer aan 't beteren. De heer Paul Roux wordt ook zo zachtjes aan beter. Overigens is de gezondheids toestand van ons dorp bizonder goed, waarvoor wij de Heer nooit genoeg kunnen danken.

KERKELIK.

Wie l.l. Zondag avond in de kerk was, zal het prachtige gezicht van zoveel honderde jonge mannen niet licht kunnen vergeten. De kerk was zo vol als ze maar kon zijn, ja verscheidene personen moesten teleurgesteld terugkeren omdat er geen plaats te vinden was. Er was een schaar van ongeveer twaalfhonderd jonge mensen; welk een aandoenlik ogenblik moest het voor onze leraar geweest zijn zovelen tegenwoordig te zien. De behoefte wordt meer en meer gevoeld aan een ruimer gebouw of meer gallerijen in de kerk, of om een tweede leraar die dan een gedeelte van de gemeente in een ander gebouw ontmoeten kan. Maar algemeen is de gedachte dat de kerk op de een of andere wijze vergroot moet worden, en dat onze dominee een hulp zal worden gegeven, die zich uitsluitelik met de jonge mensen zal moeten bezig houden. Stellenbosch heeft een twede leraar zo nodig als enige andere plaats in ons land.

STEDELIK.

Het doet ons genoegen te horen dat er een gedachte bestaat onder onze stadsvaderen om de raad uit te breiden en nog 2 of 3 leden bij te laten kiezen. Dit is een stap in de rechte richting en wij vertrouwen dat een paar echte warme mannen zullen worden gevonden, mannen, die wat meer enthusiasme in de raad brengen kunnen, om ons dorp te maken wat het verdient te zijn, een der schoonste en aantrekkelikste plaatsen in Zuid Afrika.

"ONS SPREEKUUR."

Laatstleden Maandag avond trad de heer Hubertus Elfers voor de vereniging op, met een oorspronkelik drama getiteld "Debora". Wij kunnen niet anders dan de heer Elfers de verzekering geven dat zijn voordracht hartelik genoten werd; wij spreken voor het publiek dat bij die gelegenheid tegenwoordig was. Het stuk getuigt van ernstige studie, en van een onmiskenbaar vruchtbaar talent. De spreker heeft eer van zijn werk. Zijn voordracht werd dan ook hartelik toegejuicht door een vrij groot gehoor.

Op Maandag avond e.k. zal de ed. hr. J. H. Hofmeyr optreden in de vereniging en spreken over de vraag: "Is het u ernst?" vooral met het oog op onze taal. Er wordt een grote opkomst verwacht.

Snaakse rede en snaakse verontschuldiging.

Reuter seinde uit Adelaide, dat de heren Niland en Adendorff aldaar Maandag avond hun constituenten hebben toegesproken. De burgemeester van Adelaide presideerde.

De heer Adendorff vertelde, dat de Progressieve Partij, toen zij aan het bewind kwam een ledige schatkist vond en dat geen penny in Engeland kon worden geleend, zolang niet Britse oppermacht was verzekerd en het heffen van belasting gewaarborgd. De additionele vertegenwoordigings bill was nodig, om de gevangenis deuren voor rebellen te openen. Als de Bond aan de regering was gekomen, zou het land financieel geruineerd zijn geworden. Hij had uit goede bron vernomen dat geen nieuwe belastingen in de aanstaande sessie zouden worden opgelegd, doch als ze nodig waren, was hij voor een belasting van dividenden, die uit 't land gingen, en niet voor een belasting van diamanten, waardoor enige duizenden rivier delvers zouden worden getroffen, terwijl de De Beers alreeds £220,000 per jaar in directe belasting betaalde. Hij was niet bereid om voor opheffing van akcijns te stemmen. De arme wijnboer was heden beter af dan voordat de akcijns bill was gepasseerd. Hij meende echter, dat 'n additionele belasting behoorde te worden opgelegd op ingevoerde spiritualiën.

Hij sprak voorts nog over de chinezen bill en zeide dat de vorige regering verantwoordelik was voor de onvoldoende toestand der spoorweg tarieven. Hij was voor de vlees belasting, vond de onderwijs bill erg mooi, was voor protektie van Koloniale industrien, meende dat industriëel onderwijs erg nodig was in zending scholen en was voor landbouw onderwijs aan naturellen. Ook vond hij dat onderwijzers te slecht werden betaald, en meende dat er betere voorziening moest worden gemaakt voor hun oude dag.

De heer Niland vertelde al zowat hetzelfde. De boer, zeide hij, had liever een ruwe naturel in zijn dienst dan een opgevoede.

Beide sprekers waren er voor om Adelaide te maken tot een afzonderlike fiskale afdeling.

Er werd een vrij lange brief gelezen van de voorzitter en secretaris van de Adelaide bonds tak, waarin de heer Adendorff beschuldigd werd van schromelik bedrog en waarin hij werd uitgedaagd om de Bond te ontmoeten om zijn gedrag te verklaren.

De heer Adendorff antwoordde daarop met erg veel vuur, dat als er sprake was van bedrog, dat dan de schrijvers van die brief medeplichtig daaraan waren. Hij was bereid de Bond te eniger tijd te ontmoeten.

Een motie van vertrouwen werd gepasseerd.

NIEUWE RAMP. — Uit Rekpoort, district Rustenburg, wordt aan de "W. T. Advertiser" gemeld, dat men dit jaar een veel geringer tabaksoogst verwacht dan gewoonlik. Dit zal het gevolg zijn, niet zozeer van de droogte als door de vernieling die een tot hiertoe onbekende soort worm op de jonge tabaksplanten aanricht. De worm biedt gemakkelik weerstand aan 't besprenkelen met ...

Z A. Stamboek.

Een geacht correspondent schrijft ons :—

De Kaapse sektie van het Zuid-Afrikaanse Stamboek heeft een belangrike sprong vooruit gedaan door de handeling van de registratie raad, die op de 25ste Febr. vergaderde op de Bossenbank tentoonstellings gronden en veel werk af handelde. Onder meer werden een organiserend secretaris en een uitvoerende kommissie aangesteld. Tevens werd een deputatie benoemd om de regering te ontmoeten ten einde finansiële steun van regeringswege te trachten te verkrijgen. Hierin is zo geslaagd, daar de samenwerkende kolonies thans ook hun aandeel doen. De uitvoerende commissie laat niets ongedaan om alle voorlopige stappen te nemen, doch het vereist noodwendig heelwat tijd, daar de onderneming groot is. Echter zal het resultaat ervan zijn de verbetering van de koloniale vee stapel, en men zal aangemoedigd worden zorgvuldig zich toe te leggen op de fokkerij. Op zijn tijd zal er overal kennis worden gegeven, als de boeken van de vereniging open zullen zijn voor het te [illegible] van vee.

Z. A. TAALBOND.

[illegible]

... groot (foolscap) formaat, en verzameringenoerten, en mogen slechts [illegible] van het papier beschrijven.

[illegible] mededinging wordt [illegible] een PRIJSVRAAG uitgeschreven [illegible] beste beantwoording waar[illegible] geldprijs van £10 met gouden [illegible] wordt aangeboden, terwijl aan [illegible] van de tweede beste ver[illegible] geldprijs van £5 met [illegible] worden toegekend.

[illegible]

Namens het Bestuur,
P. J. G. DE VOS,
Voorzitter.

[illegible] 25 Febr 1905.

Z. Bevriende bladen gelieven [illegible]

Boeren in Congres verenigd te Somerset Oost.

Somerset Oost, 24 Februari — (Reuter). — Het boeren congres zette hedenmorgen de vroeger verdaagde discussie voort omtrent de al of niet opheffing van art. 16 van het reglement op de centrale associatie, bepalende dat geen politieke onderwerpen zouden uitgesloten zijn voor behandeling. Na een heftige en langdurige bespreking werd met grote meerderheid besloten art. 16 te schrappen, ten einde elk politiek karakter aan de associatie te ontnemen. Vijf leden stemden tegen en lieten hun tegenstem aantekenen.

Het volgende telegram werd van het Bondscongres ontvangen: "Van harte dezelfde vriendelike wensen aan het Boeren congres toegewenst en wij vertrouwen dat de besprekingen van beide organisaties mogen lijden tot de bevordering van 't algemeen welzijn."

Het kongres besloot bij de regering aan te dringen op de wenselikheid om slechts vers koloniaal vlees in de keukens en verversingskamers op de spoorwegen te gebruiken. Een motie om een onderzoek te doen naar de werking van de koelkamers, maatschappijen en wetgeving in te voeren ter voorkoming van onbillike combinaties en concurrentie werd eveneens aangenomen.

Na een bespreking over de tarieven op takiijnen werd besloten dat zij gelijk behoorden te zijn met die op de hoofdlijnen en dat op de sectie tussen Cleveland en Mafeking de tarieven geregeld dienden te worden op dezelfde hoogte als op de andere gedeelten van de lijn in de Kaapkolonie. Het kongres erkende het gevaar dat er bestond van het vervoer naar Kimberley, Mafeking en Vrijburg te verliezen door het heffen van de oude "in transit" tarieven. Besloten werd om de regering te verzoeken vrij vervoer toe te staan voor cement welke gebruikt werd om diptanken voor schapen en vee in de Kaapkolonie te maken en om de tarieven op zekere goederen te verlagen. Ook besloot men de regering te verzoeken om een onderzoek te doen instellen naar de doornloze cactus met het oog op een mogelike invoering daarvan in het land.

Besloten werd om het verzoek te bekrachtigen voor een afzonderlik rijtuig op de spoorwegen voor kleurlingen en het gebruik van enige andere rijtuigen door kleurlingen te verbieden.

Overeengekomen werd dat depots voor de verkoop van gouvernements guano in de oostelike provincie behoorden te worden opgericht.

Een voorstel werd gedaan dat indien verdere belastingen nodig zouden zijn, de boeren belangen beschermd zouden worden. Tijdens de discussie over dit voorstel merkte een spreker op, dat 't land wel onder de suzereiniteit van Portugal en de mijnheerenaren leek te staan en dat de landeigenaren zouden lijden tenzij het tekort door een belasting op diamanten gedekt werd. Een aantal sprekers waren sterk tegen 't voorstel en de motie werd dan ook verloren.

NAMIDDAG ZITTING.

In de namiddag zitting werd de onderwijs bill besproken en werd besloten om er op te wijzen dat in het finansiële gedeelte der bill geen bescherming te vinden was voor de ouders, de belastingbetaler of de onderwijzer; dat voorziening voor de naturellen openbare scholen gelaten behoorde te worden in de handen van de schoolkommissies en dat de uitbreiding van onderwijs onder de wet de aanstelling van een verantwoordelik minister van onderwijs nodig maakte.

Als een onbestreden motie werd overeengekomen de regering te verzoeken de veeartsen staf toe te staan om de talrijke bepalingen omtrent veeziekten, door 't departement uitgevaardigd, te herzien en in boekvorm te herdrukken, ten einde ze ter beschikking van de boeren te stellen.

Besloten werd voor te stellen dat Europese dronkaards niet naar de gevangenis gezonden zouden worden, doch naar herstellingsoorden.

Een ander voorstel drukte spijt uit over het ontslag van de heer Owen, de zuivel expert, en verzocht zijn weder aanstelling.

Besloten werd dat de Gouverneur de macht behoorde te hebben om regulaties te proklameren voor de bescherming van zuivere areas tegen de Codlin mot en andere nadelige insekten.

Besloten werd de regering te verzoeken meer assistentie aan Dr. Hutcheon te verlenen en een veearts aan te stellen voor de Transkei en Oost-Griekwaland distrikten.

Besloten werd dat het kongres zou aandringen op een belasting op dekhengsten, waardoor het aantelen van Koloniale paarden zou bevorderd worden en de waardeloze hengsten verdwijnen zouden.

Met betrekking tot het systeem voor het huren van waterboren werd besloten dat het tegenwoordige onbillik was, daar het de verschillende "strata" niet in aanmerking nam en dat de wederinvoering van 't oude systeem daarom gewenst was.

AVOND ZITTING.

Bij de avondzitting waren zo weinig afgevaardigden aanwezig, dat besloten werd om de bespreking over een rapport van de commissie voor naturellen zaken uit te stellen.

De heer Goulden (Oost Londen) sprak met lof over wijlen de heer J. B. Hellier en zeide dat de balans in handen voor het gedenkfonds £104 was. Hij meende dat de boeren meer behoorden te doen. Er moest een nationaal gedenkteken voor wijlen de heer Hellier worden opgericht door alle boeren in Zuid Afrika. Voor de in het afgelopen jaar bewezen diensten werd een bonus van £40 gestemd voor de secretaris.

Naast de gebruikelike moties van dank waren aangenomen sloot het congres kort na negen uur.

Het volgende kongres zal te Queenstown gehouden worden.

Godsdienst-Onderwijs op Scholen.

Aan de Editeur.

Mijnheer !—Naar aanleiding van een brief door "Presbyter" in uw uitgave van 23 dezer gepubliceerd, wens ik enige inlichting te vragen. Ik ben onderwijzer en heb altoos gemeend, dat alle ouders van de N. G. Kerk verlangden dat hun kinders een godsdienstige opvoeding kregen, en zoo heb ik dan ook de woorden van Salomo: "De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid" tot mijn leuze gemaakt. Doch nu lees ik in uw blad dat het de Episcopalen zijn die zich voor godsdienst onderwijs verklaren, en dat onze predikanten, met uitzondering van Di. Steytler en Marchand, er streng op tegen zijn, ten minste zo lees ik de zin dat "al de predikanten zich *tegen* godsdienst onderwijs op scholen verklaard hebben." Is dit begoocheling of is 't de waarheid? Ik zie wel beswaar in *kerkleer*, doch niet in *godsdienst-onderwijs*, dat is, in 't leren van de Bijbelgeschiedenis, het lesen van enige verzen uit de Bijbel en een gebed bij het openen en 't sluiten. Kortom, ik denk dit is bepaald nodig, en ben verbaasd over zulk een correspondentie in uw blad en dat nog al uit de pen van een "Presbyter" of ouderling. God beware ons volk voor atheisme!

De uwe,

HUGENOOT.

INGEWANDEN ONGESTELDHEID BIJ KINDERS.

Gedurende de zomer maanden zijn kinderen onderhevig aan ongesteldheden van de ingewanden en behoeven de nauwkeurigste aandacht. Zo spoedig enige onnatuurlike losheid van de ingewanden opgemerkt wordt moet "Chamberlains Colic, Cholera en Diarrhoea Remedy" ingegeven worden. Overal te koop.

GRADENDAG.

Verleden Zaterdag was de Gradendag van de Kaapse universiteit, d.w.z. de dag waarop de graden, die door de succesvolle kandidaten bij de onlangs gehouden universiteits examens behaald werden, aan die kandidaten werden toegekend, gegradueerden van andere universiteiten tot *ad eundem*, of gelijkstaande graden in deze universiteit werden toegelaten, en geslaagden bij het intermediair examen en geslaagden met lof bij het Matriculatie examen aan de vice-kanselier der universiteit werden voorgesteld. De verrichtingen vonden plaats in de Synodale zaal van het Hugenoten Gedenkteken gebouw. Onder de aanwezigen waren zijn Excellentie de Gouverneur, de burgemeester van Kaapstad, "Onze Jan" en zoveel als de ruime zaal zit- of staanplaats kon verschaffen. De vice kanselier, Sir John Buchanan presideerde. Op en aan weerszijden van het platform zaten de leden van de universiteitsraad, terwijl de leden van convocatie in het midden van de zaal plaats nam. Alle leden van de universiteit waren gekleed op academiese wijze en de verschillende kleuren over de toga's heen maakten heelwat effekt.

De vice-kanselier leverde een kort inleidings woord, waarna de assist. registrateur aankondigde dat de volgende

BEURZEN EN PRIJZEN

door de universiteitsraad waren toegekend :—

1. Bij het elementair school examen 4 beurzen van £10 en 4 van £8, geldig voor 1 jaar.

2. Bij het hoger school examen 9 beurzen van £15 en 9 van £10, geldig voor 1 jaar.

3. Bij het matriculatie examen 9 studie beurzen, insluitende de "Frere Exhibition" van £30 en 9 van £20, geldig voor 1 jaar.

De Queen Victoria Memorial Exhibition voor meisjes van £50 werd toegekend aan mej. Sarah Liebson, van de meisjes hogeschool Kimberley, hebbende zij de hoogste plaats behaald in het matriculatie examen.

4. Bij het intermediair examen de "Queen Victoria Scholarship" voor meisjes, waarde £200 voor 3 jaar, aan mej. Isabella Sutherland, Hugenoten College, Wellington; studie beurzen van £40 per jaar voor 2 jaar aan A. M. Jacobs, Z. A. College, Kaapstad, en J. M. Murray, Victoria College, Stellenbosch; en 2 van £30 per jaar voor twee jaar aan A. v. d Sandt Centlivres, Z. A. College Kaapstad, en mej E M. Doidge, Hugenoten College, Wellington.

5. Bij het B. A. examen de Hiddingh studiebeurs van £200 per jaar voor 4 jaar aan J. J. Smith, Victoria College, Stellenbosch, eerste in moderne talen; de Porter Studiebeurs ter waarde van £150 per jaar voor 3 jaar aan T. B. Muller, Victoria College, Stellenbosch, eerste in philosophie; Queen Victoria studiebeurzen (£150) per jaar voor 3 jaar aan F. L. Horne, Diocesan College, Rondebosch, L. Blackwell, Z.A. College, Kaapstad, en G. H. H. Fincham, Z. A. College, Kaapstad; een Jamison (additionele) studiebeurs van £60 per jaar voor 3 jaar aan W. H. Stuart, Z.A. College, Kaapstad; en een universiteits beurs van £ 0 per jaar voor 3 jaar aan L. W. le Roux, Victoria College, Stellenbosch.

De volgende prijzen werden behaald :

1. Kanseliers gouden medaille voor Moderne talen: J. J. Smith, Victoria College, Stellenbosch.

2. Chalmers' Memorial Prize (£20): R. P. D. Davis, Diocesan College Rondebosch.

3. Koningin Victoria gedenkprijs (£7 aan boeken) voor beste opstel bij matriculatie examen: W. J. R. Hunter, Jongens School, Zeepunt, en N. F. Mann, hogeschool, Durban.

4. Hampden Willis civiele dienst prijs (£4 aan boeken): W. Madden, Grahamstad.

Daarna volgden de voorstelling van nietgegradueerden en de toekenning van en toelating tot graden.

Vervolgens leverde de heer E. B. Sargant, M.A., onderwijs raadgever van de hoge commissaris, een adres over de universiteit en de civiele dienst, waarin de verhouding tussen deze beide werd geschetst en de ontwikkeling van de civiele dienst examens in Engeland werd uitgelegd. Dit bracht de verrichtingen ten einde, en het spelen en zingen van 't volkslied was het teken voor allen om zich te verwijderen.

WORCESTER.

(Van onze eigen correspondent.)

ONTSLAPEN.

Sybel, de jongste dochter van de ed. heer en mevr. P. G. Kuhn, is, na afscheid van haar ouders en anderen genomen te hebben, op Donderdag, 23 Februari, naar de hemel verhuisd. Lang was zij krank, lang had zij geleden; doch in al die tijd en onder de grote kastijding was zij steeds sterker in haar geloof geworden, zodat bij niemand enige twijfel kan bestaan dat zij de zaligheid deelachtig is geworden.

Vrijdag namiddag werd de "laatste eer" aan de overledene door een grote schare bewezen, die in 't Ned. Ger. kerkgebouw was bijeen gekomen om aan de plechtige dienst deel te nemen.

Ds. H. Botha liet zingen Gezang 43 vs. 4 en las een gedeelte van 't doodsformulier, waarna Zijn Eerw. Ezech. 24 : 16 tot tekst koos: 'Zie, Ik zal den lust uwer oogen van u wegnemen door eene plage, nochtans zult gij niet rouwklagen, noch weenen, en uwe tranen zullen niet voortkomen". Dit woord, zei spreker, werd gesproken in een der donkerste tijdstippen van 't volk van Israel. Jeruzalem zou verwoest worden, en Ezechiel moest nog opstaan om die woorden te spreken. Weinig had hij kunnen denken dat hij zijn vrouw nog dieselfde avond zou moeten afgeven. Hij (spreker) dacht dat die woorden in deze droevige gelegenheid toepasselik waren, vooral voor de ouders en zusters, die thans tranen van droefenis stortten. Tranen zijn menselik en toch was 't hem of de overledene tot hen zeide: "Weent niet over mij," en wel omdat: (1) haar begeerte om heen te gaan verwezenlikt is geworden. Hoevele malen had zij niet gezegd: "Och, de tijd van wachten duurt zo lang!" De vorige Vrijdag had zij gezegd: "De tijd zal niet lang meer zijn. Jezus zal spoedig komen." Weinig hadden de omstanders toen kunnen denken dat zij reeds deze Vrijdag niet meer zijn zou. (2) Zij behoorde Jezus Christus toe. Nog onlangs had zij beleden, dat zij van haar jeugd af een kind des Heren was. Zij vertelde, hoedat de platen in de oude familie Bijbel een indruk op haar maakte, zodat zij een nacht droomde dat zij door een donker paleis moest, aan 't einde waarvan zij een heerlik licht zag en aldaar hing Christus aan 't kruis. Die droom vooral dreef haar tot haar Verlosser, aan Wie zij dan ook zich met hart en ziel overgaf. (3) Men behoefde geen tranen te storten, omdat de ontslapene voor Jezus getuigd had. Ja, zelfs gedurende haar laatste ogenblikken had zij voor haar Heer getuigd door met haar verpleegster over 't welzijn van haar ziel te spreken. (4) Zij heeft voor de uitbreiding van Jezus koninkrijk gebeden en haar gebeden zouden verhoord worden. Zij was één dergenen, die ernstig om een herleving baden.

Spreker moedigde de vele jonge vrienden tegenwoordig aan, om de voetstappen van de overledene te volgen, opdat 't ook van hen mogen heten, wanneer zij de tijd met de eeuwigheid zouden hebben verwisseld, dat zij wel hebben geleefd en de Hemel zijn ingegaan.

Na 't zingen van Gez. 48 vs. 5 sprak ds. de Villiers een kort woord naar aanleiding van Matt. 5 vs. 1: "Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien." Zijn weleerw. merkte aan dat so dikwijls hij haar aantrof, zij bij hem een indruk van reinheid maakte. Bij de reinheid van haar hart, had zij door de genade Gods een rein leven geleden. Haar leven was als een lelie. De steel is gebroken en de lelie is verwelkt, doch de geur van reinheid zal blijven voortbestaan. Zij had gezegd, dat het wachten zo lang was, niet om te klagen, maar omdat het verlangen van haar hart zo sterk was. Allen moesten haar voorbeeld volgen, opdat zij ook de getuigenis mogen na laten van een rein leven geleden te hebben. Vroeg moesten zij tot Jezus komen en zij zouden wit, ja, witter dan sneeuw gewassen worden.

Na de dienst werd 't stoffelik overschot, gevolgd door een lange stoet van jong en oud, naar de begraafplaats vervoerd en aldaar aan de moederaarde toevertrouwd.

Aan de zeer bedroefde ouders en zusters betuigen wij, in naam van allen die se kennen en Sybil bemind hadden, de innigste deelneming.

BEGRAFENISSEN.

Het schijnt allengs een gewoonte te worden begrafenissen uit het kerkgebouw te doen plaats vinden, en over 't algemeen wordt dit goedgekeurd; want men beweert dat, wegens gebrek aan ruimte aan sterfhuizen, meestal de meerderheid dergenen die begrafenissen bijwonen niet aan de diensten binnenshuis kunnen deelnemen, en de onverschilligen dan ook goede gronden menen te hebben buiten te blijven staan en alzo door 't praten als anderszins de godsdienstlievenden tot stoornis zijn. Wij twijfelen ook niet dat de plaatselike leraars de diensten in de kerk verkiezen, daar de hitte en andere omstandigheden in een beperkt vertrek hen gewisselik in hun redevoering ten zeerste stremmen moeten. En hoevele zusters begeren niet soms die diensten bij te wonen, maar worden terug gehouden door 't gebrek aan plaatsruimte? Ook zij zullen zich in de verandering verheugen. Deze afwijking, die wij hopen spoedig in algemeen gebruik te zien, heeft 't publiek aan de heer P. G. de Wet, de waardige koster, te danken, die steeds alle pogingen aanwendt het gemak van allen te bespoedigen, en die 't belang van de gemeente en publiek steeds ten doel heeft.

Oorlogsverliezen Compensatie Commissie.

Maandag hield bovengenoemde kommissie zitting in haar kantoor op Stalplein, ten einde getuigenis omtrent de vordering, groot £900 11s. 5d., van de heren Howe, Reynolds en Co., van Prieska, te horen.

De volgende leden waren tegenwoordig: Rechter Lawrence (president), Sir Peter Faure, Sir Henry Stockenstrom, de heer Centlivres, adv. Giddy en Kol Wright (secretaris).

De heer Payne, van de heren Godlonton en Low, verscheen als vertegenwoordiger van eiser.

Getuigenis omtrent de vordering werd afgelegd door de heer Reynolds. Hij zei dat de gevraagde vergoeding was voor goederen, welke hij verloren had bij het vervoeren tussen Port Elizabeth en Prieska in 1901. Hij had kennis gegeven van de goederen, die terug gekomen waren. Hij had originele bewijs stukken voor alle onderdelen in de vordering, maar bij sommige gevallen had de subkommissie ze niet ontvangen, terwijl zij als dan de afschriften ontving.

De vordering van £201 13s. 3d., was voor een verschil van transport—een verschil van tussen 4s. en 7s. 6d., per ton. Toen de vakturen nagegaan werden, werd het beschadigde goed berekend tegen de inkoopsprijs en van de originele kosten afgetrokken. Drie kwart gedeelte dat terugkwam, was beschadigd en kon niet gebruikt worden. Hij nam nota van het goed, dat gemist werd en dat Britstown bereikte. Hij had toestemming van de militaire autoriteiten en de goederen werden per trein naar De Aar gebracht, vandaar per wagen verder vervoerd. De permitten werden te Prieska ontvangen.

De heer Centlivres! Was er ook iets dat als bewijs kon dienen dat de permitten onderworpen waren aan de risiko van de eigenaar van De Aar naar Prieska?

Getuige: Zover ik mij kan herinneren niet.

President: Werd in de permitten niet meegedeeld dat de goederen op uw eigen risiko vervoerd werden?

Getuige: Neen zover ik mij herinner. Het was een permissie dat de goederen verzonden konden worden.

Voortgaande zei getuige, dat de goederen aan De Aar aangekomen waren en op wagens geladen waren door de agent van die plaats, de heer McIvor. Toen dat gedaan was gelastten de militairen dat de wagens weer afgeladen moesten worden, het welk 500 yards beneden de lijn gedaan werd.

President: De agent zorgde zeker wel voor het goed?

Getuige: Zijn verantwoordelikheid hield op, zodra de goederen op de wagen geladen waren.

De president deelde mee dat het getuigenis van de heer McIvor van grote waarde zou zijn.

Getuige vorderde ook vergoeding voor een ruin en een muil. Dit was niet in de vordering van zijn bestierder, Tiel Crook, inbegrepen, voor wie hij getuigenis gegeven had. Het ruin was bijna volbloed en hij vorderde £15 er voor en £10 voor de muil.

De heer Centlivres: Hebt gij kwitanties ontvangen?

Getuige: Zij werden door Britse voorposten genomen, maar ik heb nooit een kwitantie ontvangen.

Charles Reynolds, vader van laatste getuige, die het werk had verricht als afzendings agent, legde ook getuigenis af omtrent het goed, dat aan De Aar verloren was gegaan; maar hij kon de brieven niet tonen van de heer McIvor. Hij deelde de bisonderheden mee omtrent gesprekken, die hij had gehad met sir Gordon Sprigg en anderen.

President: Welke objectie konden de militairen hebben, dat de heer McIvor het in bezit had?

Klaimant: Hij schreef dat er naar geen woord van hem zou geluisterd worden, van hetgeen hij zou zeggen.

De heer Centlivres: Werd er in de permitten ook enige melding gemaakt van de risiko der eigenaars?

Klaimant: Neen.

Sir Pieter Faure: Lieten ze niet toe dat de heer McIvor ze voor zich had?

Getuige: Neen; de goederen werden door de militairen op de wagen geladen en hij kon niet zeggen of er enige oponthoud was.

De heer Centlivres: Waardoor werd het goed beschadigd?

Getuige: Volgens rapport werd het meeste goed waardeloos wegens het oponthoud.

De vordering werd teruggebracht op £48 voor goederen en de vorderingen voor muilen en het ruin werden geheel teruggetrokken. Over de hoofdpunten werd verklaard, dat het wenselik was de heer McIvor te horen.

De volgende vordering was ingebracht door de heren Burnest en Webster, van Namaqualand, voor £5,728 1/1.

Getuigenis werd gegeven door de heer Robert Andrew Good, die vertegenwoordiger was van de heer Smith, handelend als Burnett en Webster. Zij verlangden dat de vordering werd herzien. Hen werd £4,137 toegekend.

De president merkte op dat hij nogal gelukkig was om 70 p.c. percent te krijgen.

Vijf onderdelen der vorderingen werden nagegaan.

Nadat deze zaak gehoord was, gaf de president de verzekering dat de kwestie in overweging genomen zal worden.

HOU PERDE SIEKTE TEEN.

Vanderpump's Kondisie Posier hou perde in goeie kondisie en werk siekte teen. Meneer E. Renand, van Durban, skrijf: "Jou Kondisie Posier o'ertref alles wat ek nog probeer het. Als jij dit nou en dan gebruik, hou dit die perde in goeie kondisie en vry van elke soort van siekte. In blikkies van 2/6, 9/- en 15/-. Agente: Lennon, Beperk.

De geassocieerde Kamers van Koophandel.

TIENDE JAARLIKSE KONGRES.

TWEEDE DAG.

De bezigheden van bovengenoemd kongres werden Vrijdag voortgezet.

De heer Lucas (Johannesburg) zei dat hij met toestemming van de Kaapstadse kamer van koophandel een motie voorstelde, dat de voorwaarden van de nieuwe vorm van vrachtbrieven onlangs voorgesteld door de Centrale Zuid Afrikaanse spoorwegen onbillik zijn, vooral in zoverre zij de verantwoordelikheid der spoorwegen beperken wat betreft het verlies van of schade aan koopmans goederen.

De heer Patterson (Johannesburg) sekondeerde en de motie werd unaniem aangenomen.

De heer Poolly (Kimberley) stelde voor namens de Mafeking kamer, dat dit kongres protesteerde tegen de

ONBILLIKE MEDEDINGING VAN HET SPOORWEG DEPARTEMENT

door hun geëmployeerden in de buitendistrikten van goed te voorzien tegen dezelfde prijs als ze te verkrijgen zijn in de havenplaatsen.

Deze werd uitvoerig besproken, terwijl de heer J. W. Jagger zei, dat de motie zeer onbillik was, daar anders de geëmployeerden in de macht zouden zijn van een partikuliere winkelier. Zij werd gesecondeerd door de vergadering aangenomen met een grote meerderheid van stemmen.

De heer Patterson (Johannesburg) stelde voor dat de tegenwoordige kondities van overwicht bij bagage en het vervoer van pakketten herzien moeten worden en dat er groter gewicht voor passagiers toegestaan wordt en de vrachtprijzen voor pakketten verminderd worden.

Deze motie werd door de heer Mitchell gesecondeerd en door het kongres aangenomen.

De heer Lucas (Johannesburg) stelde voor dat dit kongres er op staat dat de militaire autoriteiten en de Zuid Afrikaanse gouvernementen de voorkeur behoren te geven aan produkten en fabrieksartikelen van Zuid Afrika.

De heer Jagger stelde voor dat bij de motie de woorden "alle kondities gelijk zijnde" er bijgevoegd worden.

De heer Lucas nam het amendement aan.

De heer Malan zei, dat de prijzen van Koloniaal hooi en ingevoerd hooi nowat gelijk waren, maar het imperiale gouvernement kreeg een voorkeur van 10 percent op ingevoerde produkten op de Kaapse gouvernements spoorwegen.

ZULKE VOORKEUR WERD NIET GEGEVEN AAN DE KOLONIALE BOER.

Waarom kon het gouvernement geen rabat van 10 percent aan de landbouwer geven? Dan waren er ook vele jonge ingevoerde veeartsen, die beweerden dat Koloniaal voer niet goed voor het gebeente was of ziekte veroorzaakte; maar gedurende de ongelukkige oorlog was het beste paard het Koloniale paard (Hoor, hoor.), hetwelk leefde op Koloniaal voer (Luid applaus). In de marinehaven te Simonstown was besloten alleen geimporteerde produkten te gebruiken. Indien de toestanden zo bleven, kon spreker niet zien waarom het Kaapse gouvernement per jaar £50.000 opoffert aan de Britse macht (Hoor, hoor). Indien zelfs kwaliteiten niet gelijk waren, behoorden toch aan Koloniale produkten gedacht te worden.

Daarna werd de motie gepasseerd.

De heren Bourke-Torbett stelde voor dat dit kongres protesteert tegen het tegenwoordige gedwongen sisteem van het kopen van gouvernements voorraden door middel van kroonagenten, welke motie aangenomen werd.

Motie der heren Mitchell—Chappel. Dat het kongres van gevoelen is dat de voorkeur op spoorweg- of stoomvaart tarieven voor het vervoer van gouvernements goederen schade is voor de gewone invoerders en diensvolgens afgeschaft behoorde te worden.

Aangenomen.

De heer Wiener stelde de motie voor welke aandrong op de vroegtijdige bekendmaking (minstens één maand) van enige verandering in wetgeving op handelsgebied.

De heer Spephen secondeerde.

De heer Lawrence wees er op dat de belastingen niet veranderd konden worden zonder de toestemming van het parlement. Nu wilde het ongeluk dat

HET VOLK VAN DIT ONGELUKKIGE LAND BELAST KONDEN WORDEN DOOR ÉÉN MAN.

Spreker vertrouwde dat de meerderheid van het volk hierop tegen was. Toen het parlement zijn zitting eindigde laatste Juni, was er nog geen sprake van verhoogde spoorweg tarieven, maar in September vaardigde Dr. Smartt, een proklamatie uit waarin de tarieven verhoogd werden, dewelke hoofdzakelijk neerkomen op de hoofden van de bewoners der buitendistrikten. Zij zitten thans volop in hun goed en de moeilikheid die de mensen ondervonden hun produkten van de hand te zetten was te wijten aan de 50 percent verhoging, die op de tarieven is gelegd.

Motie der heren H. Forbes—Lawrence: dat in het belang van Brits Zuid Afrika de modus vivendi tussen het Transvaalse gouvernement en dat van de Mozambique provincie, waardoor een voorkeur in invoerrecht en spoorweg tarieven wordt gegeven aan een vreemde Zuid Afrikaanse havenplaats boven de Britse Zuid Afrikaanse havens, zo spoedig mogelik behoort opgeheven te worden.

Na bespreking werd deze motie teruggetrokken.

De voorzitter stelde voor dat het kongres hartelik goedkeurt het oprichten van een statistiek bureau en een inklaringskantoor voor invoerrechten en dringt bij de verschillende Zuid Afrikaanse gouvernementen aan om zo spoedig mogelik gevolg te geven aan de voorstellen. Deze werd eenparig aangenomen.

De heren Lucas (Johannesburg)—Kayser stelde voor, dat met het oog op het feit dat onder de tegenwoordige omstandigheden de kooplieden aanmerkelike verliezen lijden wegens het van de hand zetten van zaken zonder iets te weten van crediteuren, zal voorgesteld worden dat in alle applikaties voor handels licenties door firma's en maatschappijen (behalve maatschappijen geregistreerd met beperkte verantwoordelikheid) volle naam en adres van alle vennoten en aandeelhouders opgegeven wordt. Dat in verband met het uitreiken van licenties een register bij gehouden wordt van alle personen, firma's en maatschappijen, die licentie hebben en dat genoemd register ter inzage ligt voor het publiek tegen een geringe betaling. Dat van enige verandering in een vennootschap onmiddelik kennis gegeven wordt.

Deze motie werd eenparig aangenomen.

Motie der heren Mitchell (Johannesburg)—Chappel. Dat het zeer raadzaam was dat de wetten betreffende de genaamlike maatschappijen, vennootschappen, bill van beurzen, promesse noten en insolventie

UNIFORM BEHOREN GEMAAKT TE WORDEN IN ALLE KOLONIEN VAN ZUID-AFRIKA.

Dit werd aangenomen.

De heer Patterson stelde voor, dat de verscheidene Zuid Afrikaanse administraties verzocht wordt wetgeving in werking te stellen, welke de periodieke publikatie voorschrijft der bedragen, die niet opgeeist worden en welke in bezit zijn van de bank, trusts en andere maatschappijen.

De heer Mitchell secondeerde en de motie werd eenparig aangenomen.

's Avonds was er een feestelike samenkomst in het hotel Nelson.

Dr. Smartt deelde in een antwoord op een toost van de heer Jagger mee, dat er sedert Juni 11. niet minder dan £200,000 per maand ten koste was gelegd, zodat alle grote publieke werken, spoorwegen inbegrepen, ongehinderd door hebben kunnen gaan.

De thesaurier generaal deelde in zijn toost mee, dat zij de verenigde kamers van koophandel, het gouvernement konden wat zij had te doen betreffende de scheepsvracht tarieven. Hij had met verwondering de kooplieden parasieten horen noemen, hen voorstellende als mensen die leefden ten koste van de gemeenschap. Integendeel, dacht spreker eer dat zakenmensen beter beschreven konden worden als de zenuw der samenleving, als een trechter waardoor het kapitaal uitgestort wordt over het land.

Betreffende de oprichting van een statistiek bureau waren bevredigende onderhandelingen gepasseerd en was er kans dat er spoedig een opgericht zou worden. (Hoor, hoor)

Betreffende

DE CANADESE CONCESSIE

kon meegedeeld worden, dat zij van het Canadese gouvernement een bevredigend antwoord ontvangen hadden betreffende het verzoek aldaar plaats te maken voor de wijn welke geproduceerd wordt in Zuid Afrika (Hoor, hoor).

In antwoord op de toost zei de heer Hosken, dat hun associatie de meest bevredigende uitkomsten op handelsgebied liet zien, en hij hoopte dat de kamers van koophandel in de toekomst nog meer blijk zullen geven, dat zij nuttig zijn voor de gemeenschap.

Na een slotwoord van Z.Exc. de gouverneur sloten de verrichtingen met 't zingen van "Auld Lang syne" en het Volkslied.

DERDE DAG.

De derde en laatste zitting had plaats op Zaterdag ochtend.

Nadat een motie omtrent de spoorweg tarieven voorgesteld was, stelde de heer Chappel (Pretoria) het volgende amendement voor: Dat de aanbevelingen van de spoorweg konferentie betreffende de regeling der spoorweg tarieven van Port Elizabeth, Oost Londen en Durban naar Transvaal een geëvenredigd en gunstig kompromis opstelt.

De heer Johnston (Durban) ondersteunde het amendement.

De heer Lawrence wees in een toespraak er op dat men nog niet de notulen der konferentie had gezien en nog geen officiele verklaring had gehoord van enige minister of enige beambte die op de konferentie aanwezig was, want de heer Jagger kon niet beschouwd worden als een officieel lid, en hij (de heer Lawrence) wist niet of de heer Jagger wel gemachtigd was enige verklaring af te leggen. (Hoor, hoor). Spreker dacht dat de voorstellen goedgekeurd moesten worden door de respektievelike gouvernementen en wetsbehamen der koloniën. De verantwoordelikheid rustte niet bij het kongres en het ging niet aan dat de heer Jagger de goedkeuring van het kongres vroeg.

Onder meer werd ook de motie van de kamer van Serowe aangenomen door de vergadering, welke daarop neerkwam, dat het Koloniale gouvernement verzocht moet worden de bepaling terug te trekken dat geen vee van het Bechuanaland protektoraat in de Kaapkolonie mag ingevoerd worden, daar zulke bepaling absoluut onnodig is om reden er geen veeziekten aldaar bestaat.

Nog vele moties meer werden voorgesteld en besproken en was de zitting afgelopen.

's Avonds gingen velen der leden een uitstapje maken naar Kloofnek en Camp's Baai ten einde eens van de prachtige gezichten te genieten en 's avonds vertrokken de meesten der leden uit de buitendistrikten naar hun woonplaatsen.

De Taalvereenvoudiging

EEN HUIS TEGEN ZICH ZELF VERDEELD.

(Correspondentie om onveranderd te worden opgenomen).

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Wij hebben al zóóveel van de "houd-jou-mond" politiek gehoord en zijn daar zóó hartelijk moeg van, dat de ware Afrikaander bijna in wanhoop wilde verzinken toen gij — onze eenigste hoop op journalistisch gebied — onlangs in "Ons Land" ook die politiek wildet volgen. Indien een adverteerder of correspondent zich niet gedwee aan de allerjammerlijkste uitmaking van zijn pennevrucht wilde onderwerpen...... wel, dan, wat "Ons Land" betrof, moest hij basta, want al heeft "Ons Land" ons volk hoe lief ook al de letterzetters zouden in de war geraken! Tussen haakjes gezegd is dit niet vreemd, want wordt "De Kerkbode" niet van week tot week door dezelfde letterzetters in de oude zuivere spelling in gereedheid voor de pers gebracht?

Doch mijnheer, Wij zeggen u hartelijk dank dat gij niet hardnekkig en stijfhoofdig op een voor velen van uw intekenaren verkeerden weg zijt blijven voortgaan. Gij geeft alweer de opening voor correspondenten om, op hun verzoek, hun stukken onveranderd geplaatst te krijgen. Ware het niet voor die vergunning, dan zou ik zeker niet thans aan u geschreven hebben.

Maar, heb ik dan eigenlijk iets te zeggen? Daar is er al zóóveel over de spellingvereenvoudiging (spellingverwarring?) zelf gezegd, dat ik daarover niet wil schrijven. Een enkele vraag slechts aan u en de weinige andere voormannen onder ons volk die, naar de mening van de overgroote meerderheid, thans ongelukkig gedwaald en ernstig gedwaald hebben: of het niet reeds meer dan tijd is om van de dwaalweg terug te keeren, opdat wij allen weer samen, gelijk vroeger, alle mogelijke krachten mogen inspannen om voor één taal en één spelling te ijveren? Thans is ons huis, dat reeds zóóveel, tegenstand van Engelsche zijde geniet, tegen zichzelf verdeeld. Hoe jammer! Wat moet men daarom verwachten? Gelukkig voor u, heer Editeur, en anderen dat het gevoelen van ons volk zoo beslist is tegen al wat Engelsch is en anders ware het nu met onze schoone en dierbare moedertaal heelemaal klaar. Zelfs nu met al den weerzin tegen het Engelsch moet men niet verwonderd staan indien van vele zwakken die er zijn — en helaas! zij zijn er en zij moeten gered worden — vernomen wordt dat zij moeg zijn van al 't gesukkel en die wegens de verdeeldheid in eigen gelederen maar liever willen "handsop" en naar den vijand overgaan. Wegens moedeloosheid en gebrek aan ruggegraat hebben duizenden dat in den jongsten oorlog gedaan en...... gij weet zelf wat het gevolg was. Mijnheer Editeur, wat wij ook al doen mogen laten wij toch niet zelf ons de keel afsnijden! En dat is precies wat gedaan wordt. De spellingverwarring ons volk nu met geweld te willen gaan opdringen, is zoo goed als om een dik stuk ijzer met de handen te breken. In den naam van ons dierbaar volk bid ik allen die ons volk liefhebben, om toch zeer voorzichtig te zijn. In de hoop dat de vrede op taalgebied spoedig volkomen hersteld zal zijn, wil ik nu eindigen. Slechts één woord nog — zal de Bijbel, zal ons Gezangbundel ooit volgens de nieuwe spelling veranderd worden? Ik zeg neen, en nogmaals neen, en laten wij daaraan denken.

VREDE.

Tulbagh Landbouw Genootschap

Vergadering gehouden 25 Februari, 1905.

Tegenwoordig: De voorzitter (de hr. P. J. P. Marais) de leden P. J. le Roux, J. F. Theron, G. Euvrard, L. Smith, Albertus du Toit, P. F. Theron, P. J. Viljoen, R. van der Merwe, J. P. Viljoen en C. J. J. Jooste. Ook waren tegenwoordig de heren F. D. Malan, D. Conradie en D. S. Brink.

1. Bij afwezigheid van de secretaris (de heer J. C. Lombard) werd de heer C. J. J. Jooste als wd. secretaris gekozen.

2. Op voorstel van de voorzitter werd eenparig besloten de heren F. D. Malan, D. Conradie en D. S. Brink als leden van het genootschap toe te laten.

3. De notulen der vorige vergadering, gehouden op 28 Januari j.l., werden gelezen en bekrachtigd.

4. De heer L. Smith rapporteerde, dat hij op de 21ste dezer te zamen met afgevaardigden van andere distrikten als een deputatie met de secretaris van publieke werken te Kaapstad een onderhoud had in zake het verhoogde spoorweg tarief, wanneer de minister, na breedvoerige bespreking der zaak, zeide, dat hij op het ogenblik geen verandering in het tarief kon maken, doch hij zou trachten om mest zo goedkoop mogelik per spoor te doen vervoeren en dat hij de militaire autoriteiten aan de hand zou geven, om Koloniaal voeder te kopen voor gebruik in deze Kolonie zowel als in Transvaal en Oranje Rivier Kolonie.

5. De heer Tulleken niet tegenwoordig zijnde, werd besloten dat de secretaris aan hem een schrijven zou richten, meldende dat de vergadering bij de volgende bijeenkomst op zijn voordracht zal rekenen.

6. Re Coöperatiere romerij. De heer Jooste gaf de vergadering te kennen wat tot hiertoe door hem en medeleden Dr. Beck, en de heren G. Euvrard, en P. L. le Roux in deze zaak gedaan was; doch aangezien de Ceres landbouw tentoonstelling gehouden zal worden op dezelfde datum als vastgesteld voor de publieke vergadering re romerij, namelik 8 Maart aanst. en de opening van het parlement bijna onmiddelik daarna zal geschieden, werd besloten de publieke vergadering voor een onbepaalde tijd uit te stellen en dat het comité, voor bovengemelde zaak aangesteld, bij de volgende vergadering volledig rapport zal uitbrengen.

Ook werd besloten een kennisgeving in "Ons Land" te plaatsen re uitgestelde publieke vergadering.

7. De heer Smith achte het wenselik om in 't vervolg een verslag van iedere vergadering in "Ons Land" te publiceren.

Zo werd besloten dit aan de secretaris op te dragen met vriendelik verzoek aan de editeur zulks op te nemen.

8. Verscheidene leden spraken ernstig over de wenselikheid om een plan te maken waardoor het toenemen van Dagga roken onder gekleurde bedienden door wetgeving verhinderd kan worden. Daar de vergadering van mening was dat het dagga roken in vele gevallen nog slechter gevolgen op sommige bedienden uitoefent dan sterke dranken, werd besloten aan de heer Euvrard op te dragen de zaak met Dr. Beck, onze parlements vertegenwoordiger te bespreken, om te zien wat hierin gedaan kon worden.

Niets meer aan de orde zijnde werd de vergadering, na de gewone dankbetuiging aan de voorzitter, gesloten.

C. J. JOOSTE,
Wnd. Secretaris.

25 Februari, 1905.

Saldanha Baai.

VERHAAL VAN EEN OUDE RESIDENT.

Saldanha Baai, de naam die ons altijd laat denken aan Antonio Saldanha, een dappere Portugees die in het jaar 1503 in Tafelbaai landde, en die de eerste Europeaan was om Tafelberg te beklimmen, is altijd voor de ogen van het Zuid Afrikaanse publiek, en nu komt iemand voorwaarts die aldaar drieen-veertig jaren geleefd had en begeert dat alle Zuid Afrikaanders weten van het voordeel dat zijn echtgenote en buren uit de grote herbarum balsem Zambuk getrokken hebben door het gebruiken er van. In een brief geschreven van Church-Haven, gedateerd 31 October, 1904, zegt de heer George A. Lloyd: "Een van mijn buren (de heer C. Meyer), bestelde onlangs een paar dozen van uw herbarum helende zalf voor zijn moeder die aan zware pijnen in het been en de heup leed. Nadat zij het Zambuk een paar malen opgelegd had, werd de pijn veel verminderd, maar ik wil u van iets vertellen, dat voor mijn ogen gebeurde. Onlangs kreeg mijn vrouw, kort nadat zij zich tot rust begeven had, een schielike pijn tussen haar knie en enkel. Gelukkig hadden wij Zambuk en het was niet lang of wij hadden er van op de zere been gelegd. Tien minuten later was ieder spoor van pijn verdwenen, en zij heeft nog nooit weer zulke pijnen gekregen. Ik heb al vele soorten van zalven en balsems gebruikt, maar heb nog nooit een gevonden om met Zambuk vergeleken te worden. Ik heb het gebruikt voor kneuzingen en zere handen en heb het onfeilbaar geneesmiddel gevonden. Ik zal voortaan nooit weer zonder een doos er van in huis wezen. Gij kunt met deze brief doen zoals gij goeddunkt, want 't kan een middel zijn waardoor een ongelukkige lijder de wonderlike genezende krachten van Zambuk kan bekend worden. Ik ben welbekend door geheel Saldanha Baai, en heb hier gewoond op een plek, voor 43 jaren.

Zambuk geneest eczema, tropise jeukziekte, zenuwpijnen, sneden, brandwonden, hoofdzeren, verrekte spieren en pezen, veldzeren, zere beenen en bedervende wonden. Verkrijgbaar bij alle medicijn verkopers, prijs achttien pence per pot, of drie shillings voor een pot, dat bijna viermaal de hoeveelheid der vorige bevat; ook direkt, postvrij, van de Zambuk Co., Kaapstad, die een gratis monster zullen zenden na ontvangst van een postzegel om de port terug te betalen. Noem dit blad.

AAN ALLE CORRESPONDENTEN.

1. Alle brieven bevattende bijdragen ter plaatsing in *Ons Land*, of handelende over editoriale zaken, gelieve men te adresseren: EDITEUR van *Ons Land*, Postbus 44, Kaapstad.

2. Alle brieven handelende over intekenings-gelden, advertenties, nieuwe intekenaren, ongeregelde ontvangst van de krant, en andere *besigheid*, gelieve men te adresseren: Aan de SECRETARIS, Van de Sandt de Villiers & Co., Postbus 44, Kaapstad.

3. Bovenstaande instrukties te volgen zal veel oponthoud voorkomen.

EEN ONFEILBAAR GENEESMIDDEL VOOR AAMBEIEN.

PAZO ZALF wordt gegarandeerd om enig geval van jeukende, blinde-, bloed- of uitsteekende aambeien te genezen, onverschillig hoe lang men ze heeft, indien niet, wordt geld terugbetaald. Genezingen van gewone gevallen in zes dagen. Dit is een nieuwe ontdekking, en het is het enige geneesmiddel tegen Aambeien, dat met positieve garantie wordt verkocht. 2sh. 6d. bij Apothekers. Paris Med. Mij., Temple Chambers, Londen, E.C., Eng.

INKOMSTEN.

De volgende vergelijkende staat van ongeauditeerde inkomsten, ontvangen gedurende (a) de maanden van Januari 1904 en 1905, (b) gedurende de 7 maanden Juli tot Januari 1903 — 1904 en 1904—1905, wordt voor generale informatie gepubliceerd.

Wm. A. COLLARD,
Asst. Thesaurier.

(a) Vergelijkende staat van ongeauditeerde uitgaven ontvangen gedurende de maanden van Januari 1904 en 1905.

	1904. £ s. d.	1905. £ s. d
Invoerrechten	183,590 0 9	151,062 13 2*
Postkantoor ontvangsten	54,202 12 1	44,033 10 10
Telegraaf ontvangsten	23,661 11 0	16,992 6 7
Spoorweg ontvangsten	429,161 6 5	366,750 1 6*
Belasting op banknoten	—	—
Land inkomsten	20,692 18 8	22,809 0 8
Mijnen	1,539 5 5	2,108 9 3
Buitengewone ontvangsten	1,838 2 8	4,624 13 9
Hut' belasting	5,402 0 0	8,274 10 0
Renten (uitsluitende land)	327 17 3	647 9 9
Gezegelde licenties	80,008 14 0	89,936 12 6
Blanco zegels	26,789 15 3	25,243 3 11
Boeten en verbeurd verklaringen	5,210 19 8	3,979 7 6
Kantoor ontvangsten	369 16 7	624 0 7
Interest	16,253 13 3	21,478 10 2
Verkoop van Gouv. eigendom	2,720 9 3	1,445 11 6
Terugbetalingen	31,265 17 7	4,096 5 2
Overdrachtsrechten	13,245 3 4	9,668 6 1
Sukcessie rechten	1,252 0 2	1,602 16 11
Akcijnsbelasting	—	23,919 14 8
Inkomstenbelasting	—	33,354 0 11
	894,552 3 4	832,661 5 5*

Netto vermindering £61,890 17s. 11d.

*Dit is de netto ontvangst na aftrek van het benaderend bedrag van invoerrechten en spoorweg ontvangsten, respectievelik verschuldigd aan andere administraties voor de maand Januari 1905, en na verifikatie van verschil tussen de werkelike en benaderde reduksies van de bruto ontvangsten van vorige maanden.

Wm. A. COLLARD,
Generaal ontvanger.

Kaapstad, 27 Feb., 1905.

(b) Vergelijkende staat van ongeauditeerde inkomsten, ontvangen gedurende de seven maanden Juli tot Januari 1903—04 en 1904—05.

	1903. £ s. d.	1904. £ s. d.
Invoerrechten	1,586,218 19 5	1132,419 4 1*
Postkantoor ontvangsten	309,742 13 5	277,098 6 7
Telegraaf ontvangsten	148,194 1 1	123,728 10 6
Spoorweg ontvangsten	3,199,155 12 2	2,312,283 19 9*
Belasting op banknoten	7,405 9 0	5,493 10 7
Land inkomsten	51,532 0 10	49,686 8 2
Mijnen	14,827 6 1	17,729 16 4
Buitengewone ontvangsten	21,989 6 2	22,618 16 7
Hut belasting	77,865 8 0	82,361 4 6
Renten (insluitende land)	3,302 14 10	8,048 9 4
Gezegelde licenties	107,224 6 0	110,749 17 6
Blanco zegels	188,580 0 11	165,777 8 7
Boeten en verbeurd verklaringen	42,082 7 1	30,870 3 11
Kantoor salarissen	1,265 4 5	1,395 15 5
Interest	59,802 19 7	52,193 18 4
Verkoop van Gouv. eigendom	20,784 9 7	20,452 7 4
Terugbetalingen	144,370 16 9	47,415 1 10
Overdrachtsrechten	144,164 5 5	87,702 9 3
Sukcessie rechten	92,870 16 5	31,494 19 5
Akcijnsbelasting	—	160,167 8 5
Inkomstenbelasting	—	252,422 19 9
	6,221,328 17 2	4,992,110 16 2*

Netto vermindering £1,229,218 1s. 0d.

*Dit is de netto ontvangst na aftrekking van het volgende verschuldigd aan andere administraties, t.w.:—invoerrechten, werkelik voor Juli tot December 1904, en bij benadering voor Januari 1905; spoorwegen, werkelik voor Juli tot November, en bij benadering voor December, 1904, en Januari 1905.

Wm. A. COLLARD,
Generaal ontvanger.

Kaapstad, 27 Feb., 1905.

UITGAVEN.

De hieronder vermelde staat van uitgaven betaalbaar uit de begroting van het financiele jaar 1904-05: (*a*) Voor de maand Januari 1905, en (*b*) voor de 7 maanden, eindigende 31 Januari, 1905, en wordt hierbij voor generale informatie gepubliceerd.

Wm. A. COLLARD,
Assistent Thesaurier

(*a*) STAAT van niet geauditeerde uitgaven, betaalbaar uit de begroting van het financiele jaar 1904-05, voor de maand Januari, 1905.

	£
Eerste Minister	12,838
Wetgevende Raad	245
Wetgevende Vergadering ...	809
Koloniale Sekretaris	59,629
Onderwijs Departement... ...	20,948
Thesaurier	159,567
Kontroleur en Aud.-generaal...	1,094
Invoerrechten-kontroleur ...	10,241
Postmeester-generaal	87,405
Prokureur-generaal	41,9·2
Departement van publ. werken	19,784
Spoorwegen	260,711
Rente op spoorwegschuld ...	84,167
Sekretaris voor landbouw ...	22,101
Landmeter-generaal	3,834
	824,790

STAAT van ongeauditeerde uitgaven, betaalbaar uit de begroting van het financiele jaar 1904-5, volgens de laatste opgaven van de ambtenaren der rekenkamer over de 7 maanden eindigende 31 Januari, 1905.

	£
Eerste Minister	95,319
Wetgevende Raad	2,412
Wetgevende Vergadering... ...	5,807
Koloniale Sekretaris...	701,015
Onderwijs departement	244,703
Thesaurier	590,651
Kontroleur en auditeur-generaal	8,354
Invoerrechten kontroleur... ...	89,923
Postmeester-generaal... ...	481,592
Prokureur-generaal	324,786
Departement van publ. werken	155,327
Spoorwegen...	1937,911
Rente op spoorwegschuld	589,167
Sekretaris voor landbouw... ...	160,510
Landmeter-generaal	17,883
	£5,405,360

Wm. A. COLLARD,
Generale betaalmeester.

Kaapstad, 27 Feb., 1905.

Z. A. Stamboek.

Een geacht correspondent schrijft ons —

De Kaapse sektie van het Zuid-Afrikaanse Stamboek heeft een belangrike sprong vooruit gedaan door de handeling van de registratie raad, die op de 25ste Febr. vergaderde op de Rosebank tentoonstellings gronden en veel werk af handelde. Onder meer werden een organiserend secretaris en een uitvoerende commissie aangesteld. Tevens werd een deputatie benoemd om de regering te ontmoeten ten einde financiële steun van regeringswege te trachten te verkrijgen. Hierin is ze geslaagd, daar de samenwerkende koloniën thans ook hun aandeel doen. De uitvoerende commissie laat niets ongedaan om alle voorlopige stappen te nemen, doch het vereist noodwendig heelwat tijd, daar de onderneming groot is. Echter zal het resultaat ervan zijn de verbetering van de koloniale veestapel, en men zal aangemoedigd worden zorgvuldig zich toe te leggen op de fokkerij. Op zijn tijd zal er overal kennis worden gegeven, als de boeken van de vereniging open zullen zijn voor het registreren van vee.

Z. A. TAALBOND

1905.

KENNISGEVING.

[illegible] ZATERDAG [illegible]

[illegible] Hoger [illegible] Geschiedenis [illegible] vakken te zamen [illegible] prijs wordt toegekend [illegible] behaalt. [illegible] Nederlands [illegible] zullen worden [illegible] nog niet hebben [illegible]

[illegible] Diktaat [illegible] grammatika [illegible] Nederlands van losse zinnen [illegible] stukje proza [illegible] per kandidaat.

[illegible]

Ter algemene mededinging wordt [illegible] een PRIJSVRAAG uitgeschreven voor de beste beantwoording waarvan een geldprijs van £10 met gouden [illegible] wordt aangeboden, terwijl aan [illegible] schrijver van de tweede beste ver[illegible] een geldprijs van £5 met [illegible] zal worden toegekend. [illegible] "Proe[illegible] Zuid-Afri[illegible] vertelsels [illegible] tijd."

[illegible] goed Ne[illegible] tussen de vijf [illegible] bevatten, op [illegible] foolscap [illegible]

[illegible]

[illegible] moest voldoen[illegible] bekroning [illegible] zullen bij de [illegible] geldprijzen [illegible]

Namens het Bestuur,
P. J. G. DE VOS,
Voorzitter.

Stellenbosch, 28 Febr. 1905.

N.B. Bevriende bladen gelieven bo[illegible]

Boeren in Congres verenigd te Somerset Oost.

Somerset Oost, 24 Februari — (Reuter). — Het boeren congres zette hedenmorgen de vroeger verdaagde discussie voort omtrent de al of niet opheffing van art. 16 van het reglement op de centrale associatie, bepalende dat geen politieke onderwerpen zouden uitgesloten zijn voor behandeling. Na een heftige en langdurige bespreking werd met grote meerderheid besloten art. 16 te schrappen, ten einde elk politiek karakter aan de associatie te ontnemen. Vijf leden stemden tegen en lieten hun tegenstem aantekenen.

Het volgende telegram werd van het Bondscongres ontvangen: "Van harte dezelfde vriendelike wensen aan het Boeren congres toegewenst en wij vertrouwen dat de besprekingen van beide organisaties mogen lijden tot de bevordering van 't algemeen welzijn."

Het kongres besloot bij de regering aan te dringen op de wenselikheid om slechts vers kolomaal vlees in de keukens en ververingskamers op de spoorwegen te gebruiken. Een motie om een onderzoek te doen naar de werking van de koelkamers maatschappijen en wetgeving in te voeren ter voorkoming van onbillike combinaties en concurrentie werd eveneens aangenomen.

Na een bespreking over de tarieven op taklijnen werd besloten dat zij gelijk behoorden te zijn met die op de hoofdlijnen en dat op de sectie tussen Cleveland en Mafeking de tarieven gebracht dienden te worden op dezelfde hoogte als op de andere gedeelten van de [illegible] in de Kaapkolonie. Het kongres erkende het gevaar dat er bestond om het vervoer naar Kimberley, Mafeking en Vrijburg te verliezen door het heffen van de oude "in transit" tarieven. Besloten werd om de regering te verzoeken vrij vervoer toe te staan voor cement welke gebruikt werd om diptanken voor schapen en vee in de Kaapkolonie te maken en om de tarieven op zekere goederen te verlagen. Ook besloot men de regering te verzoeken om een onderzoek te doen instellen naar de doornloze cactus met het oog op een mogelike invoering daarvan in het land.

Besloten werd om het verzoek te bekrachtigen voor een afzonderlik rijtuig op de spoorwegen voor kleurlingen en het gebruik van enige andere rijtuigen door kleurlingen te verbieden.

Overeengekomen werd dat depots voor de verkoop van gouvernements guano in de oostelike provincie behoorden te worden opgericht.

Een voorstel werd gedaan dat, indien verdere belastingen nodig zouden zijn, de boeren belangen beschermd zouden worden. Tijdens de discussie over dit voorstel merkte een spreker op, dat 't land wel onder de suzereiniteit van Portugal en de mijneigenaren leek te staan en dat de landeigenaren zouden lijden tenzij het tekort door een belasting op diamanten gedekt werd. Een aantal sprekers waren sterk tegen 't voorstel en de motie werd dan ook verloren.

NAMIDDAG ZITTING.

In de namiddag zitting werd de onderwijs bill besproken en werd besloten om er op te wijzen dat in het financiële gedeelte der bill geen bescherming te vinden was voor de ouders, de belastingbetaler of de onderwijzer, dat voorziening voor de naturellen openbare scholen gelaten behoorde te worden in de handen van de schoolcommissies en dat de uitbreiding van onderwijs onder de wet de aanstelling van een verantwoordelik minister van onderwijs nodig maakte.

Als een onbestreden motie werd overeengekomen de regering te verzoeken de veeartsen staf toe te staan om de talrijke bepalingen omtrent veeziekten, door 't departement uitgevaardigd, te herzien en in boekvorm te herdrukken, ten einde ze ter beschikking van de boeren te stellen.

Besloten werd voor te stellen dat Europese dronkaards niet naar de gevangenis gezonden zouden worden, doch naar herstellingsoorden.

Een ander voorstel drukte spijt uit over het ontslag van de heer Owen, de zuivel expert, en verzocht zijn weder aanstelling.

Besloten werd dat de Gouverneur de macht behoorde te hebben om regulaties te proklameren voor de bescherming van zuivere areas tegen de Codlin mot en andere nadelige insekten.

Besloten werd de regering te verzoeken meer assistentie aan Dr. Hutcheon te verlenen en een veearts aan te stellen voor de Transkei en Oost-Grikwaland distrikten.

Besloten werd dat het kongres zou aandringen op een belasting op dekhengsten, waardoor het aantelen van Koloniale paarden zou bevorderd worden en de waardeloze hengsten verdwijnen zouden.

Met betrekking tot het systeem voor het huren van waterboren werd besloten dat het tegenwoordige onbillik was, daar het de verschillende "strata" niet in aanmerking nam en dat de wederinvoering van 't oude systeem daarom gewenst was.

AVOND ZITTING.

Bij de avondzitting waren zo weinig afgevaardigden aanwezig, dat besloten werd om de bespreking over een rapport van de commissie voor naturellen zaken uit te stellen.

De heer Goulden (Oost Londen) sprak met lof over wijlen de heer J. B. Hellier en zeide dat de balans in handen voor het gedenkfonds £104 was. Hij meende dat de boeren meer behoorden te doen. Er moest een nationaal gedenkteken voor wijlen de heer Hellier worden opgericht door alle boeren in Zuid Afrika. Voor de in het afgelopen jaar bewezen diensten werd een bonus van £40 gestemd voor de secretaris.

Nadat de gebruikelike moties van dank waren aangenomen sloot het congres kort na negen uur.

Het volgende kongres zal te Queenstown gehouden worden.

Godsdienst-Onderwijs op Scholen.

Aan de Editeur.

Mijnheer! — Naar aanleiding van een brief door "Presbyter" in uw uitgave van 23 dezer gepubliceerd, wens ik enige inlichting te vragen. Ik ben onderwijzer en heb altoos gemeend, dat alle ouders van de N. G. Kerk verlangden dat hun kinders een godsdienstige opvoeding kregen, en zoo heb ik dan ook de woorden van Salomo: "De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid" tot mijn leuze gemaakt. Doch nu lees ik in uw blad dat het de Episcopalen zijn die zich voor godsdienst onderwijs verklaren, en dat onze predikanten, met uitzondering van Di. Steytler en Marchand, er streng op tegen zijn, ten minste zo lees ik de zin dat "al de predikanten zich *tegen* godsdienst onderwijs op scholen verklaard hebben." Is dit begocheling of is 't de waarheid? Ik zie wel beswaar in *kerkleer*, doch niet in *godsdienst-onderwijs*, dat is, in 't leren van de Bijbelgeschiedenis, het lezen van enige verzen uit de Bijbel en een gebed bij het openen en 't sluiten. Kortom, ik denk dit is bepaald nodig, en ben verbaasd over zulk een correspondentie in uw blad en dat nog al uit de pen van een "Presbyter" of onderling. God beware ons volk voor atheisme!

De uwe,
HUGENOOT.

INGEWANDEN ONGESTELDHEID BIJ KINDERS.

Gedurende de zomer maanden zijn kinderen onderhevig aan ongesteldheden van de ingewanden en behoeven de nauwkeurigste aandacht. Zo spoedig enige onnatuurlike losheid van de ingewanden opgemerkt wordt moet "Chamerlains Colic, Cholera en Diarrhaea Remedy" ingegeven worden. Overal te koop.

GRADENDAG.

Verleden Zaterdag was de Gradendag van de Kaapse universiteit, d.w.z. de dag waarop de graden, die door de succesvolle kandidaten bij de onlangs gehouden universiteits examens behaald werden, aan die kandidaten werden toegekend, gegradueerden van andere universiteiten tot *ad eundem*, of gelijkstaande graden in deze universiteit werden toegelaten, en geslaagden bij het Intermediair examen en geslaagden met lof bij het Matriculatie examen aan de vice-kanselier der universiteit werden voorgesteld. De verrichtingen vonden plaats in de Synodale zaal van het Hugenoten Gedenkteeken gebouw. Onder de aanwezigen waren zijn Excellentie de Gouverneur, de burgemeester van Kaapstad, "Onze Jan" en zoveel als de ruime zaal zit- of staanplaats kon verschaffen. De vice kanselier, Sir John Buchanan presideerde. Op en aan weerszijden van het platform zaten de leden van de universiteitsraad, terwijl de leden van convocatie in het midden van de zaal plaats nam. Alle leden van de universiteit waren gekleed op academise wijze en de verschillende kleuren over de toga's heen maakten heelwat effekt.

De vice-kanselier leverde een kort inleidings woord, waarna de assist. registrateur aankondigde dat de volgende

BEURZEN EN PRIJZEN

door de universiteitsraad waren toegekend:—

1. Bij het elementair school examen 4 beurzen van £10 en 4 van £8, geldig voor 1 jaar.

2. Bij het boger schoolexamen 9 beurzen van £15 en 9 van £10, geldig voor 1 jaar.

3. Bij het matriculatie examen 9 studiebeurzen, insluitende de "Frere Exhibition" van £30 en 9 van £20, geldig voor 1 jaar.

De Queen Victoria Memorial Exhibition voor meisjes van £50 werd toegekend aan mej. Sarah Liebson, van de meisjes hogeschool Kimberley, hebbende zij de hoogste plaats behaald in het matriculatie examen.

4. Bij het intermediair examen de "Queen Victoria Scholarship" voor meisjes, waarde £200 voor 3 jaar, aan mej. Isabella Sutherland, Hugenoten College, Wellington; studie beurzen van £40 per jaar voor 2 jaar aan A. M. Jacobs, Z. A. College, Kaapstad, en J. M. Murray, Victoria College, Stellenbosch; en 2 van £30 per jaar voor twee jaar aan A. v. d. Sandt Centlivres, Z. A. College Kaapstad, en mej. E. M. Doidge, Hugenoten College, Wellington.

5. Bij het B. A. examen de Hiddingh studiebeurs van £200 per jaar voor 4 jaar aan J. J. Smith, Victoria College, Stellenbosch, eerste in moderne talen; de Porter Studiebeurs ter waarde van £150 per jaar voor 3 jaar aan T. B. Muller, Victoria College, Stellenbosch, eerste in philosophie; Queen Victoria studiebeurzen (£150) per jaar voor 3 jaar aan F. L. Horne, Diocesan College, Rondebosch, L. Blackwell, Z.A. College, Kaapstad, en G. H. H. Fincham, Z. A. College, Kaapstad; een Jamison (additionele) studiebeurs van £60 per jaar voor 3 jaar aan W. H. Stuart, Z.A. College, Kaapstad; en een universiteits beurs van £ 0 per jaar voor 3 jaar aan L. W. le Roux, Victoria College, Stellenbosch.

De volgende prijzen werden behaald:

1. Kanseliers gouden medaille voor Moderne talen: J. J. Smith, Victoria College, Stellenbosch.

2. Chalmers' Memorial Prize (£20): R. P. D. Davis, Diocesan College Rondebosch.

3. Koningin Victoria gedenkprijs (£7 aan boeken) voor beste opstel bij matriculatie examen: W. J. R. Hunter, Jongens School, Zeepunt, en N. F. Mann, hogeschool, Durban.

4. Hampden Willis civiele dienst prijs (£4 aan boeken): W. Madden, Grahamstad.

Daarna volgden de voorstelling van nietgegradueerden en de toekenning van en toelating tot graden.

Vervolgens leverde de heer E. B. Sargant, M.A., onderwijs raadgever van de hoge commissaris, een adres over de universiteit en de civiele dienst, waarin de verhouding tussen deze beide werd geschetst en de ontwikkeling van de civiele dienst examens in Engeland werd uitgelegd. Dit bracht de verrichtingen ten einde, en het spelen en zingen van het volkslied was het teken voor allen om zich te verwijderen.

WORCESTER.

(Van onze eigen correspondent.)

ONTSLAPEN.

Sybel, de jongste dochter van de ed. heer en mevr. P. G. Kuhn, is, na afscheid van haar ouders en anderen genomen te hebben, op Donderdag, 23 Februari, naar de hemel verhuisd. Lang was zij krank, lang had zij geleden; doch in al die tijd en onder de grote kastijding was zij steeds sterker in haar geloof geworden, zodat bij niemand enige twijfel kan bestaan dat zij de zaligheid deelachtig is geworden.

Vrijdag namiddag werd de "laatste eer" aan de overledene door een grote schare bewezen, die in 't Ned. Ger. kerkgebouw was bijeen gekomen om aan de plechtige dienst deel te nemen.

Ds. H. Botha liet zingen Gezang 43 vs. 4 en las een gedeelte van 't doodsformulier, waarna Zijn Eerw. Esech. 24 : 16 tot tekst koos: 'Zie, Ik zal den lust uwer oogen van u wegnemen door eene plage, nochtans zult gij niet rouwklagen, noch wenen, en uwe tranen zullen niet voortkomen". Dit woord, zei spreker, werd gesproken in een der donkerste tijdstippen van 't volk van Israel. Jeruzalem zou verwoest worden, en Ezechiel moest nog opstaan om die woorden te spreken. Weinig had hij kunnen denken dat bij zijn vrouw nog dieselfde avond zou moeten afgeven. Hij (spreker) dacht dat die woorden in deze droevige gelegenheid toepasselik waren, vooral voor de ouders en susters, die thans tranen van droefenis stortten. Tranen zijn menselik en toch was 't hem of de overledene tot hen zeide: "Weent niet over mij," en wel omdat: (1) haar begeerte om heen te gaan verwezenlikt is geworden. Hoevele malen had zij niet gezegd: "Och, de tijd van wachten duurt so lang!" De vorige Vrijdag had zij gezegd: "De tijd zal niet lang meer zijn. Jesus zal spoedig komen." Weinig hadden de omstanders toen kunnen denken dat zij reeds deze Vrijdag niet meer zijn sou. (2) Zij behoorde Jesus Christus toe. Nog onlangs had zij beleden, dat zij van haar jeugd af een kind des Heren was. Zij vertelde, hoedat de platen in de oude familie Bijbel een indruk op haar maakte, sodat zij een nacht droomde dat zij door een donker paleis moest, aan 't einde waarvan zij een heerlik licht zag en aldaar hing Christus aan 't kruis. Die droom vooral dreef haar tot haar Verlosser, aan Wie zij dan ook zich met hart en ziel overgaf. (3) Men behoefde geen tranen te storten, omdat de ontslapene voor Jesus getuigd had. Ja, zelfs gedurende haar laatste ogenblikken had zij voor haar Heer getuigd door met haar verpleegster over 't welzijn van haar siel te spreken. (4) Zij heeft voor de uitbreiding van Jesus koninkrijk gebeden en haar gebeden souden verhoord worden. Zij was één dergenen, die ernstig om een herleving baden.

Spreker moedigde de vele jonge vrienden tegenwoordig aan, om de voetstappen van de overledene te volgen, opdat 't ook van hen mogen heten, wanneer zij de tijd met de eeuwigheid souden hebben verwisseld, dat zij wel hebben geleefd en de Hemel zijn ingegaan.

Na 't zingen van Gez. 43 vs. 5 sprak ds. de Villiers een kort woord naar aanleiding van Matt. 5 vs. 1: "Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien." Zijn weleerw. merkte aan dat so dikwijls bij haar aantrof, zij bij hem een indruk van reinheid maakte. Bij de reinheid van haar hart, had zij door de genade Gods een rein leven geleden. Haar leven was als een lelie. De steel is gebroken en de lelie is verwelkt, doch de geur van reinheid zou blijven voortbestaan. Zij had gezegd, dat het wachten so lang was, niet om te klagen, maar omdat het verlangen van haar hart so sterk was. Allen moesten haar voorbeeld volgen, opdat zij ook de getuigenis mogen na laten van een rein leven geleden te hebben. Vroeg moesten zij tot Jezus komen en zij souden wit, ja, witter dan sneeuw gewassen worden.

Na de dienst werd 't stoffelik overschot, gevolgd door een lange stoet van jong en oud, naar de begraafplaats vervoerd en aldaar aan de moederaarde toevertrouwd.

Aan de zeer bedroefde ouders en susters betuigen wij, in naam van allen die se kennen en Sybil bemind hadden, de innigste deelneming.

BEGRAFENISSEN.

Het schijnt allengs een gewoonte te worden begrafenissen uit het kerkgebouw te doen plaats vinden, en over 't algemeen wordt dit goedgekeurd; want men beweert dat, wegens gebrek aan ruimte aan sterfhuizen, meestal de meerderheid dergenen die begrafenissen bijwonen niet aan de diensten binnenshuis kunnen deelnemen, en de onverschilligen dan ook goede gronden menen te hebben buiten te blijven staan en also door 't praten als andersins de godsdienstlievenden tot stoornis zijn. Wij twijfelen ook niet dat de plaatselike leraars de diensten in de kerk verkiesen, daar de hitte en andere omstandigheden in een beperkt vertrek hen gewisselik in hun redevoering ten zeerste stremmen moet ten. En hoevele susters begeren niet soms die diensten bij te wonen, maar worden terug gehouden door 't gebrek aan plaatsruimte? Ook zij sullen sich in de verandering verheugen. Dese afwijking, die wij hopen spoedig in algemeen gebruik te sien, heeft 't publiek aan de heer P. G. de Wet, de waardige koster, te danken, die steeds alle pogingen aanwendt het gemak van allen te bespoedigen, en die 't belang van èn gemeente èn publiek steeds ten doel heeft.

Oorlogsverliezen Compensatie Commissie.

Maandag hield bovengenoemde kommissie zitting in haar kantoor op Stalplein, ten einde getuigenis omtrent de vordering, groot £900 11s. 5d., van de heren Howe, Reynolds en Co., van Prieska, te horen.

De volgende leden waren tegenwoordig: Rechter Lawrence (president), Sir Peter Faure, Sir Henry Stockenstrom, de heer Centlivres, adv. Giddy en Kol. Wright (secretaris).

De heer Payne, van de heren Godlonton en Low, verscheen als vertegenwoordiger van eiser.

Getuigenis omtrent de vordering werd afgelegd door de heer Reynolds. Hij zei dat de gevraagde vergoeding was voor goederen, welke hij verloren had bij het vervoeren tussen Port Elizabeth en Prieska in 1901. Hij had kennis gegeven van de goederen, die terug gekomen waren. Hij had originele bewijs stukken voor alle onderdelen in de vordering, maar bij sommige gevallen had de sub kommissie se niet ontvangen, terwijl zij als dan de afschriften ontving.

De vordering van £201 13s. 3d., was voor een verschil van transport—een verschil van tussen 4s. en 7s. 6d., per ton. Toen de vakturen nagegaan werden, werd het beschadigde goed berekend tegen de inkoopsprijs en van de originele kosten afgetrokken. Drie kwart gedeelte dat terugkwam, was beschadigd en kon niet gebruikt worden. Hij nam nota van het goed, dat gemist werd en dat Britstown bereikte. Hij had toestemming van de militaire autoriteiten en de goederen werden per trein naar De Aar gebracht, vandaar per wagen verder vervoerd. De permitten werden te Prieska ontvangen.

De heer Centlivres! Was er ook iets dat als bewijs kon dienen dat de permitten onderworpen waren aan de risiko van de eigenaar van De Aar naar Prieska?

Getuige: Zover ik mij kan herinneren niet.

President: Werd in de permitten niet meegedeeld dat de goederen op uw eigen risiko vervoerd werden?

Getuige: Neen zover ik mij herinner. Het was een permissie dat de goederen versonden konden worden.

Voortgaande zei getuige, dat de goederen aan De Aar aangekomen waren en op wagens geladen waren door de agent van die plaats, de heer McIvor. Toen dat gedaan was gelastten de militairen dat de wagens weer afgeladen moesten worden, het welk 500 yards beneden de lijn gedaan werd.

President: De agent zorgde zeker wel voor het goed?

Getuige: Zijn verantwoordelikheid hield op, sodra de goederen op de wagen geladen waren.

De president deelde mee dat het getuigenis van de heer McIvor van grote waarde sou zijn.

Getuige vorderde ook vergoeding voor een ruin en een muil. Dit was niet in de vordering van zijn bestierder, Tiel Crook, inbegrepen, voor wie hij getuigenis gegeven had. Het ruin was bijna volbloed en hij vorderde £15 er voor en £10 voor de muil.

De heer Centlivres: Hebt gij kwitanties ontvangen?

Getuige: Zij werden door Britse voorposten genomen, maar ik heb nooit een kwitantie ontvangen.

Charles Reynolds, vader van laatste getuige, die het werk had verricht als afzendings agent, legde ook getuigenis af omtrent het goed, dat aan De Aar verloren was gegaan; maar hij kon de brieven niet tonen van de heer McIvor. Hij deelde de bisonderheden mee omtrent gesprekken, die hij had gehad met sir Gordon Sprigg en anderen.

President: Welke objectie konden de militairen hebben, dat de heer McIvor het in bezit had?

Klaimant: Hij schreef dat er naar geen woord van hem sou geluisterd worden, van hetgeen hij sou zeggen.

De heer Centlivres: Werd er in de permitten ook enige melding gemaakt van de risiko der eigenaars?

Klaimant: Neen.

Sir Pieter Faure: Lieten se niet toe dat de heer McIvor se voor sich had?

Getuige: Neen; de goederen werden door de militairen op de wagen geladen en hij kon niet zeggen of er enige oponthoud was.

De heer Centlivres: Waardoor werd het goed beschadigd?

Getuige: Volgens rapport werd het meeste goed waardeloos wegens het oponthoud.

De vordering werd teruggebracht op £48 voor goederen en de vorderingen voor muilen en het ruin werden geheel teruggetrokken. Over de hoofdpunten werd verklaard, dat het wenselik was de heer McIvor te horen.

De volgende vordering was ingebracht door de heren Burnest en Webster, van Namaqualand, voor £5,728 1/1.

Getuigenis werd gegeven door de heer Robert Andrew Good, die vertegenwoordiger was van de heer Smith, handelend als Burnett en Webster. Zij verlangden dat de vordering werd herzien. Hen werd £4,137 toegekend.

De president merkte op dat hij nogal gelukkig was om 70 p.c. percent te krijgen.

Vijf onderdelen der vorderingen werden nagegaan.

Nadat dese saak gehoord was, gaf de president de versekering dat de kwestie in overweging genomen sal worden.

HOU PERDE SIEKTE TEEN.

Vanderpump's Kondisie Poeier hou perde in goeie kondisie en werk siekte teen. Meneer E. Renand, van Durban, skrijf: "Jou Kondisie Poeier o'ertref alles wat ek nog probeer het. As jij dit nou en dan gebruik, hou dit die perde in goeie kondisie en vry van elke soort van siekte. In blikkies van 2/6, 9/- en 15/-. Agents: Lennon, Beperk.

De geassocieerde Kamers van Koophandel

TIENDE JAARLIKSE KONGRES.

TWEEDE DAG.

De besigheden van bovengenoemd kongres werden Vrijdag voortgezet.

De heer Lucas (Johannesburg) zei dat hij met toestemming van de Kaapstadse kamer van koophandel een motie voorstelde, dat de voorwaarden van de nieuwe vorm van vrachtbrieven onlangs voorgesteld door de Centrale Zuid Afrikaanse spoorwegen onbillik zijn, vooral in zoverre zij de verantwoordelikheid der spoorwegen beperken wat betreft het verlies van of schade aan koopmans goederen.

De heer Patterson (Johannesburg) sekondeerde en de motie werd unaniem aangenomen.

De heer Poolly (Kimberley) stelde voor namens de Mafeking kamer, dat dit kongres protesteerde tegen de

ONBILLIKE MEDEDINGING VAN HET SPOORWEG DEPARTEMENT

door hun geëmployeerden in de buitendistrikten van goed te voorzien tegen dezelfde prijs als ze te verkrijgen zijn in de havenplaatsen.

Deze werd uitvoerig besproken, terwijl de heer J. W. Jagger zei, dat de motie zeer onbillik was, daar anders de geëmployeerden in de macht souden zijn van een partikuliere winkelier. Zij werd gesecondeerden door de vergadering aangenomen met een grote meerderheid van stemmen.

De heer Patterson (Johannesburg) stelde voor dat de tegenwoordige kondities van overwicht bij bagage en het vervoer van pakketten herzien moeten worden en dat er groter gewicht voor passagiers toegestaan wordt en de vrachtprijzen voor pakketten verminderd worden.

Deze motie werd door de heer Mitchell gesecondeerd en door het kongres aangenomen.

De heer Lucas (Johannesburg) stelde voor dat dit kongres er op staat dat de militaire autoriteiten en de Zuid Afrikaanse gouvernementen de voorkeur behoren te geven aan produkten en fabrieksartikelen van Zuid Afrika.

De heer Jagger stelde voor dat bij de motie de woorden "alle kondities gelijk zijnde" er bijgevoegd worden.

De heer Lucas nam het amendement aan.

De heer Malan zei, dat de prijzen van Koloniaal hooi en ingevoerd hooi zowat gelijk waren, maar het imperiale gouvernement kreeg een voorkeur van 10 percent op ingevoerde produkten op de Kaapse gouvernements spoorwegen,

ZULKE VOORKEUR WERD NIET GEGEVEN AAN DE KOLONIALE BOER.

Waarom kon het gouvernement geen rabat van 10 percent aan de landbouwer geven? Dan waren er ook vele jonge ingevoerde veeartsen, die beweerden dat Koloniaal voer niet goed voor het gebeente was of ziekte veroorzaakte; maar gedurende de ongelukkige oorlog was het beste paard het Koloniale paard (Hoor, hoor.), hetwelk leefde op Koloniaal voer (Luid applaus). In de marinehaven te Simonstown was besloten alleen geïmporteerde produkten te gebruiken. Indien de toestanden zo bleven, kon spreker niet zien waarom het Kaapse gouvernement per jaar £50.000 opoffert aan de Britse zeemacht (Hoor, hoor). Indien zelfs de kwalieteiten niet gelijk waren, behoorden toch aan Koloniale produkten gedacht te worden.

Daarna werd de motie gepasseerd.

De heren Bourke-Torbett stelde voor dat dit kongres protesteert tegen het tegenwoordige gedwongen sisteem van het kopen van gouvernements voorraden door middel van kroonagenten, welke motie aangenomen werd.

Motie der heren Mitchell—Chappel. Dat het kongres van gevoelen is dat de voorkeur op spoorweg- of stoomvaart tarieven voor het vervoer van gouvernements goederen schade is voor de gewone invoerders en diensvolgens afgeschaft behoorde te worden.

Aangenomen.

De heer Wiener stelde de motie voor welke aandrong op de vroegtijdige bekendmaking (minstens één maand) van enige verandering in wetgeving op handelsgebied.

De heer Spephen secondeerde.

De heer Lawrence wees er op dat de belastingen niet veranderd konden worden zonder de toestemming van het parlement. Nu wilde het ongeluk dat

HET VOLK VAN DIT ONGELUKKIGE LAND BELAST KONDEN WORDEN DOOR ÉÉN MAN.

Spreker vertrouwde dat de meerderheid van het volk hierop tegen was. Toen het parlement zijn zitting eindigde laatste Juni, was er nog geen sprake van verhoogde spoorweg tarieven, maar in September vaardigde Dr. Smartt, een proklamatie uit waarin de tarieven verhoogd werden, dewelke hoofdzakelik neerkomen op de hoofden van de bewoners der buitendistrikten. Zij zitten thans volop in hun goed en de moeilikheid die de mensen ondervonden hun produkten van de hand te zetten was te wijten aan de 50 percent verhoging, die op de tarieven is gelegd.

Motie der heren H. Forbes—Lawrence: dat in het belang van Brits Zuid Afrika de modus vivendi tussen het Transvaalse gouvernement en dat van de Mozambique provincie, waardoor een voorkeur in invoerrecht en spoorweg tarieven wordt gegeven aan een vreemde Zuid Afrikaanse havenplaats boven de Britse Zuid Afrikaanse havens, zo spoedig mogelik behoort opgeheven te worden.

Na bespreking werd deze motie teruggetrokken.

De voorzitter stelde voor dat het kongres hartelik goedkeurt het oprichten van een statistiek bureau en een inklaringskantoor voor invoerrechten en dringt bij de verschillende Zuid Afrikaanse gouvernementen aan om zo spoedig mogelik gevolg te geven aan de voorstellen. Deze werd eenparig aangenomen.

De heren Lucas (Johannesburg)—Kayser stelde voor, dat met het oog op het feit dat onder de tegenwoordige omstandigheden de kooplieden aanmerkelike verliezen lijden wegens het van de hand zetten van zaken zonder iets te weten van crediteuren, zal voorgesteld worden dat in alle applikaties voor handels licenties door firma's en maatschappijen (behalve maatschappijen geregistreerd met beperkte verantwoordelikheid) volle naam en adres van alle vennoten en aandeelhouders opgegeven wordt. Dat in verband met het uitreiken van licenties een register bij gehouden wordt van alle personen, firma's en maatschappijen, die licentie hebben en dat genoemd register ter insage ligt voor het publiek tegen een geringe betaling. Dat van enige verandering in een vennootschap onmiddelik kennis gegeven wordt.

Deze motie werd eenparig aangenomen.

Motie der heren Mitchell (Johannesburg)—Chappel. Dat het zeer raadzaam was dat de wetten betreffende de gemenlike maatschappijen, vennootschappen, bill van beurzen, promesse noten en insolventie

UNIFORM BEHOREN GEMAAKT TE WORDEN IN ALLE KOLONIEN VAN ZUID-AFRIKA.

Dit werd aangenomen.

De heer Patterson stelde voor, dat de verscheidene Zuid Afrikaanse administraties verzocht wordt wetgeving in werking te stellen, welke de periodieke publikatie voorschrijft der bedragen, die niet opgeeist worden en welke in bezit zijn van de bank, trusts en andere maatschappijen.

De heer Mitchell secondeerde en de motie werd eenparig aangenomen.

's Avonds was een feestelike samenkomst in het hotel Nelson.

Dr. Smartt deelde in een antwoord op een toost van de heer Jagger mee, dat er sedert Juni 11. niet minder dan £200,000 per maand ten koste was gelegd, sodat alle grote publieke werken, spoorwegen meegerekend, ongehinderd door hebben kunnen gaan.

De thesaurier generaal deelde in zijn toost mee, dat zij de verenigde kamers van koophandel, het gouvernement kon raden wat zij had te doen betreffende de scheepvracht tarieven. Hij had met verwondering de kooplieden parasieten horen noemen, hen voorstellende als mensen die leefden ten koste van de gemeenschap. Integendeel, dacht spreker eer dat zaakmensen beter beschreven konden worden als de zenuw der samenleving, als een trechter waardoor het kapitaal uitgestort wordt over het land.

Betreffende de oprichting van een statistiek bureau waren bevredigende onderhandelingen gepasseerd en was er kans dat er spoedig een opgericht zou worden (Hoor, hoor)

Betreffende

DE CANADESE CONCESSIE

kon meegedeeld worden, dat zij van het Canadese gouvernement een bevredigend antwoord ontvangen hadden betreffende het verzoek aldaar plaats te maken voor de wijn welke geproduceerd wordt in Zuid Afrika (Hoor, hoor).

In antwoord op de toost zei de heer Hosken, dat hun associatie de meest bevredigende uitkomsten op handelsgebied liet zien, en hij hoopte dat de kamers van koophandel in de toekomst nog meer blijk zullen geven, dat zij nuttig zijn voor de gemeenschap.

Na een slotwoord van Z.Exc. de gouverneur sloten de verrichtingen met 't zingen van "Auld Lang syne" en het Volkslied.

DERDE DAG.

De derde en laatste zitting had plaats op Zaterdag ochtend.

Nadat een motie omtrent de spoorweg tarieven voorgesteld was, stelde de heer Chappel (Pretoria) het volgende amendement voor: Dat de aanbevelingen van de spoorweg konferentie betreffende de regeling der spoorweg tarieven van Port Elizabeth, Oost Londen en Durban naar Transvaal een geëvenredigd en gunstig kompromis opstelt.

De heer Johnston (Durban) ondersteunde het amendement.

De heer Lawrence wees in een toespraak er op dat men nog niet de notulen der konferentie had gezien en nog geen officiele verklaring had gehoord van enige minister of enige beambte die op de konferentie aanwezig was, want de heer Jagger kon niet beschouwd worden als een officieel lid, en bij (de heer Lawrence) wist niet of de heer Jagger wel gemachtigd was enige verklaring af te leggen. (Hoor, hoor). Spreker dacht dat de voorstellen goedgekeurd moesten worden door de respektievelike gouvernementen en wetslichamen der koloniën. De verantwoordelikheid rustte niet bij het kongres en het ging niet aan dat de heer Jagger de goedkeuring van het kongres vroeg.

Onder meer werd ook de motie van de kamer van Serowe aangenomen door de vergadering, welke daarop neerkwam, dat het Koloniale gouvernement verzocht moet worden de bepaling terug te trekken dat geen vee van het Bechuanaland protektoraat in de Kaapkolonie mag ingevoerd worden, daar zulke bepaling absoluut onnodig is om reden er geen veeziekten aldaar bestaat.

Nog vele moties meer werden voorgesteld en besproken en was de zitting afgelopen.

's Avonds gingen velen der leden een uitstapje maken naar Kloofnek en Camp's Baai ten einde eens van de prachtige gezichten te genieten en 's avonds vertrokken de meesten der leden uit de buitendistrikten naar hun woonplaatsen.

De Taalvereenvoudiging

EEN HUIS TEGEN ZICH ZELF VERDEELD.

(Correspondentie om onveranderd te worden opgenomen).

Aan de Editeur.

Mijnheer, — Wij hebben al zóóveel van de "hond-jou-mond" politiek gehoord en zijn daar zóó hartelijk moeg van, dat de ware Afrikaander bijna in wanhoop wilde verzinken toen gij — onze eenigste hoop op journalistisch gebied — onlangs in "Ons Land" ook die politiek wildet volgen. Indien een adverteerder of correspondent zich niet gedwee aan de allerjammerlijkste mismaking van zijn pennevrucht wilde onderwerpen...... wel, dan, wat "Ons Land" betrof, moest hij basta, want al heeft "Ons Land" ons volk hoe lief ook al de letterzetters zouden in de war geraken! Tussen haakjes gezegd is dit niet vreemd, want wordt "De Kerkbode" niet van week tot week door dezelfde letterzetters in de oude zuivere spelling in gereedheid voor de pers gebracht?

Doch mijnheer, Wij zeggen u hartelijk dank dat gij niet hardnekkig en stijfhoofdig op een voor velen van uw inteekenaren verkeerden weg zijt blijven voortgaan. Gij geeft alweer de opening voor correspondenten om, op hun verzoek, hun stukken onveranderd geplaatst te krijgen. Ware het niet voor die vergunning, dan zou ik zeker niet thans aan u geschreven hebben.

Maar, heb ik dan eigenlijk iets te zeggen? Daar is er al zóóveel over de spellingvereenvoudiging (spellingverwarring?) zelf gezegd, dat ik daarover niet wil schrijven. Een enkele vraag slechts aan u en de weinige andere voormannen onder ons volk die, naar de mening van de overgroote meerderheid, thans ongelukkig gedwaald en ernstig gedwaald hebben: of het niet reeds meer dan tijd is om van de dwaalweg terug te keeren, opdat wij allen weer samen, gelijk vroeger, alle mogelijke krachten mogen inspannen om voor één taal en één spelling te ijveren? Thans is ons huis, dat reeds zóóveel tegenstand van Engelsche zijde geniet, tegen zichzelf verdeeld. Hoe jammer! Wat moet men daarom verwachten? Gelukkig voor u, heer Edittur, en anderen dat het gevoelen van ons volk zoo beslist is tegen al wat Engelsch is en anders ware het nu met onze schoone en dierbare moedertaal heelemaal klaar. Zelfs nu met al den weerzin tegen het Engelsch moet men niet verwonderd staan indien van velo zwakken die er zijn — en helaas! zij zijn er en zij moeten gered worden — vernomen wordt dat zij moeg zijn van al 't gesukkel en nu wegens de verdeeldheid in eigen gelederen maar liever willen "handsop" en naar den vijand overgaan. Wegens moedeloosheid en gebrek aan ruggegraat hebben duizenden dat in den jongsten oorlog gedaan en...... gij weet zelf wat het gevolg was. Mijnheer Editeur, wat wij ook al doen mogen laten wij toch niet zelf ons de keel afsnijden! En dat is precies wat gedaan wordt. De spellingverwarring ons volk nu met geweld te willen gaan opdringen, is zoo goed als om een dik stuk ijzer met de handen te breken. In den naam van ons dierbaar volk bid ik allen die ons volk liefhebben, om toch zeer voorzichtig te zijn. In de hoop dat de vrede op taalgebied spoedig volkomen hersteld zal zijn, wil ik nu eindigen. Slechts één woord nog — zal de Bijbel, zal ons Gesangbundel ooit volgens de nieuwe spelling veranderd worden? Ik zeg neen, en nogmaals neen, en laten wij daaraan denken.

VREDE.

Tulbagh Landbouw Genootschap

Vergadering gehouden 25 Februari, 1905.

Tegenwoordig: De voorzitter (de hr. P. J. P. Marais) de leden P. J. le Roux, J. F. Theron, G. Euvrard, L. Smith, Albertus du Toit, P. F. Theron, P. J. Viljoen, E. van der Merwe, J. P. Viljoen en C. J. J. Jooste. Ook waren tegenwoordig de heren F. D. Malan, D. Conradie en D. S. Brink.

1. Bij afwezigheid van de secretaris (de heer J. C. Louband) werd de heer C. J. J. Jooste als wd. secretaris gekozen.

2. Op voorstel van de voorzitter werd eenparig besloten de heren F. D. Malan, D. Conradie en D. S. Brink als leden van het genootschap toe te laten.

3. De notulen der vorige vergadering, gehouden op 28 Januari j.l., werden gelezen en bekrachtigd.

4. De heer L. Smith rapporterde, dat hij op de 21ste dezer te zamen met afgevaardigden van andere distrikten als een deputatie met de secretaris van publieke werken te Kaapstad een onderhoud had in zake het verhoogde spoorweg tarief, wanneer de minister, na breedvoerige bespreking der zaak, zeide, dat hij op het ogenblik geen verandering in het tarief kon maken, doch hij zou trachten om meest zo goedkoop mogelik per spoor te doen vervoeren en dat hij de militaire autoriteiten aan de hand zou geven, om Koloniaal voeder te kopen voor gebruik in deze Kolonie zowel als in Transvaal en Oranje Rivier Kolonie.

5. De heer Tulleken niet tegenwoordig zijnde, werd besloten dat de secretaris aan hem een schrijven zou richten, meldende dat de vergadering bij de volgende bijeenkomst op zijn voordracht zal rekenen.

6. Re Coöperatieve romerij. De heer Jooste gaf de vergadering te kennen wat tot hiertoe door hem en medeleden Dr. Beck, en de heren G. Euvrard, en P. L. le Roux in deze zaak gedaan was; doch aangezien de Ceres landbouw tentoonstelling gehouden zal worden op dezelfde datum als vastgesteld voor de publieke vergadering re romerij, namelik 8 Maart aanst. en de opening van het parlement bijna onmiddelik daarna zal geschieden, werd besloten de publieke vergadering voor een onbepaalde tijd uit te stellen en dat het comité, voor bovengemelde zaak aangesteld, bij de volgende vergadering volledig rapport zal uitbrengen.

Ook werd besloten een kennisgeving in "Ons Land" te plaatsen re uitgestelde publieke vergadering.

7. De heer Smith achte het wenselik om in 't vervolg een verslag van iedere vergadering in "Ons Land" te publiceren.

Zo werd besloten dit aan de secretaris op te dragen met vriendelik verzoek aan de editeur zulks op te nemen.

8. Verscheidene leden spraken ernstig over de wenselikheid om een plan te maken waardoor het toenemen van Dagga roken onder gekleurde bedienden door wetgeving verhinderd kan worden. Daar de vergadering van mening was dat het dagga roken in vele gevallen, nog slechter gevolgen op sommige bedienden uitoefent dan sterke dranken, werd besloten aan de heer Euvrard op te dragen de zaak met Dr. Beck, onze parlements vertegenwoordiger te bespreken, om te zien wat hierin gedaan kon worden.

Niets meer aan de orde zijnde werd de vergadering, na de gewone dankbetuiging aan de voorzitter, gesloten.

C. J. JOOSTE,
Wnd. Secretaris.

25 Februari, 1905.

Saldanha Baai.

VERHAAL VAN EEN OUDE RESIDENT.

Saldanha Baai, de naam die ons altijd laat denken aan Antonio Saldanha, een dappere Portugees die in het jaar 1503 in Tafelbaai landde, en die de eerste Europeaan was om Tafelberg te beklimmen, is altijd voor de oogen van het Zuid Afrikaanse publiek, en nu komt iemand voorwaarts die aldaar drie-en-veertig jaren geleefd had en begeert dat alle Zuid Afrikaanders weten van het voordeel dat zijn echtgenote en buren uit de grote herbarum balsem Zambuk getrokken hebben door het gebruiken er van. In een brief geschreven van Church-Haven, gedateerd 31 October, 1904, zegt de heer George A. Lloyd: "Een van mijn buren (de heer C. Meyer), bestelde onlangs een paar dozen van uw herbarum helende zalf voor zijn moeder die aan zware pijnen in het been en de heup leed. Nadat zij het Zambuk een paar malen opgelegd had, werd de pijn veel verminderd, maar ik wil u van iets vertellen, dat voor mijn oogen gebeurde. Onlangs kreeg mijn vrouw, kort nadat zij zich tot rust begeven had, een schielike pijn tussen haar knie en enkel. Gelukkig hadden wij Zambuk en het was niet lang of wij hadden er van op de zere been gelegd. Tien minuten later was ieder spoor van pijn verdwenen, en zij heeft nog nooit weer zulke pijnen gekregen. Ik heb al vele soorten van zalven en balsems gebruikt, maar heb nog nooit een gevonden om met Zambuk vergeleken te worden. Ik heb het gebruikt voor kneuzingen en zere handen en heb het onfeilbaar geneesmiddel gevonden. Ik zal voortaan nooit weer zonder een doos er van in huis wezen. Gij kunt met deze brief doen zoals gij goeddunkt, want 't kan een middel zijn waardoor een ongelukkige lijder de wonderlike genezende krachten van Zambuk kan bekend worden. Ik ben welbekend door geheel Saldanha Baai, en heb hier gewoond op een plek, voor 43 jaren.

Zambuk geneest eczema, tropise jeukziekte, zenuwpijnen, sneden, brandwonden, hoofdzeren, verrekte spieren en pezen, veldzeren, zere beenen en bedervende wonden. Verkrijgbaar bij alle medicijn verkopers, prijs achttien pence per pot, of drie shillings voor een pot, dat bijna viermaal de hoeveelheid der vorige bevat; ook direkt, postvrij, van de Zambuk Co., Kaapstad, die een gratis monster zullen zenden na ontvangst van een postzegel om de port terug te betalen. Noem dit blad.

AAN ALLE CORRESPONDENTEN.

1. Alle brieven bevattende bijdragen ter plaatsing in *Ons Land*, of handelende over editoriale zaken, gelieve men te adresseren: EDITEUR van *Ons Land*, Postbus 44, Kaapstad.

2. Alle brieven handelende over intekenings-gelden, advertenties, nieuwe intekenaren, ongeregelde ontvangst van de krant, en andere *besigheid*, gelieve men te adresseren: Aan de SECRETARIS, Van de Sandt de Villiers & Co., Postbus 44, Kaapstad.

3. Bovenstaande instrukties te volgen zal veel oponthoud voorkomen.

EEN ONFEILBAAR GENEESMIDDEL VOOR AAMBEIEN.

PAZO ZALF wordt gegarandeerd om enig geval van jeukende, blinde, bloed- of uitstekende aambeien te genezen, onverschillig hoe lang men ze heeft, indien niet, wordt geld terugbetaald. Genezingen van gewone gevallen in zes dagen. Dit is een nieuwe ontdekking, en het is het enige geneesmiddel tegen Aambeien, dat met positieve garantie wordt verkocht. 2sh. 6d. bij Apothekers. Paris Med. Mij., Temple Chambers, Londen, E.C., Engl.

INKOMSTEN.

De volgende vergelijkende staat van ongeauditeerde inkomsten, ontvangen gedurende (a) de maanden van Januari 1904 en 1905, (b) gedurende de 7 maanden Juli tot Januari 1903—1904 en 1904—1905, wordt voor generale informatie gepubliceerd.

Wm. A. COLLARD.
Asst. Thesaurier.

(a) Vergelijkende staat van ongeauditeerde uitgaven ontvangen gedurende de maanden van Januari 1904 en 1905.

	1904. £	s.	d.	1905. £	s.	d.
Invoerrechten	183,590	0	9	151,062	13	2*
Postkantoor ontvangsten	54,202	12	1	44,033	10	10
Telegraaf ontvangsten	23,661	11	0	16,992	6	7
Spoorweg ontvangsten	429,161	6	5	366,750	1	6*
Belasting op banknoten	—			—		
Land inkomsten	20,692	18	8	22,809	0	8
Mijnen	1,539	5	5	2,108	9	3
Buitengewone ontvangsten	1,838	2	8	4,624	13	9
Hut belasting	5,402	0	0	8,274	10	0
Renten (uitsluitende land)	327	17	3	647	9	9
Gezegelde licenties	80,008	14	0	89,936	12	6
Blanco segels	26,789	15	3	25,243	3	11
Boeten en verbeurd verklaringen	5,210	19	8	3,979	7	6
Kantoor ontvangsten	369	16	7	624	0	7
Interest	16,253	13	3	21,478	10	2
Verkoop van Gouv. eigendom	2,720	9	3	1,445	11	6
Terugbetalingen	31,265	17	7	4,096	5	2
Overdrachtsrechten	13,245	3	4	9,668	6	1
Sukcessie rechten	1,252	0	2	1,602	16	11
Akcijnsbelasting	—			23,919	14	8
Inkomstenbelasting	—			33,354	0	11
	894,552	3	4	832,661	5	5*

Netto vermindering £61,890 17s. 11d.

*Dit is de netto ontvangst na aftrek van het benaderend bedrag van invoerrechten en spoorweg ontvangsten, respectievelik verschuldigd aan andere administraties voor de maand Januari 1905, en na verifikatie van verschil tussen de werkelike en benaderde reduksies van de bruto ontvangsten van vorige maanden.

Wm. A. COLLARD,
Generaal ontvanger.

Kaapstad, 27 Feb., 1905.

(b) Vergelijkende staat van ongeauditeerde inkomsten, ontvangen gedurende de seven maanden Juli tot Januari 1903—04 en 1904—05.

	1903. £	s.	d.	1904. £	s.	d.
Invoerrechten	1,586,218	19	5	1132,419	4	1*
Postkantoor ontvangsten	309,742	13	5	277,098	6	7
Telegraaf ontvangsten	143,194	1	1	123,728	10	6
Spoorweg ontvangsten	3,199,155	12	2	2,312,283	19	9*
Belasting op banknoten	7,405	9	0	5,493	10	7
Land inkomsten	51,532	0	10	49,686	8	2
Mijnen	14,827	6	1	17,729	16	4
Buitengewone ontvangsten	21,939	6	2	22,618	16	7
Hut belasting	77,865	8	0	82,361	4	6
Renten (insluitende land)	8,302	14	10	8,048	9	4
Gezegelde licenties	107,224	6	0	110,749	17	6
Blanco segels	188,580	0	11	165,777	8	7
Boeten en verbeurd verklaringen	42,082	7	1	30,870	3	11
Kantoor salarissen	1,265	4	5	1,395	15	5
Interest	59,802	19	7	52,193	18	4
Verkoop van Gouv. eigendom	20,784	9	7	20,452	7	4
Terugbetalingen	144,370	16	9	47,415	1	10
Overdrachtsrechten	144,164	5	5	87,702	9	3
Sukcessie rechten	92,870	16	5	31,494	19	5
Akcijnsbelasting	—			160,167	8	5
Inkomstenbelasting	—			252,422	19	9
	6,221,328	17	2	4,992,110	16	2*

Netto vermindering £1,229,218 1s. 0d.

*Dit is de netto ontvangst na aftrekking van het volgende verschuldigd aan andere administraties, t.w.: — invoerrechten, werkelik voor Juli tot December 1904, en bij benadering voor Januari 1905; spoorwegen, werkelik voor Juli tot November, en bij benadering voor December, 1904, en Januari 1905.

Wm. A. COLLARD,
Generaal ontvanger.

Kaapstad, 27 Feb., 1905.

UITGAVEN.

De hieronder vermelde staat van uitgaven betaalbaar uit de begroting van het financiele jaar 1904-05: (*a*) Voor de maand Januari 1905, en (*b*) voor de 7 maanden, eindigende 31 Januari, 1905, en wordt hierbij voor generale informatie gepubliceerd.

Wm. A. COLLARD,
Assistent Thesaurier

(*a*) STAAT van niet geauditeerde uitgaven, betaalbaar uit de begroting van het financiele jaar 1904-05, voor de maand Januari, 1905.

	£
Eerste Minister	12,833
Wetgevende Raad	245
Wetgevende Vergadering ...	809
Koloniale Sekretaris	99,629
Onderwijs Departement... ...	20,948
Thesaurier	159,567
Kontroleur en Aud.-generaal...	1,094
Invoerrechten-kontroleur ...	10,241
Postmeester-generaal	87,405
Prokureur-generaal...	41,9 2
Departement van publ. werken	19,784
Spoorwegen	260,711
Rente op spoorwegschuld ...	84,167
Sekretaris voor landbouw ...	22,101
Landmeter-generaal	3,834
	824,790

STAAT van ongeauditeerde uitgaven, betaalbaar uit de begroting van het financiele jaar 1904-5, volgens de laatste opgaven van de ambtenaren der rekenkamer over de 7 maanden eindigende 31 Januari, 1905.

	£
Eerste Minister	95,319
Wetgevende Raad	2,412
Wetgevende Vergadering... ...	5,807
Koloniale Sekretaris	701,015
Onderwijs departement	244,703
Thesaurier	590,651
Kontroleur en auditeur-generaal	8,354
Invoerrechten kontroleur	89,923
Postmeester-generaal...	481,592
Prokureur-generaal	324,786
Departement van publ. werken	155,327
Spoorwegen	1937,911
Rente op spoorwegschuld ...	589,167
Sekretaris voor landbouw ...	160,510
Landmeter-generaal	17,883
	£5,405,360

Wm. A. COLLARD.
Generale betaalmeester.

Kaapstad, 27 Feb., 1905.

ROBERTSON.

VERGADERING VAN WIJN EN BRANDEWIJN BOEREN.

Een vergadering van wijn en brandewijn boeren van het Robertson distrikt werd in de Hofzaal alhier gehouden op Zaterdag, 18 dezer, en niettegenstaande de korte kennisgewing was de Hofzaal goed gevuld.

Onder anderen waren tegenwoordig de heren H. C. van Zijl, L.W.R., G. S. Wolfaardt, L.W.V., C. P. Klopper, D. J. de Wet, F. Burger, J. P. Marais, J. S. Bruwer, I. J. Malherbe, J. S. Marais, enz., enz.

De Ed. H. C. van Zijl, L.W.R., werd tot voorzitter gekozen en zei dat hij bemerkte, dat te Paarl en enige andere plaatsen vergaderingen gehouden werden, waarop de vraag omtrent het voorschot op brandewijn van het gouvernement aan boeren, zowel als andere zaken die in nauw verband staan met de welvaart van wijnboeren besproken werden. Hij was ook blij om te zien, dat zulk een vergadering ook hier belegd werd en oordelende naar de grote opkomst, was hij zeker dat deze een zaak van zeer groot belang was voor de Boeren in de Roberson en Montagu distrikten. Hij gevoelde zich ten volle verzekerd, dat er geen de minste kans bestond om de akcijns in de komende sessie opgeheven te krijgen, maar hij geloofde vast, dat bij het einde van dit jaar de belasting op Koloniaal gemaakte dranken, ingevoerd in de aangrenzende koloniën, verminderd zal worden, terwijl de invoerbelasting op Europese dranken zal vermeerderd worden. Het gouvernement heeft beloofd, dat hij noch rente noch kapitaal op de voorschotten zal terug verlangen binnen 5 jaren en daar hij alle vertrouwen stelt in de commissie, die de zaken in verband met de voorschotten van het gouvernement regelt en ook verzekerd is van de goede mening van het gouvernement in deze zaak, hoopte hij dat de vergadering zal besluiten om de regeling van voorschotten in handen van de thans bestaande commissie te laten en ook om weer het geld door het gouvernement aangeboden voor het komend seizoen te gebruiken.

De Ed. G. G. Wolfaardt, L.W.V., toonde aan dat het onmogelik was voor de edele Badenhorst om tegenwoordig te zijn, daar hij hem niet bijtijds kon kennis geven, maar hij kon de vergadering de verzekering geven, dat de edele heer Badenhorst van dezelfde opinie was over de brandewijn kwestie als de heer van Zijl en hij zelf. Tezamen met enige andere heren heeft hij de Premier, de Procureur Generaal en Sir Lewis Michell gesproken over de voorschotten op brandewijn en hem werd verzekerd door de Premier, dat zoveel geld als mag nodig zijn zal gegeven worden.

Hij had reden om te geloven, dat bij de aanstaande sessie een bill zal ingediend worden tegen de vervalsing van wijn enz., en voor zo ver hij kan uitvinden, zal het gouvernement binnen kort de wijn en brandewijn handel voorthelpen. Op het ogenblik was er geen kans om de akcijns herroepen te krijgen.

Hij raade de boeren sterk aan om hun brandewijn alleen aan hun eigen corporatie te verkopen, zodat gewone handelaars door dat lichaam zullen moeten voorzien worden.

De heer C. P. Klopper zei, dat deze vergadering niet belegd werd om aanmerking te maken op hetgeen wat gedaan werd, maar slechts om informatie te krijgen.

Ook de heren J. P. Marais, J. F. Burger en anderen drongen aan op de noodzakelikheid van alleen aan haar eigen maatschappij te verkopen.

De heer D. J. de Wet stelde voor: dat daar deze vergadering in deze zaak volle vertrouwen stelt in het gouvernement zowel als in het comité, dat de voorschotten van het gouvernement regelt, zij besluit om gebruik te maken van de voorschotten, aangeboden op brandewijn, voor het komend seizoen. Gesecondeerd door de heer J. G. Bruwer en algemeen aangenomen.

Met een motie van dank aan de voorzitter verdaagde de vergadering.

Antwoord op de brief van de heer Roos.

Onder Paarl,
23 Febr., 1905.

Aan de Editeur.

Mijnheer,—In een vorig nummer van uw geëerd blad verschijnt er een brief van de heer Roos aan de "Volkstem" gericht. Ik ben totaal verwonderd, dat een man als de heer Roos 't nog waagt in de openbare pers te schrijven. Zo ver ik de heer Roos ken, schijnt hij mij een hardnekkig persoon te zijn.

Toen hij te Swakopmund aankwam, werd hij met een transport naar Okahandja gestuurd. Te Okahandja werd hem gezegd daar tot verdere orders te blijven. Ongewillig echter dit te doen, ging hij op eigen houtje naar Swakopmund terug. Toen gaf de Etape (halte-kommandant) hem bevel dadelik naar Okahandja terug te keren. Ik sei hem aan, met een transport mit te gaan, maar hij weigerde. Toen verplichtte ik hem te gaan. Daarop seide hij dat, als hij ziek werd, hij dadelik zou omdraaien. De volgende dag ook kwam hij terug, de wagens in het veld achterlatende. Toen ontsloeg ik hem uit de dienst en betaalde hem voor de tijd die hij gediend had. Dat hij op transporten kost had moeten kopen, komt zeker dat hij te hardnekkig was om te vragen, want kost is er in D.Z.W. toch genoeg.

De heer Roos seide in de "Volkstem," dat hij geen betaling ontving. Nu dat is uiterst onwaar, daar ik in bezit ben van een brief van de heer Roos zelf, waarin hij seide dat hij totaal uitbetaald werd. Deze brief was aan de heer D. van Deventer geadresseerd na zijn aankomst in Kaapstad van D.Z.W.A.

Dan nog maakt hij melding dat hij zijn eigen reiskosten moest betalen. Nu, als een man die zich gedraagt, zo als hij sich gedroeg, nog uitbetaald wordt, dan acht ik het zeer billik van de zijde der Duitse regering en hoeft hij niet van terugsturen te spreken.

De regering draagt slechts de kosten van hen die hun tijd in dienst der regering uitdienen, of die intussentijd ziek worden of een ongeluk bekomen. Andere zinnen, zoals waar officieren gedreigd zouden hebben blanken dood te schieten, zijn totaal onwaar.

Verder, heer editeur, zag ik nog in andere brieven, dat personen niet betaald werden. Nu, ik heb de ganse administratie van 800 kaffers en 300 blanken onder mij gehad, en ben gewillig waar personen de vrijmoedigheid hebben hun namen onder hun schrijven te plaatsen, of persoonlik naar mij willen komen, de zaak in te gaan en hen dan te betalen.

Behalve de heer Roos heb ik nog verscheidene andere kondukteurs ontslagen, omdat zij op de transport paden de kost en drank, die zij voor het volk ontvingen, aan het volk verkochten.

Dat dese heren, die zulke daden gepleegd hebben, ook niet in de bladen schreeuwen, is mij wat wonderlik.

Vele personen, die naar D.Z.W.A. gaan, denken dat zij iets wonderliks doen, en dat zij niet nodig hebben te werken, maar zij zijn onder een verkeerde indruk. Als iemand daarheen gaat, dan wordt verwacht dat hij zijn werk zal doen en niet op zijn rug zal liggen.

Ik was zeven maanden in D.Z.W.A. en heb persoonlik wagens gedreven, zoals ik nog nooit te voren deed, want het land is niet zoals hier, maar onbewoond en veel zwaarder voor transportatie.

Van hen, die hun werk gedaan hebben, gaan velen wederom terug en zij hebben niets tegen de regering te zeggen.

U bij voorbaat dankende voor opname dezes,

Blijf ik
De uwe
S. G. MARITZ.

Leven op de Cape Flats.

BILE BEANS GENEZEN MENSEN VAN GALACHTIGHEID, DUIZELIGHEID, ENZ.

Als voorbeelden van volharding onder tegenstrijdige omstandigheden moeten de boerenplaatsen van vandaag op de "Cape Flats" voor zich zelven spreken. Om krachtig te wezen moet men een goede gezondheid genieten. Nu zijn er gevallen wanneer de beste geneeskundige dienst niet in staat is om 'n kwaad te verhelpen; de heer James Freund, van de "Cape Flats", Rondebosch, kan deze waarheid bevestigen. In een brief onlangs aan de Bile Beans Manufacturing Co., zeide hij: "Ik schrijf u deze paar regelen om u mijn dank te bewijzen, daar ik meen dat het mijn plicht is. Voor de laatste zeventien jaren heb ik geleden aan akute aanvallen van galachtigheid en duizeligheid. Deze aanvallen geschiedden gewoonlik tegen de avond, na ik mijn werk voor de dag voltooid had. Ik was onder geneeskundige behandeling, maar ik wou niet gezond worden; gelukkig hoorde ik op zekeren dag van Chas. Forde's Bile Beans. Ik besloot ze te proberen, en tot mijn grote blijdschap werd ik heelemaal genezen, nadat ik ze omtrent twee maanden gebruikt had. Gij zijt vrij om met deze brief te handelen zoals gij wilt."

Bile Beans zijn een onfeilbaar geneesmiddel voor neerslachtigheid van gezondheid en geestkracht, rheumatisme, duizeligheid, verlies van eetlust, swakheid, hardlijvigheid, aambeien en alle vrouwelike kwalen; zij zijn ook tot grote dienst voor scorbutieke kwalen, slapeloosheid, en werken als een algemeen laxeermiddel. Wordt niet misleid door aanspraken voor een half honderd pillen, waar er wellicht vier of vijf voor een dutje nodig zijn, maar als men het begint te gebruiken, dan zult gij er ook mee volhouden. Het grote succes van Bile Beans heeft sommige gewetenloze handelaars aangezet om waardeloze maar niet schadeloze substituten aan te bieden. Veiligheids halve is 't best om te zien of de twee woorden, Bile Beans, samen met de naam van de ontdekker, Chas. Forde, op het opschrift zijn.

BILE BEANS FOR BILIOUSNESS

Verkrijgbaar bij alle medicijnverkopers, of direct, postvrij, van de Bile Bean Manufacturing Co., Kaapstad, die ze dadelik zullen zenden, na ontvangst van prijzen—1/7½ voor 'n kleinere doos of 3/6 voor een grote doos die 3 maal de hoeveelheid bevat. 3 Grote dozen voor 10s. en 6 voor 18/9.

PRODUKTEN MARKT.

PORT ELIZABETH.

(Van de heren John Daverin & Co.)

24 Febr., 1905.

Struisveren.—De markt was deze week weer slechts swak voorzien van het gewone gemiddelde assortiment. Mededinging was gewoon en alle beschrijvingen van witte en f-mines brachten volle prijzen op, maar swarte, vale en staarten waren zeer onregelmatig en de prijzen in 't algemeen ten gunste van de kopers. De vraag is zeer scherp van alle goede kwaliteiten, welke hoge prijzen halen. Er is zeer weinig besigheid gedaan uit de hand, daar de kopers volle 5 per cent. reduktie op de gevraagde prijzen wilden hebben. De aanstaande Londense veilingen open op de 3de April. De totale hoeveelheid deze week verkocht op de publieke markt bedroeg £2,931 3s. 1d., en woog 15,161 lbs. en 7½ ons.

We noteren de volgende als heersende prijzen voor:—

Per lb.	£ s. d.		£ s. d.
Prima, ex ra sap ,, Goed tot	10 0 0	—	12 0 0
Eerste witte	6 10 0	—	9 0 0
Tweede ,,	4 10 0	—	5 10 0
Derde ,,	2 10 0	—	4 10 0
Wijfjes, get./grijs	5 0 0	—	7 10 0
,, tweede	2 5 0	—	4 0 0
,, derde	1 7 6	—	2 5 0
Fancy	4 5 0	—	6 10 0
Staartveeren, witte	1 7 6	—	2 10 0
,, lichte	1 0 0	—	1 10 0
,, gekl. en donker	0 5 0	—	0 15 0
Zwarte lang	3 5 0	—	5 0 0
,, middelm.	1 7 6	—	2 12 6
,, kort	0 10 0	—	1 0 0
,, schraal	0 1 0	—	0 1 6
,, vlos	0 6 0	—	1 1 0
Vale, lang	1 12 6	—	3 0 0
,, middelmatig	0 15 0	—	1 7 6
,, kort	0 2 6	—	0 6 0
,, schraal	0 0 6	—	0 1 0
,, vlos	0 6 0	—	1 1 0
Spadonas, licht	1 0 0	—	3 0 0
,, donker	0 12 6	—	1 12 6
Kuikentjesveeren	0 0 3	—	0 1 6

Wol.—Deze markt blijft gedrukt en gedurende de week is een beperkt getal besigheden op de open markt gedaan, daar onze verkopingen van 400 balen de meest belangrijke zijn. Het grootste gedeelte van wolsoorten die nu aankomen zijn buitengewoon sanderig als gevolg van de grote droogte en het gaat moeilik dese wol te verkopen behalve tegen zeer lage prijzen. Op de publieke markt van gisteren bestonden de aanbiedingen hoofdzakelik uit zeer zware en slechte hoeveelheden, waarvoor geen kompetitie was. Het grootste gedeelte werd teruggehouden voor lage aanbod.

We noteren de volgende als heersende prijzen voor:—

Per lb.	d.		d.
Sneeuwwitte, extra super.	17½	—	19
,, superieur	16	—	17
,, goed tot super	14½	—	15½
,, inf. en slecht	13½	—	14
Vetwol, sup. lange goede conditie grasveld, speciale knipsels	7	—	8
Dito, dito, dito	6½	—	7
Dito, Karoo	6	—	6½
Dito, gemengd veld	5½	—	6½
Vetwol, licht, sonder fout, middelmatig grasveld	5½	—	6½
Dito, Karoo	5½	—	5¾
Dito, kort, Karoo	4½	—	5
Vetwol, kort, foutief en slecht	4½	—	4¾
Vetwol, grof en gekleurd	4½	—	4¾
Gewasschen, grof en gekl.	6½	—	10½
Vrijstaat grasveld vetwol, lang en in goede conditie	6½	—	6½
Dito, midd. lang, licht met weinig fouten	5½	—	5½
Dito, middelm. kort foutief en slecht	4½	—	5
Dito, middelm. Karoo, lang en goede conditie	5½	—	5¾
Dito, middelm. lang, licht en met min fouten	5	—	5½
Dito, middelm. kort, foutief en slecht	4½	—	4½

Angorahaar.—Er is niets nieuws in deze markt te rapporteren, de enkele verzendingen welke aankomen worden weer spoedig verkocht tegen de volle gewone prijzen. Op de publieke markt van Dinsdag was geen verandering in prijzen.

Wij noteren de volgende als heersende prijzen voor:

Per lb.	s. d.		s. d.
Bokjes, superfijn	1 4½	—	1 6
Bokjes, algemeen	1 2½	—	1 3
Bokjes, inferieur	0 9½	—	1 0
Superieure cobeersels	——	—	——
Ordinaire cobeersels	——	—	——
Lang bl. Vrijst. haar	——	—	——
Gem. haar...	0 9½	—	0 10½
Tweede en grijs	0 7	—	0 8½
Derde...	0 4½	—	0 4½
Winter	0 11	—	0 11
Winter Bokjes	1 0	—	1 1

Vellen.—Wij verkochten deze week schapevellen tegen 6¼d per lb. in bundels; pelts, 4d; Kaapse 1s 6d; beschadigde, 3d elk; angoras 5½d, geschoren 4½d; beschadigde 2½d; bokvellen 10½d; beschadigde 5½d per lb; springbokvellen 8d elk.

Een kabelgram uit Londen ontvangen meldt dat schapevellen ½d. is gedaalt.

Huiden.—Wij verkochten deze week gedroogde huiden tegen 7½d; beschadigde, 6d droggezoutene 7d, beschadigde 5½d. en derde soort 3½d.

Hoorns.—Wij verkochten gemiddeld en 3½d. elk.

De Oudtshoornsche Produkten Verkopingen.

	s. d.		s. d.
Aardappelen (uitgez.) verse, per 160 lbs.	7 0	—	9 0
Aardappelen (andere), per 160 lbs.	5 0	—	7 6
Appelen per 100	9 0	—	1 6
Amandels, per lbs.	0 3	—	0 4½
Azijn, per gallon	1 3	—	1 6
Suiker bonen, p 200 lbs.	38 0	—	43 0
Andere, p 200 lbs.	30 0	—	36 6
Groene, per lot	0 3	—	0 6
Biltong per lbs	1 0	—	1 9
Boereboter (eerste klas vers) per lbs	1 9	—	2 1
Tweedeklas	0 9	—	1 6
Biet, per dos	0 6	—	0 10
Dagga (bloem van) lbs	0 4	—	0 7
Erwten p 200 lbs	17 6	—	20 6
Eieren, gew. vers, p doz	1 6	—	1 9
Niet gewaarb., per doz	0 10	—	1 2
Vogelstruis, per dos	6 0	—	8 0
Eenden, elk	2 9	—	3 6
Gerst (sch. wit) p 160 lbs	9 0	—	11 0
Groen voer, p dos b.	0 8	—	1 6
Ganzen	2 9	—	4 0
Haver, oude soort Kol. per 150 lbs	8 0	—	9 0
Algierse	8 0	—	9 0
Gerven (b. wit) p 100 b	25 0	—	30 0
,, (andere) p 100 b	18 0	—	22 0
,, per 100 lbs	3 6	—	4 6
Hout, gemengd, p bund	0 1½	—	0 2½
Gwarri en ijser	0 1½	—	0 2
Karvracht	4 9	—	10 6
Wagenvracht	20 0	—	40 0
Hoenders, uitgezocht	2 6	—	3 0
Gemengd	1 6	—	2 6
Honig, in koeken, p lbs	0 3½	—	0 4½
Honig, olie, per bott	0 2	—	0 9
Koorn, per 200 lbs	22 0	—	24 0
Kaf, per baal	2 6	—	3 0
Kalkoenen, mann., elk	7 6	—	13 0
Wijfjes, elk	5 0	—	7 9
Kool per dosijn	4 0	—	10 0
Lucerne, gerven, p dos b	1 6	—	2 3
Losse, per wagenvr.	20 0	—	30 0
Mielies, b. wit, p 200 lbs	20 0	—	23 0
Beste geel, p 200 lbs	16 0	—	19 0
Meel, beste boeren gezifte, per 200 lbs	22 6	—	26 0
Ongezifte	17 0	—	21 0
Okkernoten, per lbs.	0 5	—	0 6½
Patatas, gezonde, drie maanden, per 160 lbs	10 0	—	12 0
Teebouers en andere, p 160 lbs.	7 6	—	9 0
Peren, eetbaar, per 100	0 8	—	1 3
Pompoenen, beste dikstronk, per 100	20 0	—	30 0
Andere, per 100	12 0	—	15 0
Perziken (gesch) p lbs	0 3½	—	0 4½
do. (ongeschilde)	0 2	—	0 2½
Rog per 200 lbs	19 0	—	21 0
Rosijnen per lbs	0 2½	—	0 3
Tabak per rol	0 4	—	0 8
Thee	0 0½	—	0 1½
Uien, uitgezocht, p 130	5 0	—	6 6
And. en gem. p 130 lbs	3 6	—	5 0
Groen, per dosijn	0 6	—	1 0
Vet, per lbs	0 10	—	1 4
Varkens, uitgegroeid	40 0	—	70 0
Do. jonge	10 0	—	20 0
Varkensvlees per lbs	0 8	—	0 9
Wortelen, per dosijn	0 9	—	1 0
Zemelen, per 100 lbs	6 6	—	7 6
Zwepestokken, groot per dosijn	30 0	—	36 0
Do. middelklas, per dos	15 0	—	20 0

Groenten en vruchten verkopen altijd goed.

OPMERKINGEN.

Hout: Aanvraag goed, prijs beter, vooral voor mooi hout en grote bundels. Graan: Koorn komt min in en aanvraag derhalve goed; rog en "Barley wheat" geen; zaadhaver volop en prijs gezakt; gerst schaarser en aanvraag zowel als prijs hoger; mielies zeer schaars en hoog; bonen ook schaarser en prijs nog tamelik. Haver: Mooie haver en goede grote gerven bizonder goed, andere minder gevraagd en lager. Groenten: patatas zeer goed op prijs; aardappelen weer hoger, mooie aardappelen verkopen goed, andere minder verlangd. Pompoenen verkopen goed, alsook uien (droge) tegen gegeven prijs. Vruchten: Perziken en peren verkopen goed, maar goedkoop wegens overvloed, mooie vruchten behalen echter hoge prijzen, vooral wanneer goed voor komfijt of 't eten; watermeloenen en druiven slechts een weinig gedaald, aanvraag immer nog goed.

B. J. Schoeman, Afslager.

Handel en Nijverheid.

SPOORWEGONTVANGSTEN.

Spoorwegontvangsten voor de week geëindigd 26 Feb. 1905:—

Stelsel.	Passagiers. £	Pakketten enz. £	Mails, Telegrafen, enz. £	Goederen en Mineralen £	Levende Have. £	Totaal. £
West.	15079	1665	1004	19119	1282	38149
Midd.	8915	653	808	32956	745	39117
Oostel.	7045	320	337	19706	1262	26670
Tot.	24049	2668	2149	71781	3289	103936
1904	24058	2854	2493	68173	3284	100862
1903	30588	3469	2882	104091	5743	146778

Deze cijfers zijn de totalen van de boekingen van de verschillende stations zonder verdeling tussen de stelsels, en worden veranderd als zulke verdeling plaatsheeft. Zij zijn onderworpen aan verandering bij verdeling van de opbrengst tussen de Koloniale en vreemde gouvernementen en maatschappijen.

Constructie vervoer inbegrepen als boven.

1905.	1904.	1903.
£1644	£1976	£782

Gouvernements School te Molteno.

BENODIGD.

EEN Assistent Onderwijzer voor de AII. Publieke School te Molteno, tegen een salaris van £180 per annum en Gouvernements bonus, zolang dezelve beschikbaar is.

De geslaagde applicant moet zijn diensten bij de heropening der school in April eerstkomende aanvaarden, en wordt verwacht, indien vereist, om de Hoofdonderwijzer met de School Hoger en Matriculatie Klassen behulpzaam te zijn.

Degelike kennis van Tonic Solfa een sterke aanbeveling.

Applicaties vergezeld van de nodige bizonderheden omtrent certificaten en getuigschriften, moeten de ondergetekende vóór de 28ste Februari, 1905, bereiken.

J. C. DE KLERK,
Stadsklerk.

Molteno,
8 Februari, 1905.

PIJN IN DE MAAG.

Er bestaat geen noodzakelikheid om [illegible] in de Maag. [illegible] "Chamberlain's Colic, Cholera en Diarrhoea Remedy" zal u spoedig er van verlossen. Overal te koop.

Uw Voedsel zal u niet meer kosten en toch zal het meer voedzaam zijn en u sterker maken, indien elke mondvol

CEREBOS ZOUT

bevat instede van gewoon zout.

Californische Vijgensiroop

werkt zoo als een volmaakt laxeermiddel moet doen, het lichaam zuiverende en verfrissend zonder het te verzwakken; geneest volslagen verstopping en zijne gevolge.

AANGENAME voorbehoedmiddelen op zijn tijd werken veel zekerder dan te laat toegepaste drogerijen. Een gezonde toestand van de nieren, lever en ingewanden is het krachtigste weermiddel tegen hoofdpijn, folterende verkoudheid of koortsen.

ZACHT EN ZEKER in werking en beslist vrij van schadelijke bestanddeelen. Doctoren bevelen het aan. Millioenen hebben het onwaardeerbaar gevonden. Kinderen nemen het garne; dames die op gebied van smaak kieskeurig zijn vinden het een ideaal geneesmiddel; bezigheidsmenschen nemen het in zonder dat het hun eenige last of moeilijkheid veroorzaakt.

Imitaties en namaaksel zijn er talrijk: U moet dus vragen naar "CALIFORNIA" SIROOP VAN VIJGEN.

Let op de naam en handels merk van de CALIFORNIA VIJGEN SIROOP Mij., welke op elke flesch, inhoudende de echte, zijn aangebracht. Handels Merk

Bij alle apothekers in twee verschillende grootten. Depot 32, Snow Hill Londen E.C.

Als u u met VINOLIA ZEEP wascht, vindt u dadelijk uit dat zij een zachte, verweekende, liefkoozende en aangename zeep is—*de beste* voor de Kleur.

FER FELD WONDE

GEBRUIK

DR. ROBERT'S POOR MAN'S FRIEND SMEERGOED

Dit het 'n reputatie fan meer as 100 jare ir alle dele fan Suid Afrika, for alle molike Huidsiktes, Wonde, ens.

N.B.—Di 4/6 grootte bevat 6 kwantiteite en is ferkrygbaar by alle Drogiste. Groothandelaars in Suid Afrika het 'n ruime foorraad fan al ons goed altyd foorhande. BEACH & BARNICOTT, Beperkt, Bridport, Engeland.

DEZE CESSIE.

AAN LEDEN — Eerste klasse inrichting. Aangename Balcon Kamers. Korte afstand van het Parlementshuis. Eén minuut van 2 trams. Termen billik. 1 Faure Straat, Kaapstad. Hoog aanbevolen door de Huisvader van het Hofmeyr Tehuis.

Sterke Getuigenis.

DIT WORDT VERKLAARD DOOR EEN KAAPSCHE DAME, HETGEEN ONDERZOEK KAN LIJDEN.

Als ge hieraan twijfelt, en bewijs wilt hebben, behoeft gij niet naar een of ander ver land te gaan, en zelfs niet naar een andere stad. Het is niet een lange geschiedenis van iemand, die in een donker hoekje van het Vereenigd Koninkrijk, Amerika of Australië woont.

Het is een heldere en eerlijke verklaring van een Kaapsche dame, ten nutte van het Kaapsche publiek, en gepubliceerd in een Kaapschen courant.

Mrs. Olive Pitt, Victoria Buildings 7, Nelsonstraat, Kaapstad, vertelt een belangwekkende geschiedenis: "Twee jaar lang", zegt Mrs. Pitt, "werd ik geplaagd door een hevige pijn in den rug, zóó erg, dat ik dikwijls mijn werk ongedaan moest laten, en moest gaan liggen, om te rusten tot ik mij beter gevoelde. Na een tijdje moest ik den dokter roepen, maar ofschoon ik de medicijnen, die hij mij gaf, gebruikte, bevond ik daar geen baat bij, en de pijn in den rug hield aan, zoo erg als ooit. Ik hoorde van Doan's pillen, en liet in Lennon's apotheek een doos halen. Ik had zoo zeer moeten lijden, dat ik meende eens te moeten zien wat die voor mij konden doen. Sedert ik deze heb ingenomen, gevoel ik mij zeer verlicht en over het algemeen hebben zij mij oneindig veel goed gedaan. Ik ben zoo ingenomen met mijn verbeterde gezondheidstoestand, dat ik nooit zonder Doan's Backache Kidney Pills wil zijn."

Zorg er voor dat gij de echte Doan's Backache Kidney Pills krijgt, dezelfde als door Mrs. Pitt werden gebruikt. Zij zijn verkrijgbaar bij alle apothekers en winkels over geheel Zuid-Afrika, of direct van de eigenaars, Foster-McClellan Co., P.O. Box 1297, Kaapstad, tegen 17 shillings en 6 doozen, of een doos voor drie shillings en drie pence.—(Adv.)

KEATING'S POEDER

is SCHADELOOS voor Dieren.

DOODT WANDLUIZEN, VLOOIEN, MOTTEN, KEVERS, MUSKIETEN.

De echte [illegible] Thomas Keating [illegible] blikjes.

GOUDEN MEDALJES.

Dales' GOLD MEDAL DUBBIN

maak Stewels en tuig waterproef, sag en bestand te'en di gebruik. Aangename geur. 23 Tentoonstellingen, Hengste Beloninge. Swart of wit fan kleur, word ferkrygbaar in tins door Stewels Magazijne, Saalmakers, Veerkoopers, ens. Fabriek: Dulwich Londen Engeland.

Maak uw eigen Tuigen. Lijfbanden Banden heel met

Bifurcated Klinknagels.

Omgeklinkt met een Hamer. Geen gat behoeft gemaakt te worden. Geen Wassers benoodigd. Van alle IJzer Handelaren en Winkeliers.

Enige makers: Bifurcated Klinknagel Maatschappij, Bpkt., 10, Wool Exchange, Londen, E.C., Engeland.

Indien niet verkrijgbaar zend ons 2/6.

Waagt niets

Wanneer Leven of Gezondheid op het Spel staat.

Wanneer u ziek is, gevaarlik of slechts licht, en Medicijnen moet nemen, is één ding absoluut zeker en dat is, dat de MEDICIJN NIET TE GOED KAN ZIJN.

Het is domheid van de meest onnosele aard om een bizondere soort Medicijn te koopen omdat ze goedkoop is. U moet de beste hebben zelfs al kost 't een beetje meer dan sommige andere.

U mag misschien vragen: Hoe moet ik weten welke de beste is? en daar men niet mag verwachten dat u een beoordelaar van medicijnen is anders dan van de uitwerking en daar de uitwerking slechts kan volgen na gebruik, is de enigste manier om medicijnen te kopen vervaardigd door een oud opgerichte firma met een reputatie voor uitstekendheid, die de proef des tijds weerstaan heeft.

LENNON is een naam, die in Zuid Afrika over de 50 jaren bekend is.

AL LENNON'S HOLLANDSE MEDICIJNEN ZIJN DE ALLER BESTE. Hun uitmuntendheid is boven suspicie. Zij zijn bereid uit de beste geneesmiddelen die uitgezocht en met geld kunnen gekocht worden.

Lennons bezigheid is zo groot dat zij hun geneesmiddelen en chemicalien op de beste markten in alle delen der wereld kopen en hun werkplaatsen zijn voorzien van de beste en nieuwste machinerie en aparatus. Zij offeren nooit kwaliteit op voor goedkoopte.

DAAROM WANNEER U HOLLANDSE MEDICIJNEN KOOPT, waagt niets maar krijgt Lennons en let op dat de naam van Lennon op de bottel of pakket staat. Ontvangt geen andere en u kan verzekerd zijn dat u de beste krijgt die geld kopen kan.

LENNON LIMITED, APOTHEKERS,

Kaapstad, Port Elizabeth, Oost Londen, Johannesburg, Kimberley, Aliwal Noord, Paarl, Wijnberg, Fordsburg, Germiston, Bulawayo, Mafeking, Stellenbosch, Durban, Graaff-Reinet, Bloemfontein, Beaufort West, Oudtshoorn.

Union-Castle Lijn.

MAILSTOOMBOOTEN NAAR SOUTHAMPTON, AANLEGGEN TE MADEIRA.

TUSSCHENBOOTEN EN EXTRABOOTEN NAAR LONDEN.

Union-Castle Mail Stoomvaart Maatschappij, Beperkt.

DONALD CURRIE & Co., Bestuurders.

Malmesbury Executeurs Kamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

Publieke Verkoping.

DE ondergetekende, behoorlik daartoe gelast door de heer D. P. S. Brink, Sr., zal publiek doen verkopen ter plaatse

Weltevreden, nabij Riebeek West,
Malmesbury Afdeling,
DINSDAG, 14 MAART, e.k.,

DE VOLGENDE:—

VAST EIGENDOM:

De plaats bekend als WELTEVREDEN, groot 1260 Morgen, gelegen in de afdeling Malmesbury, een half uur rijdens van Hermon Statie, Riebeek West en Riebeek Kasteel, bekend als een eersteklas Zaai- en Vee Plaats Braakland voor 50 mudden Zaad Koorn, en land voor ruim 200 mudden Haver.

Er is een groot en geriefelik Woonhuis. Kralen, Wagenhuis en Buitengebouwen zijn in eersteklas orde. Volop water.

LOSGOED:

Levende Have:—23 Ezels, 4 Merries met Veulens, 1 paar Kar Paarden, 1 Rij Paard, 2 Merries, 2 jaar oud, 1 Hengst, 2 jaar oud, 6 Koeien met Kalvers, 2 Kar Ossen, 2 jonge Ossen, 3 jonge Vaarzen, 275 aanteel Schapen, 30 Bokken, 1 lot Varkens.

BOERDERIJ GEREEDSCHAP:

2 Wagens, 1 Bak Kar, 1 Water-Kar, 1 Bosjes Kar, 2 Snij-Machines (Massey), 6 dubbele-voor Ploegen, 6 Enkele-voor Ploegen, 4 Eggen, Graven, Pikken, Vorken, enz., 2 land Kribben, 1 Hooipers, 1 Slachtbank, 1 Schaal en Gewichten, 1 groot Pot, 1 Voermachine, 1 Mielie Crusher, 2 Lange Leren, 2 Span Wagentuigen, 3 Span Ploeg Tuigen, Zwingels en Kettings.

GRANEN:

24 Mudden getrapte Rehetti Zaad Koorn, 15 mudden gedorste Rehetti Zaad Koorn, 8 mudden getrapte Fouries Zaad Koorn, 200 mudden Zaad Haver, 10 mudden getrapte Zaad Garst, 10 mudden getrapte Garst en Haver, 100 mudden Voer Garst en Haver, 30 mudden 2de klas Koorn.

En wat nog verder zal aangeboden worden.

Indien de plaats niet verkocht wordt, zal de losse goederen niet opgeveild worden.

G. W. KOTZE,
Secretaris.

J. W. MOORREES jr. & Co., Afslagers.

Malmesbury,
21 Februari, 1905.

MARTIN'S APIOL & STEEL PILLS voor dames

Een Fransch Middel voor alle Onregelmatigheden. Duizenden Dames houden een doos van Martin's Pillen in huis, zoodat bij het eerste teeken van eenige Ongeregeldheid een dosis tijdig kan worden ingenomen. Allen die ze gebruiken bevelen ze aan, vandaar hun groot debiet. Van alle Apothekers en Magazijnen franco per Post 4s.

MARTIN Apotheker Southampton, Engeland

ONS FERSKEEP OP GOEDKEURING,

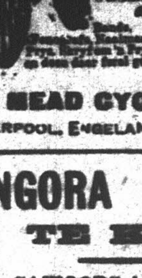

sonder waarborg, fylige aflewering. Allerbeste, ten folle ferskrede, in GROOT-BRITTANJE GEMAAKTE RYWIELE. LAASTE MODELLE £2-10 tot £8 [illegible] FRAGPRY na alle hawes fan Suid Afrika. [illegible]

MEAD CYCLE CO. Dept. D 12

LIVERPOOL, ENGELAND EN CHICAGO U.S.A.

ANGORA RAMMEN TE KOOP.

R. GAWOODS beroemde klasse van oprecht geteelde Angoras, het resultaat van 30 jaren van zorgvuldig fokken, streng zoals het model en gewaarborgd oprechtgeteeld te zijn.

300 RAMMEN

om uit te kiezen, 18 maanden tot 30 maanden oud.

Speciale zorg besteed in het kiezen van Rammen voor verwijderde kopers, die niet zelf kunnen komen.

Bevrediging gewaarborgd en tegen prijzen in overeenkomst met de tijden.

Rammen kunnen geïnspecteerd worden bij de woning van O. Gawood, 7 minuten lopens van Mortimer Station.

Bestel dadelik om de beste te bekomen.

Doe aanzoek bij,

O. GAWOOD,
P.K. Mortimer Station

TE HUUR.

Te GORDONSBAAI, geheel gemeubileerd, naar de eisen des tijds ingericht Logieshuis, met 16 slaapkamers benevens andere vertrekken, tegen een matige huur.

Doe aanzoek bij
J. J. CILLIERS,
Gordonsbaai.

Kennisgeving aan Intekenaren in het District Piquetberg.

DAAR de heer C. Liebenberg bedankt heeft als Agent voor onze bladen, zo worden intekenaren op 'Ons Land,' 'Ons Weekblad,' 'De Kerkbode' en 'De Goede Hoop' verzocht hun subscripties bij de heer J. W. H. Meiring te betalen die nu in zijn plaats is aangesteld.

C. P. SCHULTZ,
Secretaris,
Drukpers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., Bpkt.

Kaapstad, 28 Febr., 1905.

CO-DO MAKES KISSING A PLEASURE.

Een aangenaam Tandenmiddel, maakt de tanden wit en de adem zoet.

1/6 en 2/6 per Bottel.
per post 1/10 en 3/.

HEYNES, MATHEW & CO.,
Adderley Straat,
Kaapstad.

GELIEVE KENNIS TE NEMEN

DAT ik van af heden iedereen, die in mijn Veld zal gevonden worden met geweer of honden jagende, zonder aanzien des persoons, volgens wet zal vervolgen.

G. J. N. SMIT.

Bloembosch Kraal,
1 Februari, 1905.

Kennisgeving aan Intekenaren.

MITS deze wordt bekend gemaakt dat de heer J. P. Niehaus als additionele Agent voor het district Clanwilliam aangesteld is voor "Ons Land," "Ons Weekblad," "De Kerkbode" en "De Goede Hoop."

C. P. SCHULTZ,
Secretaris,
Drukpers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt.

Kaapstad,
27 Feb., 1905.

UITVERKOPING.

OM veranderingen in de besigheid te vergemakkeliken wordt de grote en wel voorziene voorraad aanwezige en van Europa te komen goederen, aan het publiek aangeboden tegen de kostende prijs.

De verkoping begint van nu tot ongeveer de 15de Juni, 1905, op deze wijse een zeldzame kans aan kooplieden en allen, die zich van goedkope goederen wensen te voorzien, aanbiedende.

C. F. & F. BÄTTENHAUSSEN,

Philipstown,
15 Februari, 1905.

KENNISGEVING.

BRANDZIEKTE WET AMENDEMENTWET No. 28 VAN 1899.

APPLICATIES VOOR DE AANSTELLING VAN INSPECTEUR.

KENNISGEVING geschiedt mits deze dat schriftelike applicaties, te worden geadresseerd *direkt* aan de Edele Secretaris voor Landbouw, sullen ontvangen worden, niet later dan Dinsdag, de 21ste Maart, 1905, voor de betrekking van Inspecteur onder de Brandziekte Wetten voor de hieronder genoemde area in deze afdeling, t.w.

Area: Veldkornetschap No. 8.

Salaris: £200 per jaar en voeder toelage van £25 per jaar.

ANDREW BAIN,
Civiele Commissaris.

Kantoor van de Civiele Commissaris,
Calvinia, 13 Februari, 1905.

DOORNLAAGTE.

GOEDE KANS.

DE prachtige plaats Doornlaagte A. No. 62, gelegen op het Kaapse Plateau, ongeveer 6 mijlen van Daniels Kuil, is te koop bij private overeenkomst met de ondergetekende.

De plaats is 3892 morgen en 216 vierkante roeden groot.

Het veld is het beste in het district. Volop water is gemakkelik verkrijgbaar op het eigendom.

Er wordt bericht, dat er op het eigendom ook een goed goudhoudend rif zich bevindt.

Inspectie wordt uitgenodigd.

Voor verdere bizonderheden doe men aanzoek bij

CHAS. CARROLL,
Afslager.

Griquastad.

KAAPSE GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

TENDERS VOOR EEN OUDE LOCOMOTIEF KETEL.

TENDERS worden gevraagd voor het kopen van een oude Locomotief Ketel, die nu bij de Zout Rivier Locomotief Werken ligt, waar men het kan inspecteren.

Aflevering te worden genomen zoals het staat en betaling vooruit te geschieden.

Verzegelde tenders, buitenop gemerkt "Tender for Boiler" zullen ontvangen worden door de Voorzitter van het Tender Bestuur, Kantoor van de Controleur en Auditeur Generaal, Parlement Straat, Kaapstad, tot op Donderdag middag, 9 Maart, 1905.

CHAS. COCK,
Hoofd-Spoorweg-Magazijnmeester.

Kantoor van de Hoofd-Spoorweg-Magazijnmeester,
Kaapstad, 28 Februari, 1905.

BOVRIL

IS een zeer versterkende en spieren vormende voedingsstof. Het is voedzaam en opwekkend tegelijk. Voor hen, die hard werken moeten en een krachtig lichaam noodig hebben, is Bovril juist het voedsel, dat zij behoeven, omdat Bovril snel aan de weefsels en de energie die krachten teruggeeft, die onophoudelijk worden verbruikt bij de vermoeienissen en den druk van het dagelijksch werk.

Probeer BOVRIL in plaats van Koffie—het geeft betere resultaten zoowel voor gezondheid als voor gelku.

BOVRIL

BUCKNALL STOOMVAART LIJNEN, BEPERKT

VARENDE VAN KAAPSTAD NAAR ENGELAND MET GEREGELDE MAANDELIKSE TUSSENPOZEN.

Verminderde Eerste Klas Prijs, £26 5s., hetwelk vrije eerste klas Spoorweg Kaartjes van Plymouth naar Londen insluit.

Uitstekende accomodaties in het midden gedeelte van het Schip. Dokter en Hofmeesteres aan boord. Alle Hutten komen op de buiten zijde van het Schip uit.

HUISWAARTS: PASSAGIERS en VRACHT DIENST.

S.S. "BULAWAYO" vertrekt van Oost Londen, Port Elizabeth en Kaapstad naar Engeland. Zal van Kaapstad vertrekken op ongeveer 20 Februari 1905 passagiers en goederen meenemende.

Voor verdere bizonderheden wat betreft lading, Stoomboten, enz. wende men zich tot

GEBR. BUCKNALL, Strandstraat, Kaapstad.

Gedrukt en Uitgegeven door den Drukpers Maatschappij Van de Sandt de Villiers en Co., Beperkt, aan het kantoor, hoek van Burg- en Waalstraten, Kaapstad.